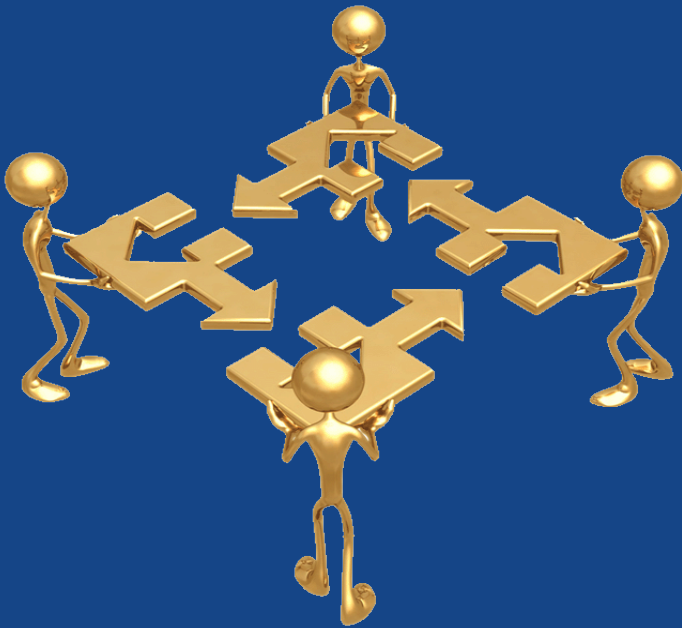
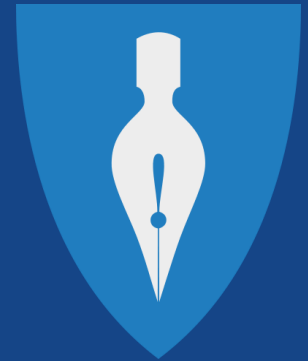

KOSTRA-analyse

Volda kommune

KS KONSULENT

Seniorrådgiver *Chriss Madsen*, KS-Konsulent as

<http://www.kskonsulent.no/>

«Bestillingen»:

- En overordnet KOSTRA-analyse av alle tjenestene som vil vise tjenestenes profil og mulig handlingsrom ved bruk av de mest sentrale KOSTRA-indikatorene
- **Dypdykk i pleie og omsorg, skole og barnehage:**
 - Hva er utgiftsbehovet? Hvordan er ressursbruk i tjenestene korrigert for objektivt utgiftsbehov?
 - Hva påvirker utgiftsnivået
 - Hvilke KOSTRA-indikatorer er de viktigste i fht analyse og styring
 - Hvordan bruke de riktige KOSTRA-indikatorene for å vise tjenestenes profil og handlingsrom
- Kort om KOSTRA – definisjoner og begreper
- Om å sammenlikne og analysere KOSTRA-tall
- Hva er Voldas reelle nivå på frie disponible inntekter?
- Presentasjon av KS-modell: Hva er utgiftsbehovet og hvordan korrigere ressursbruk for forskjeller i behov og inntekter? Gjennom denne modellen vil vi få innsikt i hva som er Voldas «reelle» ressursbruk/prioritering (korrigert for forskjeller i behov og inntekter) innenfor alle tjenester.

Prosessplan:

1. Forankring og presisering av bestillingen
2. Utarbeidelse av maler, dokumentstudier mm.
3. Utarbeidelse av KOSTRA-grunnlag/pre-analyse 15.03.-20.03.
4. Presentasjon og dialog med tjenestene 27.04.
5. Utarbeidelse av endelig analyse 28.04.-02.05.
6. Presentasjon av endelig analyse 03.05.

INNHold:

1. Om å analysere og finne sammenlikningsgrunnlaget
2. KOSTRA-dypdykk i tjenestene pleie og omsorg, skole og barnehage
3. KOSTRA-analyse øvrige tjenester
4. Oppsummering og vurdering av «mulig handlingsrom»
5. KS-modell for hvordan å beregne ressursbruk pr tjeneste korrigert for forskjeller i utgiftsbehov og inntekter
6. Om KOSTRA og definisjoner

1. Om analyse og sammenlikningsgrunnlaget

Analyse:

Analyse:

«En analyse er en systematisk undersøkelse der et subjekt/objekt (en sak, en gjenstand, et begrep) betraktes som sammensatt av enkelte bestanddeler for å få avdekket et budskap eller en mening.» *Fra Wikipedia*

En analyse/rapport bør:

- Fokuserer på sammenhenger mellom ulike indikatorer og/eller drøfte mangel på sammenhenger som en i utg.pkt. ville forvente å finne

Med sammenhenger snakker vi ikke om kausalitet dvs forholdet mellom årsak OG virkning, men om korrelasjon, dvs statistisk samvariasjon

Mer om begrepet.....

En analyse er en drøfting og refleksjon om:

- Gjenspeiler det man finner for den enkelte kommune/tjeneste bevisste valg – eller «har det bare blitt sånn?»
- Kriterier for hva som er god ressursbruk og tjenesteyting?
- Hva kan vi si om resultater og kvalitet i fht ressursbruken?

I en analyse trenger vi:

1. Riktig sammenlikningsgrunnlag
2. Riktig informasjon om ressursbruk, dekningsgrader (tjenesteprofil) og enhetskostnader
3. Kunnskap om sammenhenger/mangel på sammenhenger mellom ressursbruk og resultat
4. Kjennetegn på resultat og kvalitet – når har vi lykket?

Hvem skal man sammenligne seg med og hvorfor?

Det er vanlig å velge sammenlikningskommuner/utvalg etter følgende 3 kriterier:

1. Kommunestørrelse
2. Utgiftsbehov
3. Inntektsnivå

KOSTRA-grupper «samler» kommuner etter disse forholdene, men det kan være store forskjeller internt i hver gruppe

Det er også vanlig å bruke **Landet ekskl. Oslo** som en referanse

1. Kommunestørrelse:

Det er naturlig å sammenligne seg selv med andre kommuner på omtrent samme størrelse.

- Inndeling som brukes: Små: 0-4999 innb., mellomstore: 5000-19999 innb. og store: 20000-
- Volda er med sine om lag 9.000 innbyggere en mellomstor kommune

2. Utgiftsbehov:

- «Angir» innbyggernes forventede behov for tjenester
- Utgiftsutjevningen kompenserer for ulike kostnads- og etterspørselsforhold (ufrivillige) for at kommunene skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud.
- Dette måles/vurderes gjennom kostnadsindeksen i inntektssystemet
- Det er også utarbeidet sektorvise delkostnadsnøkler for de store tjenestene som vises i begynnelsen av hver tjeneste i KOSTRA-delen av analysen

Samlet beregnet utgiftsbehov for Volda:

VOLDA kommune

Beregning av utgiftsbehov
(utgiftsutjevnete til)

Volda har et samlet objektivt utgiftsbehov som er 2,5% høyere enn landssnittet

71%

	HELE LANDET		VOLDA			Bruk av folketall 1.7.2015	
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts- behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj	
						kr per innb	1000 kr
0-1 år	0,0055	119 434	158	0,76553	-0,13 %	-62	-556
2-5 år	0,1268	252 867	386	0,88334	-1,48 %	-711	-6 381
6-15 år	0,2880	624 443	1 162	1,07682	2,21 %	1 064	9 543
16-22 år	0,0210	463 560	971	1,21212	0,45 %	214	1 921
23-66 år	0,0938	2 994 310	4 879	0,94290	-0,54 %	-258	-2 310
67-79 år	0,0453	514 829	943	1,05994	0,27 %	131	1 171
80-89 år	0,0693	176 493	355	1,16394	1,14 %	546	4 901
over 90 år	0,0464	43 584	114	1,51359	2,38 %	1 146	10 279
Basistillegg	0,0226	428	1	1,35203	0,80 %	383	3 432
Sone	0,0132	20 423 994	58 372	1,65385	0,86 %	415	3 723
Nabo	0,0132	9 255 496	23 532	1,47129	0,62 %	299	2 683
Landbrukskriterium	0,0029	1	0	1,37773	0,11 %	53	472
Innvandrere 6-15 år ekskl Skand	0,0083	43 501	62	0,82475	-0,15 %	-70	-627
Norskfødte med innv foreld 6-15 år ekskl Skand	0,0009	43 136	16	0,21464	-0,07 %	-34	-305
Flyktninger uten integreringstils	0,0047	137 550	108	0,45436	-0,26 %	-123	-1 106
Dødlighet	0,0460	31 327	46	0,84971	-0,69 %	-333	-2 982
Barn 0-15 med enslige forsørger	0,0115	130 341	161	0,71479	-0,33 %	-158	-1 415
Lavinntekt	0,0062	240 864	330	0,79282	-0,13 %	-62	-554
Uføre 18-49 år	0,0046	87 649	111	0,73284	-0,12 %	-59	-530
Opphopningsindeks	0,0139	208	0	0,31360	-0,95 %	-459	-4 115
Urbanitetskriterium	0,0177	44 631 326	55 432	0,71870	-0,50 %	-239	-2 148
PU over 16 år	0,0461	18 564	29	0,90398	-0,44 %	-213	-1 909
Ikke-gifte 67 år og over	0,0437	328 412	573	1,00964	0,04 %	20	182
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0296	39 202	47	0,69864	-0,89 %	-429	-3 848
Innbyggere med høyere utdanni	0,0188	1 241 076	2 520	1,17499	0,33 %	158	1 419
1 Kostnadsindeks	1,0000			1,02536	2,54 %	1 220	10 940

Utgiftsutjevningen fra 2011-2016:

Figuren under viser utgiftsutjevningen fra 2011 til 2016. Volda har gradvis fått et redusert utgiftsbehov og dermed fått redusert sine overføringer fra staten med over 15 mill kr fra 2011 til 2016:

Utslag frå delkostnadsnøkene	Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bamehage	3 471	-682	-372	-1 318	-696	-8 261
Administrasjon	1 675	1 765	1 904	1 988	2 065	2 133
Grunnskole	10 946	11 510	10 454	7 695	9 028	12 007
Pleie og omsorg	15 573	16 178	14 775	14 364	14 166	13 255
Helse	1 317	1 379	1 441	1 398	1 357	1 379
Bamevem	-1 308	-1 314	-1 424	-1 478	-1 202	-1 595
Sosialhjelp	-5 738	-5 934	-7 444	-7 700	-7 460	-7 974
Samhandling		667	632	663		
Kostnadsindeks	25 975	23 562	19 883	15 590	17 227	10 940
Netto virkning. statl/priv. Skoler	426	285	805	1 254	138	352
Sum utgiftsutjevn m.m.	26 401	23 847	20 688	16 844	17 365	11 293

Nivå og omfang på tjenesteproduksjonen bør tilpasses i takt med denne nedgangen i overføringsinntektene.

3. Inntektssiden:

Korrigerte frie disponible inntekter:

Skatt

Rammetilskudd

Eiendomsskatt

Konsesjonskraft

Renteinntekter og netto gevinst på fin. omløpsmidler

Disse frie inntektene korrigeres for variasjon i utgiftsbehov (jfr kriteriene i inntektssystemet). Kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov får justert sine inntekter ned, mens kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov får justert opp sine inntekter.

Utg. korrigerte frie disponible inntekter pr innbygger 2014:

Volda = 50.016,-

Landssnitt = 52.784,-

Dette betyr ca 24,9 mill. kroner

JEVNAKER
ØVRE EIKER
VSTRE TOTEN
RØYKEN
KONGSVINGER
ELVERUM
TØNSBERG
GISKE
BØMLO
EIDE
ØRLAND
FREDRIKSTAD
VESTVÅGØY
SAUHERAD
SANDNES
FRÆNA
INDERØY
SORTLAND
FROLAND
NORDRE LAND
OPPDAL
NOME
SKÅNLAND
BALSFIORD
OSLO
FLAKSTAD
ASKER
AGDENES
LINDESNES
EVENES
ETNEDAL
FINNØY
GAUSDAL
SAUDA
BINDAL
DEATNU-TANA
GRONG
BÅTSFIORD
KÅFIORD
VIK
BYGLAND
RØYRVIK
AURLAND

Sammenlikningskommuner etter størrelse, inntekter og utgiftsbehov:

Komm.nr.	Kommune	Innbyggere	Frie innt.	Utg. behov	KOSTRAgr.
1519	Volda	8 909	50 016	1,025	11
1443	Eid	5 926	50 214	1,063	11
1520	Ørsta	10 536	50 581	1,051	10
1554	Averøy	5 687	51 711	1,058	11

2. KOSTRA-dypdykk i pleie og omsorg, skole og barnehage

Pleie og omsorg

KS KONSULENT

KOSTRA-funksjoner som inngår i tjenesten:

234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse

Tjenester til eldre, personer med funksjonsnedsettelse, psykiske lidelser, utviklingshemming mv.:

- Eldresentre og dagsentre for hjemmeboende,
- aktivitetssentre for personer med utviklingshemming m.m,
- aktivisering av barn med funksjonsnedsettelse utover aktivisering i forbindelse med grunnskoleundervisning,
- andre dagaktivitetstilbud
- transporttjenester,
- støttekontakt,
- matombringing,
- velferdsteknologiske innretninger som trygghetsalarm (kjøp, installering, vedlikehold og drift av teknologien, men ikke utgifter som er knyttet til utrykninger, som føres på funksjon 254),
- vaktmester,
- vask av tøy for hjemmeboende utført av institusjon eller privat foretak,
- ferietilbud og andre velferdstiltak for eldre og personer med funksjonsnedsettelse,
- frivillighetssentraler,
- frisør og fotpleie til eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Obs: Eldresentre/dagsentre er aktivitetstilbud der brukerbetaling ikke er hjemlet i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Utgifter til dagopphold på institusjon, dvs. tjenester innvilget ved enkeltvedtak, med betaling/egenandel hjemlet i denne forskriften kapittel 1 om egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester i institusjon mv. skal føres på funksjon 253.

253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon

Direkte brukerrettede oppgaver i forbindelse helse- og omsorgstjenester i institusjon, jf. helse- og omsorgstjenesteloven §3-2 første ledd nr. 6 bokstav c) og forskrift om kommunal helse- og omsorgsinstitusjon § 1 bokstavene a, c og d (institusjon med heldøgns helse- og omsorgstjenester for barn og unge under 18 år som bor utenfor foreldrehjemmet som følge av behov for tjenester (barnebolig), herunder avlastningsbolig, aldershjem og sykehjem).

Inntekter fra egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester i institusjon, jf. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester kapittel 1.

I tillegg til døgnopphold inkluderer dette også dag- og nattopphold, samt tidsbegrenset opphold på slike institusjoner, f.eks. re-/habilitering og avlastning. Omfatter også servicefunksjoner som:

- husøkonom,
- kjøkken,
- kantine/kiosk,
- vaskeri,
- aktivitør.

Dersom institusjonens servicefunksjoner (for eksempel kjøkken og vaskeri) yter tjenester overfor hjemmeboende, skal disse utgiftene fordeles mellom funksjon 253 og funksjon 234. Renhold, drift og vedlikehold av institusjonslokaler føres på funksjon 261.

Funksjonen omfatter videre:

- medisinske forbruksvarer,
- tekniske hjelpemidler,
- inventar og utstyr,
- administrasjon/ledelse av institusjonen (forutsetningen er at eventuelle ledere ved avdelinger/poster ikke har fullstendig lederansvar),
- inntekter av oppholdsbetaling,
- utgifter til hjelp i og betjening av avlastningsboliger,
- betalinger utskrivningsklare sykehuspasienter.

Kommunale institusjoner knyttet til rusomsorg føres på funksjon 243.

For bokstavene b og e i forskrift om kommunal helse- og omsorgsinstitusjon gjelder følgende:

- Bokstav b: Institusjon med heldøgns helse- og omsorgstjenester for rusmiddelavhengige føres på funksjon 243.
- Bokstav e: Døgnplasser som kommunen oppretter for å sørge for tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp føres på funksjon 256

254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende

- Praktisk bistand og opplæring
- Brukerstyrt personlig assistent
- Avlastning utenfor institusjon
- Omsorgslønn
- Helsetjenester i hjemmet, herunder sykepleie (hjemmesykepleie) og psykisk helsetjeneste

Inntekter fra egenandel for praktisk bistand og opplæring, jf. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester kapittel 2.

Avlastningsopphold i avlastningsbolig eller på institusjon registreres under funksjon 253.

261 Institusjonslokaler

1. Utgifter til drift og vedlikehold av institusjoner (hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven, jf. funksjon 253 og forskrift om kommunale helse- og omsorgsinstitusjoner) med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg. Driftsutgifter for boliger vedrørende tjenester regulert etter ovennevnte lov skal føres under funksjon 261 uavhengig av valgt løsning på boform.

Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester (eksempelvis vaktmestertjenester, snøryddingsavtaler, renholdsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knyttet til institusjonslokaler. Dessuten avskrivninger av egne bygg

Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon (jf. tabell avsnitt 5.1.1). Renhold av institusjonslokaler (dette føres ikke lenger på funksjon 253). Skillet mellom vedlikeholdsutgifter og utgifter til påkostning/investering er beskrevet i Kommunal regnskapsstandard (F) nr. 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*, se www.gkrs.no.

2. Forvaltningsutgifter knyttet til institusjonslokaler (administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til institusjonslokaler) føres på funksjon 121.

3. Investeringer i og påkostning av institusjonslokaler.

4. Husleieutgifter ved leie av institusjonslokaler.

- Ved leie fra AS eller andre private (herunder IKS hvor kommunen ikke er deltaker) føres husleien i på art 190.
- Ved leie fra kommunalt foretak føres husleien på art 380 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 780 i foretakets regnskap.
- Ved leie fra interkommunalt selskap (hvor kommunen er deltaker) føres husleien på art 375 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 775 i selskapets regnskap.
- Dersom kommunen har en internhusleieordning (leie mellom enheter som inngår i kommunens regnskap), skal faktiske utgifter til drift og vedlikehold komme fram på riktig art/funksjon, jf. avsnitt 5.1.1 og art 190.

5. Inntekter knyttet til utleie av lokalene til eksterne (andre enn kommunen selv eller kommunalt foretak).

6. Inventar og utstyr (innbo/løsøre) knyttet til pleie- og omsorgstilbudet inngår ikke her, men føres på funksjon 253.

Objektivt utgiftsbehov – pleie og omsorg:

<u>Pleie og omsorg</u>					
Kriterium	Landet	Volda	Eid	Ørsta	Averøy
Innbyggere 0-66 år	0,1150	0,1128	0,1134	0,1118	0,1122
Innbyggere 67-79 år	0,1102	0,1168	0,1172	0,1160	0,1281
Innbyggere 80-89 år	0,1971	0,2294	0,2209	0,2804	0,2029
Innbyggere 90 år og over	0,1383	0,2093	0,1617	0,2000	0,1950
Andel døde	0,1323	0,1124	0,1204	0,1114	0,1279
Andel ikke gifte over 67 år	0,1323	0,1336	0,1368	0,1413	0,1489
PU 16 år og over	0,1397	0,1263	0,1625	0,1250	0,1407
Sone	0,0116	0,0191	0,0177	0,0252	0,0193
Nabo	0,0116	0,0170	0,0160	0,0128	0,0196
Basiskriteriet	0,0120	0,0163	0,0243	0,0137	0,0251
SUM	1,000	1,0930	1,0908	1,1377	1,1196

Volda har 9,3% høyere objektivt utgiftsbehov enn landet. Det er særlig andel innbyggere 80-89 år og 90 år+ som trekker opp utgiftsbehovet. I tillegg til objektive faktorer så kan f.eks. lokalt DPS påvirke utgiftene til dette tjenesteområdet.

Ressursbruk i fht landssnittet korrigert for forskjeller i utgiftsbehov:

«Normert» nivå = landssnitt korrigert for utgiftsbehov
Netto driftsutgifter = f. 234, f. 253, f. 254 og f. 261

	Beregnet utg.behov	N. dr. utg. pr innb. pleie og omsorg	<i>Landet</i>	"Normert" nivå	Mer- /mindreutg. i fht til land pr innb.	Mer- /mindreutg. i mill kroner
Volda	1,0930	17110	15903	17 383	-273	-2,5
Eid	1,0908	15136	15903	17 347	-2 211	-13,3
Ørsta	1,1377	18064	15903	18 092	-28	-0,3
Averøy	1,1196	16261	15903	17 806	-1 545	-9,0

Vi ser av figuren at Volda har ca kr - 2,5 mill. i mindre ressursbruk enn landssnittet på pleie og omsorg etter at vi har korrigert for forskjeller i utgiftsbehov.

Hva "skaper" utgiftsnivået pr. innbygger 67 år +

Andel innbyggere med tjeneste (volum) X

Utgift pr. plass/mottaker

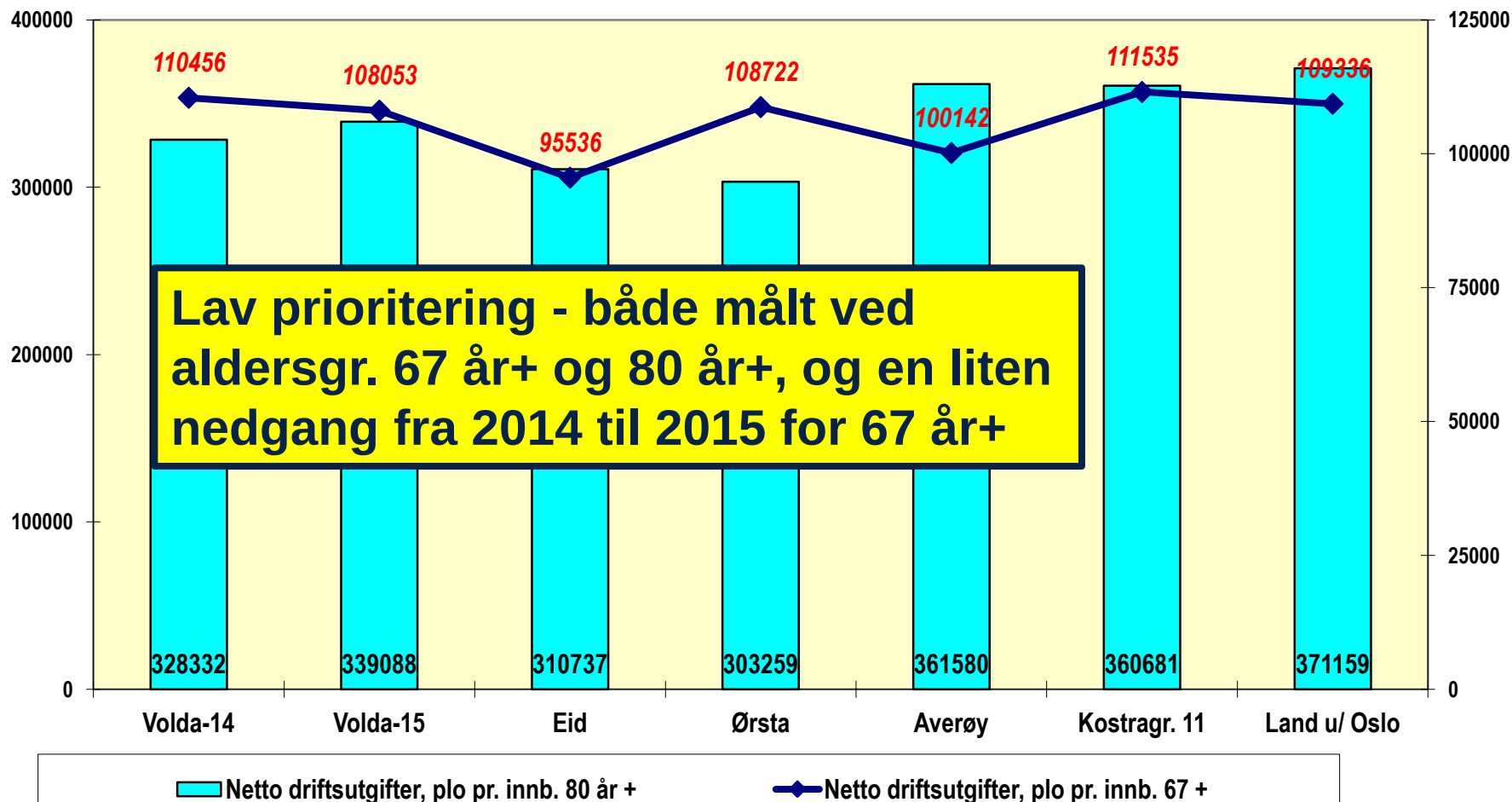
= Utgift pr innbygger 67 år +

Utgiftsdriverne:

1. Profil på tjenesten; hjemmebasert omsorg vs institusjonstung kommune
2. Omfanget av tjenester til psykisk utviklingshemmede/funksjonshemmede
3. Tilgjengelighet til tjenestene; maaaaange institusjonsplasser og/eller en "snill hjemmetjeneste" som gir litt til mange
4. Bemanningsfaktor og lønnsansiennitet

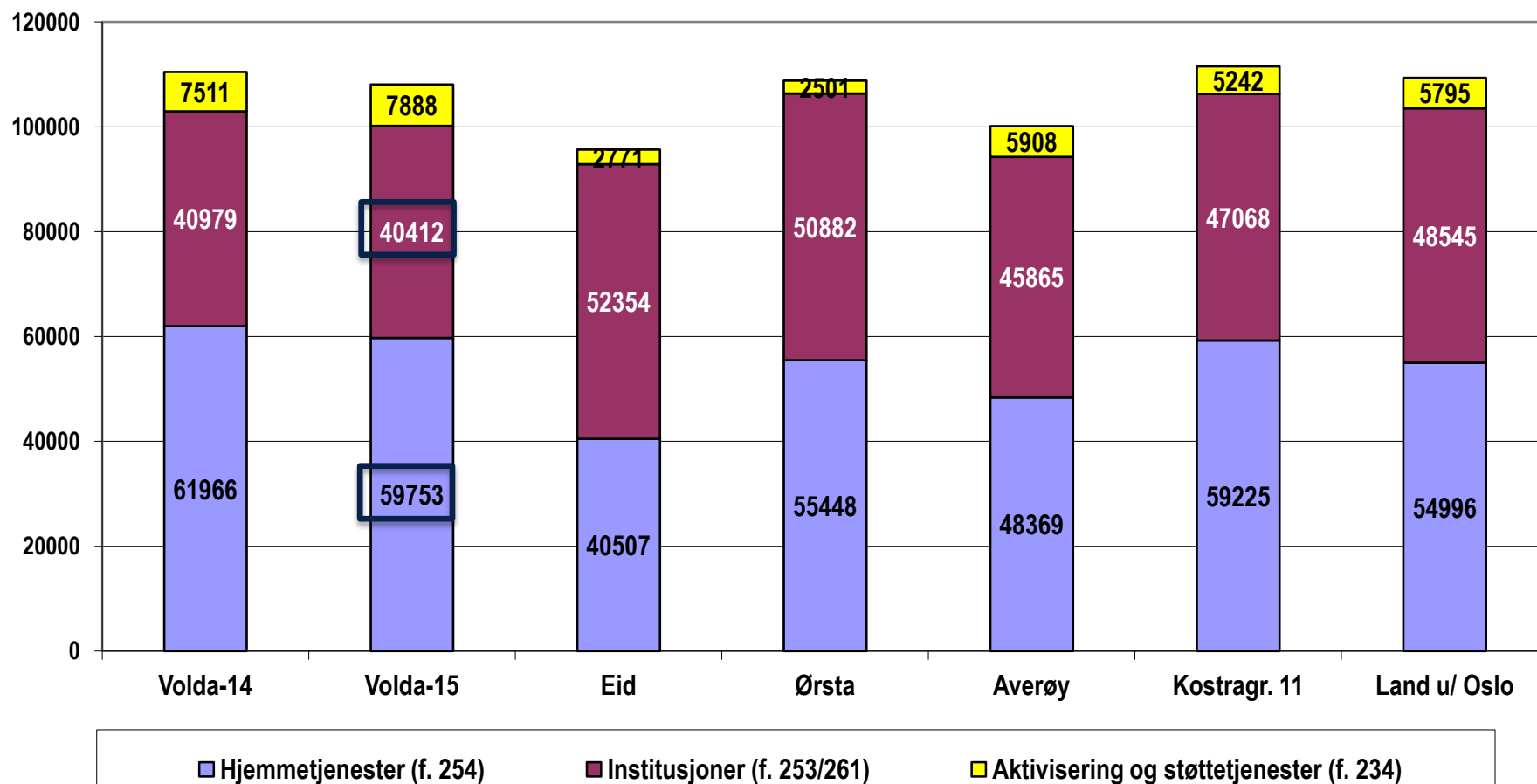

Hovedbildet - Prioritering:

Vurdering av ressursbruk og «tjenesteprofil»

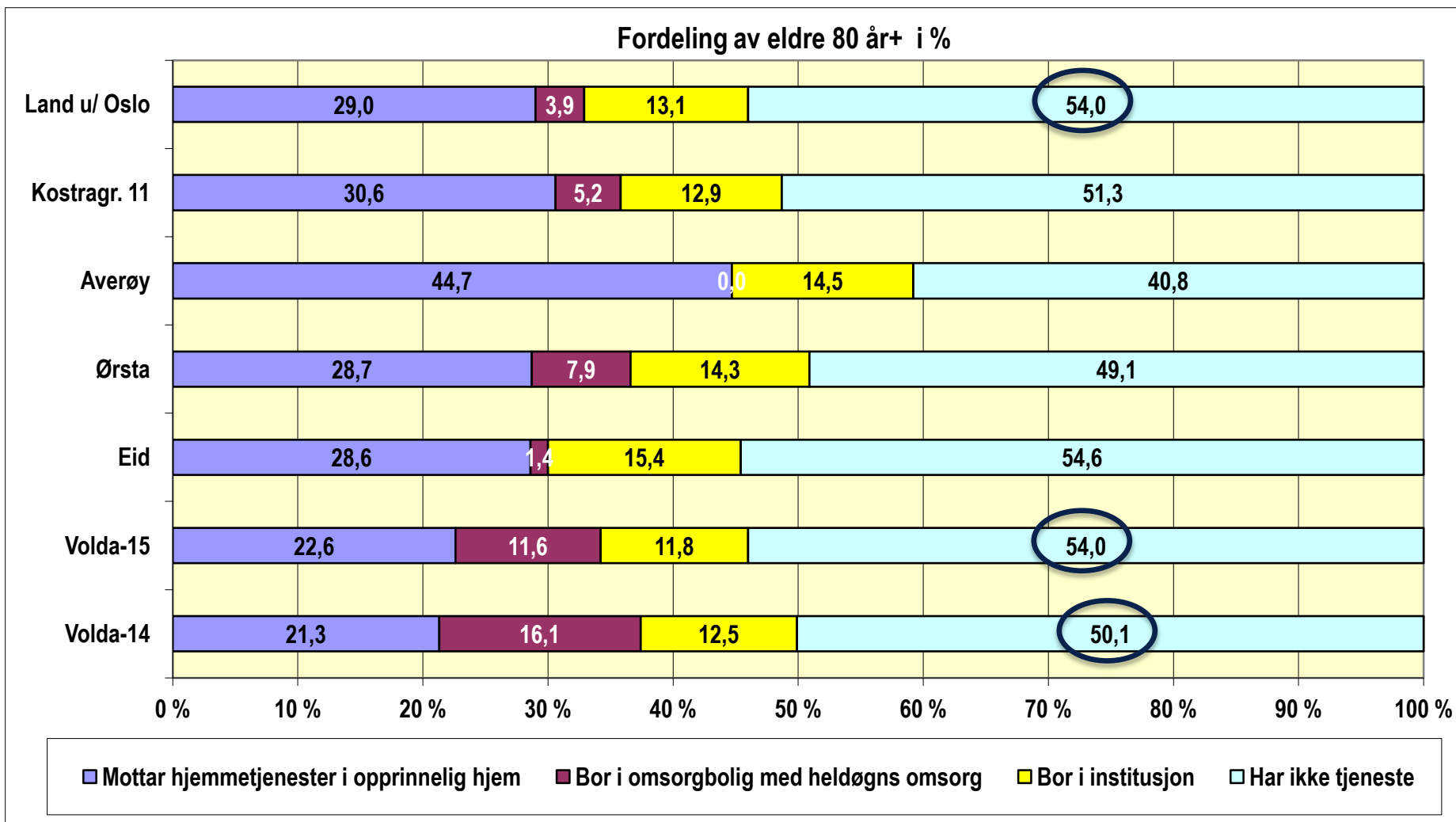
Nettoutgifter pr. innbygger 67 år + PLO

KS KONSULENT

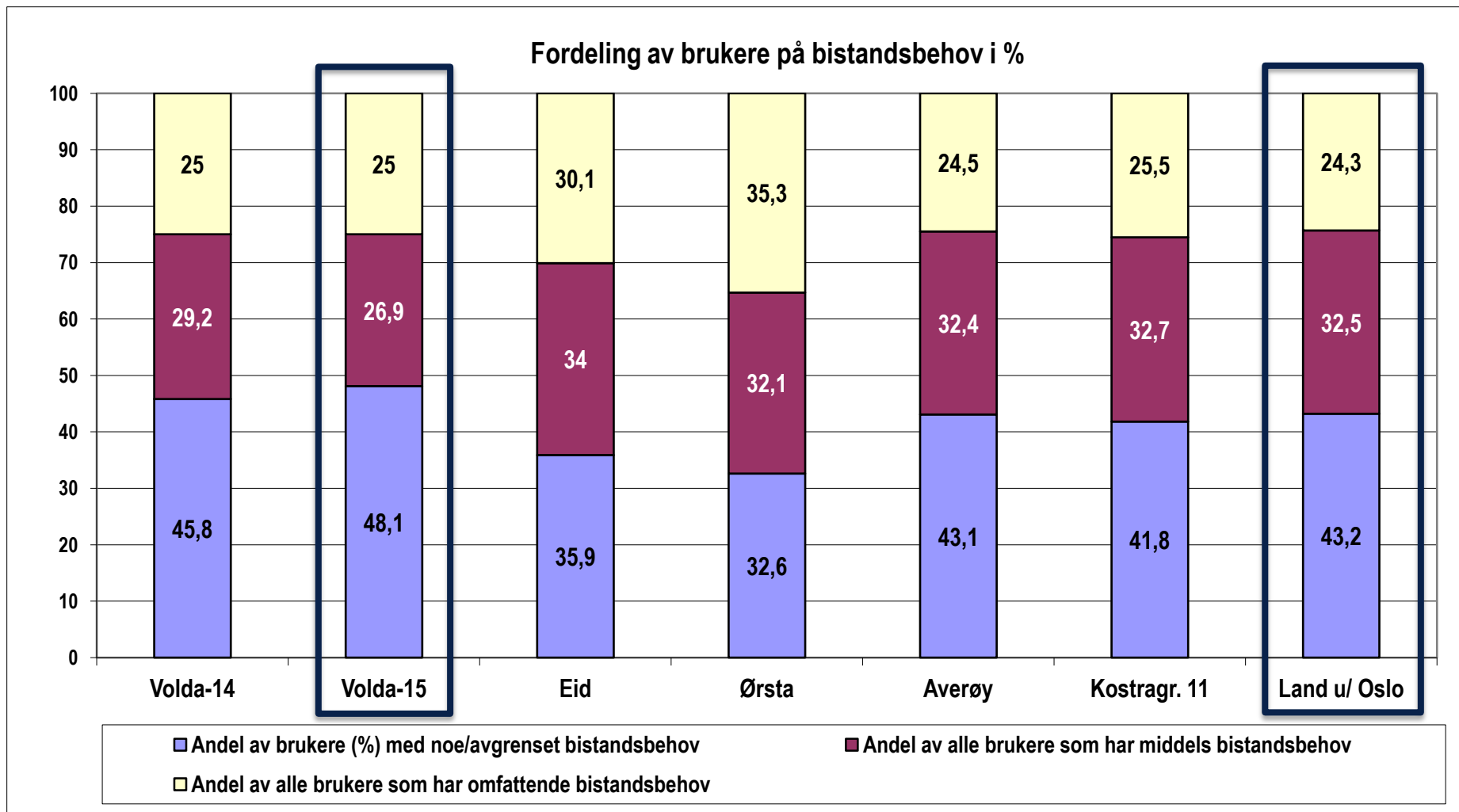
Dere har en hjemmebasert «tjenesteprofil»

Tjenesteprofil – eldre 80 år+:

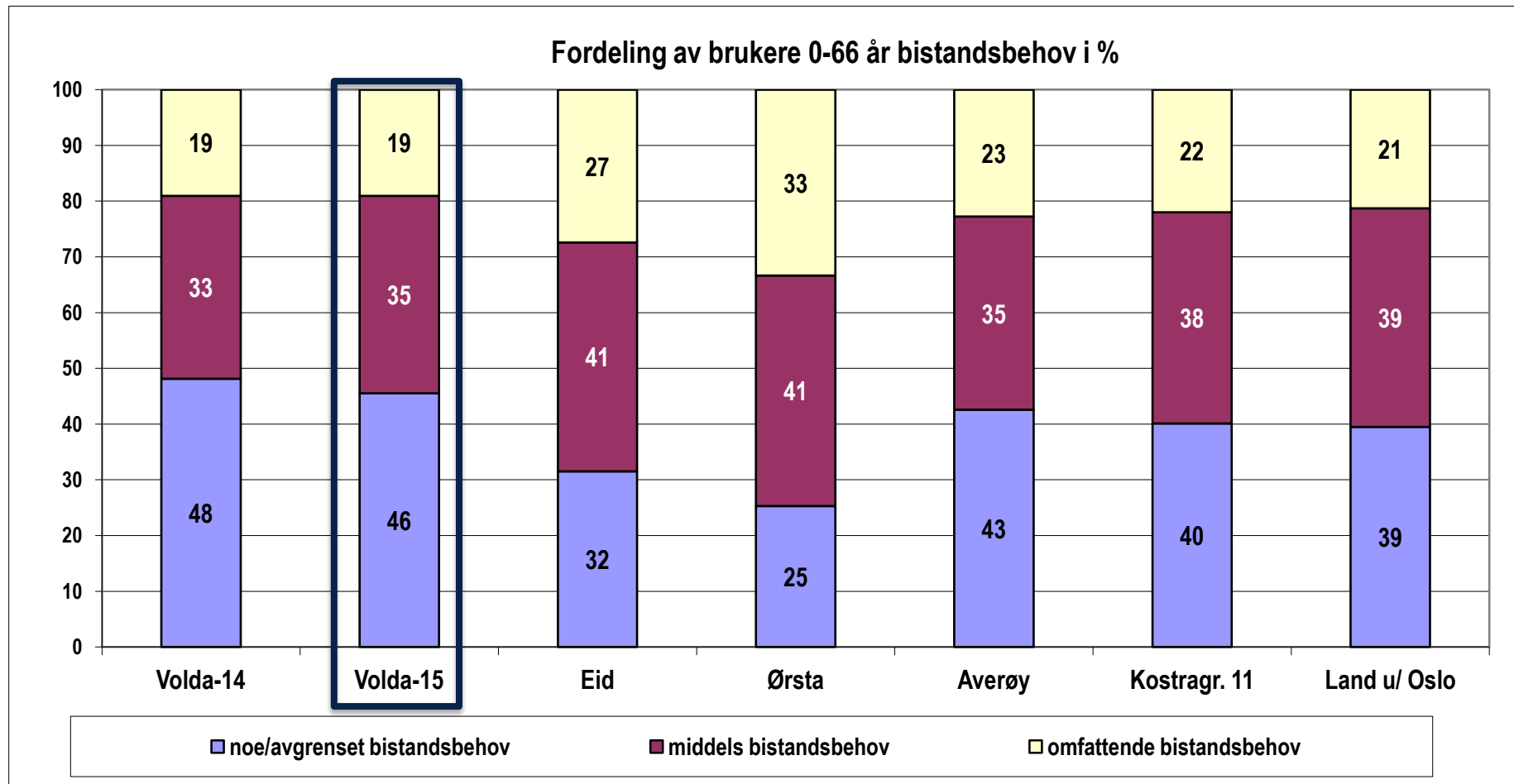
Volda har i 2015 en samlet dekningsgrad = landssnittet

Fordeling av brukere etter bistandsbehov:

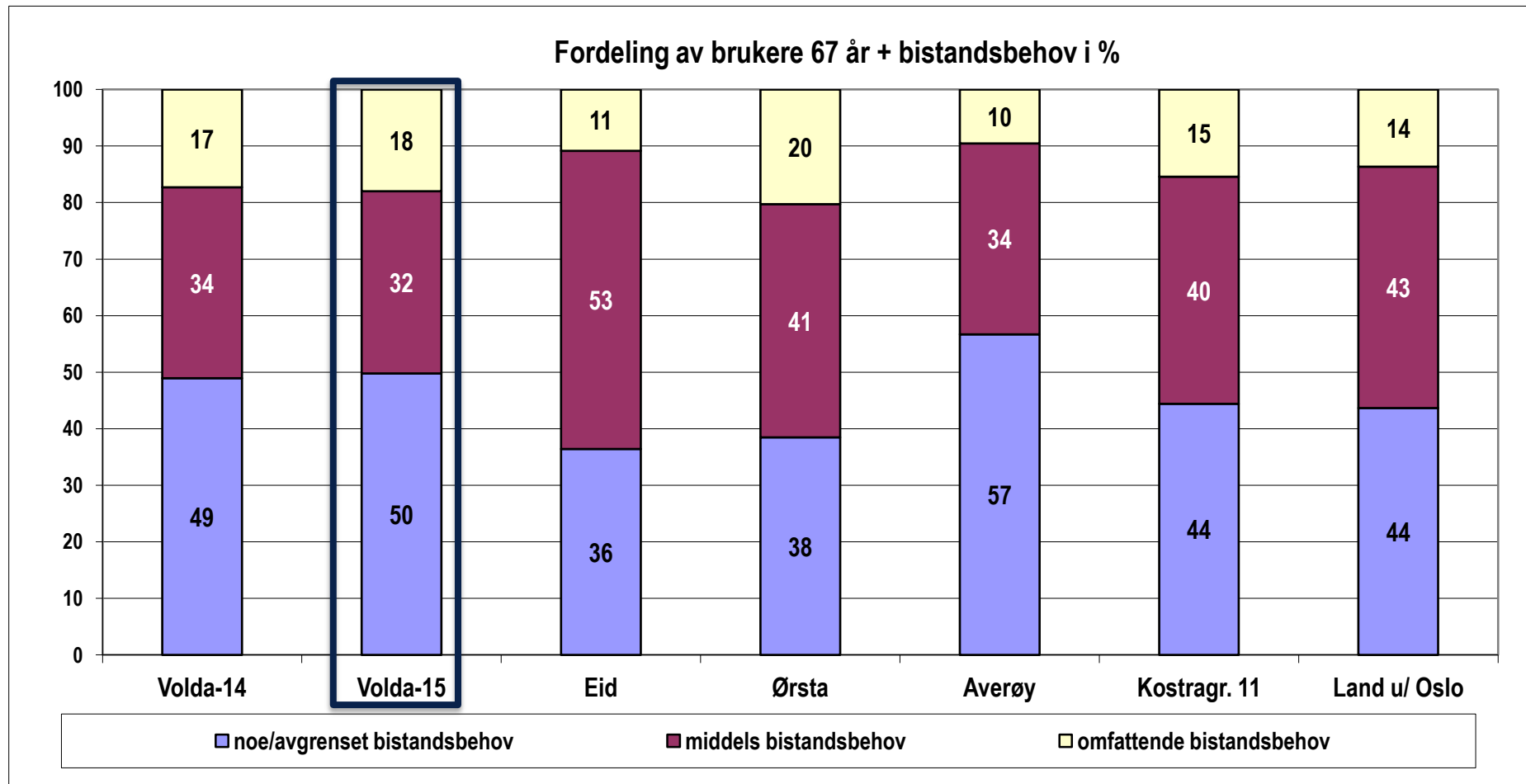

Volda har en litt høyere andel brukere med noe/avgrenset bistandsbehov i fht landssnittet

Fordeling av brukere etter bistandsbehov og alder (0-66 år):

Fordeling av brukere etter bistanndsbehov og alder (67 år+):

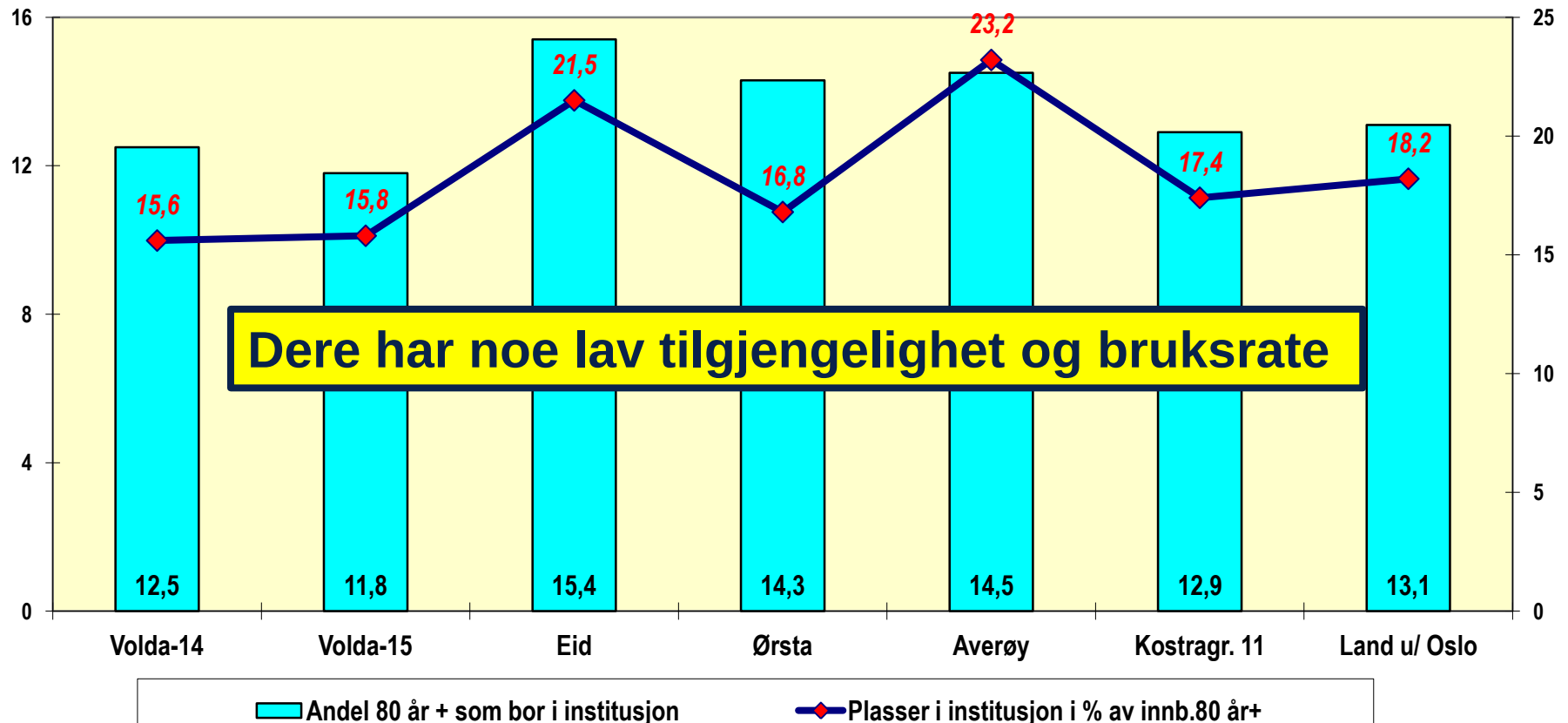
Institusjon

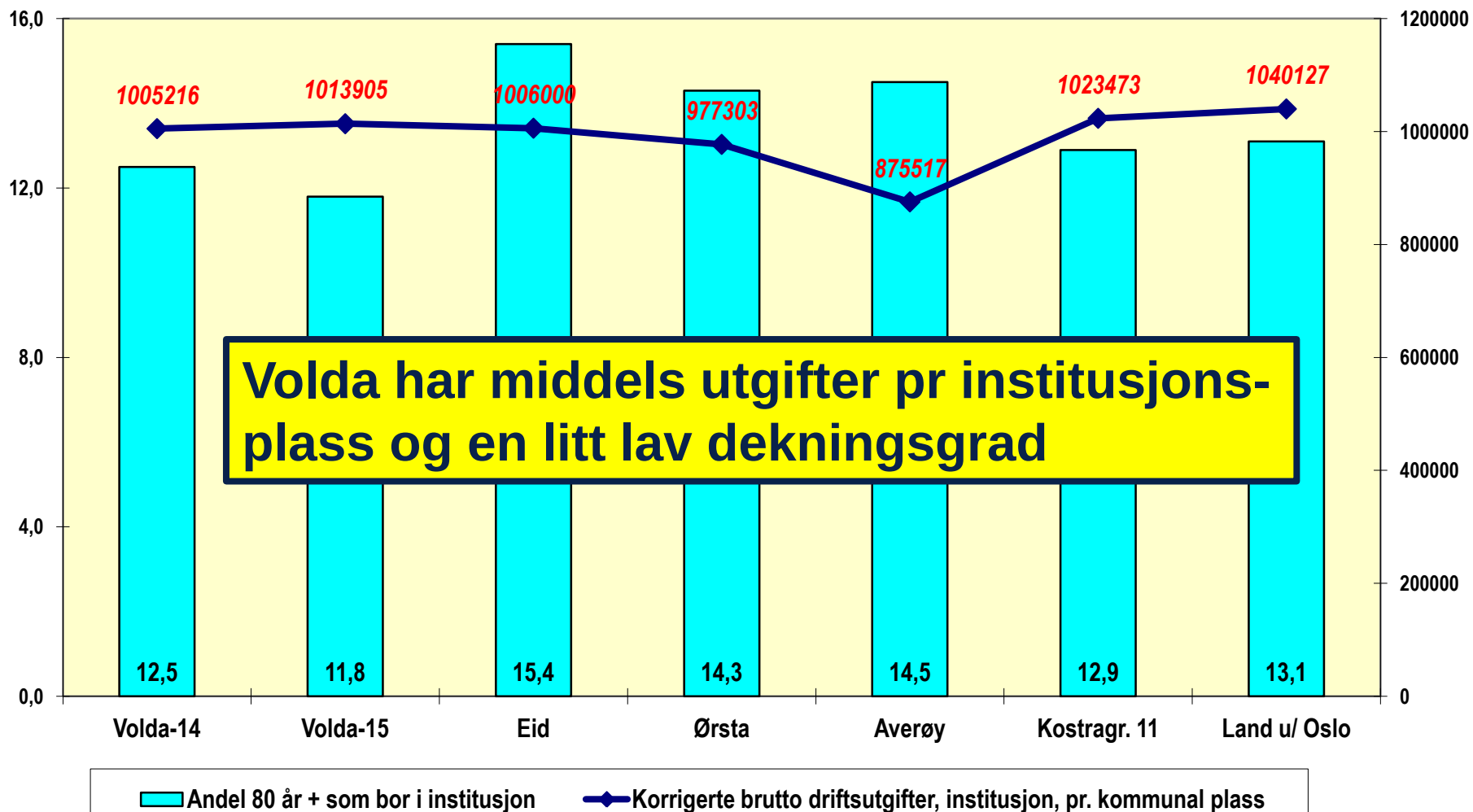
KS KONSULENT

Forholdet mellom tilgjengelighet og bruk av plasser:

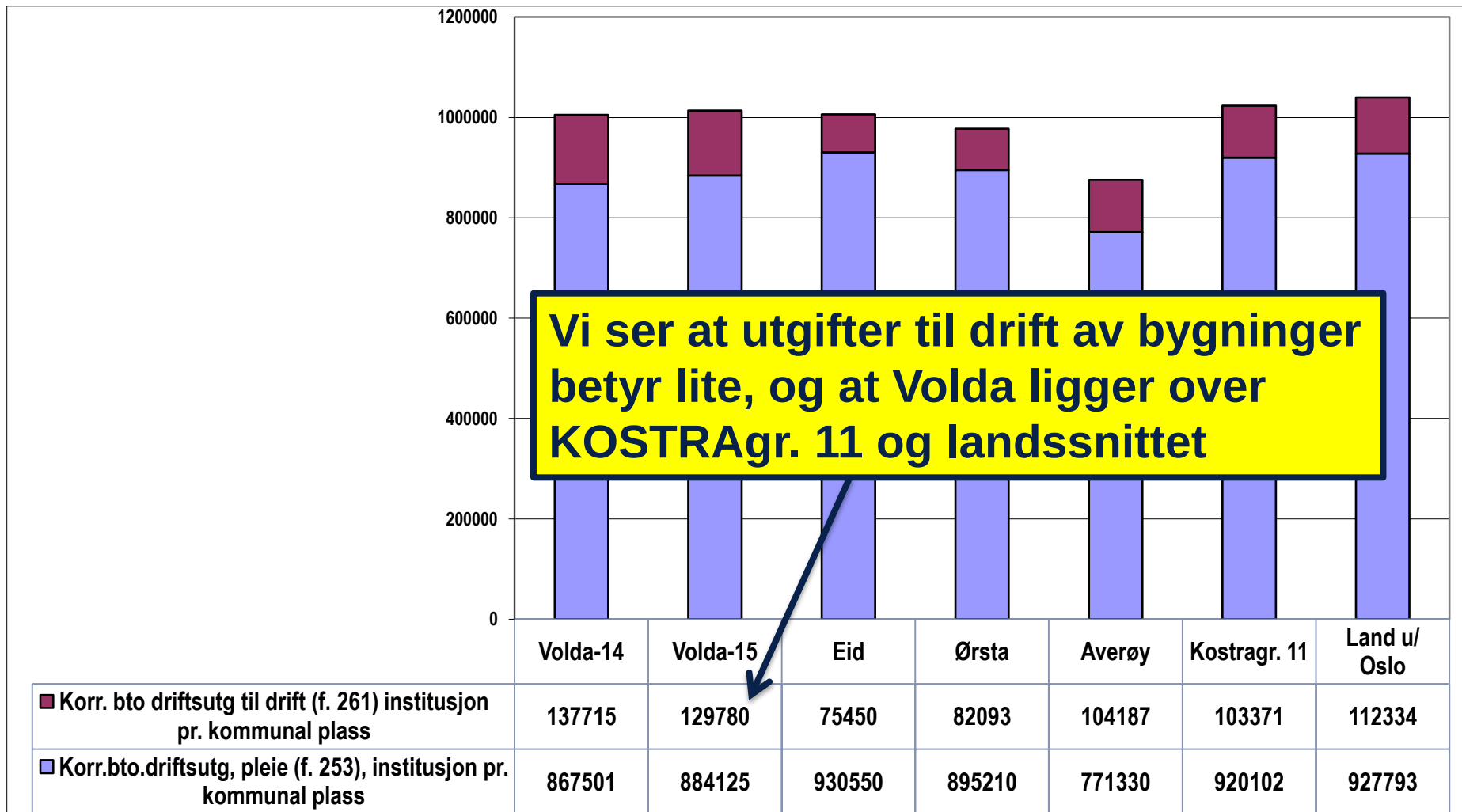
Det er samvariasjon mellom tilgjengelighet og bruk av plasser

Dekningsgrad og kostnad pr plass:

Utgifter pr plass til pleie og til drift (bygninger)

Hovedårsakene til utgiftsforskjeller pr plass:

- **Forskjeller i dekningsgrad 80 år +**
 - Lav dekningsgrad i institusjon gir høyere gjennomsnittlig bistandsbehov som igjen påvirker
- **Bemanningsbehovet**
 - Høyt bistandsbehov = høyt bemanningsbehov
- **Gjennomsnittlig størrelse på institusjonene**
 - Store institusjoner gir stordriftsfordeler og små gir smådriftsulemper
- **Utdanningsnivå/lønnsansiennitet pr årsverk**
- **Avskrivninger av bygningsmassen**

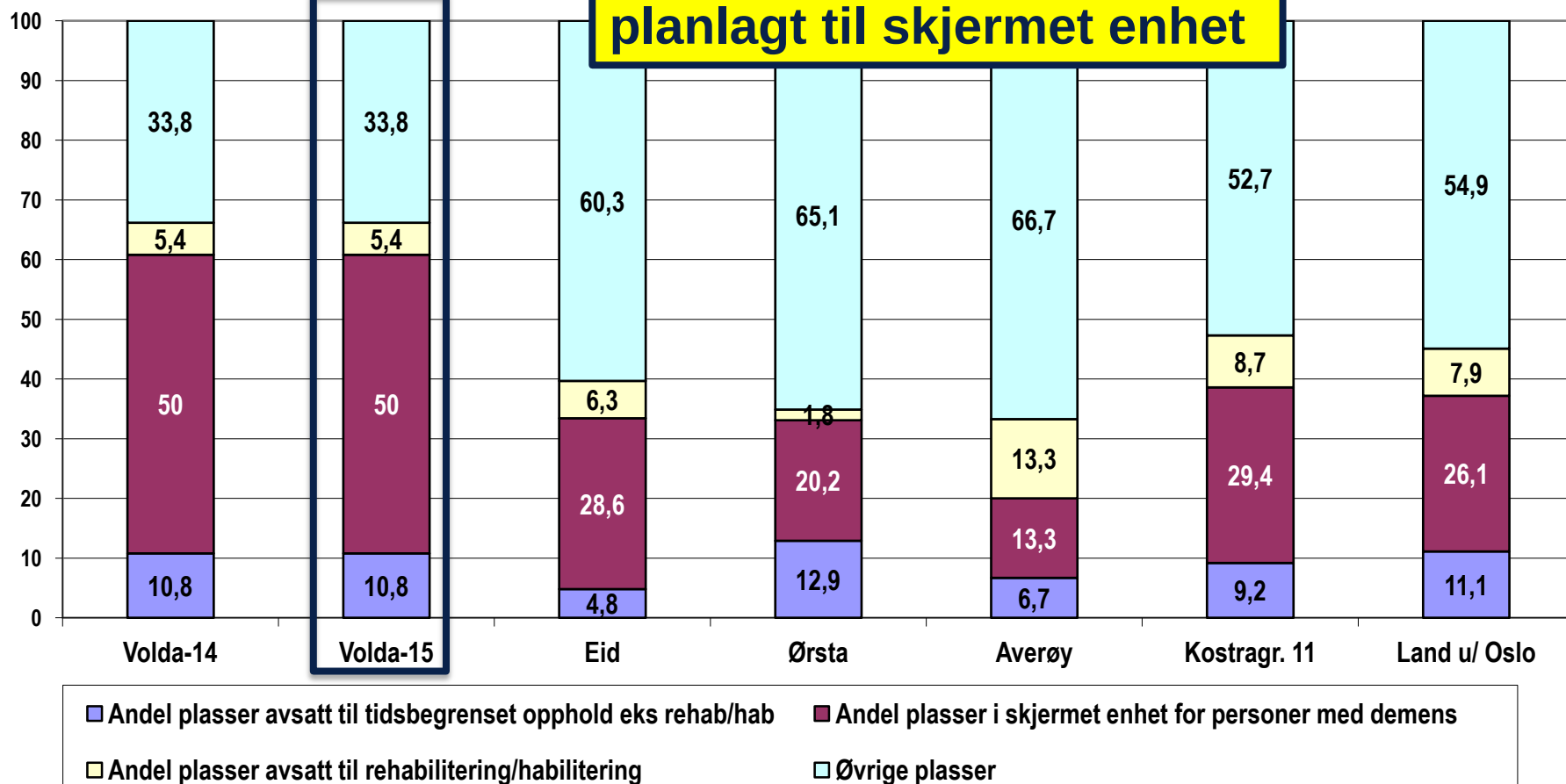
Skal man sammenlikne med andre må man også vite:

- 1. Fordeling mellom ulike type plasser**
- 2. Endringer i plassantallet i løpet av året**

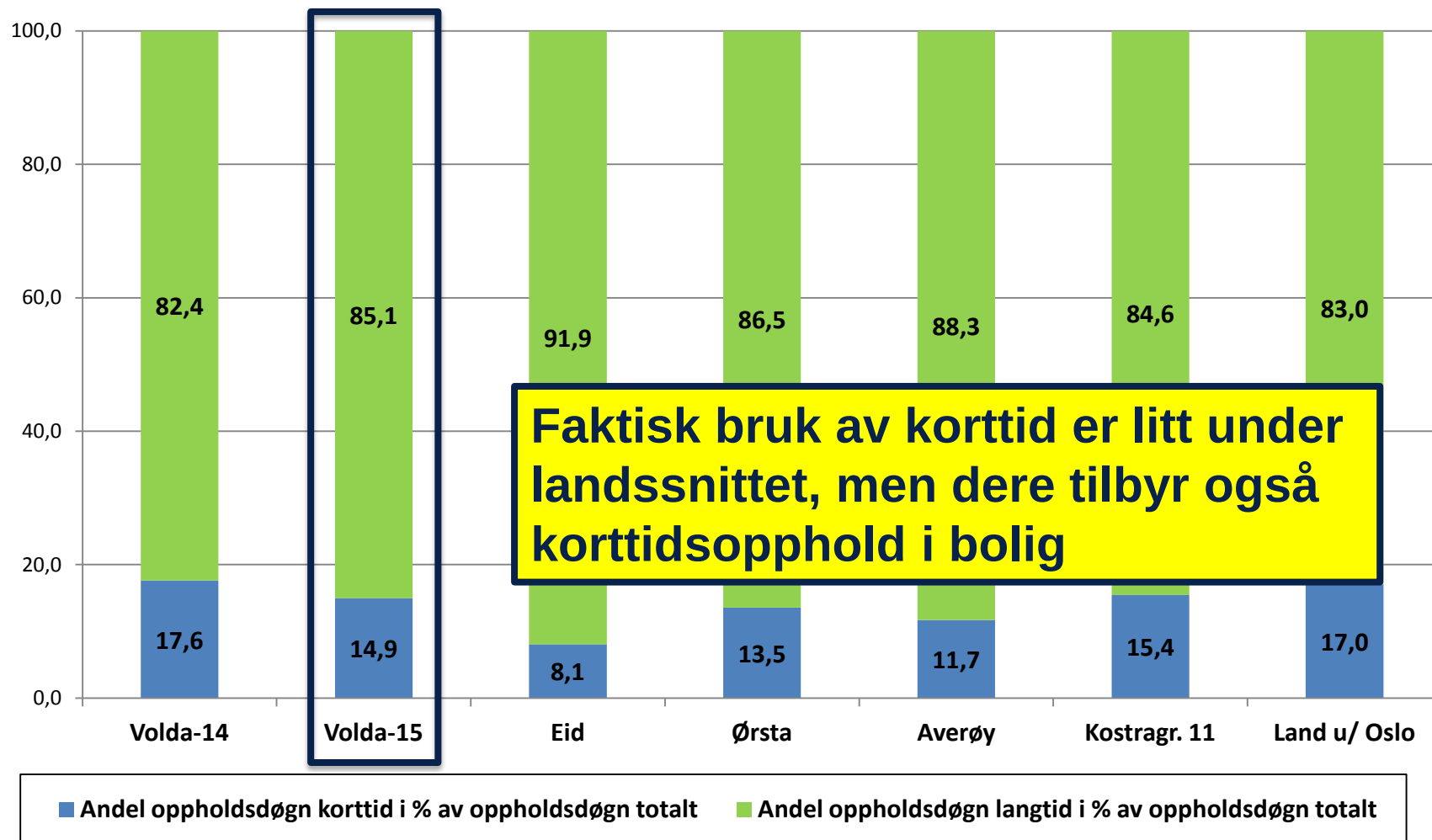

Planlagt bruk av plasser:

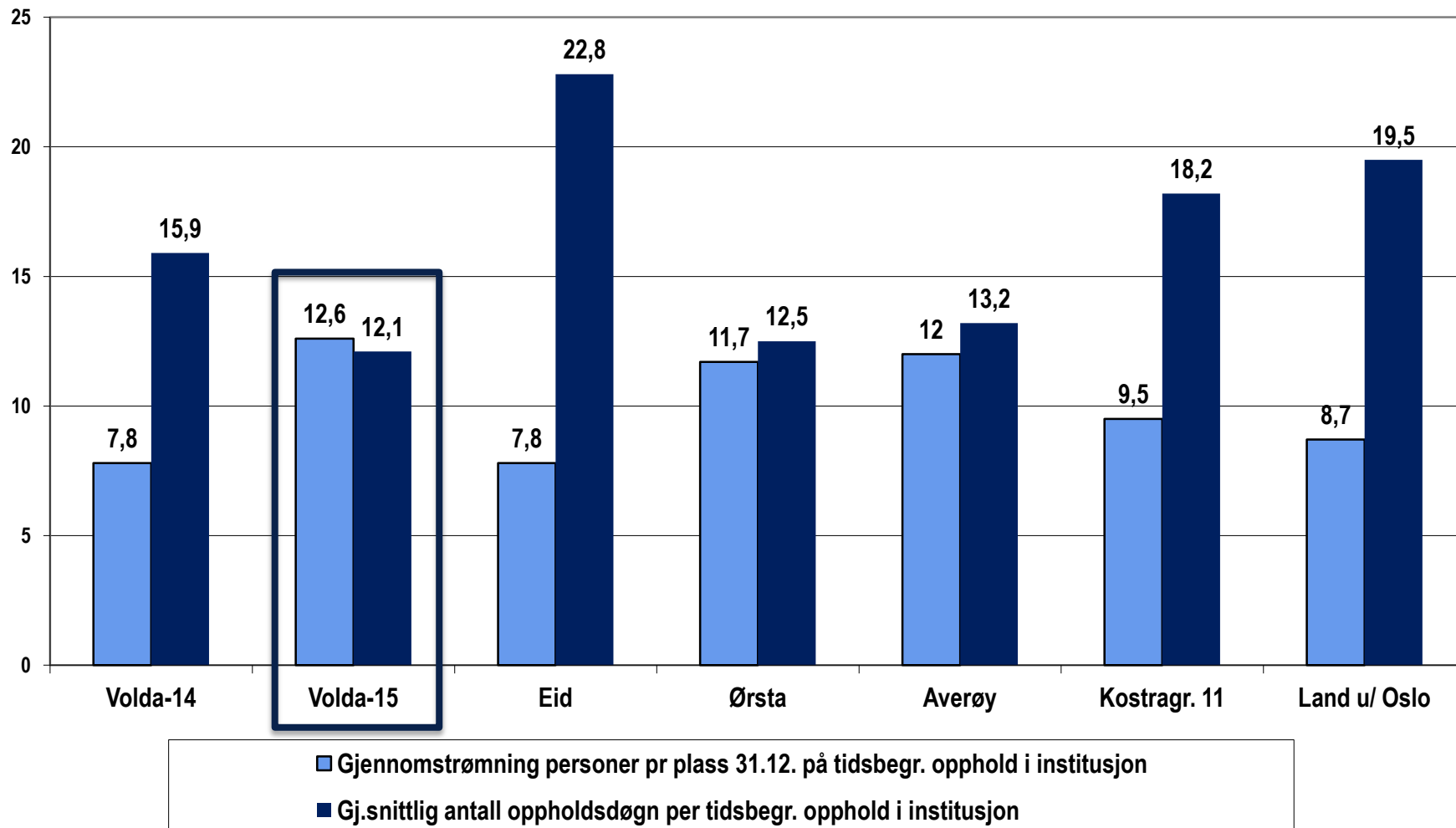
Veldig høy andel plasser planlagt til skjermet enhet

Oppholdsøgn – korttid og langtid:

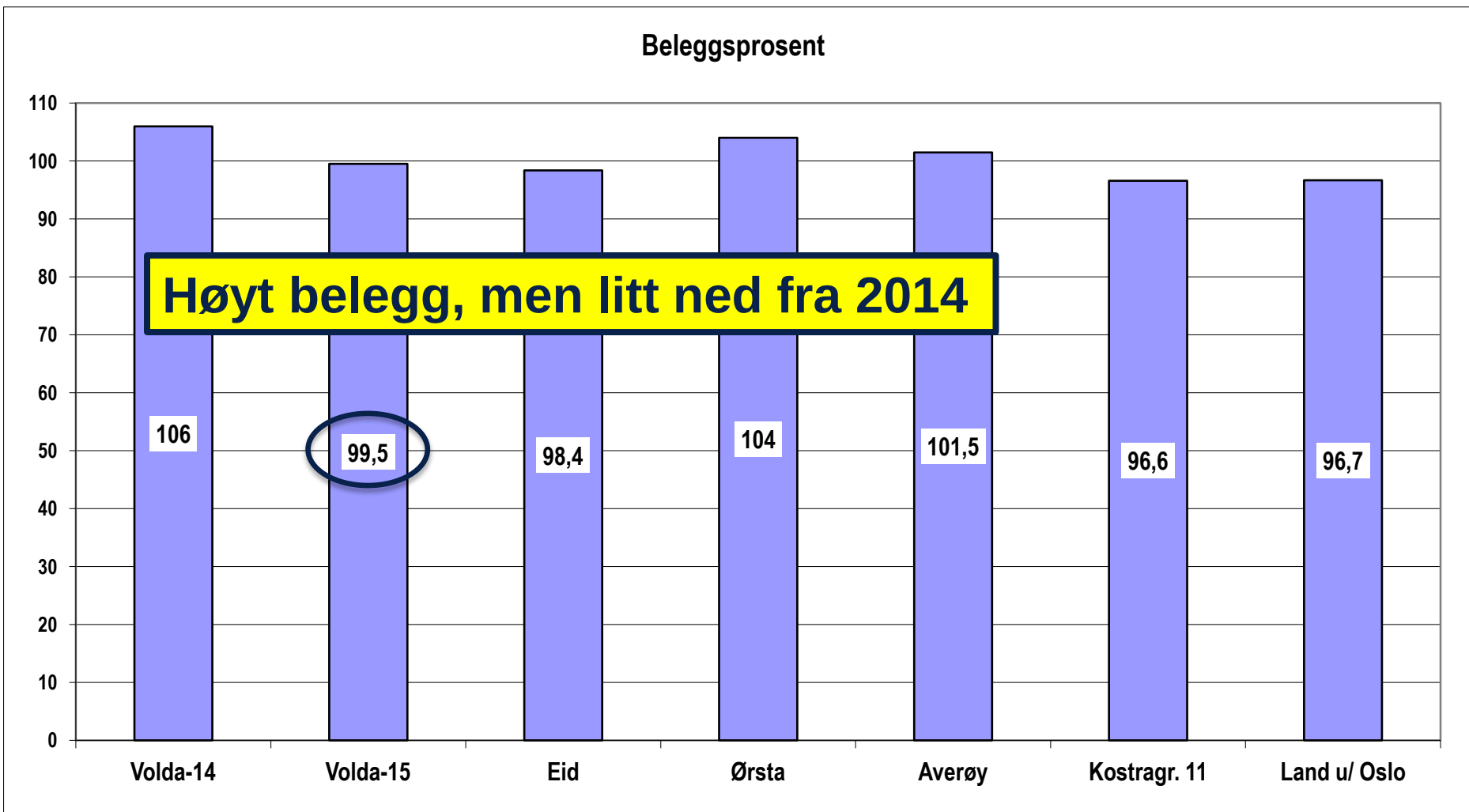
Gjennomstrømning:

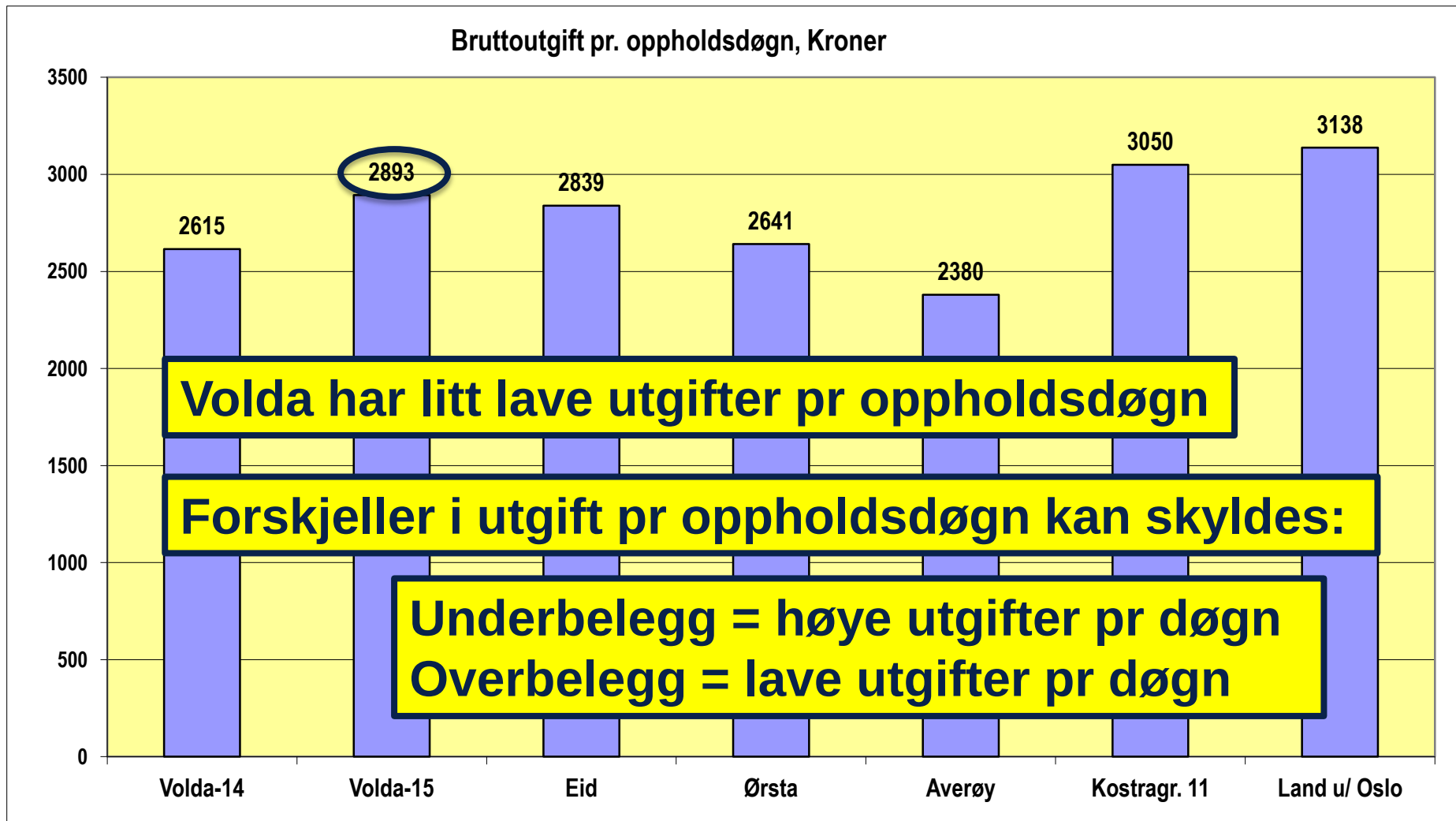
KS KONSULENT

Volda har mange beboere på korttidsopphold og hver enkelt har middels mange døgn.....

Belegg på institusjon målt ved oppholdsdøgn:

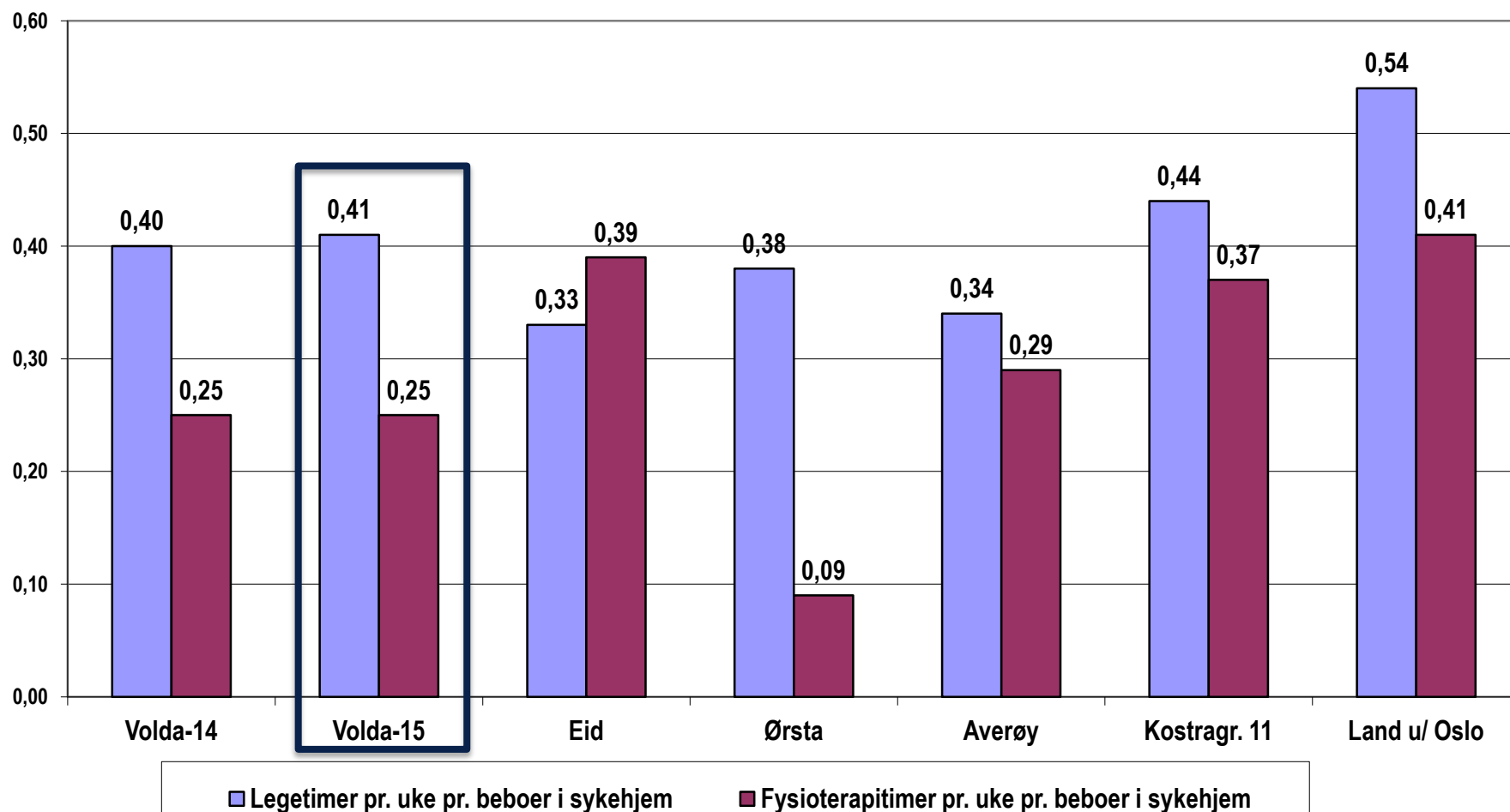

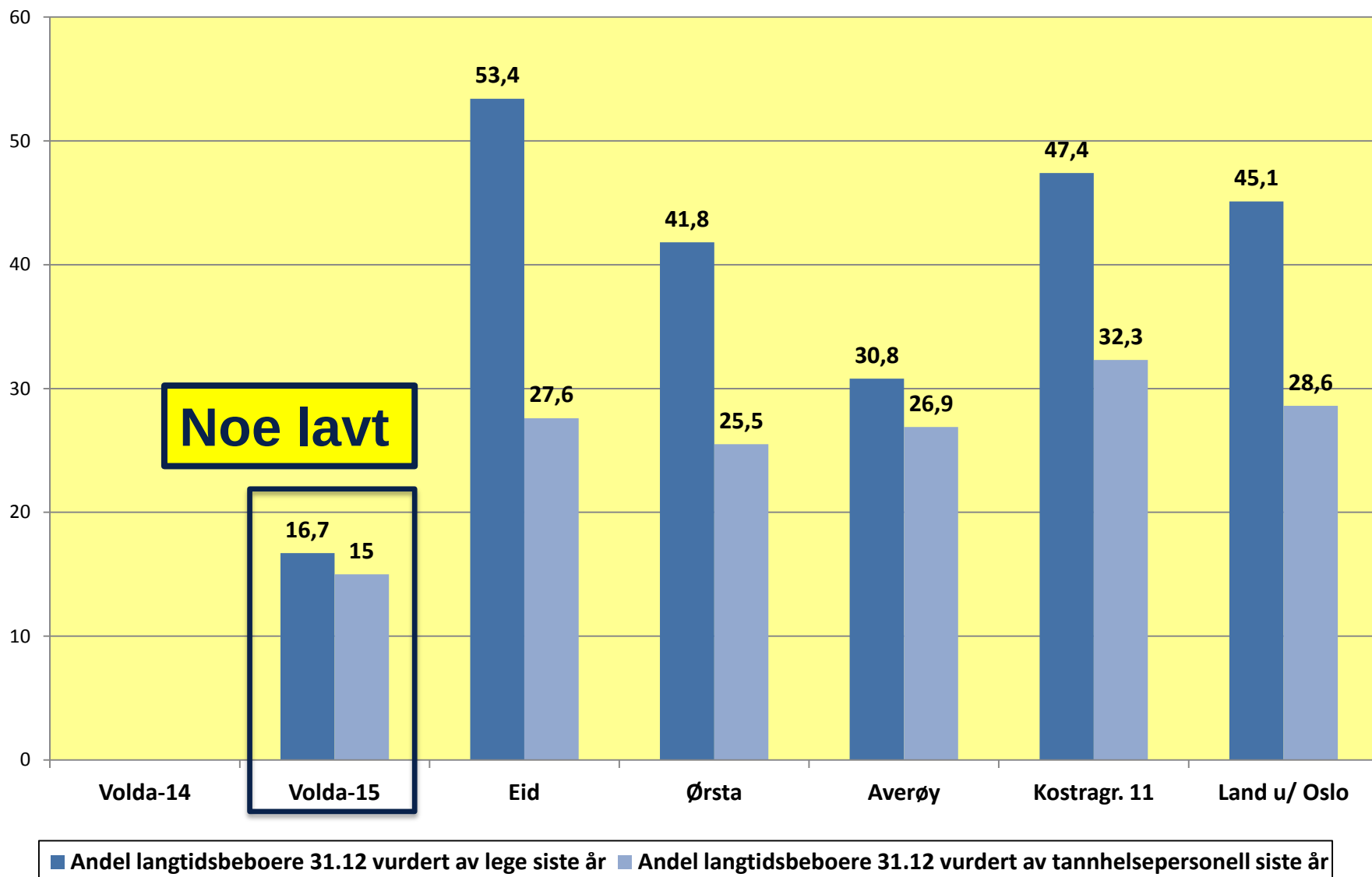
Hva koster et oppholdsdøgn?

I tillegg: Få plasser (som Volda har) = beboere med høyt bistandsbehov = høy pleiefaktor

Lege- og fysioterapi på institusjon:

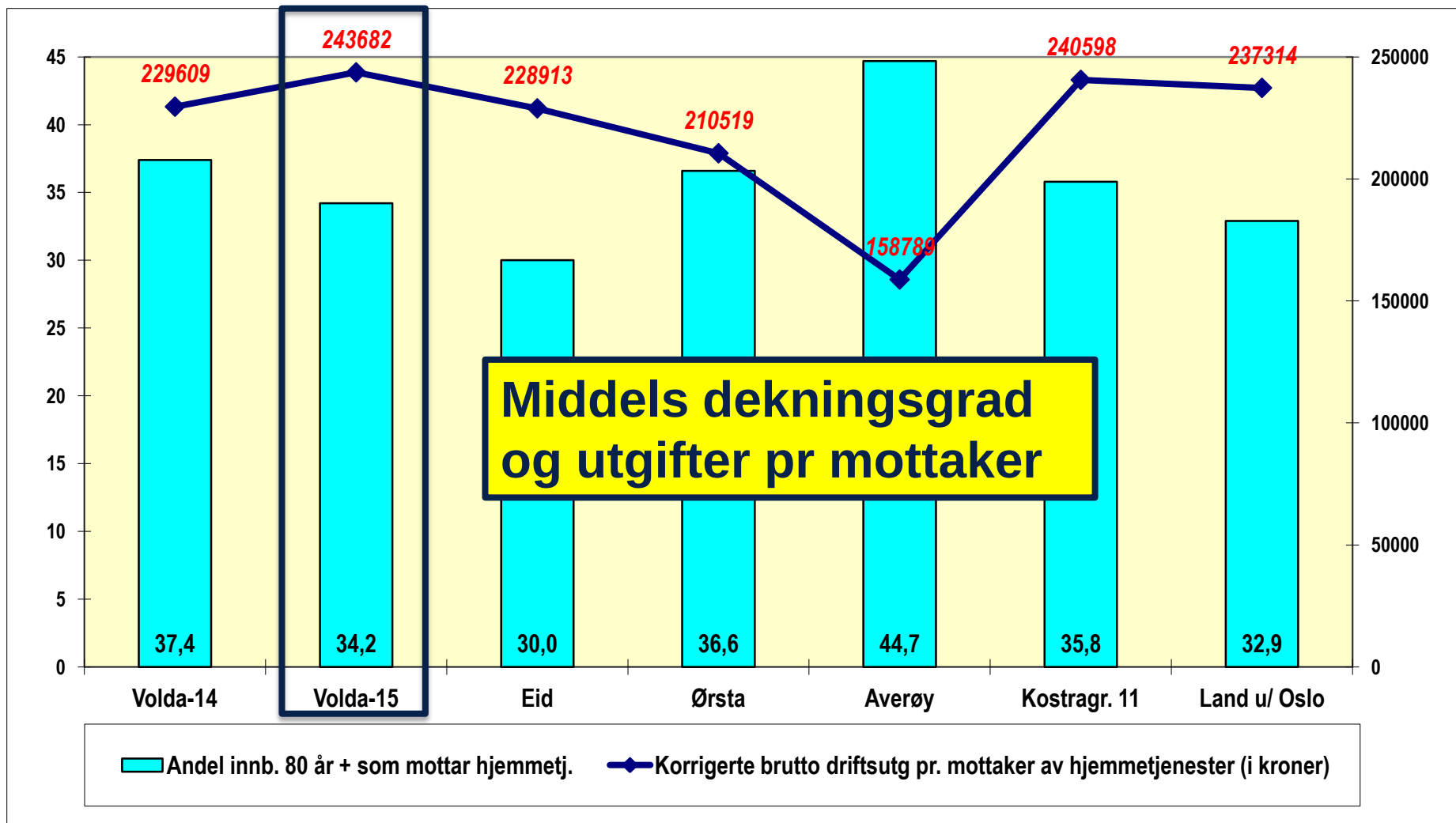

Hjemmebasert omsorg

KS KONSULENT

Grunnlaget for samlet utgiftsnivå:

«Korrigert brutto driftsutgifter pr mottaker» er IKKE et godt uttrykk for produktivitet fordi:

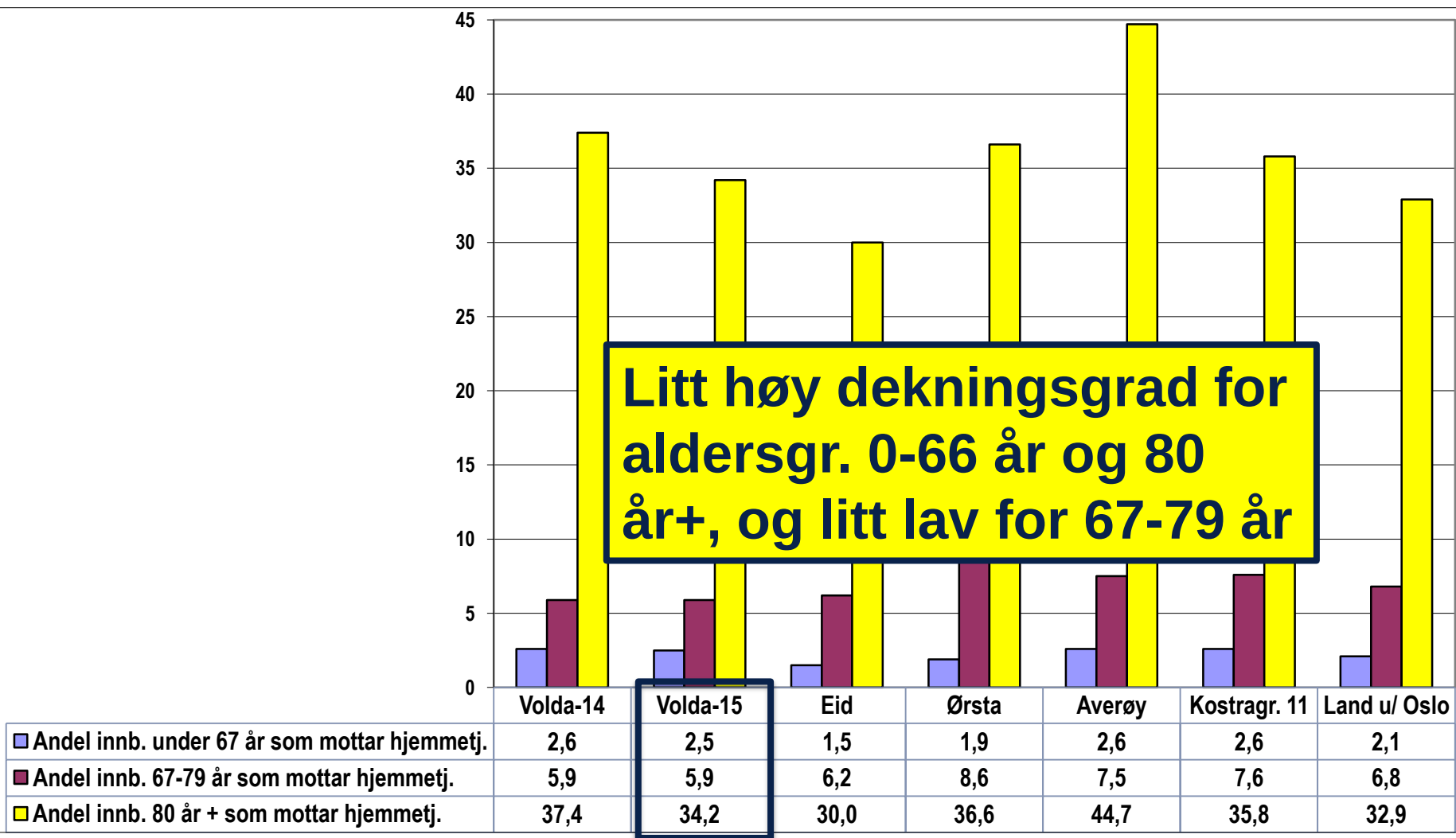
Utgiftsnivået er i betydelig grad påvirket av behovet for/utgiftene til PU/funksjonshemmede. Vi har ikke indikator for dette i KOSTRA.

Normalt vil korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker til hjemmeboende variere med:

- Årsverk pr bruker
- Andel netto direkte brukerrettet tid
- Tilgjengelighet/aldersfordeling/pleietyngde
- Andelen ressurskrevende brukere
- Utdanningsnivå/lønnsansiennitet

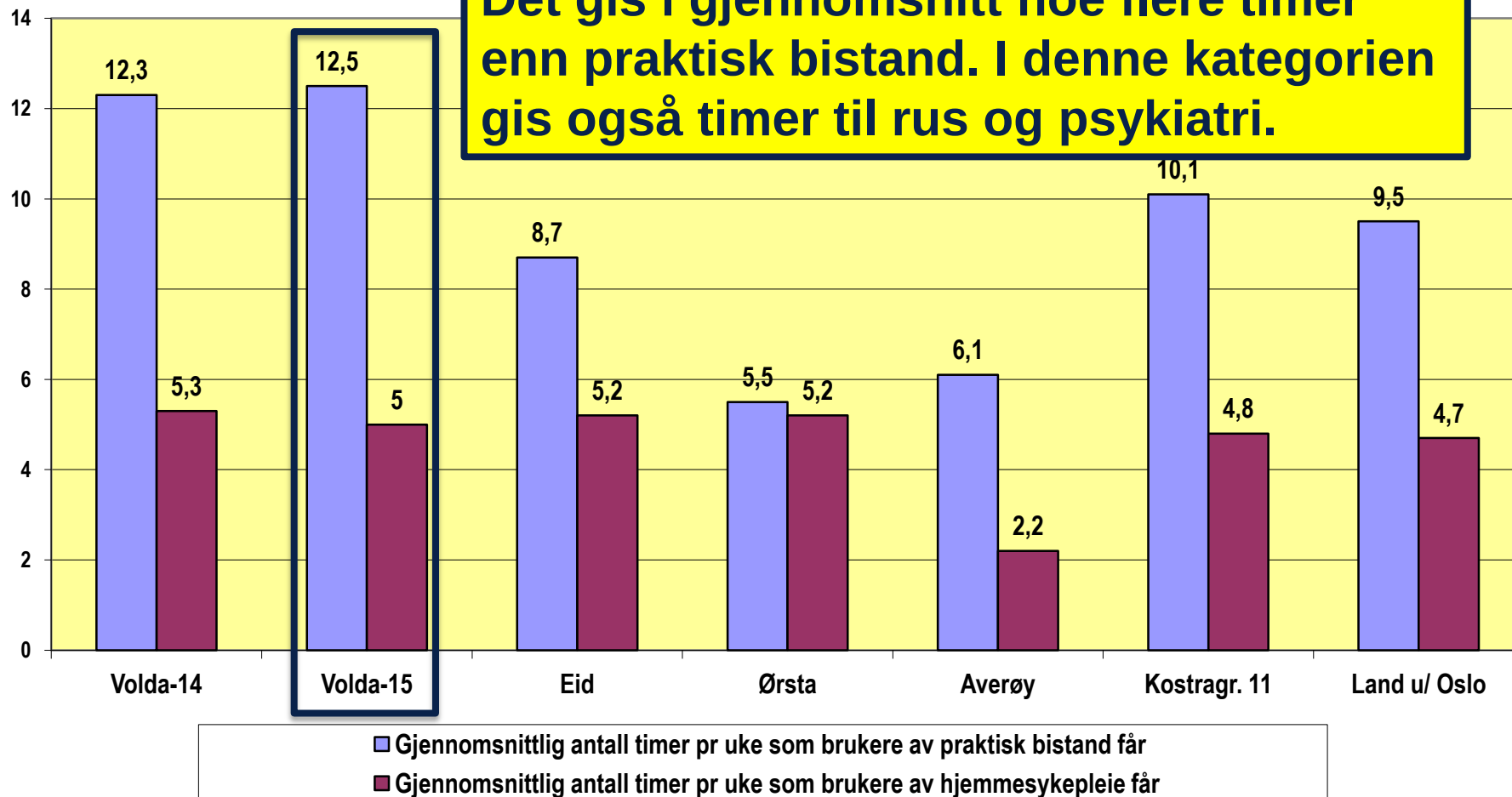
Mottakere av hjemmetjenester fordelt etter alder:

Ved en vurdering av «best» tjeneste, hva mer trenger vi å vite?

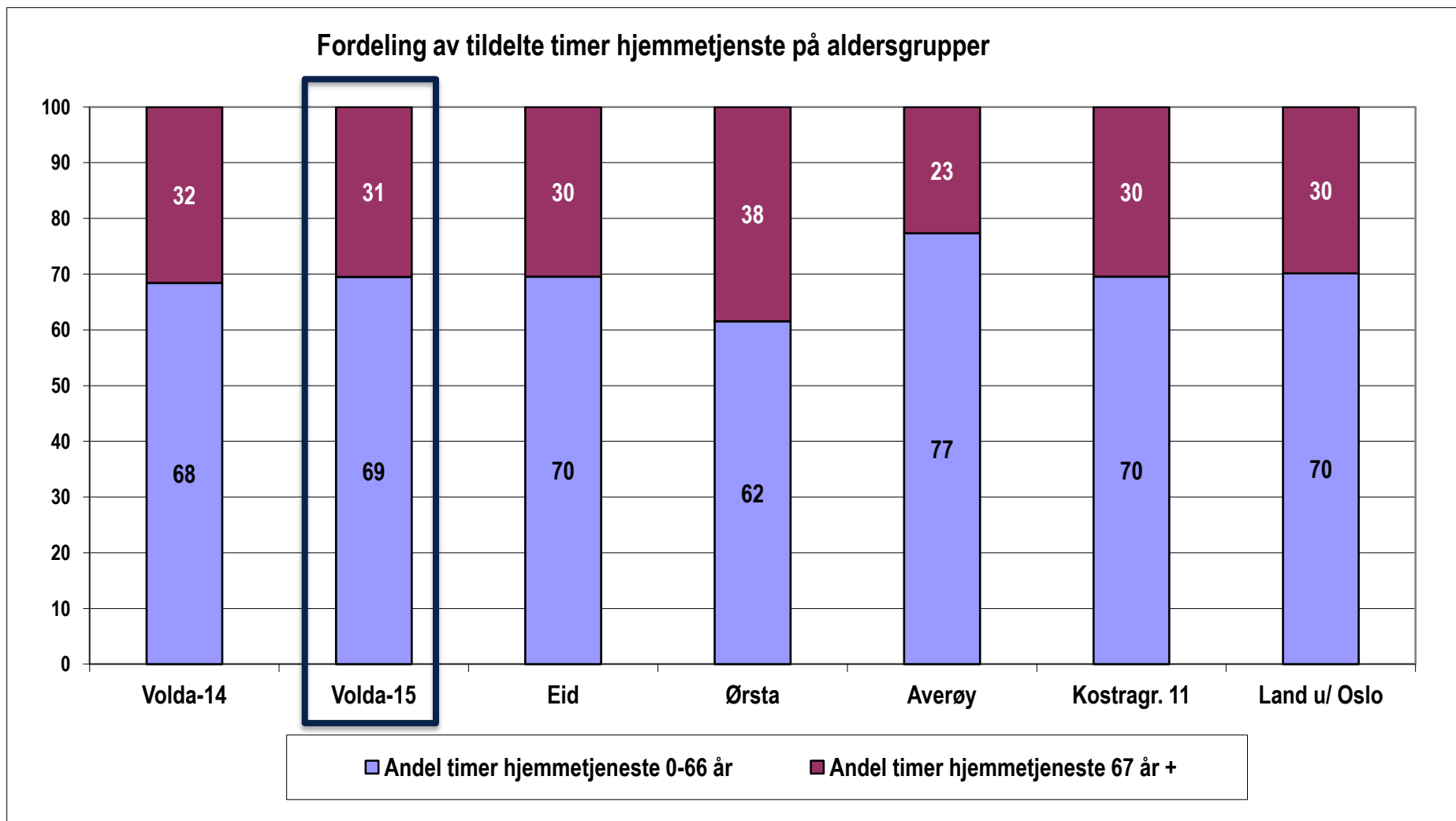
Hvor mange timer gis pr uke pr bruker?

Det gis i gjennomsnitt noe flere timer enn praktisk bistand. I denne kategorien gis også timer til rus og psykiatri.

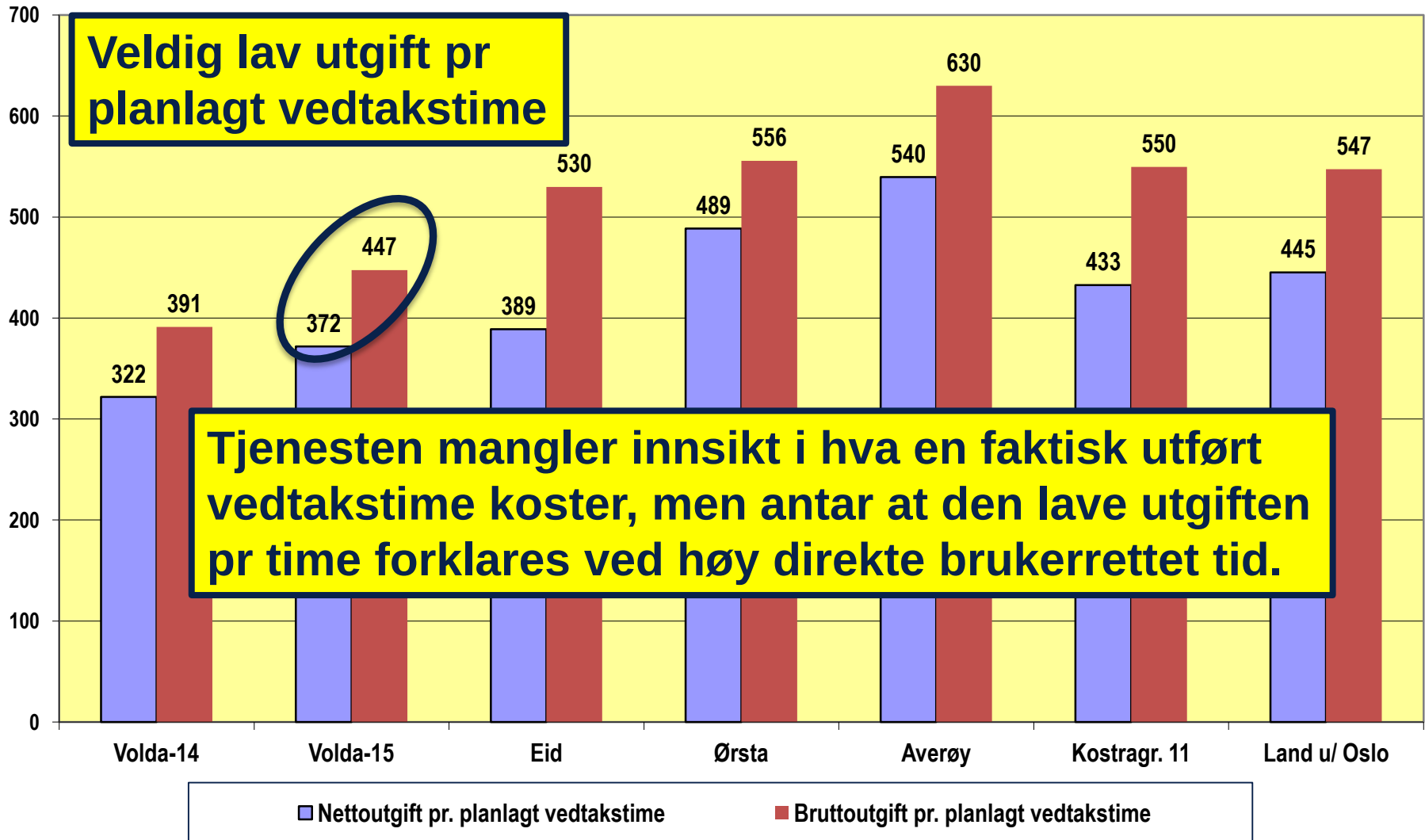
En forklaring til et noe høyere gjennomsnittlig timetall kan være at Volda har mange brukere i omsorgsboliger med heldøgns omsorg og med et høyt bistands-/timetallsbehov

Hvor stor andel av timene går til eldre 67 år+ ?

Samme «profil» som KOSTR Agr. 11 og landet, men blir det nok timer igjen til de eldre?

Utgift pr. vedtakstime hjemmetjeneste. Kroner

Hva er det som påvirker utgift pr vedtakstime?

1. Direkte brukerrettet tid – dvs andel tid hos bruker

- Hvor mange ganger innom tjenestebasen
- Kjøreavstand/kjørelogistikk
- Rapportering/overlapping/dokumentasjon

2. Kostnad pr årsverk lønnsnivå/lønnsansiennitet

Det er viktig å ha innsikt Direkte brukerrettet tid fordi:

- Å vite når «strikken ryker» – har man nok disponible årsverk/timer i fht vedtak som skal utføres?

Oppsummering av pleie og omsorg:

Utgiftsbehov og ressursbruk:

- Høyere utgiftsbehov en landssnittet (9,3 %)
- Etter korrigering for utgiftsbehov og inntektsnivå bruker Volda **ca.** 2,5 millioner mindre på pleie og omsorg enn landsgjennomsnittet

Hele tjenesten:

- Lav prioritering og middels dekningsgrad (lik landssnittet)
- Volda har en hjemmebasert tjenesteprofil
- Dere har en litt høy andel av mottakerne av plo-tjenester med lavt bistanndsbehov

Forst. oppsummering av pleie og omsorg:

Institusjon - Volda har:

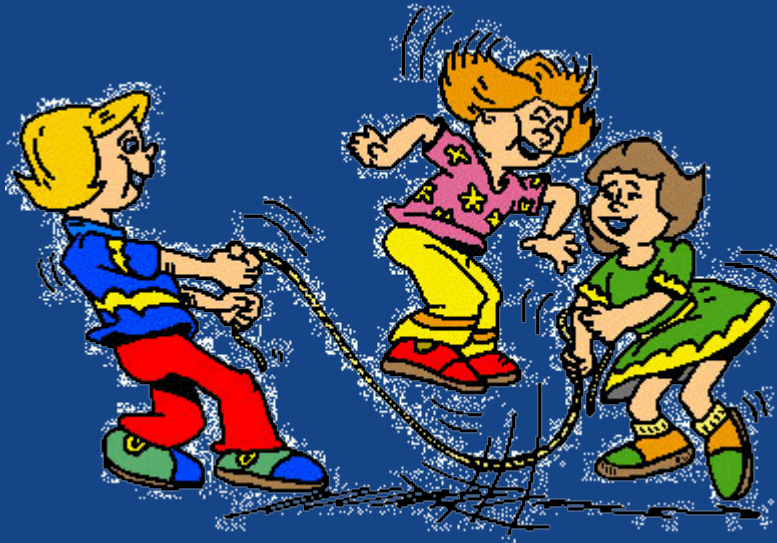
- Middels utgifter pr institusjonsplass og litt lave utgifter pr oppholdsdøgn
- Lav dekningsgrad
- Litt lav andel institusjonsdøgn som er korttidsdøgn
- Veldig høy beleggsprosent
- Lege og fysioterapeutdekning er lavere enn KOSTRAgr. 11 og landssnittet, og om lag 1 av 6 beboere på institusjon har blitt vurdert av lege og tannhelsepersonell det siste året, og dette er lavt

Hjemmetjenesten:

- Middels dekningsgrad
- Middels utgifter pr mottaker og lave utgifter pr planlagte vedtakstime = høy produktivitet
- 69% av timene går til yngre brukere, og dette er omtrent som KOSTRAgr. 11 og landssnittet
- Volda gir flere timer til praktisk bistand enn landssnittet. En forklaring til dette kan være at dere har mange beboere i omsorgsboliger med heldøgns bemanning og som har et relativt høyt bistands-/timebehov

Grunnskole

KOSTRA-funksjoner som inngår i tjenesten:

202 Grunnskole

Undervisning i grunnskolen (all undervisning, inkl. delingstimer, spesialundervisning, vikarer m.m., jf. GSI: årstimer).

Funksjonen omfatter videre:

- administrasjon på den enkelte virksomhet/skole, rådgiver på ungdomstrinnet, kontaktlærere, samlingsstyrer og etterutdanning for lærere og avtalefestede ytelser (reduisert leseplikt, virkemiddelordninger m.v.),
- pedagogisk-psykologisk tjeneste (ekskl. PPTs innsats i barnehager og voksenopplæring), assistenter, morsmålundervisning, skolebibliotekar, kontorteknisk personale/kontordrift. Funksjonen omfatter også assistenter som utfører praktisk bistand for elever med nedsatt funksjonsevne der vedtak har hjemmel i opplæringsloven. Funksjon 254 benyttes om vedtaket har hjemmel i helselovgivningen.
- skolemateriell, undervisningsmateriell og -utstyr m.m,
- utgifter til ekskursjoner som ledd i undervisning,
- transportutgifter til og fra aktiviteter
- Leksehjelp, fysisk aktivitet
- utgifter og inntekter knyttet til aktiviteter i forbindelse med den kulturelle skolesekken som foregår som en del av det pedagogiske opplegget innenfor den ordinære grunnskoleundervisningen,
- bredbåndsutgifter (abonnement, drifts- og serviceavtaler).
- samtlige utgifter knyttet til spesialundervisning ved skoler som har forsterket avdeling for spesialundervisning, samt evt. utgifter til elever i statlige kompetansesentre

Skoleskyss (transport mellom hjem og skole) føres på funksjon 223.

215 Skolefritidstilbud

Skolefritidsordninger, fritidshjem. Utgifter til lokaler føres på funksjon 222.

222 Skolelokaler

1. Utgifter til drift og vedlikehold av skolelokaler, SFO-lokaler og internatbygninger (med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg/skolegård).

Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester (eksempelvis vaktmestertjenester, snøryddingsavtaler, renholdsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knyttet til skolelokaler. Dessuten avskrivninger av egne bygg

Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon (jf. tabell avsnitt 5.1.1). Skillet mellom vedlikeholdsutgifter og utgifter til påkostning/investering er beskrevet i Kommunal regnskapsstandard (F) nr. 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*, se www.gkrs.no.

2. Forvaltningsutgifter knyttet til skolelokaler (administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til skolelokaler) føres på funksjon 121.

3. Investeringer i og påkostning av skolelokaler.

4. Husleieutgifter ved leie av skolelokaler/bygninger.

- Ved leie fra AS eller andre private (herunder IKS hvor kommunen ikke er deltaker) føres husleien i på art 190.
- Ved leie fra kommunalt foretak føres husleien på art 380 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 780 i foretakets regnskap.
- Ved leie fra interkommunalt selskap (hvor kommunen er deltaker) føres husleien på art 375 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 775 i selskapets regnskap.
- Dersom kommunen har en internhusleieordning (leie mellom enheter som inngår i kommunens regnskap), skal faktiske utgifter til drift og vedlikehold komme fram på riktig art/funksjon, jf. avsnitt 5.1.1 og art 190.

5. Inntekter knyttet til utleie av lokalene til eksterne (andre enn kommunen selv eller kommunalt foretak).

6. Inventar og utstyr (innbo/løsøre) knyttet til undervisningen i skolen eller SFO-tilbudet inngår ikke her, men føres på funksjon 202, 213 eller 215. Investeringer, drift og vedlikehold av infrastruktur (faste tekniske installasjoner) knyttet til IKT inngår imidlertid på funksjon 222.

7. Skyss av skolebarn inngår ikke i funksjonen, men skal føres på funksjon 223.

223 Skoleskyss

Utgifter til skoleskyss mellom hjem og skole (inkl. skyss som er del av tilrettelegging av tilbudet for funksjonshemmede barn). Utgifter til skoleskyss for elever i kommunens skoler skal alltid føres på art 170. Transportutgifter vedrørende aktiviteter i grunnskolen føres under funksjon 202.

Objektivt utgiftsbehov - skole:

Grunnskole

Kriterium	Landet	Volda	Eid	Ørsta	Averøy
Innbyggere 6-15 år	0,8987	0,9678	0,9995	0,9527	0,9562
Sone	0,0254	0,0420	0,0389	0,0553	0,0424
Nabo	0,0254	0,0374	0,0352	0,0281	0,0432
Basis	0,0184	0,0249	0,0372	0,0211	0,0384
Innvandrere 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0288	0,0237	0,0297	0,0216	0,0236
Norskfødte md innvandrerforeldre 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0032	0,0007	0,0008	0,0005	0,0005
SUM	1,000	1,0966	1,1413	1,0794	1,1042

Vi ser at Volda har 9,7% høyere utgiftsbehov enn Landet.

**Det er særlig andel «innbyggere 6-15 år»
som trekker opp utgiftsbehovet til Volda**

Ressursbruk i fht landssnittet korrigert for forskjeller i utgiftsbehov:

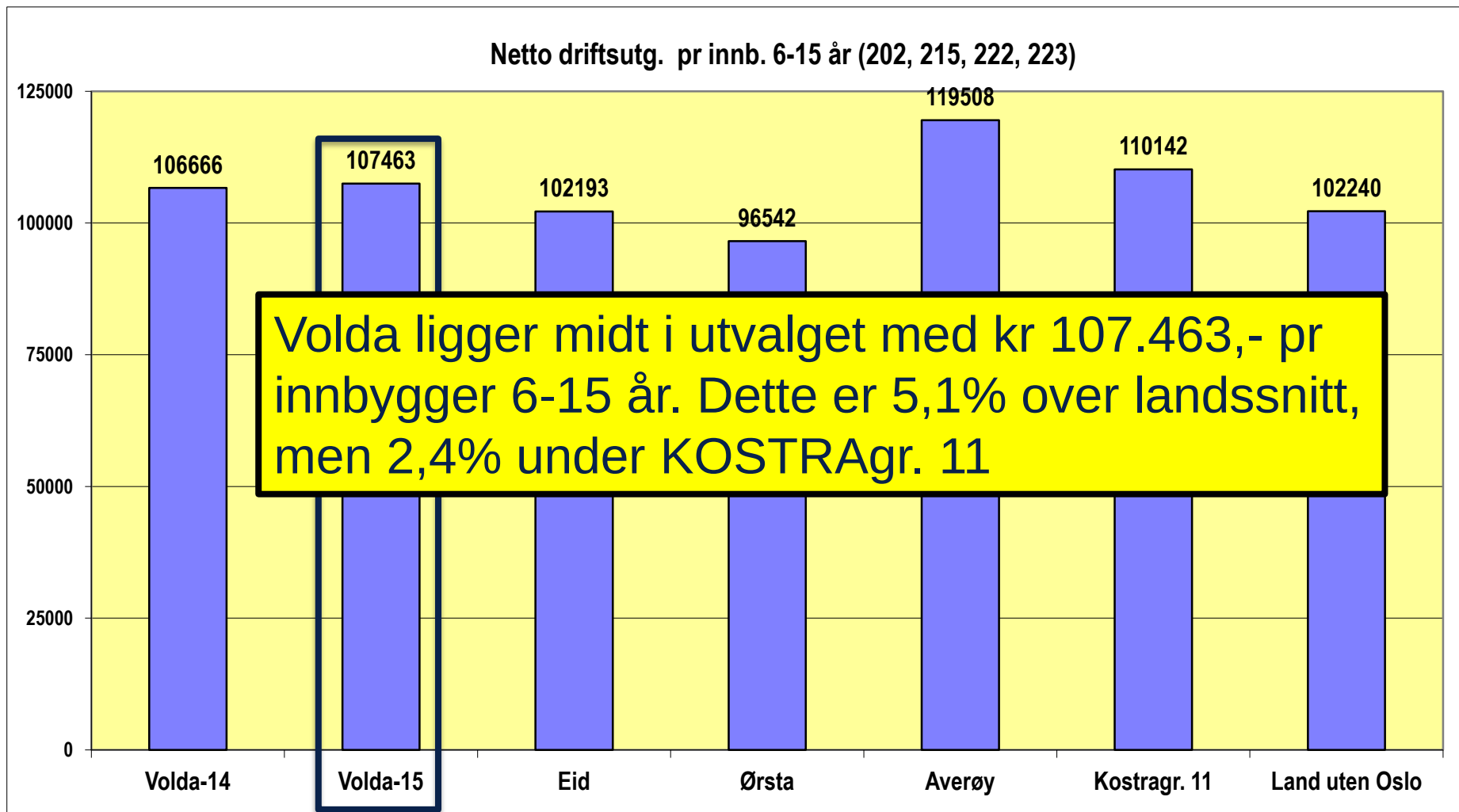
«Normert» nivå = landssnitt korrigert for utgiftsbehov
Netto driftsutgifter = f. 202, f. 215, f. 222 og f. 223

	Beregnet utg.behov	N. dr. utg. pr innb. skole	<i>Landet</i>	"Normert" nivå	Mer- /mindreutg. i fht til land pr innb.	Mer- /mindreutg. i mill kroner
Volda	1,0966	13675	12333	13 524	151	1,4
Eid	1,1413	13575	12333	14 075	-500	-3,0
Ørsta	1,0794	12369	12333	13 312	-943	-10,1
Averøy	1,1042	15303	12333	13 619	1 684	9,8

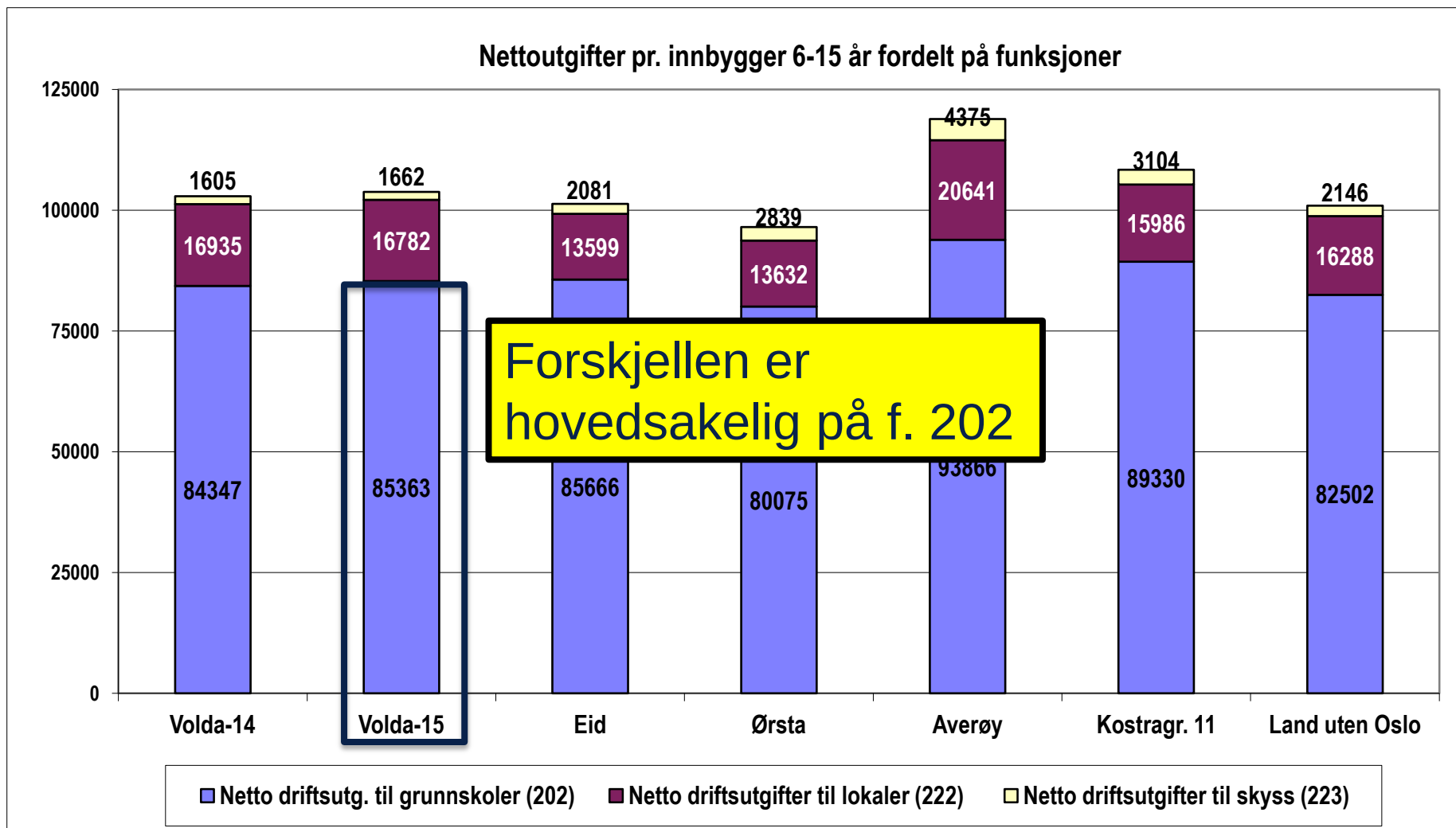
Volda har en ressursbruk som ligger ca 1,4 mill. kroner over landssnittet etter at vi har korrigert for forskjeller i utgiftsbehov

Hovedbildet - prioritering:

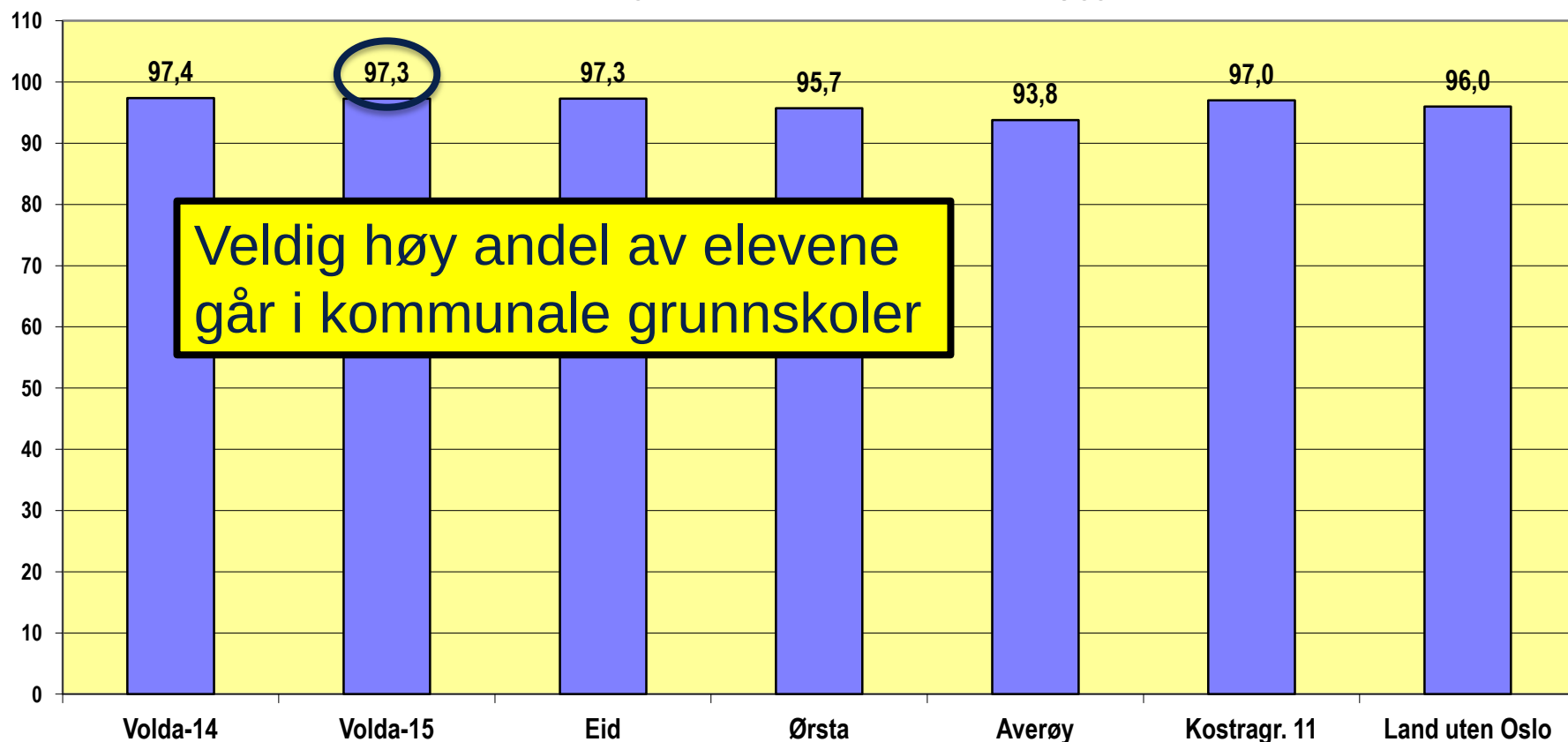

Prioritering pr funksjon ekskl. SFO:

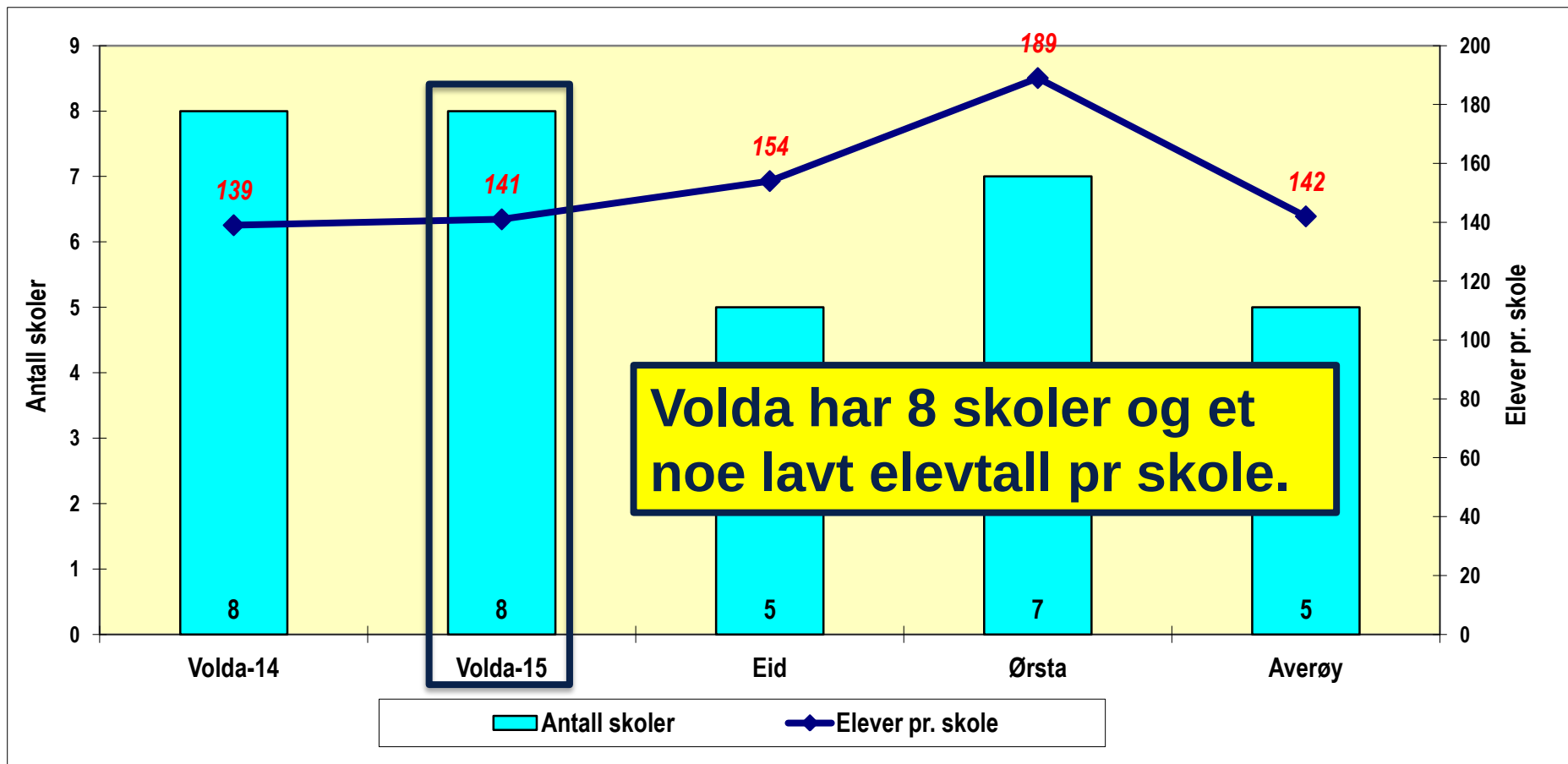
Ved vurdering av prioritering må vi sjekke hvor mange elever som går i kommunale grunnskoler:

Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år

Den viktigste driveren for utgiftsnivået:

Skolestruktur og størrelsen på skolene

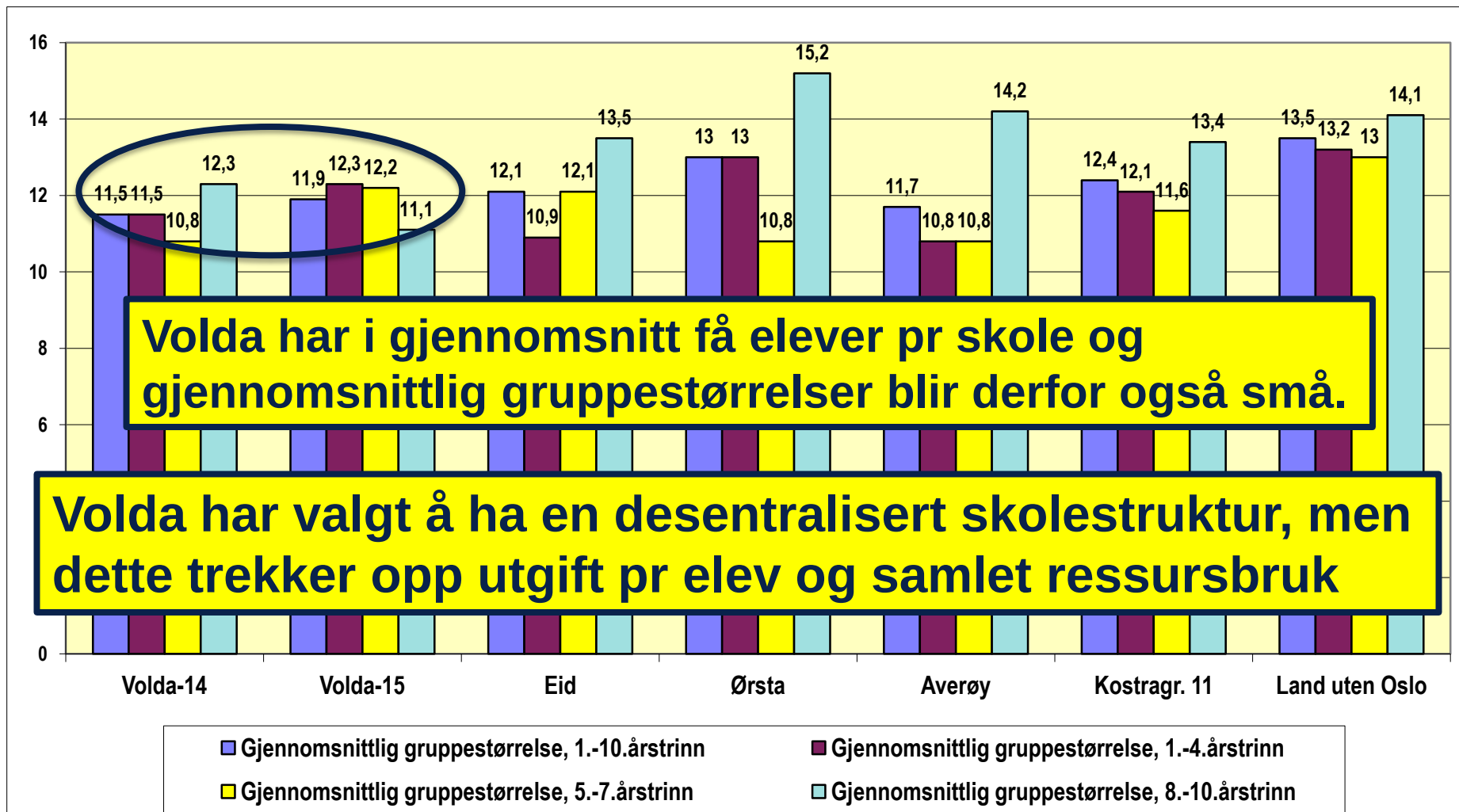
Utgiftsdrivere med sammenhenger og grad av påvirkningskraft:

Gjennomsnittlig skolestørrelse påvirker;

1. Antall elever i gruppen, "vanskelig" å ha høyt antall elever i gruppen hvis det ikke finnes flere elever
Lavt elevtall i gruppen gir høy lærertetthet pr. gruppe og dermed høy lærertetthet pr. elev = **høye utgifter pr. innb./elev 6-15 år**
2. Ressursandel/nivå til spesialundervisning
3. Lønnsansiennitet/nivå pr. årsverk (kan ikke beregnes)
4. Lokale prioriteringer på årsverkstetthet/elevtimer generelt + lokale tillegg (f. eks kontaktlærertillegg)
5. Øvrige driftsutgifter som er knyttet til undervisning (ikke drift bygninger)

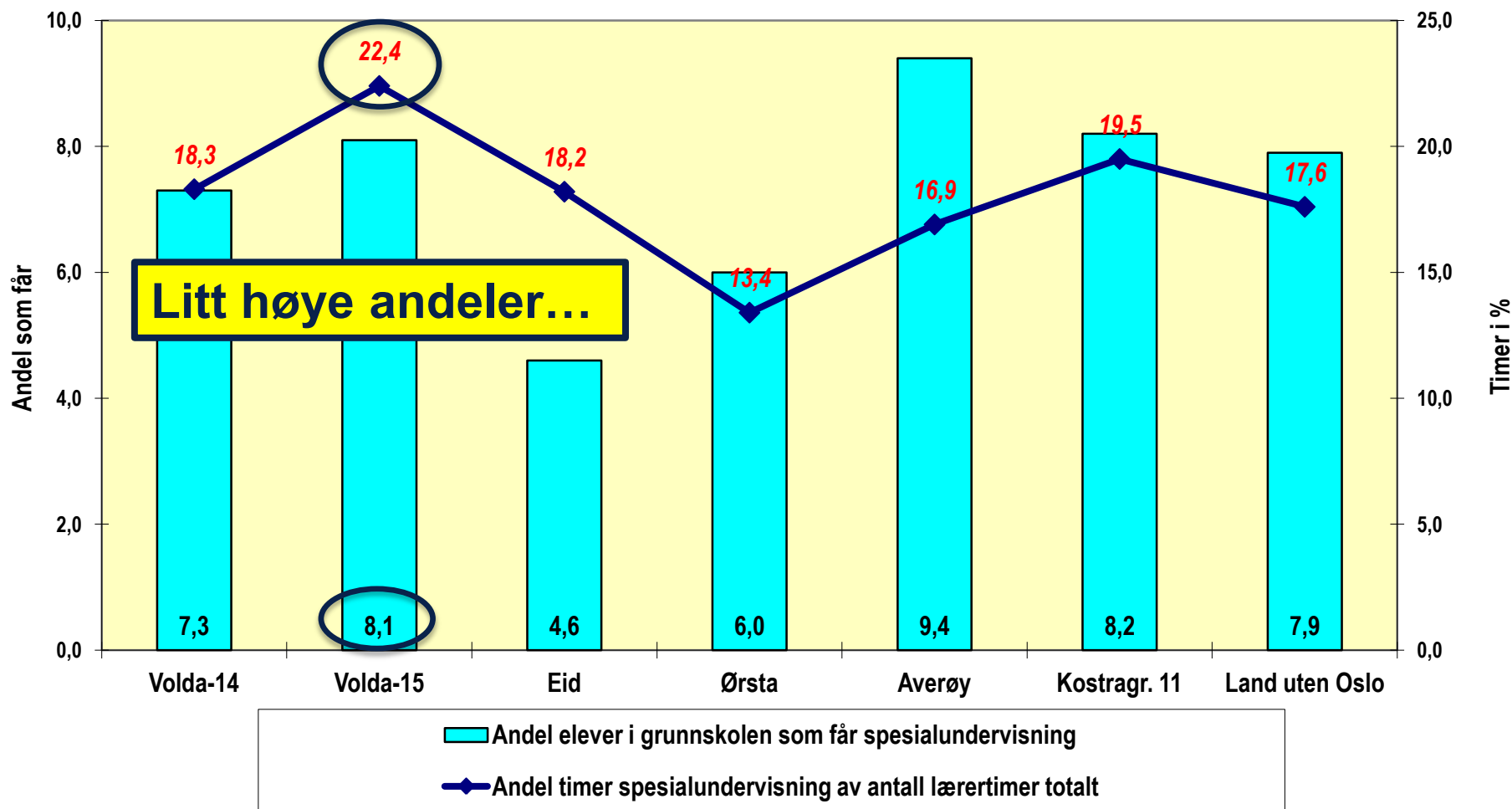

Gjennomsnittlig gruppestørrelser:

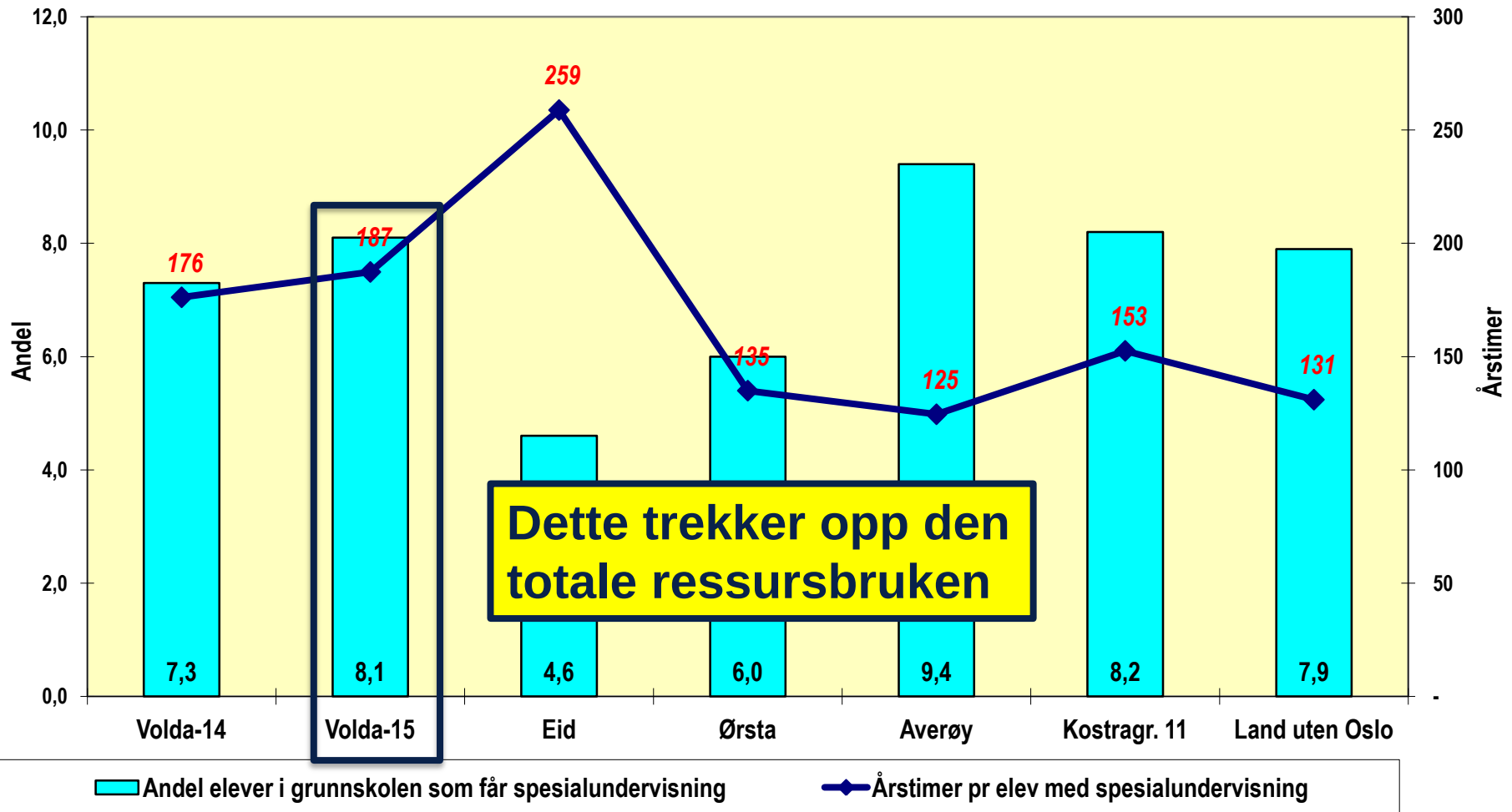
Utvikling i elevgrunnet betyr mye da en endring (nedgang eller økning) i en innb. i aldersgr. 6-15 år betyr om lag kr 115.000,-

Utgiftsdriver nr 2 - Spesialundervisning:

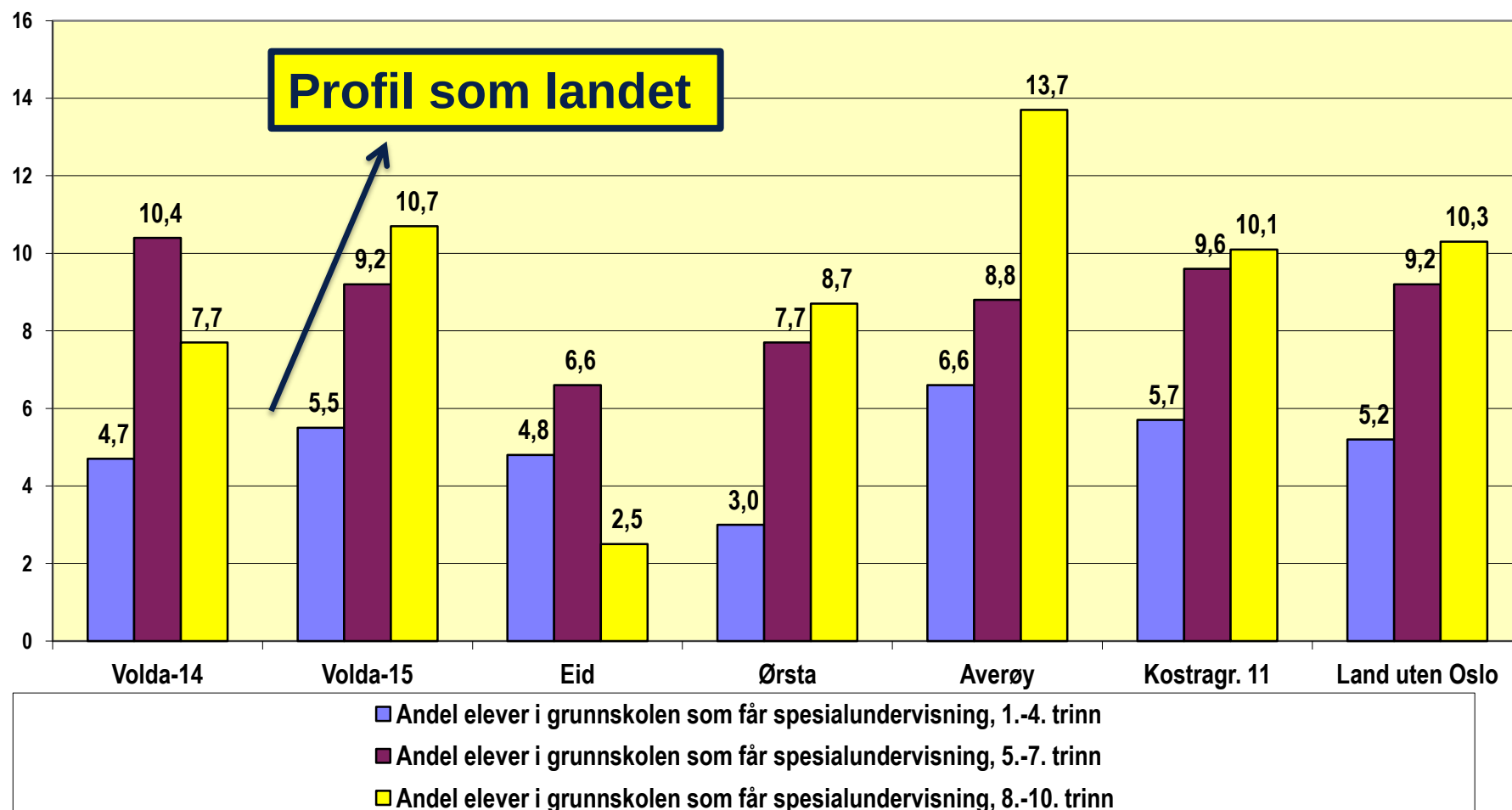
Mange fosterhjemsplasserte barn og lokalisering av en barneverninstitusjon i kommunen kan være «drivere» for økt behov for spesialundervisning

Hvor mange får og hvor mye får de?

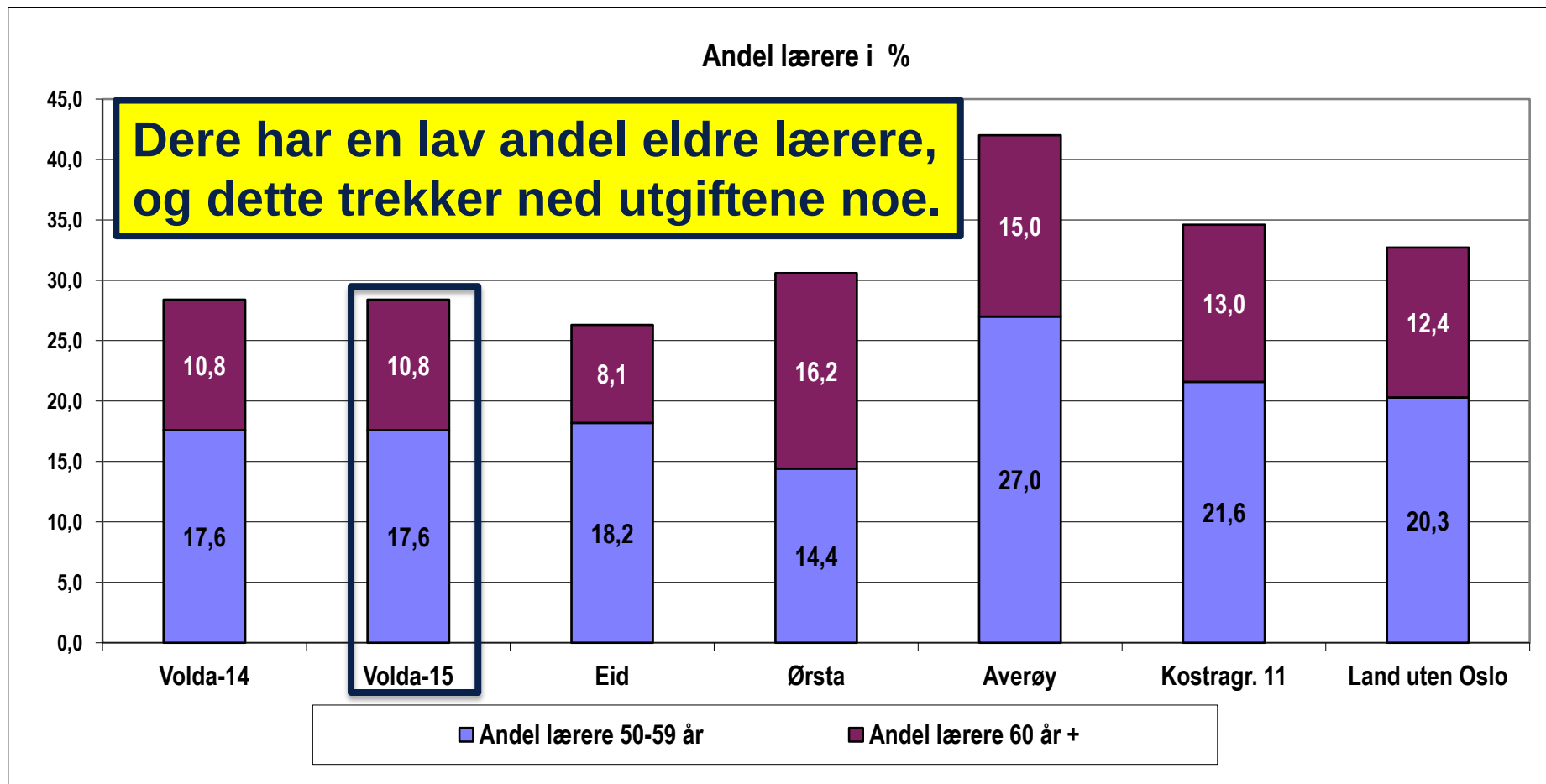

Spesialundervisning - profil:

Andel elever med spesialundervisning

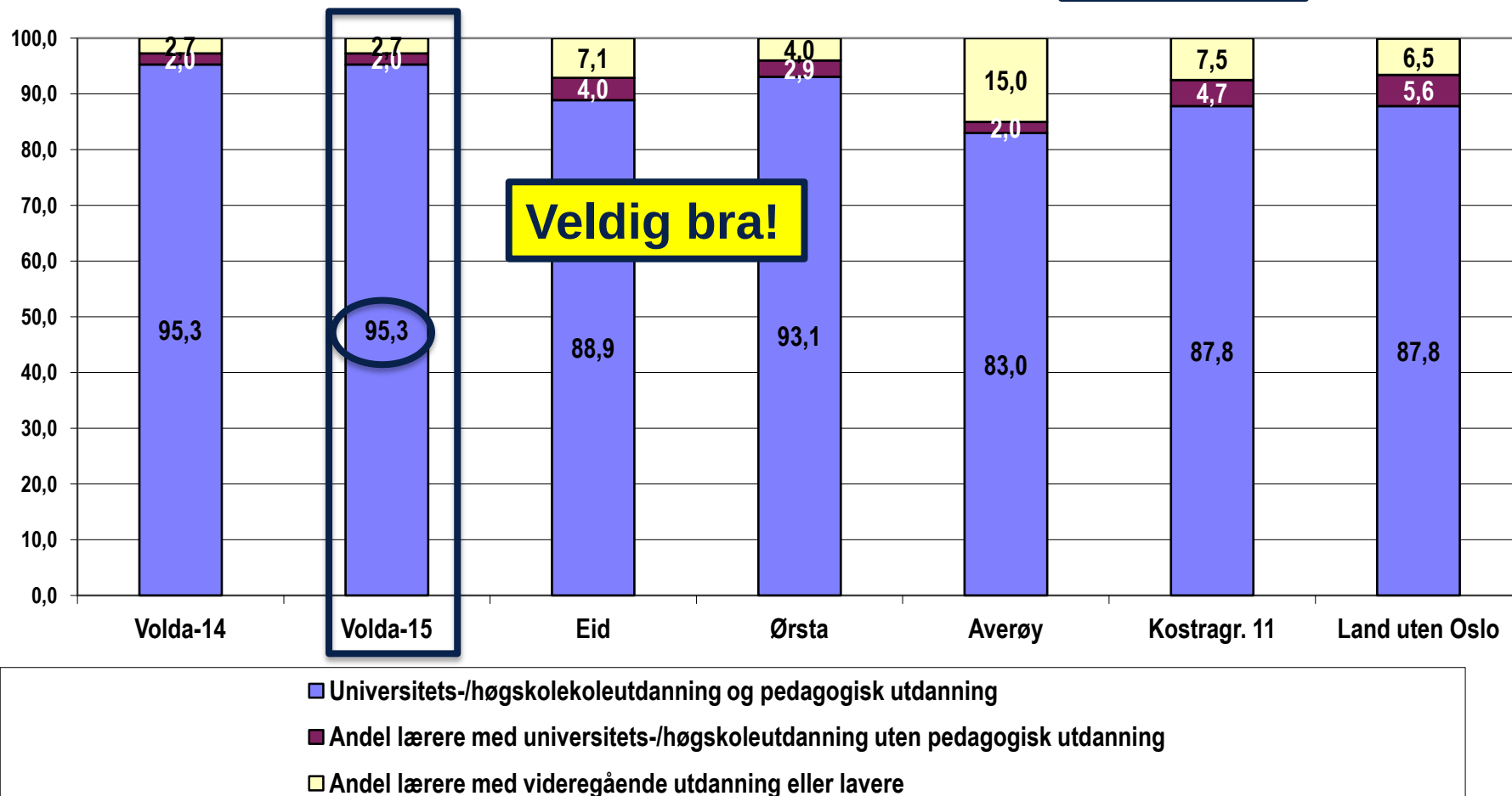
Utgiftsdriver nr 3 - Lønnsansiennitet/nivå pr. årsverk – 2014 tall:

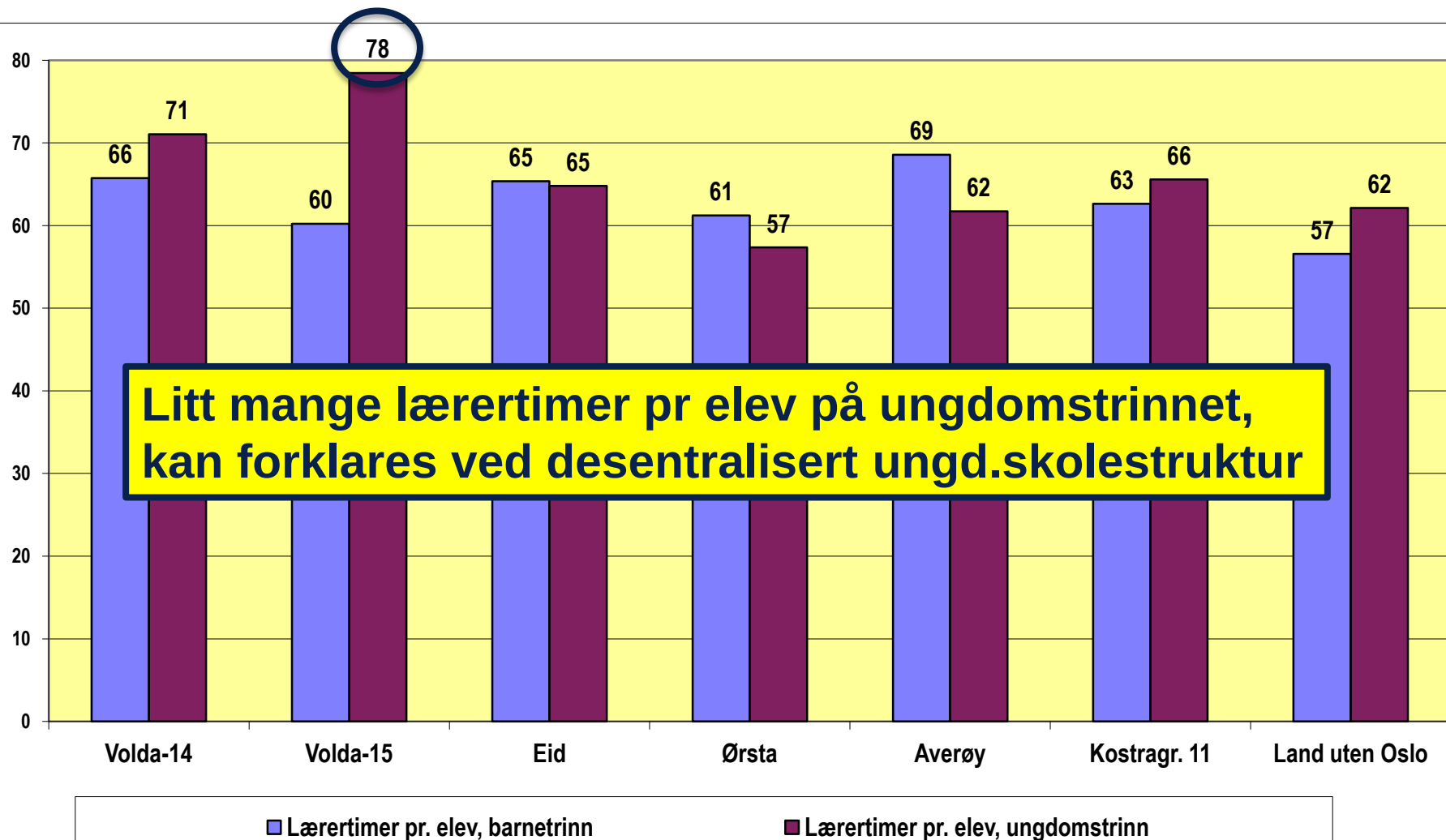
Årsverk i skolen fordelt på utdanning i %

2014-tall

Årsverk i grunnskole fordelt på utdanning i %

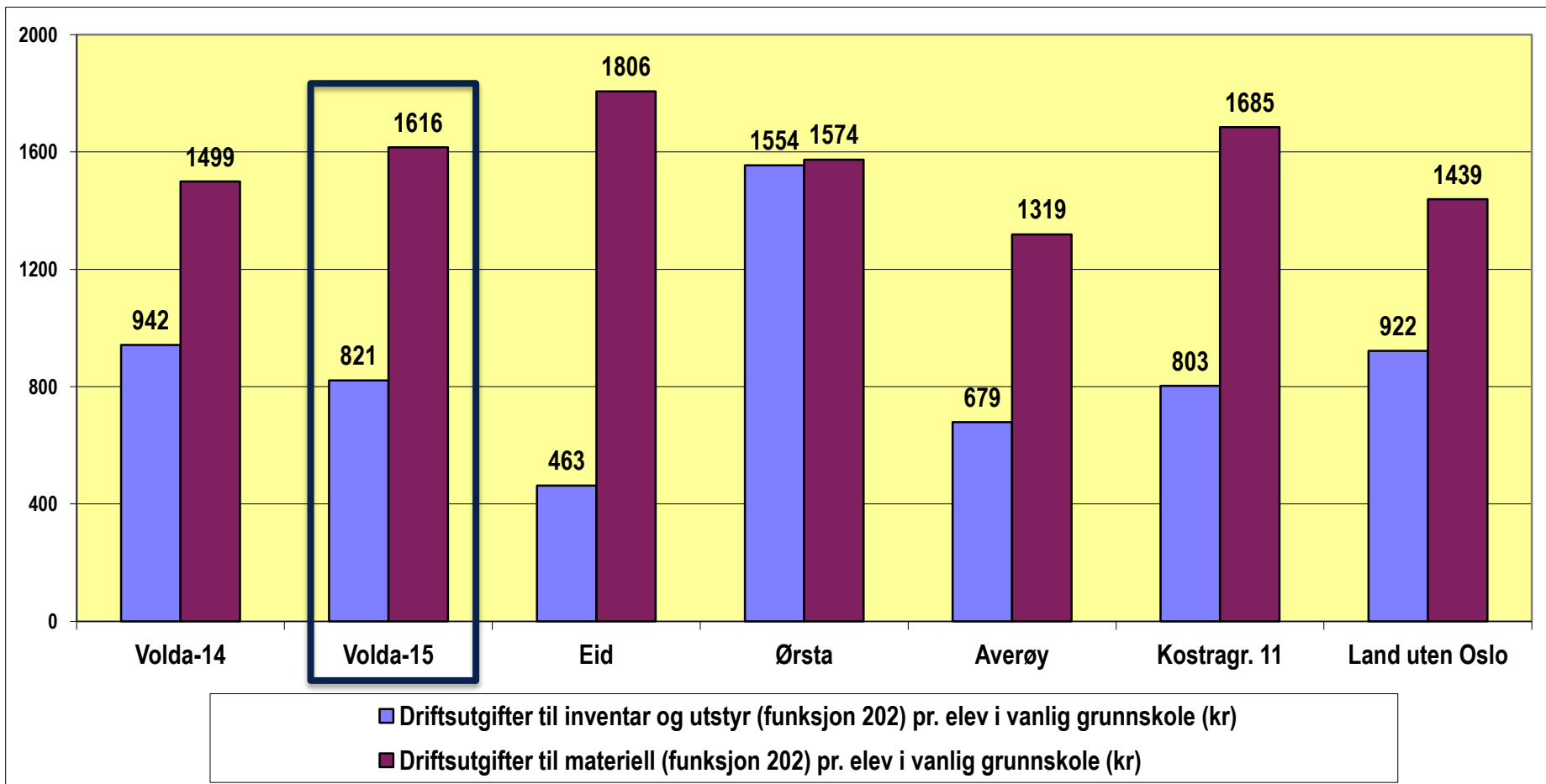

Utgiftsdriver nr 4 - elevtimer:

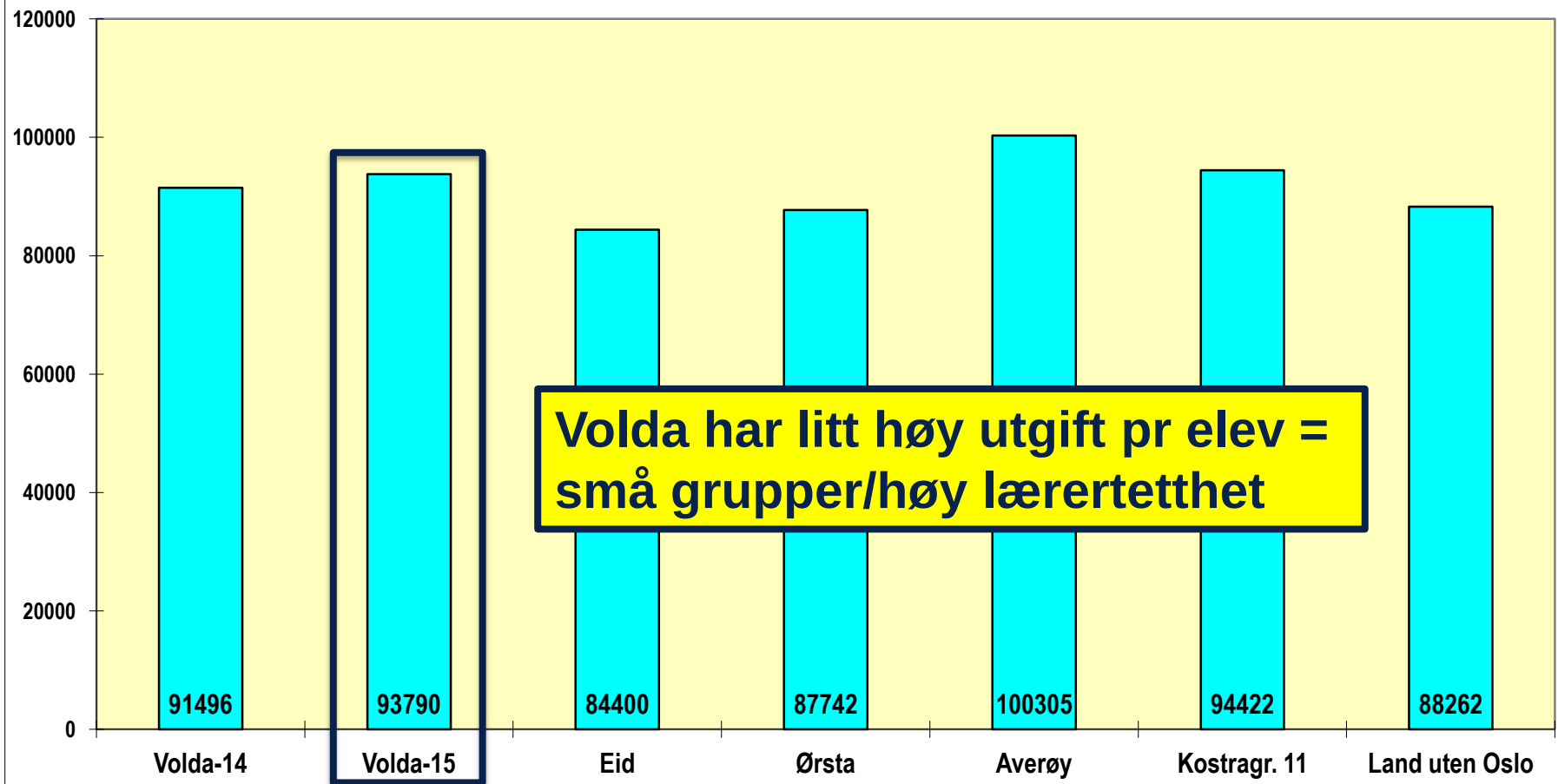
Utgiftsdriver nr 5 - Inventar, utstyr og materiell:

Gjennomsnittlig nivå, men må sees over flere år

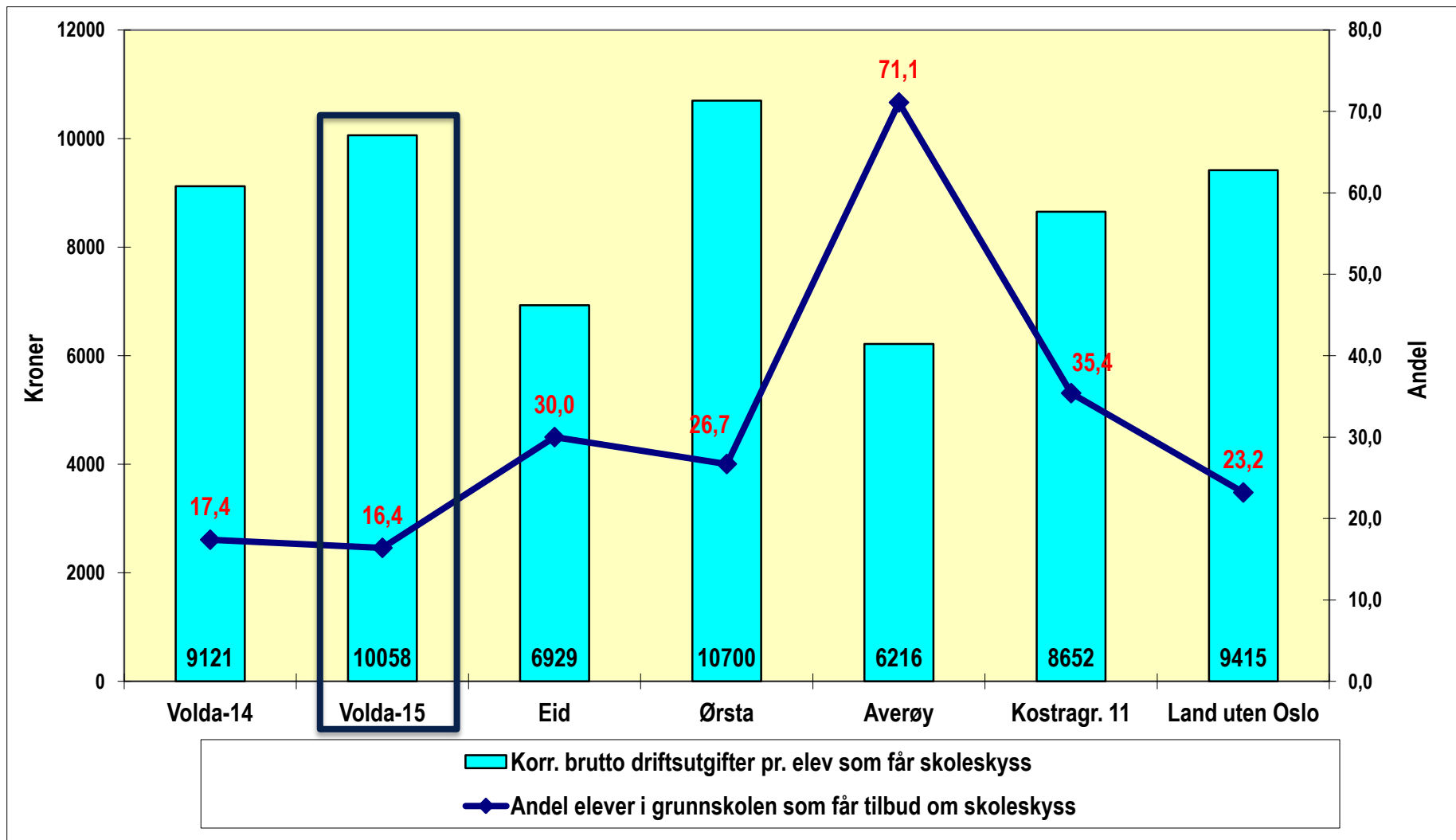
Produktivitet - utgift pr. elev:

Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev, konsern

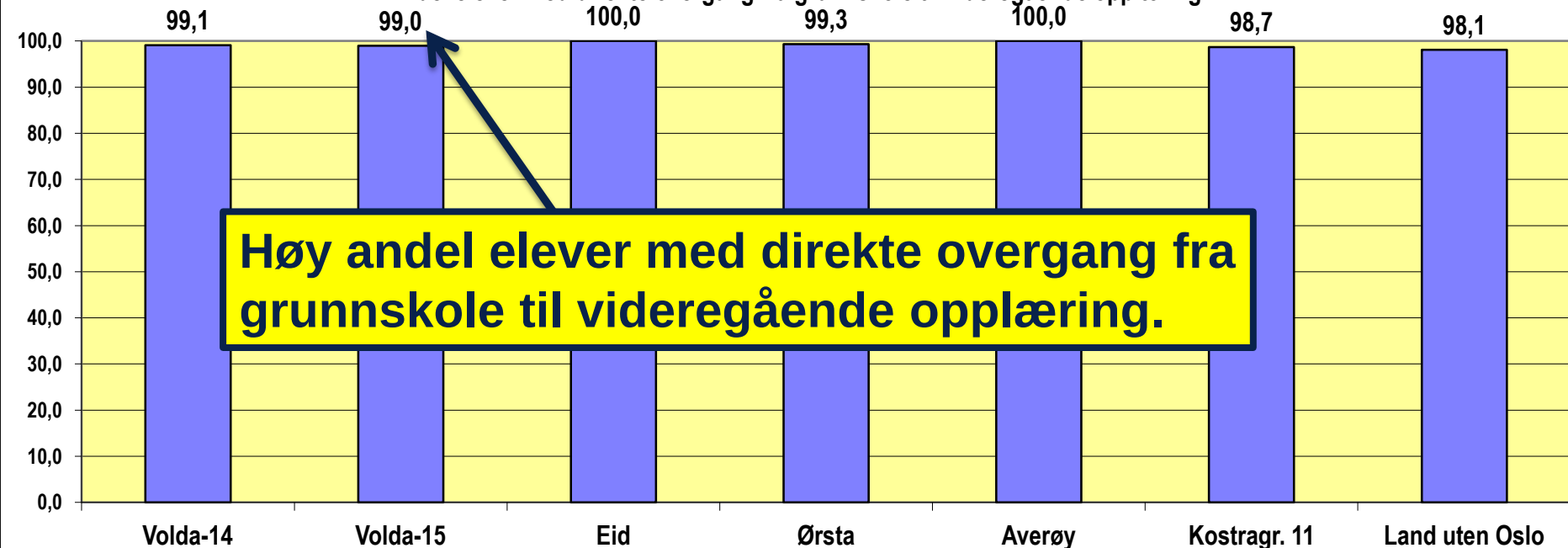

Lærertetthet betyr mye for det totale utgiftsnivå da 85% av utgiftene innenfor skole er knyttet til lønn

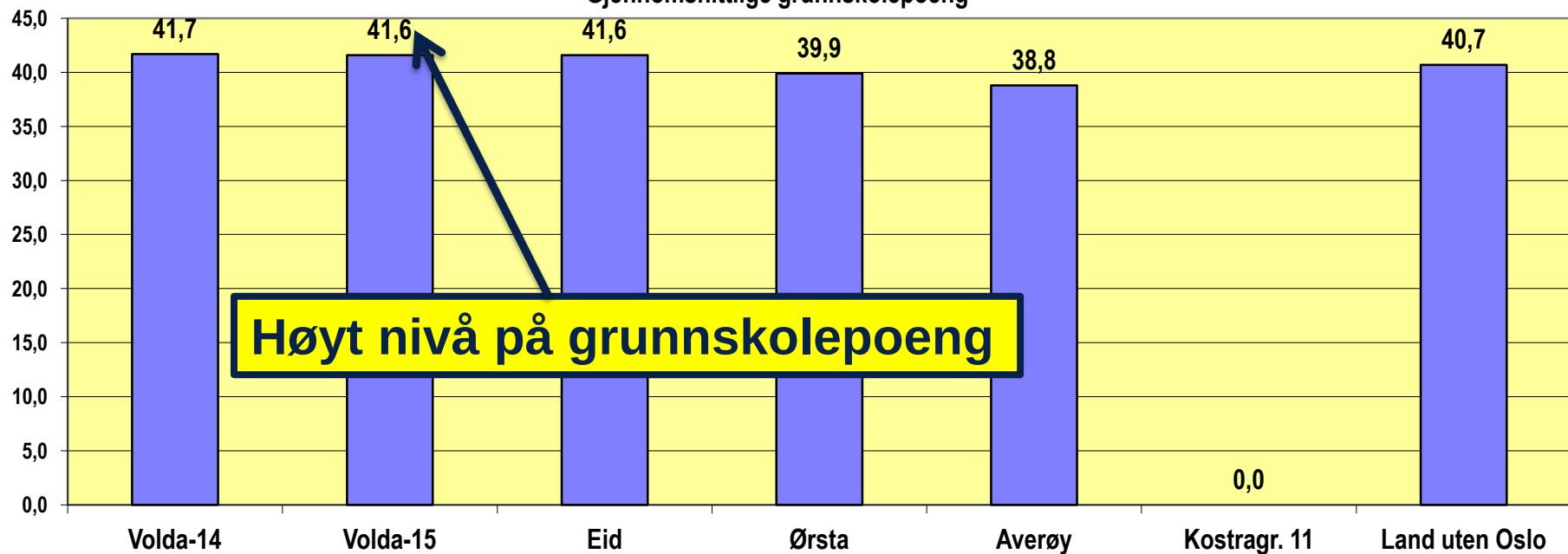
Skyss:

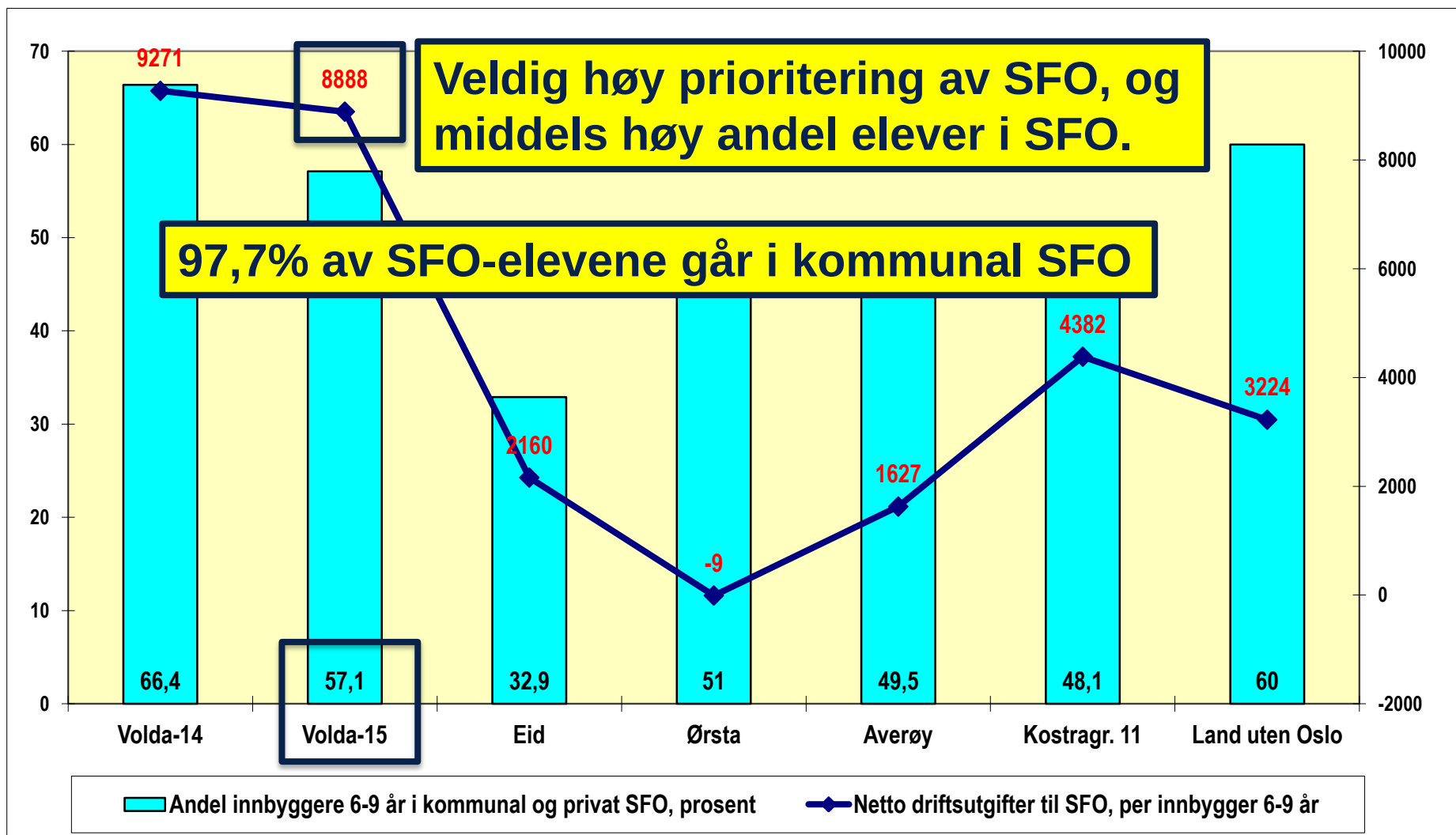
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring

Gjennomsnittlige grunnskolepoeng

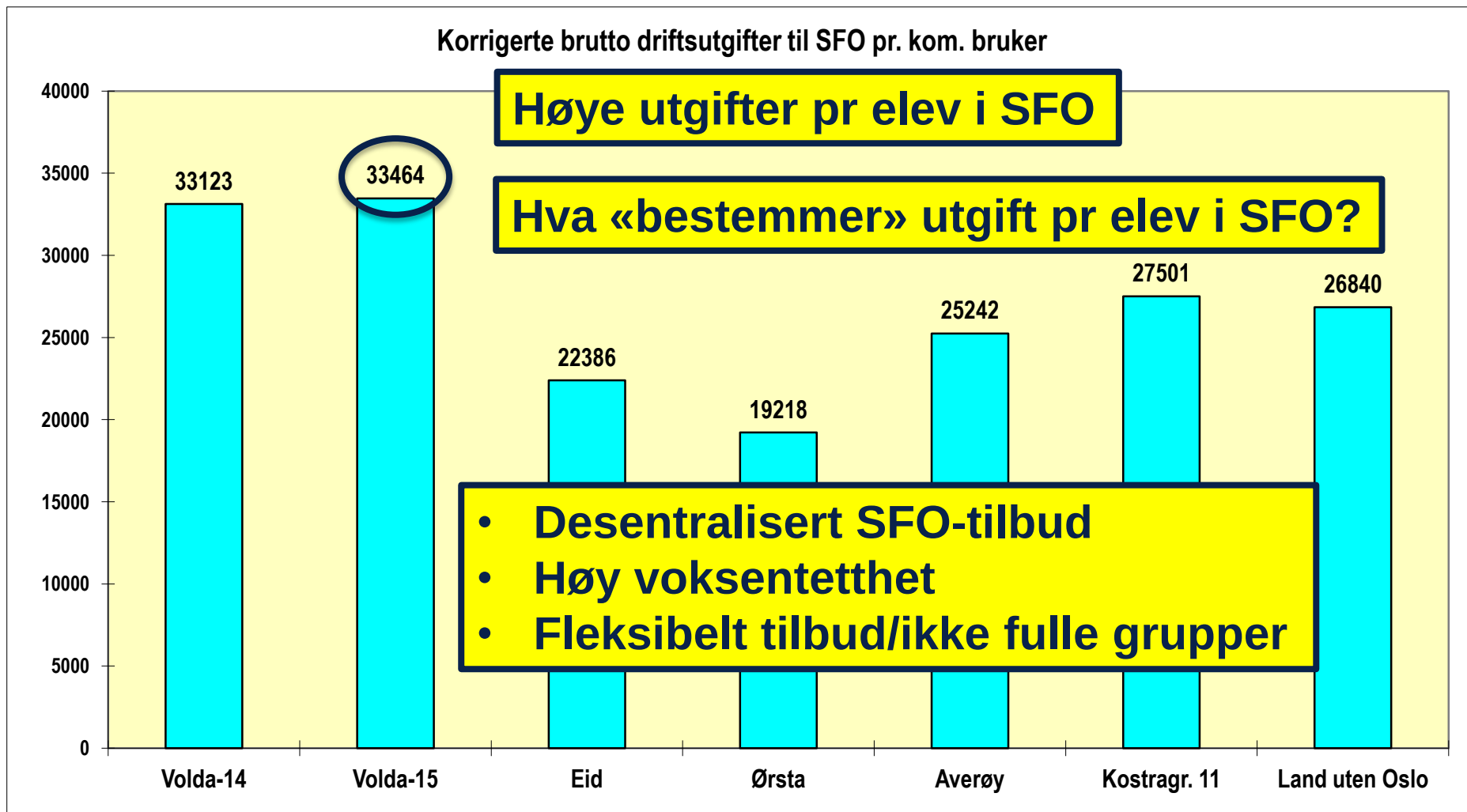

SFO – prioritering og dekningsgrad:

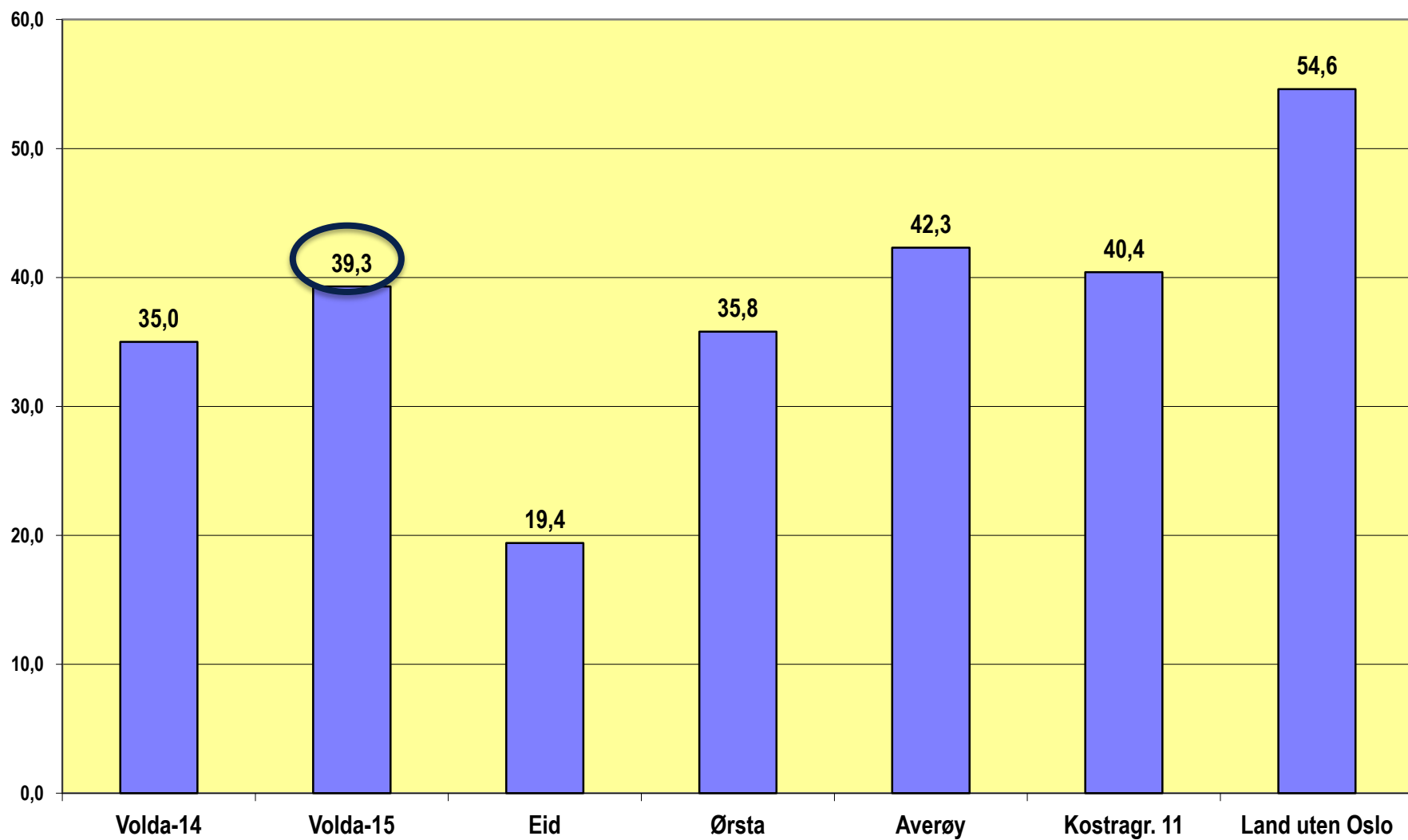

Hvis Volda hadde hatt samme ressursbruk som KOSTRagr. 11 = - 2,1 mill. kroner

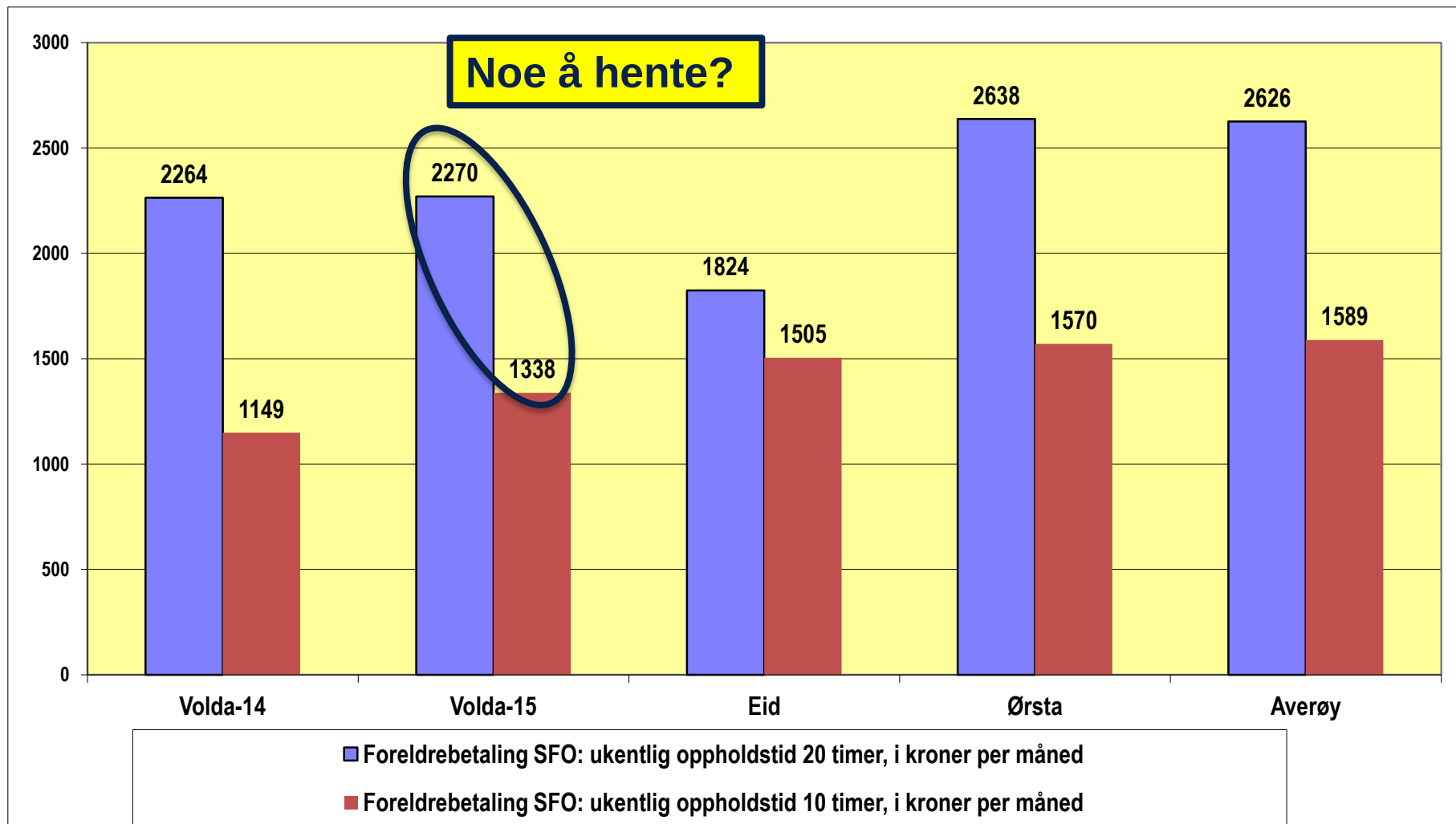
Produktivitet - utgift pr. elev i SFO:

Andel elever i kommunal og privat SFO med 100% plass, prosent

Foreldrebetaling SFO:

Oppsummering skole:

Behov og ressursbruk:

- Volda har et objektivt utgiftsbehov som er 9,7% høyere enn landssnitt.
- Volda har en ressursbruk på ca. 1,4 millioner over landssnittet på grunnskole etter at vi har korrigert for forskjeller i utgiftsbehov

Utdypning:

- Volda har en desentralisert skolestruktur med 8 skoler og i gjennomsnitt blir det da få elever pr skole (141 elever)
- Volda har relativt små gjennomsnittlige elevgrupper noe som trekker opp samlet ressursbruk

Forts. oppsummering skole:

Volda har:

- En noe høy andel elever med spesialundervisning, stigende andeler med trinnene, og hver enkelt elev får i gjennomsnitt litt flere årstimer enn KOSTRAgr. 11 og landssnittet
- Andel timer til spesialundervisning i % av lærertimer totalt ligger også over landssnittet
- Litt høye utgifter pr elev (middels/lav produktivitet)
- Litt høye skyssutgifter pr elev, og få elever som mottar skyss
- Høye resultater målt ved gjennomsnittlig grunnskolepoeng
- Høy andel lærere med høyskole-/universitetsutdanning og pedagogisk utdanning

Oppsummering SFO

- Veldig høy prioritering/ressursbruk. Hvis samme nivå som KOSTRAgr. 11 = - 2,1 mill. kroner
- Middels høy andel elever i SFO
- Høye utgifter pr SFO-elev = lav produktivitet

Barnehage

KOSTRA-funksjoner som inngår i tjenesten:

201 Førskole

Aktivitet i barnehager basert på grunnbemanning («basistilbud»), ordinære driftsutgifter (inkl. utgifter til turer, mat, leker osv.). Inventar og utstyr. Administrasjon av den enkelte virksomhet/barnehage (styrer/daglig leder).

Tilskudd til drift av ikke-kommunale barnehager føres på art 370.

Funksjon 201 omfatter ikke tiltak som er knyttet til integrering av barn med spesielle behov og tiltak for å tilrettelegge tilbudet til spesielle barnegrupper (jf. funksjon 211).

211 Styrket tilbud til førskolebarn

Tilbud til funksjonshemmede (inkl. skyss, der dette er en del av tilretteleggingen av tilbudet til barnet), spesialtilbud (inkl. PPT), tospråklig assistanse, materiell anskaffet til enkeltbarn eller grupper. Utgifter og inntekter som gjelder styrket tilbud for barn i mottaksbarnehage for asylsøkere/flyktninger.

221 Førskolelokaler og skyss

1. Utgifter til drift og vedlikehold av førskolelokaler (med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg/lekeareal).

Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester (eksempelvis vaktmestertjenester, snøryddingsavtaler, renholdsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knyttet til førskolelokaler. Dessuten avskrivninger av egne bygg

Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon (jf. tabell avsnitt 5.1.1). Skillet mellom vedlikeholdsutgifter og utgifter til påkostning/investering er beskrevet i Kommunal regnskapsstandard (F) nr. 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*, se www.gkrs.no.

2. Forvaltningsutgifter knyttet til førskolelokaler (administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til barnehagelokaler) føres på funksjon 121.

3. Investeringer i og påkostning av førskolelokaler.

4. Husleieutgifter ved leie av førskolelokaler/bygninger.

- Ved leie fra AS eller andre private (herunder IKS hvor kommunen ikke er deltaker) føres husleien i på art 190.
- Ved leie fra kommunalt foretak føres husleien på art 380 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 780 i foretakets regnskap.
- Ved leie fra interkommunalt selskap (hvor kommunen er deltaker) føres husleien på art 375 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 775 i selskapets regnskap.
- Dersom kommunen har en internhusleieordning (leie mellom enheter som inngår i kommunens regnskap), skal faktiske utgifter til drift og vedlikehold komme fram på riktig art/funksjon, jf. avsnitt 5.1.1 og art 190.

5. Inntekter knyttet til utleie av lokalene til eksterne (andre enn kommunen selv eller kommunalt foretak).

6. Inventar og utstyr (innbo/løsøre) knyttet til aktiviteten i førskolen inngår ikke her, men føres på funksjon 201 eller 211.

7. Skyss av førskolebarn (ekskl. skyss som er del av tilrettelegging av tilbudet for funksjonshemmede barn) inngår i funksjonen.

Objektivt utgiftsbehov - barnehage:

<u>Barnehage</u>	Landet	Volda	Eid	Ørsta	Averøy	Tvedestrand
Barn 2–5 år	0,7056	0,6233	0,6917	0,7293	0,6958	0,6276
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,1802	0,1259	0,1827	0,1710	0,1737	0,1713
Utdanningsnivå	0,1142	0,1342	0,1008	0,0902	0,0770	0,0900
SUM	1,000	0,8834	0,9752	0,9906	0,9465	0,8889

Vi ser at Volda har ca 12% lavere utgiftsbehovet som landet.

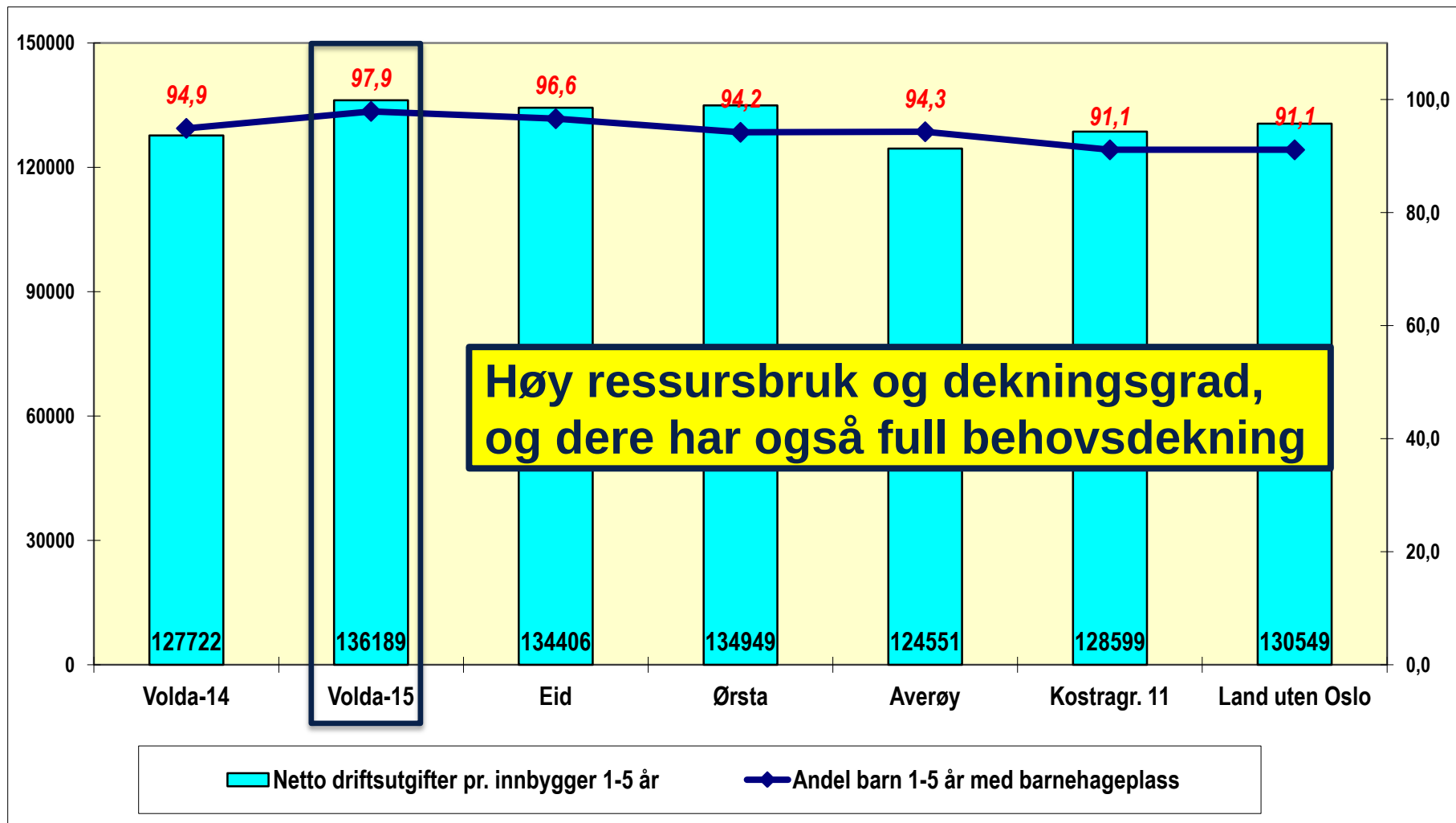
Ressursbruk i fht landssnittet korrigert for forskjeller i utgiftsbehov:

«Normert» nivå = landssnitt korrigert for utgiftsbehov
Netto driftsutgifter = f. 201, f. 211 og f. 221

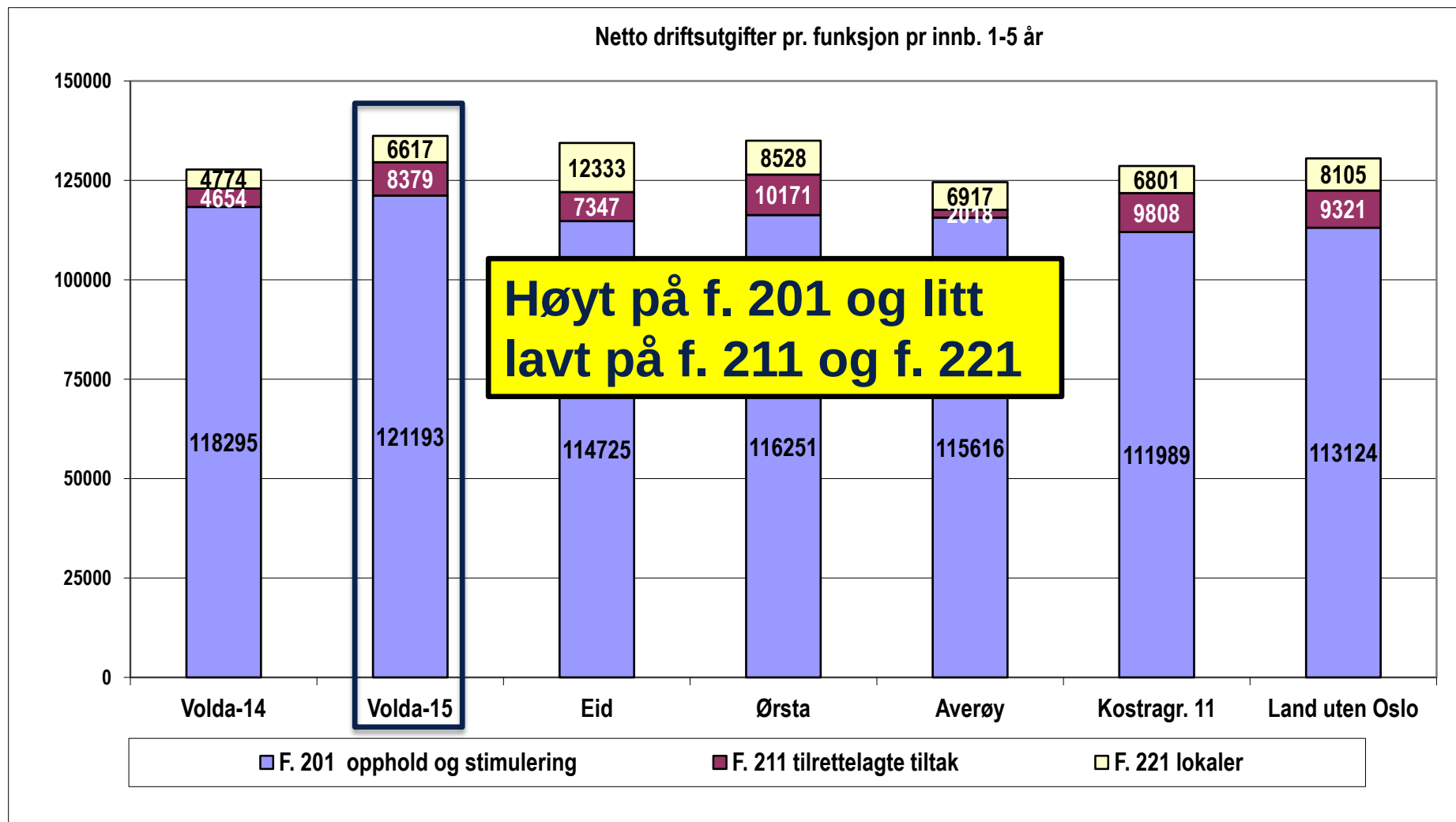
	Beregnet utg.behov	N. dr. utg. pr innb. barnehage	<i>Landet</i>	"Normert" nivå	Mer- /mindreutg. i fht til land pr innb.	Mer- /mindreutg. i mill kroner
Volda	0,8834	7113	7855	6 939	174	1,6
Eid	0,9752	7977	7855	7 660	317	1,9
Ørsta	0,9906	8001	7855	7 781	220	2,4
Averøy	0,9465	7183	7855	7 435	-252	-1,5

Volda har en ressursbruk som ligger ca. 1,6 mill. kroner over landssnittet etter at vi har korrigert for forskjeller i utgiftsbehov

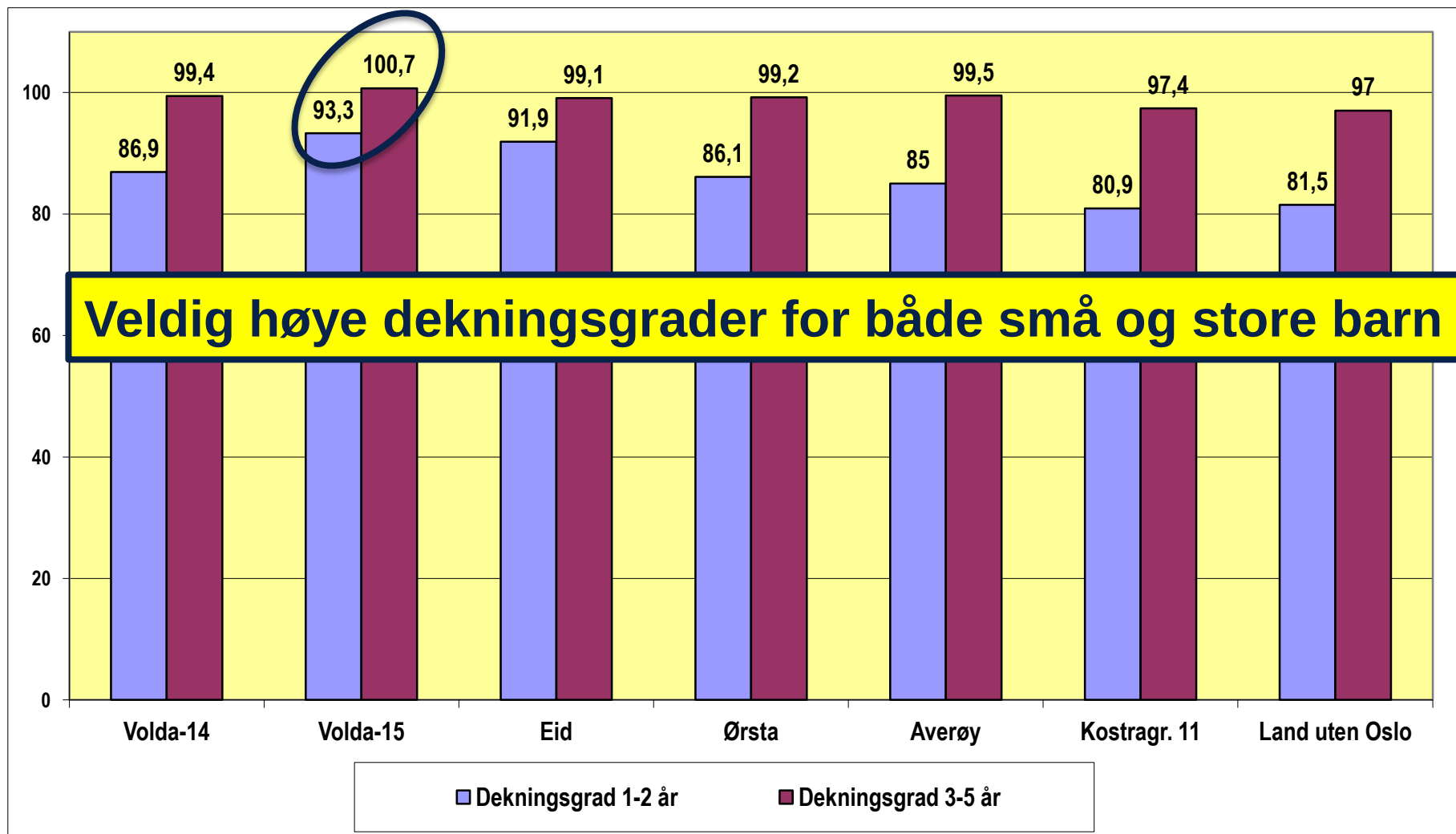
Hovedbildet: Prioritering og dekningsgrad

Prioritering pr funksjon:

Dekningsgrader etter alder:

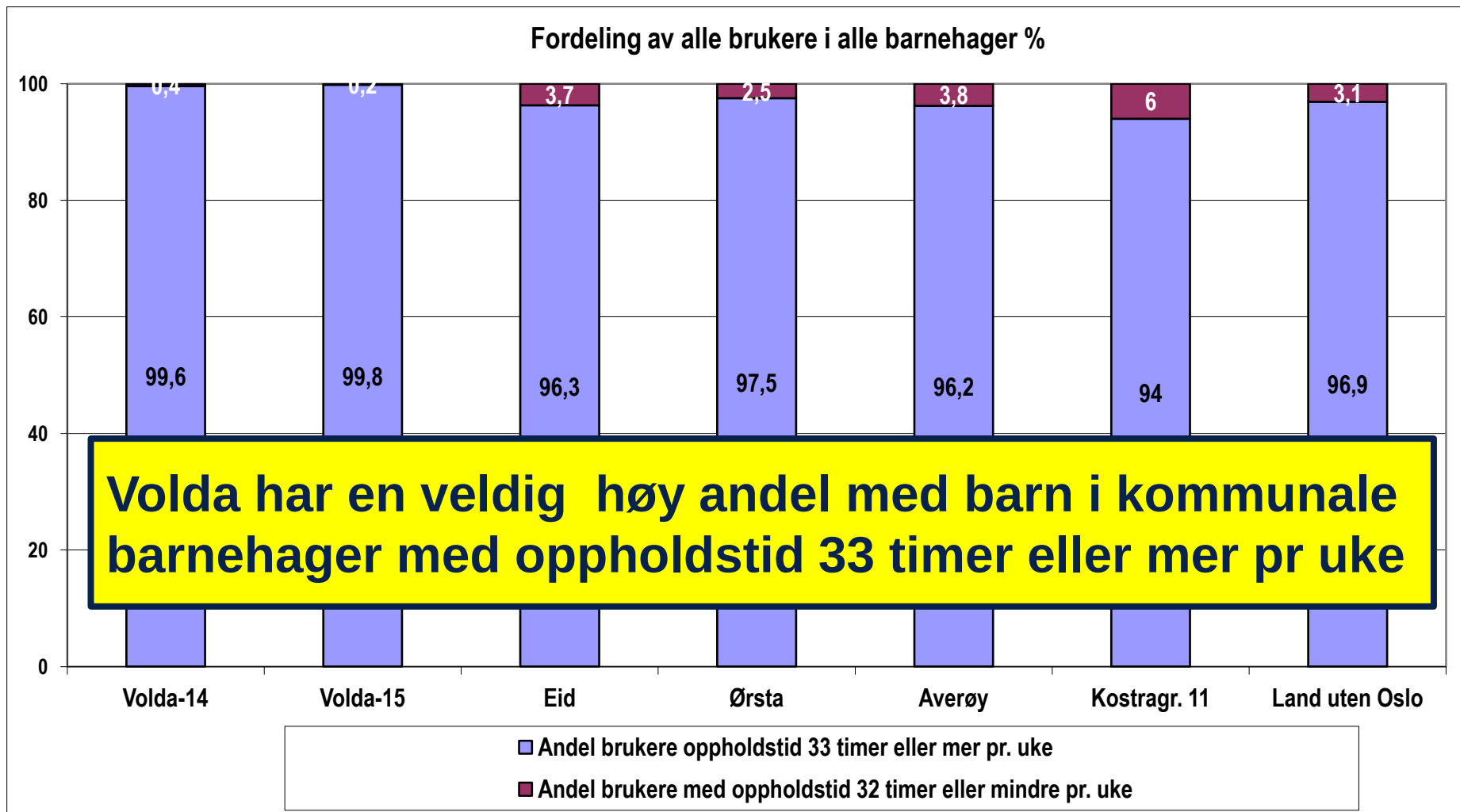

Utgiftsdrivere barnehage:

1. Antall plasser x utgift pr. plass
2. Kommuner med små barnehager = høye utgifter pr. plass, basisbemanning
3. Kommuner som ikke har fulle barnehagegrupper hele dagen = høye utgifter pr. plass
4. Antall barn med spesielle behov x utgift pr. barn m/spes. behov
5. Utdanningsnivå/lønnsnivå/ansiennitet

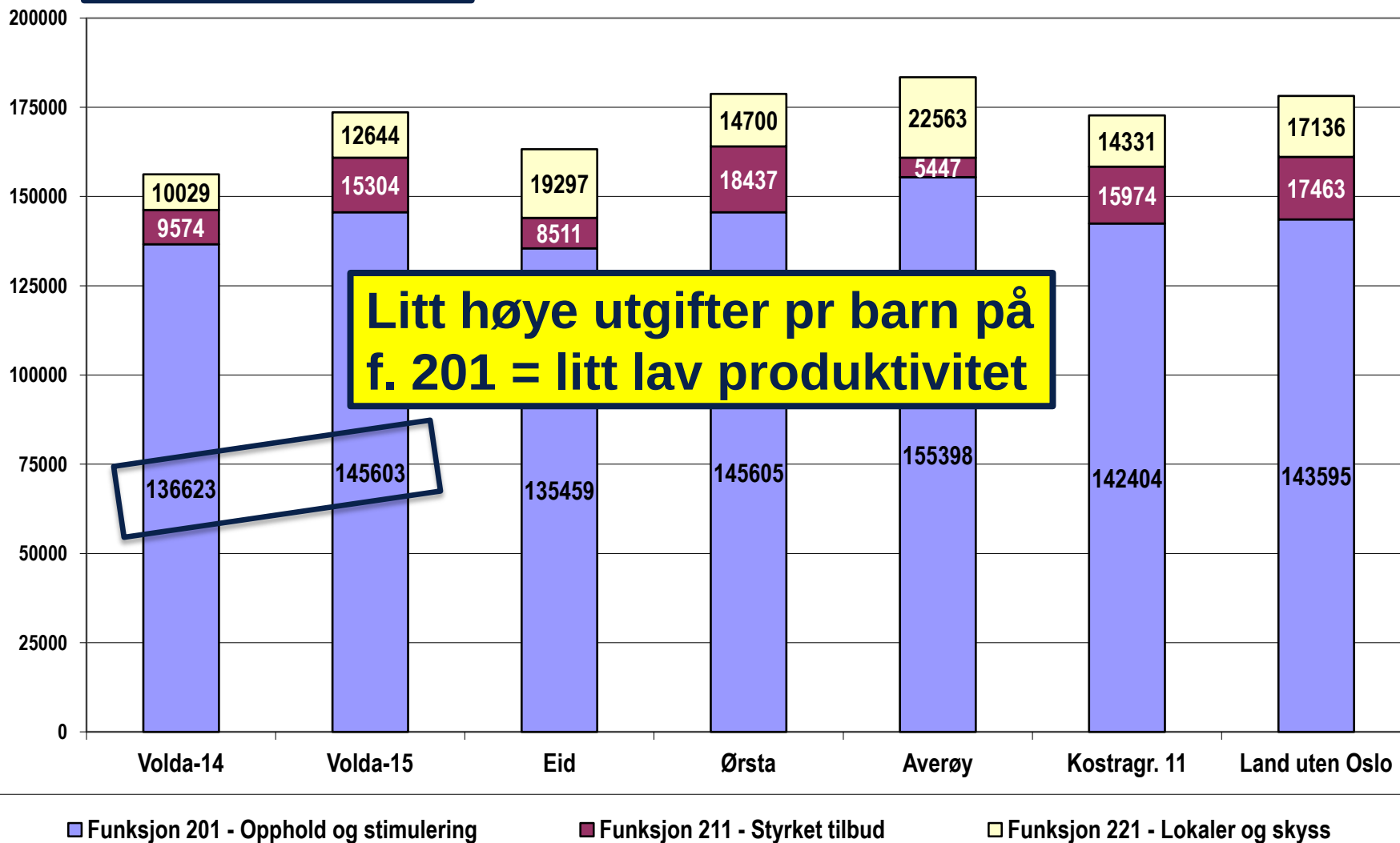

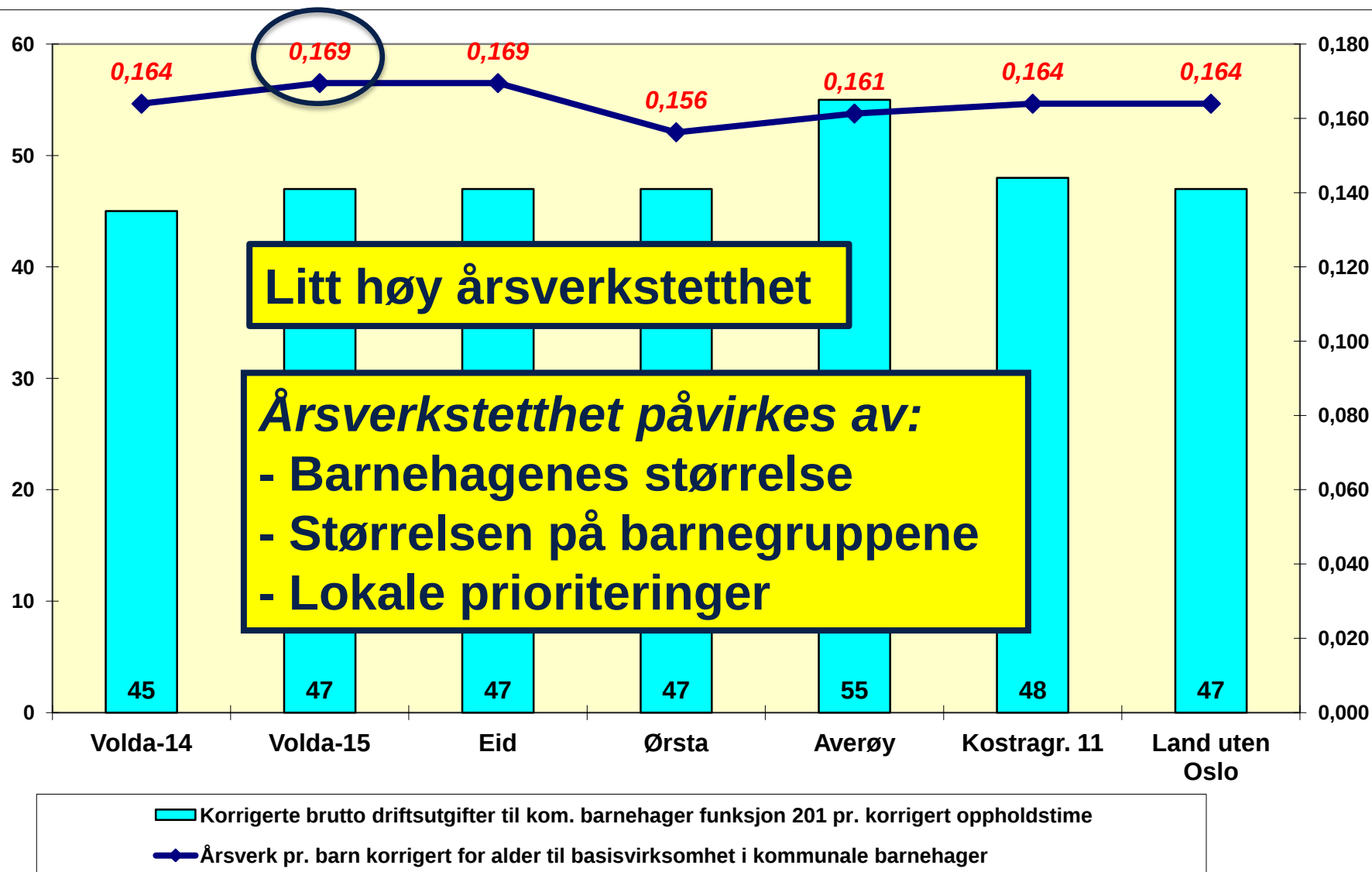
Hvor mange med fulltid i kommunale b.h.?

Produktivitet:

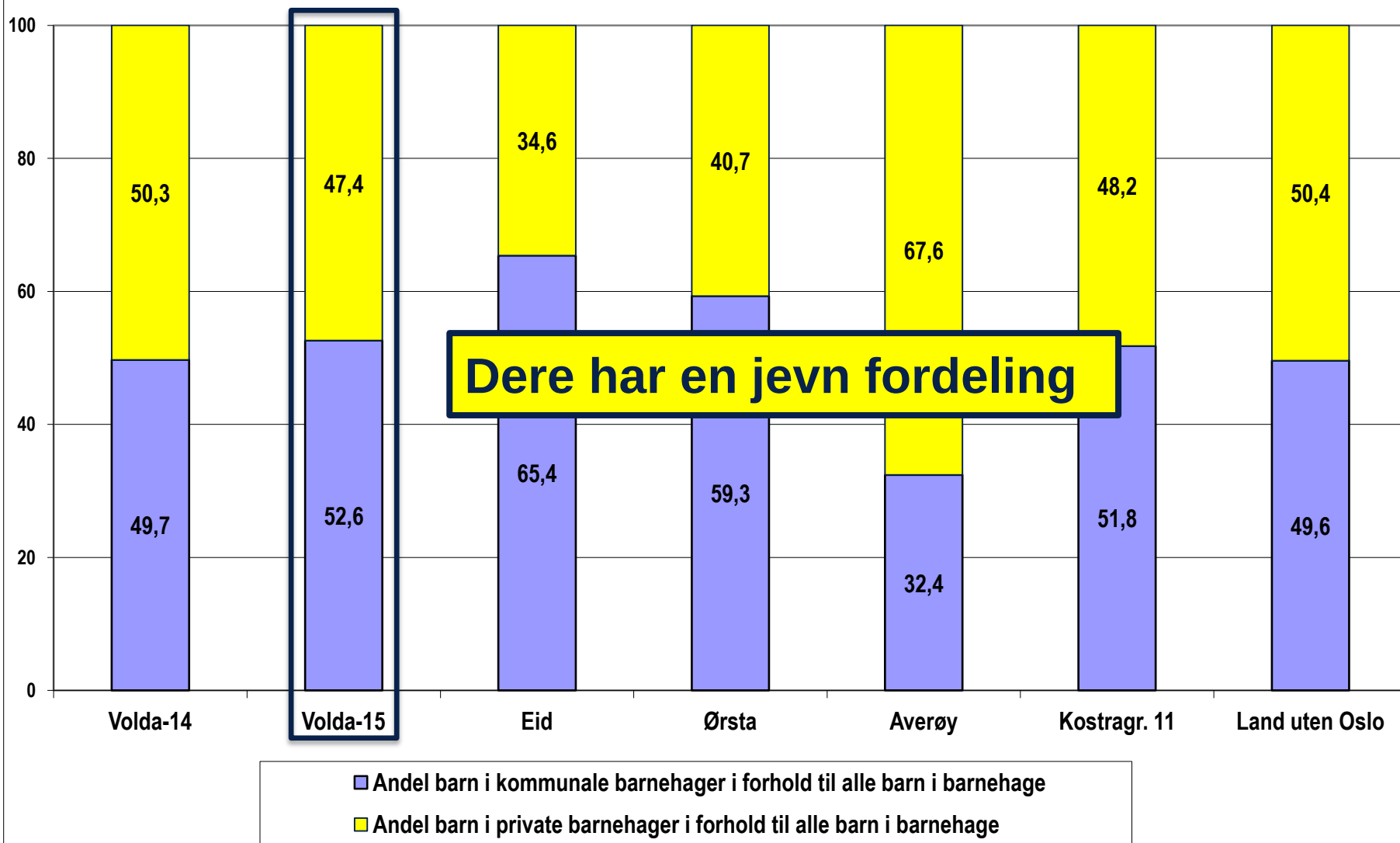
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. barn i komm. Barnehage

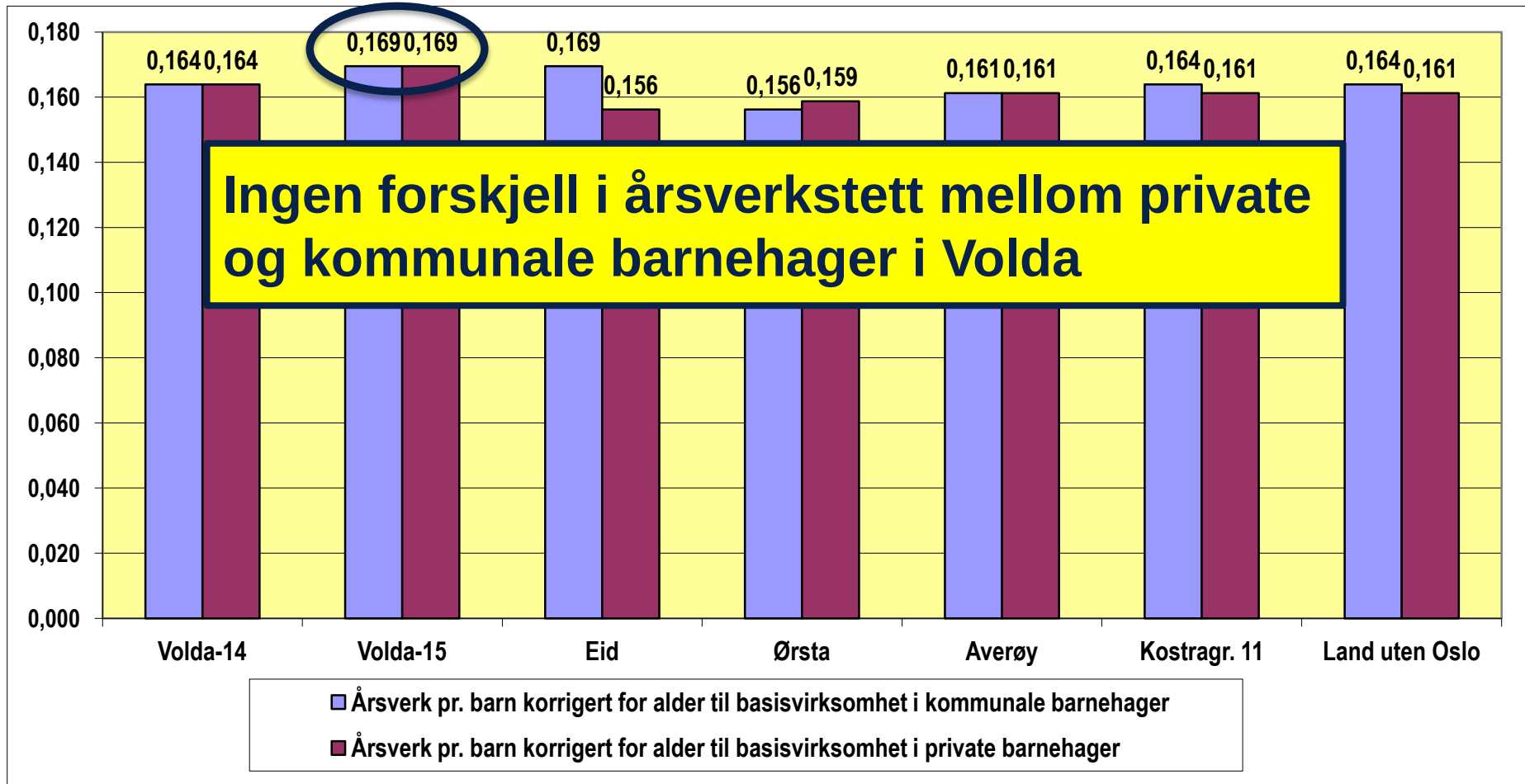
Volda har 14 barnehager og de er små (under 4-avdelings). Denne strukturen medfører litt høy årsverkstetthet og utgift pr barn.

Fordeling av brukere mellom kommunale og private barnehager i %

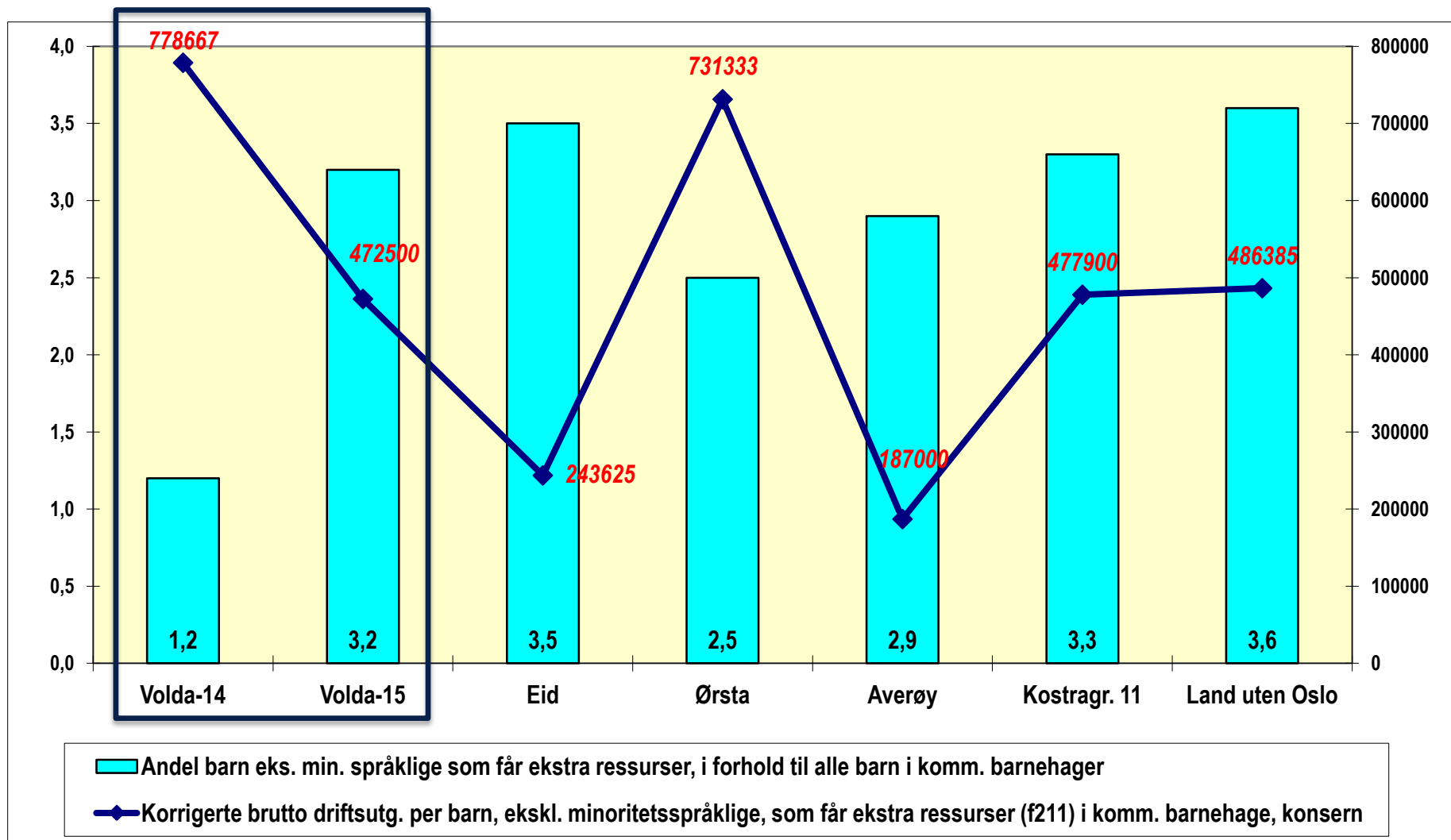

Årsverk:

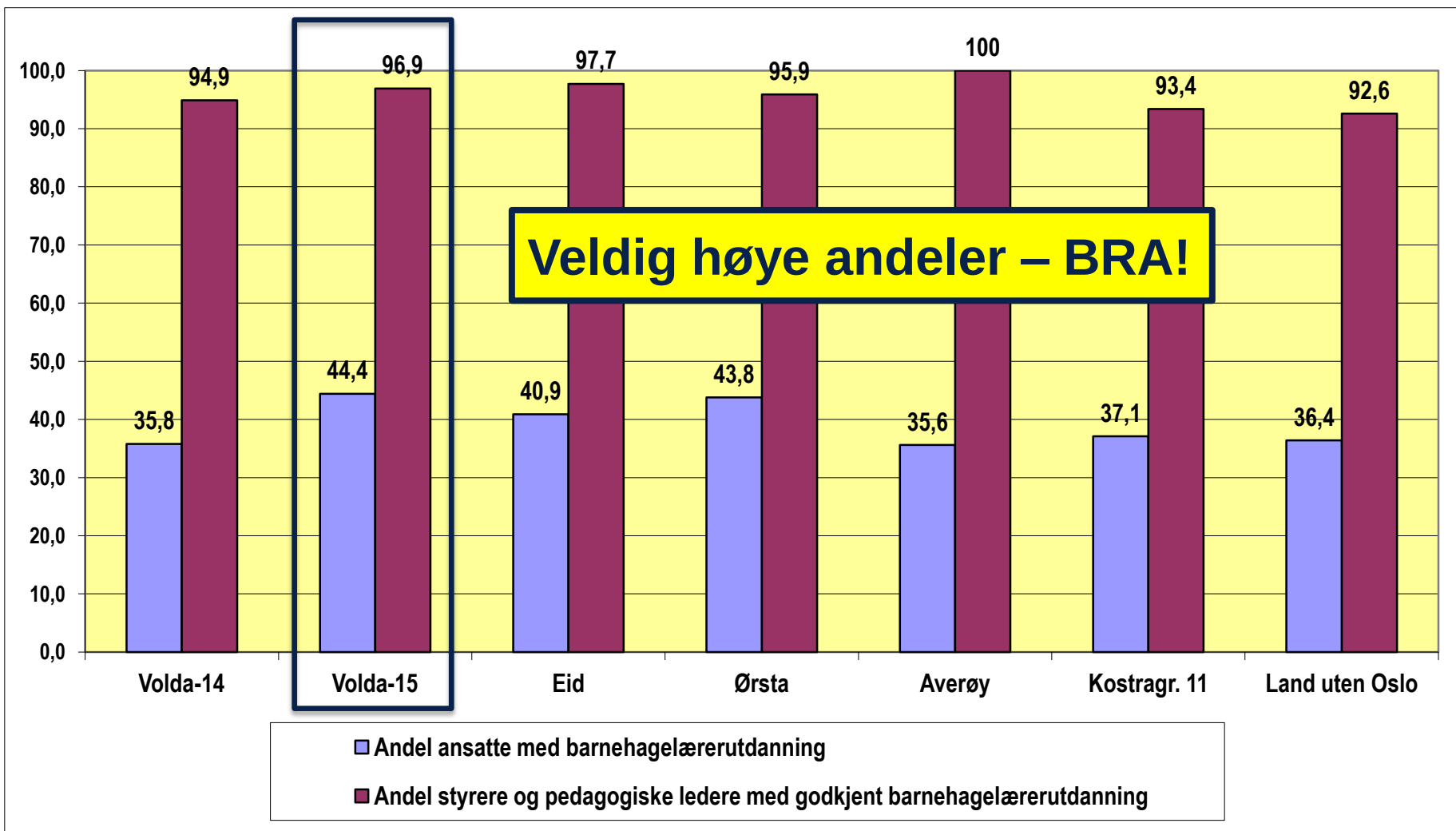
Kommunale sammenliknet med private

Barn med ekstra ressurser:

Utdanningsnivå:

Oppsummering – Barnehage:

Behov og ressursbruk:

- Volda har 12% lavere utgiftsbehov enn landssnittet
- Volda har en ressursbruk som ligger ca. 1,6 mill. kroner over landssnittet etter vi har korrigert for forskjeller i utgiftsbehov

Videre har Volda:

- Veldig høy dekningsgrad og full behovsdekning
- Det er særlig f. 201 (opphold og stimulering) som har høy prioritering
- Noe høy årsverkstetthet og utgifter pr barn i kommunal barnehager. Dette indikerer en noe lav produktivitet og kan i hovedsak forklares ved at Volda har mange små barnehager
- Middels andel barn som mottar ekstra ressursinnsats, og hver enkelt mottar i middels mye – sammenliknet med KOSTRAgr. 11 og landssnittet
- Veldig høy andel ansatte med barnehagelærerutdanning

3. KOSTRA-analyse øvrige tjenester

Helse

KS KONSULENT

KOSTRA-funksjoner som inngår i tjenesten:

232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste

All helsestasjonstjeneste, også helsestasjon for ungdom, og all skolehelsetjeneste (grunn- og videregående skole). Dette innbefatter foreldreveiledningsgrupper, annen grupperettet helsestasjonstjeneste, jordmortjeneste og svangerskapskontroll samt barselomsorg. Jf. helse- og omsorgstjenestelovens § 3-2 første ledd nr. 1 og 2.

233 Annet forebyggende helsearbeid

Annet forebyggende helsearbeid enn helsestasjons- og skolehelsetjeneste:

- Miljørettet helsevern, bedriftshelsetjeneste og annet forebyggende arbeid etter helse- og omsorgsloven § 3-3 og folkehelseloven § 8.
- Programmer/kontroller (screening), teknisk/hygienisk personell, opplysning/kampanjer.
- Helsestasjon for eldre.
- Helsestasjon for innvandrere
- Frisklivssentraler

Bedriftshelsetjeneste: Utgifter og inntekter for kommunalt organisert bedriftshelsetjeneste som gjelder andre arbeidstakere enn kommunens eget personale føres under funksjon 233. Bruk av bedriftshelsetjenesten til kommunens eget personale belastes funksjon 120. Dersom bedriftshelsetjenesten bare brukes til kommunale arbeidstakere, føres alle utgifter på funksjon 120.

241 Diagnose, behandling, re-/habilitering

Utgifter til allmennmedisin:

- Basistilskudd fastleger per capitatilskudd
- eventuelle kommunale legekantor inkludert sykepleiere og annet personell på helsesenter/legekantor
- legevakt
- fengselshelsetjenesten
- turnusleger (for eksempel tilskudd og utgifter til veiledning)
- fysioterapi (med avtale og kommunalt ansatte i fysioterapi praksis)
- ergoterapi
- hjelpefunksjoner til fysioterapeuter og ergoterapeuter.
- formidling av hjelpemidler (ekskl. arbeidsinnsats knyttet til vurdering/utplassering av hjelpemidler som utføres av personell knyttet til funksjonene 234, 253 eller 254)
- tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning

For fysioterapeuter eller ergoterapeuter som kun arbeider med en bestemt målgruppe f.eks i helsestasjon eller aldersinstitusjon, benyttes relevant funksjon, jfr. lønnsfordelingsprinsippet. Tilsvarende vil legers arbeidstid tilknyttet offentlige tilsynsoppgaver høre hjemme på respektive funksjoner (f.eks 232, 253 osv.). Merk dog at utgifter og årsverksinnsats knyttet til re-/habilitering for hjemmeboende brukere, av leger, fysioterapeuter, ergoterapeuter og andre personellgrupper hvis tjenester ikke registreres med antall timer per uke i IPLOS, skal føres i sin helhet på funksjon 241, ikke funksjon 254. Praksiskompensasjon*, reiseutgifter og ev. husleietilskudd som er avtalt med den enkelte lege, føres på samme funksjon som legens lønn. De samfunnsmedisinske oppgavene legene ivaretar som f.eks miljørettet helsevern vil i stor grad høre hjemme på funksjon 233. *) *Den kompensasjon legen tildeles som følge av tapt arbeidsfortjeneste ved å utføre en offentlig oppgave framfor å være i egen privat praksis.*

Objektivt utgiftsbehov – Helsetjenesten:

<u>Helse</u>						
Kriterium	Landet	Volda	Eid	Ørsta	Averøy	Tvedestrand
Innbyggere 0-22 år	0,3449	0,3659	0,3782	0,3557	0,3456	0,3291
Innbyggere over 22 år	0,4482	0,4375	0,4312	0,4427	0,4478	0,4562
Dødelighetskriteriet	0,0546	0,0464	0,0496	0,0459	0,0527	0,0598
Sone	0,0478	0,0790	0,0730	0,1040	0,0796	0,1148
Nabo	0,0478	0,0703	0,0661	0,0529	0,0812	0,0962
Basis	0,0568	0,0768	0,1146	0,0648	0,1182	0,1139
SUM	1,000	1,0759	1,1129	1,0661	1,1251	1,1701

Volda har ca 7,6% høyere objektivt utgiftsbehov enn landet

Ressursbruk i fht landssnittet korrigert for forskjeller i utgiftsbehov:

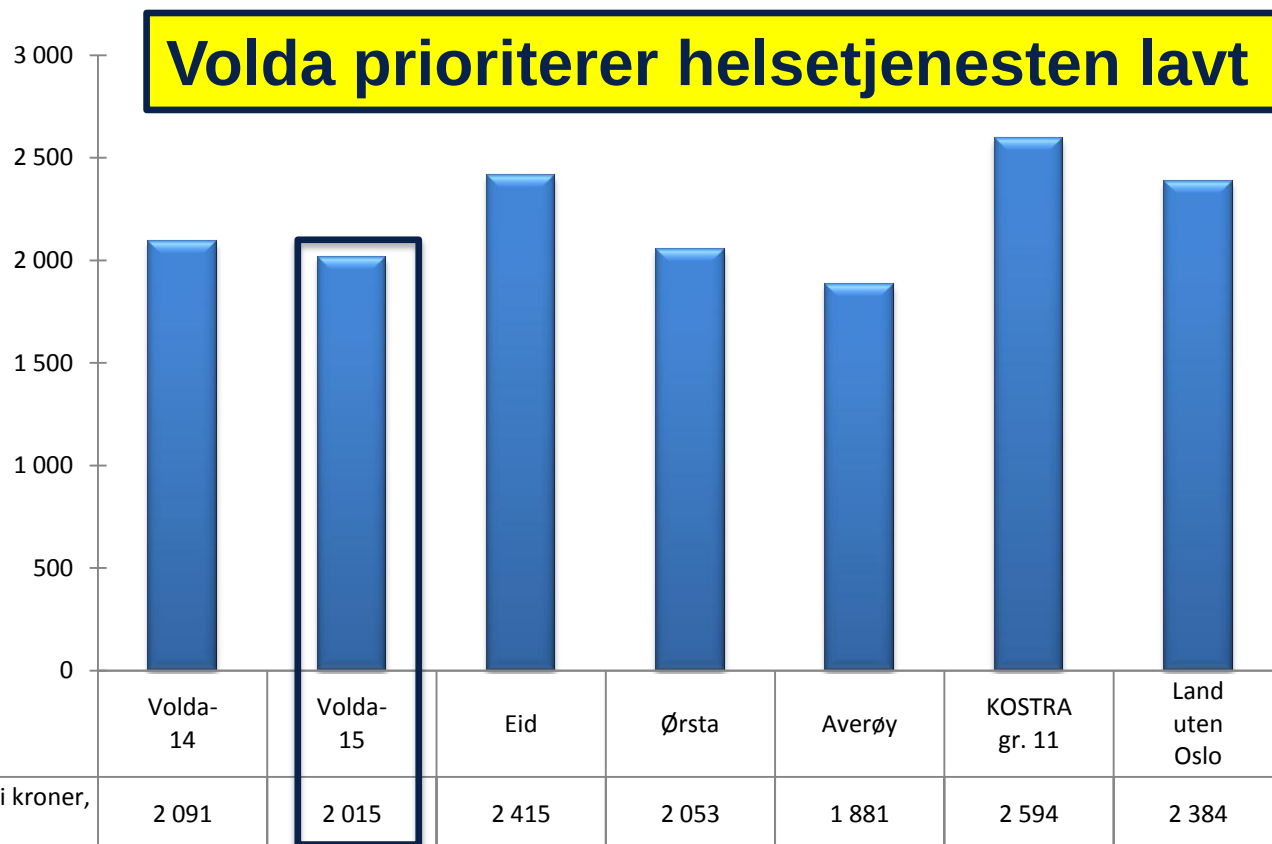
«Normert» nivå = landssnitt korrigert for utgiftsbehov
Netto driftsutgifter = f. 232, f. 233 og f. 241

	Beregnet utg.behov	N. dr. utg. pr innb. Helse	<i>Landet</i>	"Normert" nivå	Mer- /mindreutg. i fht til land pr innb.	Mer- /mindreutg. i mill kroner
Volda	1,0759	2015	2348	2 526	-511	-4,6
Eid	1,1129	2415	2348	2 613	-198	-1,2
Ørsta	1,0661	2053	2348	2 503	-450	-4,8
Averøy	1,1251	1881	2348	2 642	-761	-4,4

Vi ser av figuren at Volda har ca kr - 4,6 mill. i lavere ressursbruk enn landssnittet etter at vi har korrigert for forskjeller i utgiftsbehov.

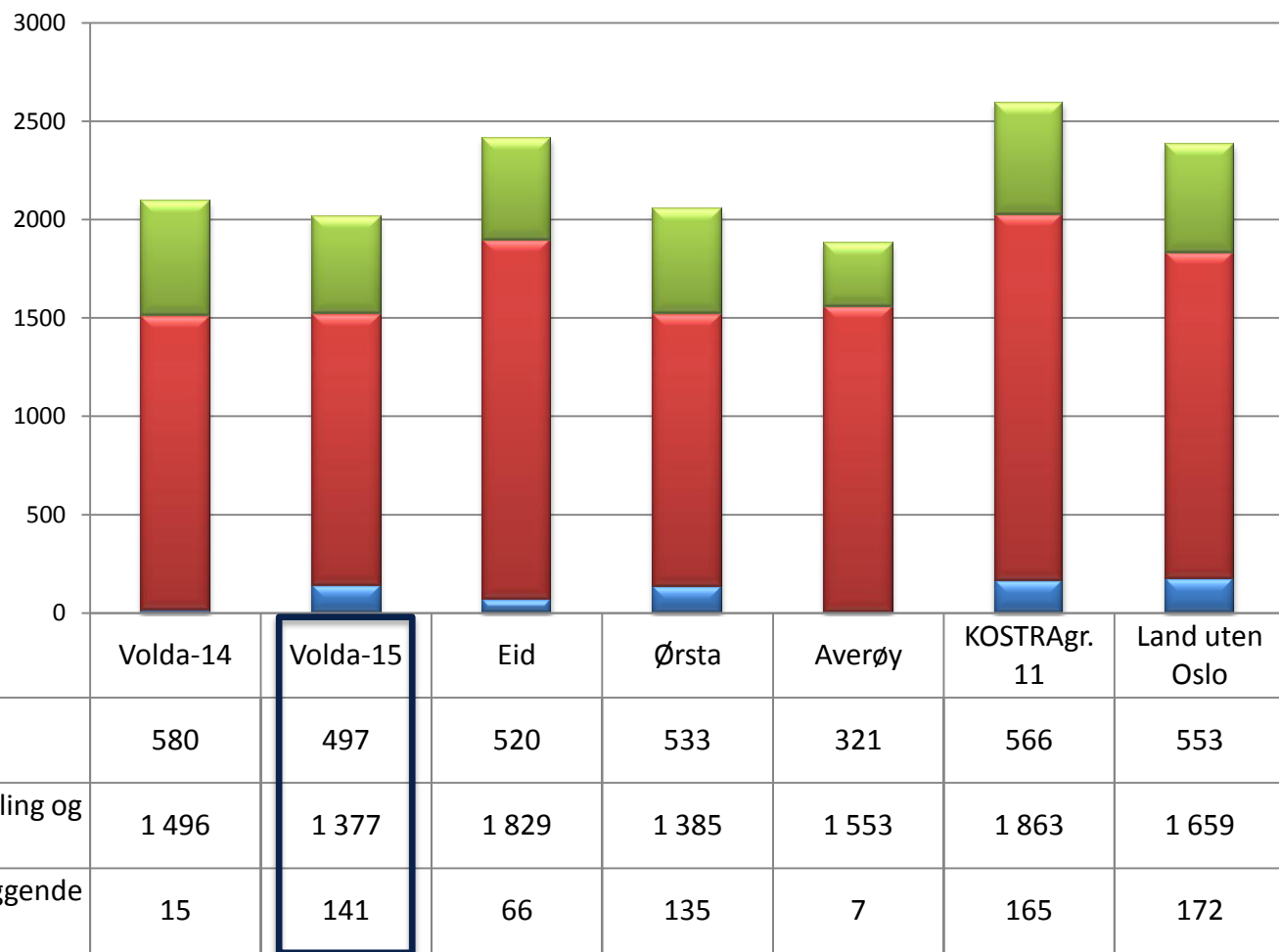
Hvordan prioriterer Volda helsetjenesten?

Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten

Ressursbruk pr deltjeneste:

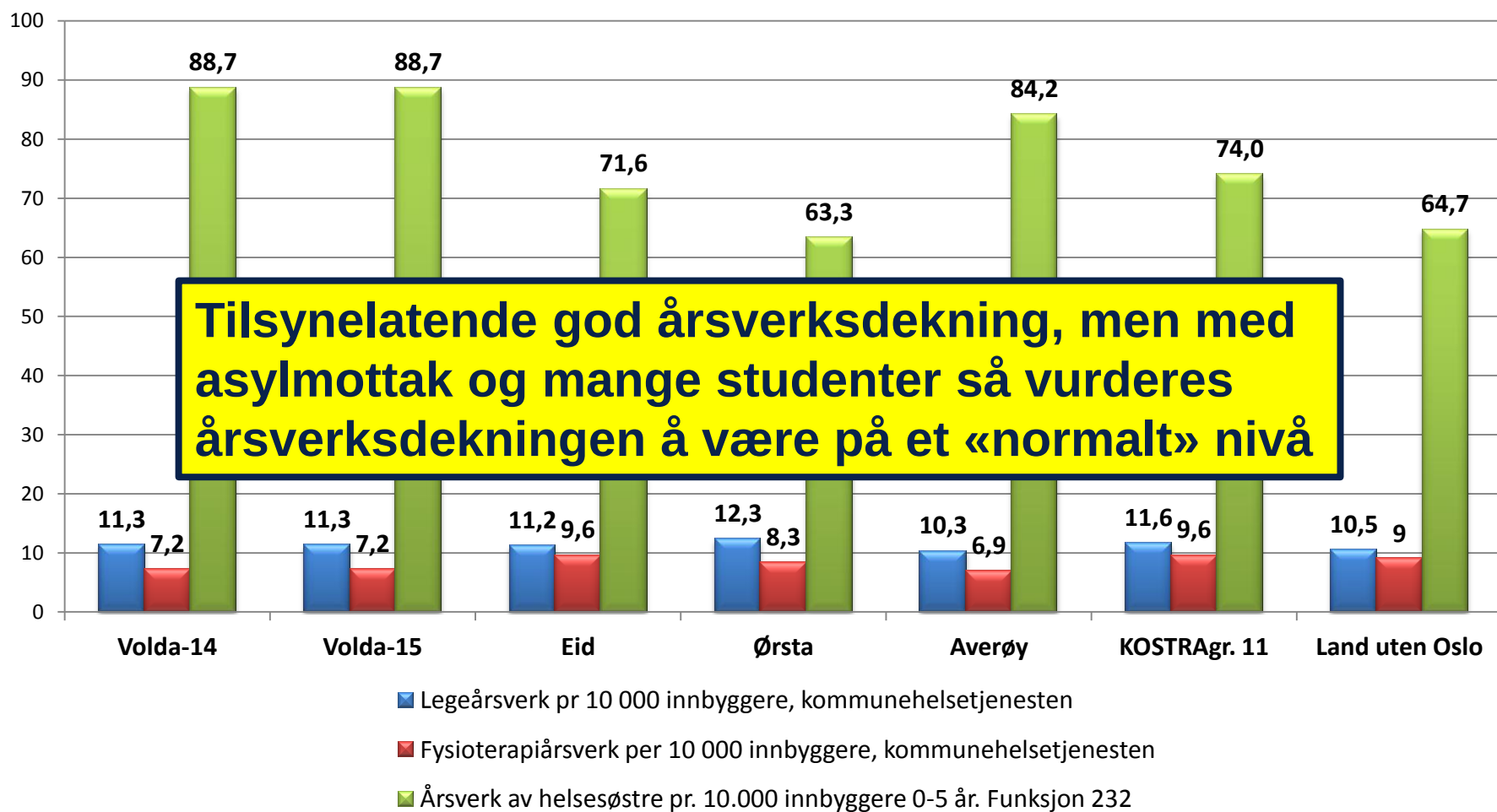
Netto driftsutgifter pr. innbygger fordelt på funksjoner

KS KONSULENT

Lavt innenfor alle deltjenester. En delforklaring på f. 241 var en vakanse i psykologstilling.

Årsverksinnsats – 2014 tall:

Fastleger:

Listelengde fastleger

Ok gjennomsnittlig listelengde

■ Gjennomsnittlig listelengde	1 037	1 061	1 029	786	1 032	988	1 102
■ Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer	1 111	1 138	1 229	843	1 304	1 138	1 214

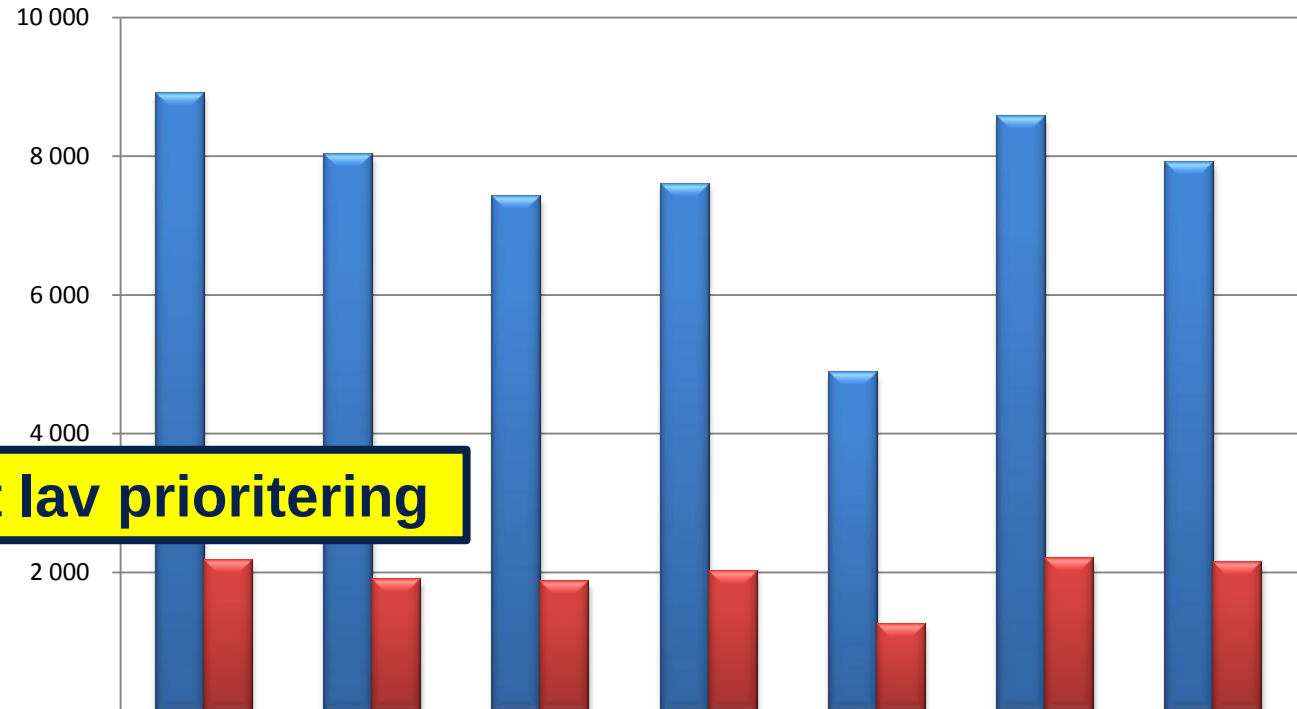

Helsestasjon og skolehelsetjenesten

Ressursbruk fordelt etter aldersgrupper:

Netto driftsutgifter til helse fordelt på ulike aldersgrupper

Litt lav prioritering

■ Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj.
pr. innb 0-5 år

■ Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj.
pr. innb 0-20 år

Volda-14

8 914

2 169

Volda-15

8 021

1 890

Eid

7 412

1 866

Ørsta

7 599

2 023

Averøy

4 885

1 257

KOSTRAgr.
11

8 581

2 198

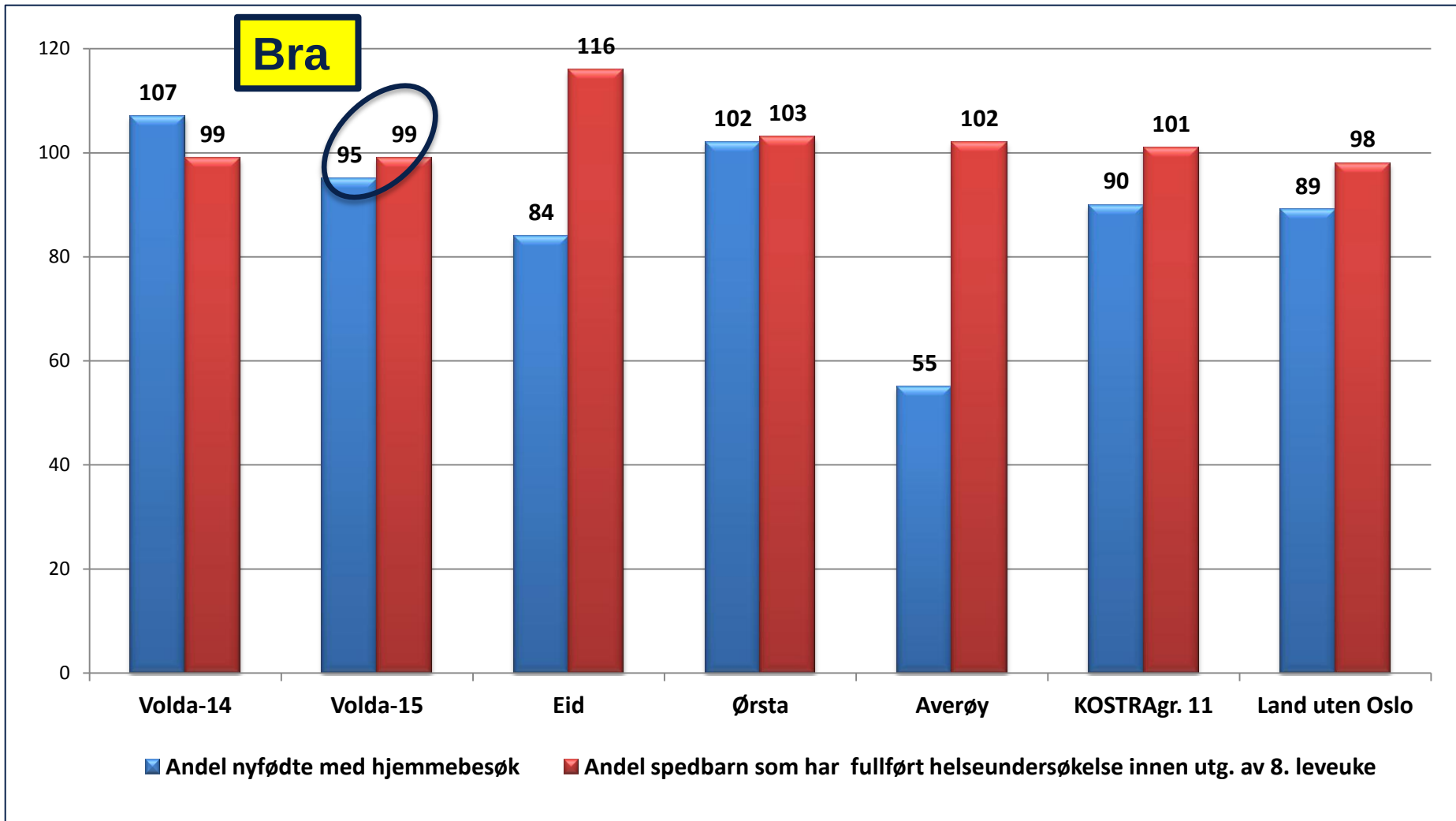
Land uten
Oslo

7 916

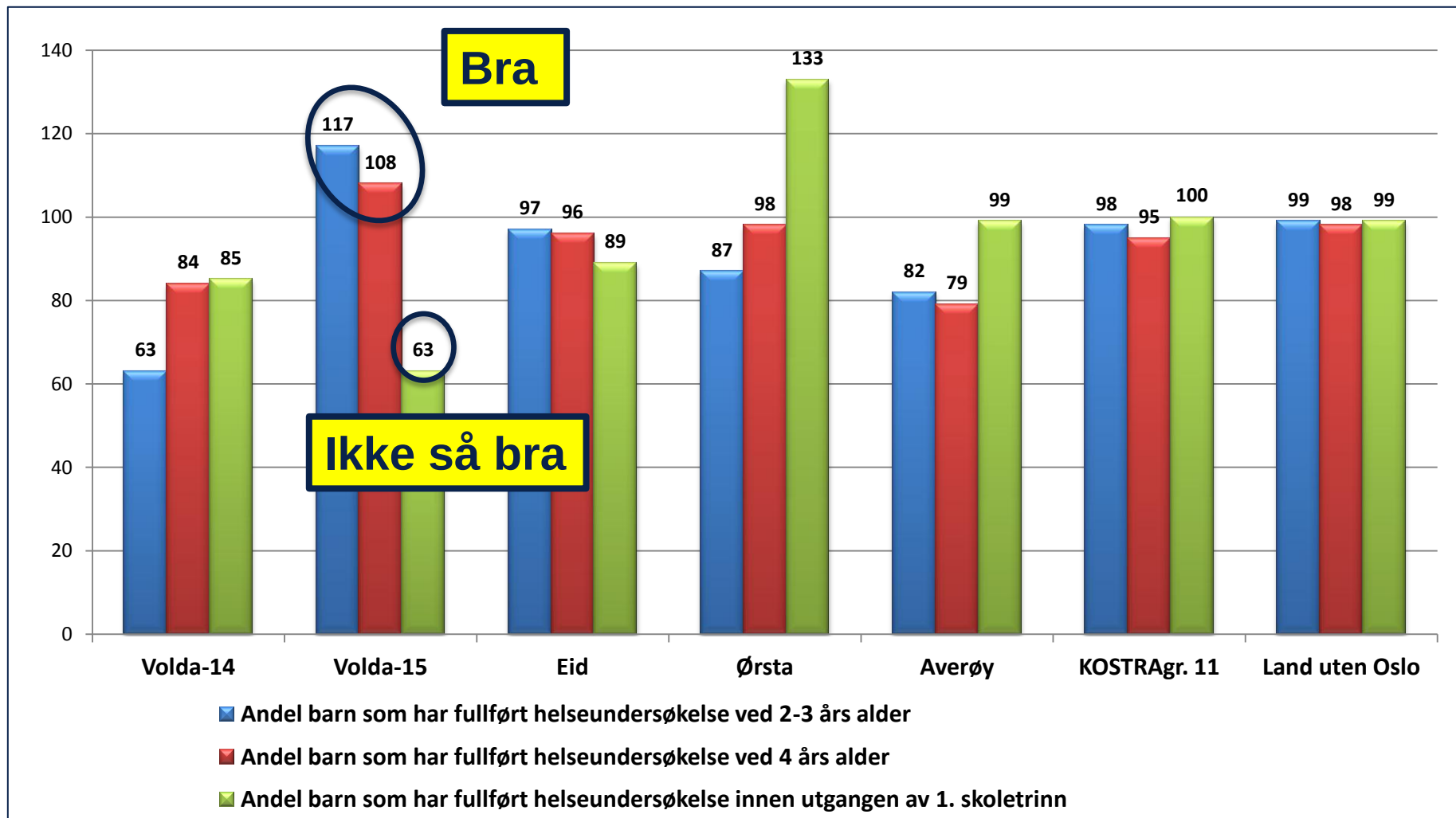
2 139

Produksjon I:

Produksjon II:

Oppsummering helse inkl. helsestasjon/skolehelsetjenesten:

Behov og ressursbruk:

- Volda har et objektivt utgiftsbehov som er 7,6% over landssnittet
- Etter korrigering for utgiftsbehov og inntektsnivå bruker Volda **ca.** 4,6 millioner mindre på helsetjenester enn landsgjennomsnittet
- Samlet sett prioriteres tjenesteområdet lavt sammenliknet med landssnittet
- Volda har også litt lav prioritering etter aldersgruppene 0-5 år og 0-20 år på f. 232 (helsestasjon/skolehelsetjenesten)
- Kommunen har relativt god dekning av helsesøstre, fysioterapeuter og legeårsverk, men har «ekstra» brukere fra asylmottak og studenter
- Gjennomfører i stor grad normerte undersøkelser, men unntaket er andel barn som har gjennomført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn

Sosialtjenesten

KS KONSULENT

KOSTRA-funksjoner som inngår i tjenesten:

242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid

- Sosialkontortjeneste.
- Informasjonstiltak.
- Gjeldsrådgivning
- Hjemkonsulent.
- Flyktningekonsulent, koordinering av flyktningebosetting og -integrering.
- Sosialt forebyggende arbeid (som bevillingsfunksjon/skjenkekontroll, forebyggende rusmiddelarbeid, krisesenter).
- Lønn til ansatte i utekontakten (og annen oppsøkende virksomhet) som arbeider med administrative oppgaver, skal føres på funksjon 242.

Sosialkontortjeneste inkluderer også personellets arbeidsinnsats i forbindelse med utbetaling av økonomisk sosialhjelp.

Delte stillinger som arbeider med oppgaver relatert til flere funksjoner skal fordeles, eksempelvis delte stillinger på sosialkontor- og barneverntjenesten fordeles mellom funksjonene 242 og 244. Sosialkontorets evt. stillinger knyttet til framskaffelse, forvaltning, drift og vedlikehold av boliger skal føres på funksjon 265.

Koordinering av bosetting og integrering av flyktninger: Bare selve koordineringsfunksjonen (f.eks flyktningekonsulent) føres på funksjon 242. De enkelte tiltakene som brukes i integreringsarbeidet føres under de respektive funksjonene der tiltaket hører hjemme.

Ansatte som arbeider med direkte klientrettet virksomhet i utekontakten (uavhengig av hvilke etat i kommunen som har ansvar for tjenestene) skal føres på 243 Tilbud til personer med rusproblemer.

Tiltak hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven føres på en av de andre relevante funksjonene i KOSTRA.

Pleie- og omsorgstjenester som ytes beboerne føres på funksjon 254.

Alle lønnsutgifter tilknyttet introduksjonsordningen for innvandrere og kvalifiseringsordningen skal føres på henholdsvis funksjon 275 og 276.

243 Tilbud til personer med rusproblemer

Utgifter til tiltak for rusmiddelmissbrukere, bl.a.

- Institusjonsopphold,
- behandlingstiltak for rusmisbrukere,
- ettervern

Inkludert stillinger i sosialtjenesten med ansvar for oppfølging av rusmisbrukere, samt tilsvarende stillinger ved NAV-kontoret dersom disse er lønnet av kommunen.

Direkte klientrettet virksomhet i utekontakten. Administrative årsverk i utekontakten føres derimot på funksjon 242.

Årsverk (lønnsutgifter) og utgifter til hjemmetjenester skal føres på funksjon 254.

For rusmisbrukere som bor i egen eller kommunalt tildelt bolig («hjemmeboende»), skal tiltak som faller inn under hjemmesykepleie, praktisk bistand, avlastning registreres under funksjon 254. Det minnes om registrering i IPLOS av brukere som får hjemmetjeneste i egen bolig. Utgifter til støttekontakt skal føres på funksjon 234.

281 Økonomisk sosialhjelp

Økonomisk sosialhjelp (kun lån og bidrag etter lov om sosiale tjenester i NAV §§ 18 og 19 føres her). Alle utgifter som er hjemlet i §§ 18 og 19 er økonomisk sosialhjelp og skal føres på funksjon 281.

- Herunder bidrag som en innbygger ikke får i form av rene kontantytelser, men i form av reduserte brukerbetalingar eller gratis tjenester hvor det ellers er brukerbetaling, når bidraget gis etter §§ 18 og 19. Dekning av utgifter til husleie, barnehage, SFO etc. vises som utgift (art 470) under funksjon 281 når utgiftsdekningen er vedtatt etter §§ 18 og 19. Den "selgende" tjenesten (barnehage, boligkontor mv.) inntektsfører bidraget fra sosialkontoret.

Dersom kommunen velger å dekke enkelttjenester for innbyggere uten at dette er vedtatt etter §§ 18 og 19, skal det ikke foretas utgiftsføring under funksjon 281. **Dette gjelder for eksempel bruk av etableringstilskudd til flyktninger når dette ikke skjer etter §§ 18 og 19.**

Forskudd i påvente av vedtak om stønad fra NAV. Forskuddet til mottaker føres på art 520, og tilbakebetalingen (direkte fra mottaker eller fra NAV etter refusjon/motregning) føres på art 920. Utgifter knyttet til §§ 29 og 35 i lov om sosiale tjenester i arbeids og velferdsforvaltningen (kvalifiseringsordningen) føres på funksjon 276.

Personell på sosialkontoret som driver med råd, veiledning og utbetalinger av økonomisk hjelp føres under funksjon 242.

Kommunen bør sikre samsvar mellom regnskapsføring og registrering av økonomisk sosialhjelp i klientregistreringen. Utgifter knyttet til rusomsorg skal føres på 243, utgifter til sosialkontortjenester (råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid) skal føres på funksjon 242. Klientbaserte utgifter/støtte til bolig som er hjemlet i §§ 18 og 19 skal føres på 281, mens driftsutgifter o.l. til bolig skal føres på funksjon 265 Kommunalt disponerte boliger.

Introduksjonsstønad knyttes til funksjon 275 Introduksjonsordningen. Kvalifiseringsstønad knyttes til funksjon 276.

Objektivt utgiftsbehov – Sosialtjenesten:

<u>Sosialhjelp</u>					
Kriterium	Landet	Volda	Eid	Ørsta	Averøy
Uføre 18-49 år	0,0924	0,0677	0,0756	0,0829	0,0939
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0948	0,0431	0,0315	0,0404	0,0092
Opphopningsindeks	0,2793	0,0876	0,0482	0,0664	0,0545
Urbanitetskriteriet	0,3575	0,2570	0,2359	0,2645	0,2338
Innbyggere 16-66 år	0,1759	0,1722	0,1702	0,1675	0,1700
SUM	1,000	0,6276	0,5615	0,6217	0,5615

Volda har ca 37% lavere objektivt utgiftsbehov enn landet

Ressursbruk i fht landssnittet korrigert for forskjeller i utgiftsbehov:

«Normert» nivå = landssnitt korrigert for utgiftsbehov
Netto driftsutgifter = f. 242, f. 243 og f. 281

	Beregnet utg.behov	N. dr. utg. pr innb. sosial	<i>Landet</i>	"Normert" nivå	Mer- /mindreutg. i fht til land pr innb.	Mer- /mindreutg. i mill kroner
Volda	0,6276	1134	2216	1 391	-257	-2,3
Eid	0,5615	1728	2216	1 244	484	2,9
Ørsta	0,6217	1073	2216	1 378	-305	-3,3
Averøy	0,5615	1540	2216	1 244	296	1,7

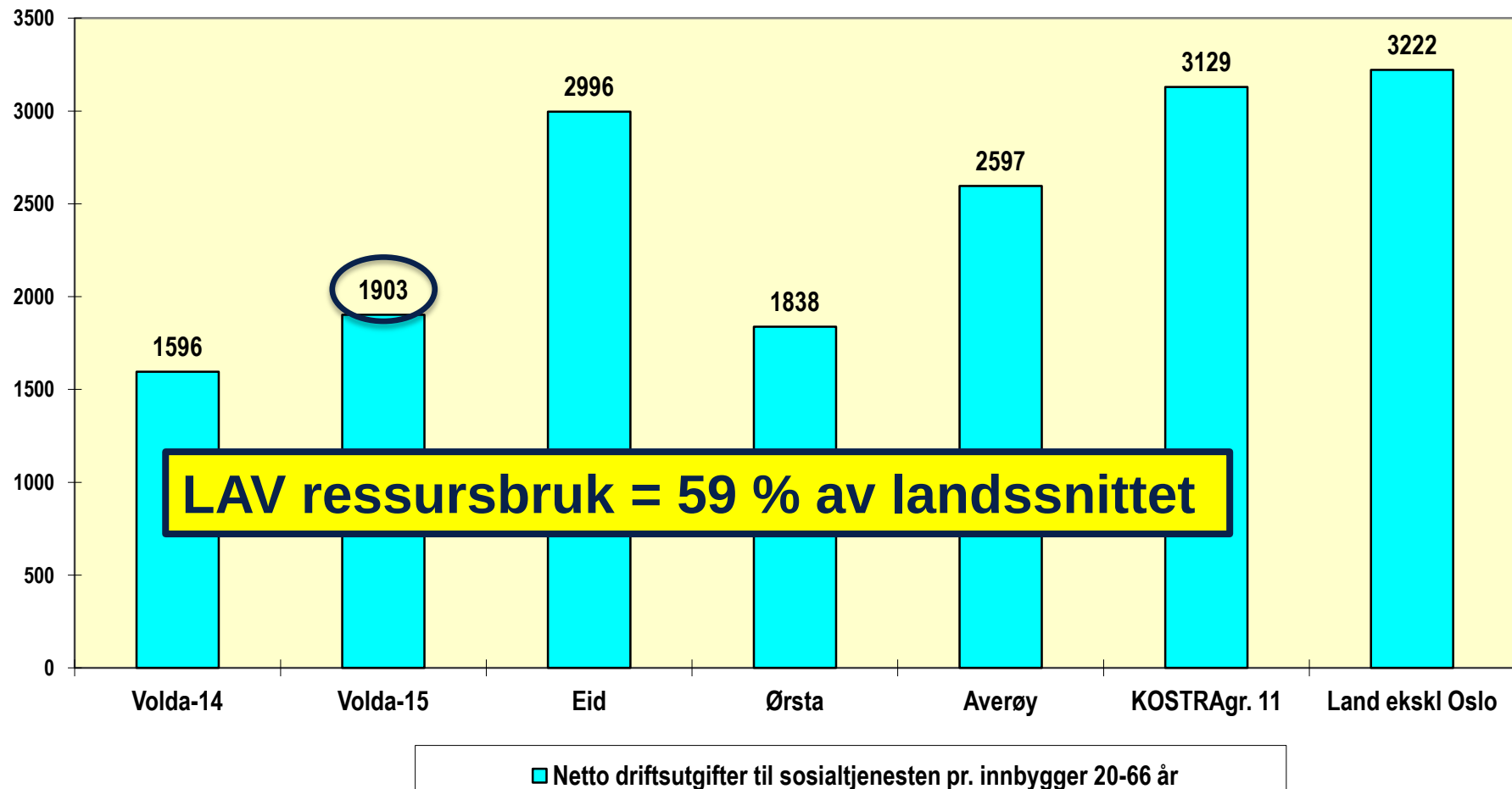
Vi ser av figuren at Volda har ca kr - 2,3 mill. i mindre ressursbruk til sosialetjenester enn landssnittet etter at vi har korrigert for forskjeller i utgiftsbehov.

Utgiftsdriverne:

- Gjennomsnittlig stønadslengde
- Andel sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år i % av innbyggere 20-66 år
- Gjennomsnittlig utbetaling pr stønadsmåned
- Utgifter til administrasjon

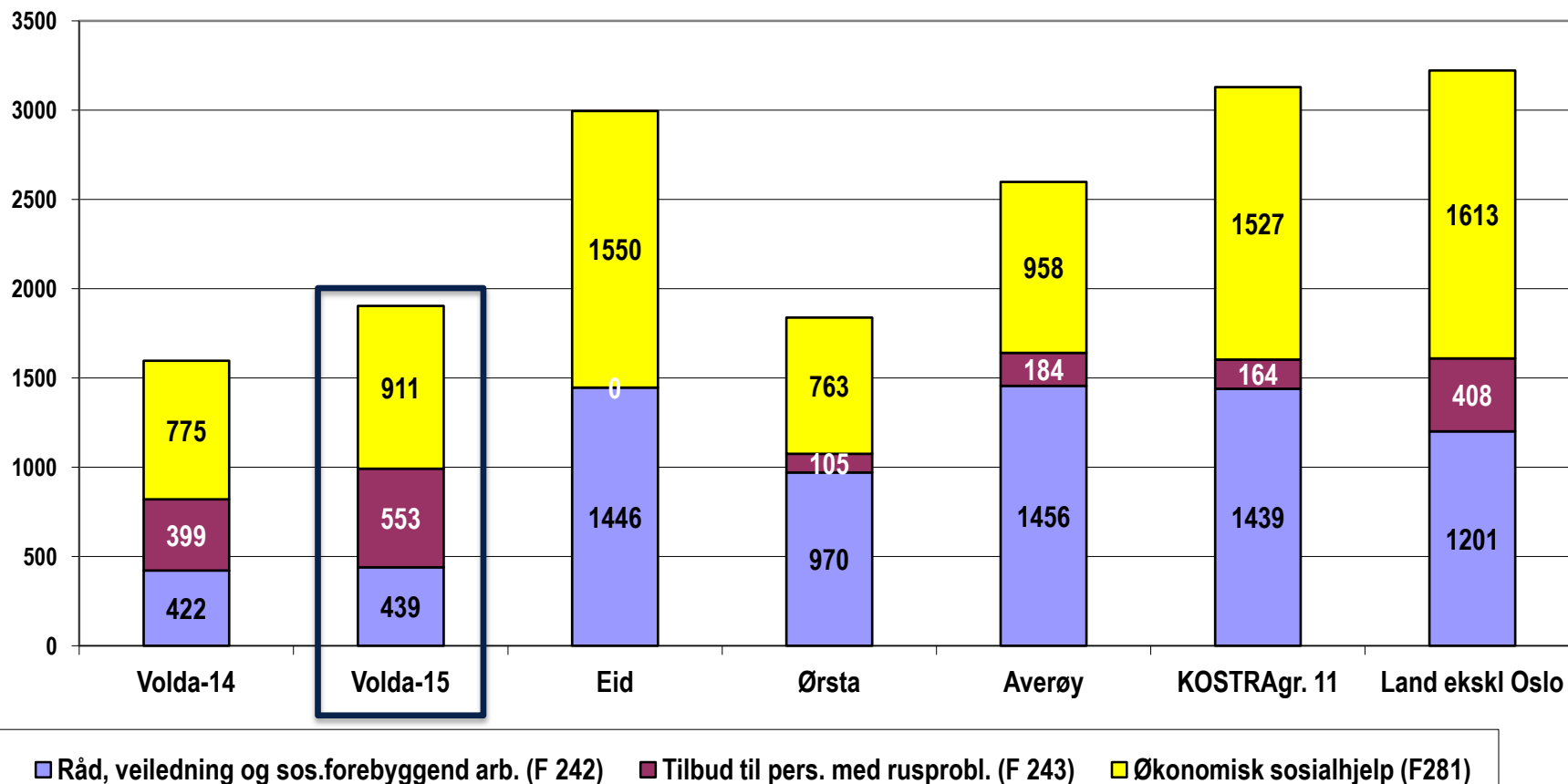

Ressursbruk:

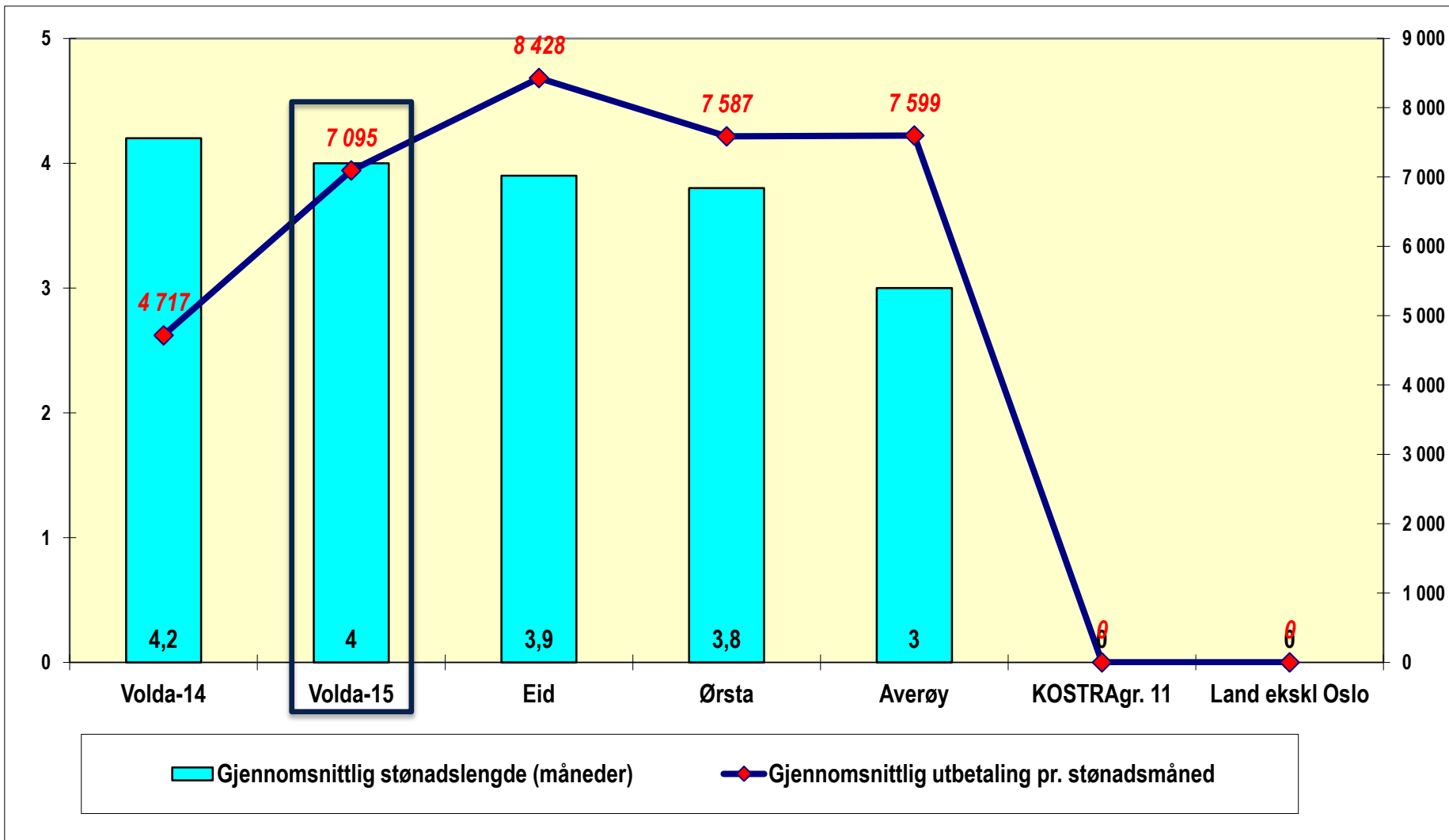

Prioritering pr funksjon:

Netto driftsutgifter pr. innbygger 20-66 år til funksjonene innenfor sosiale tjenester

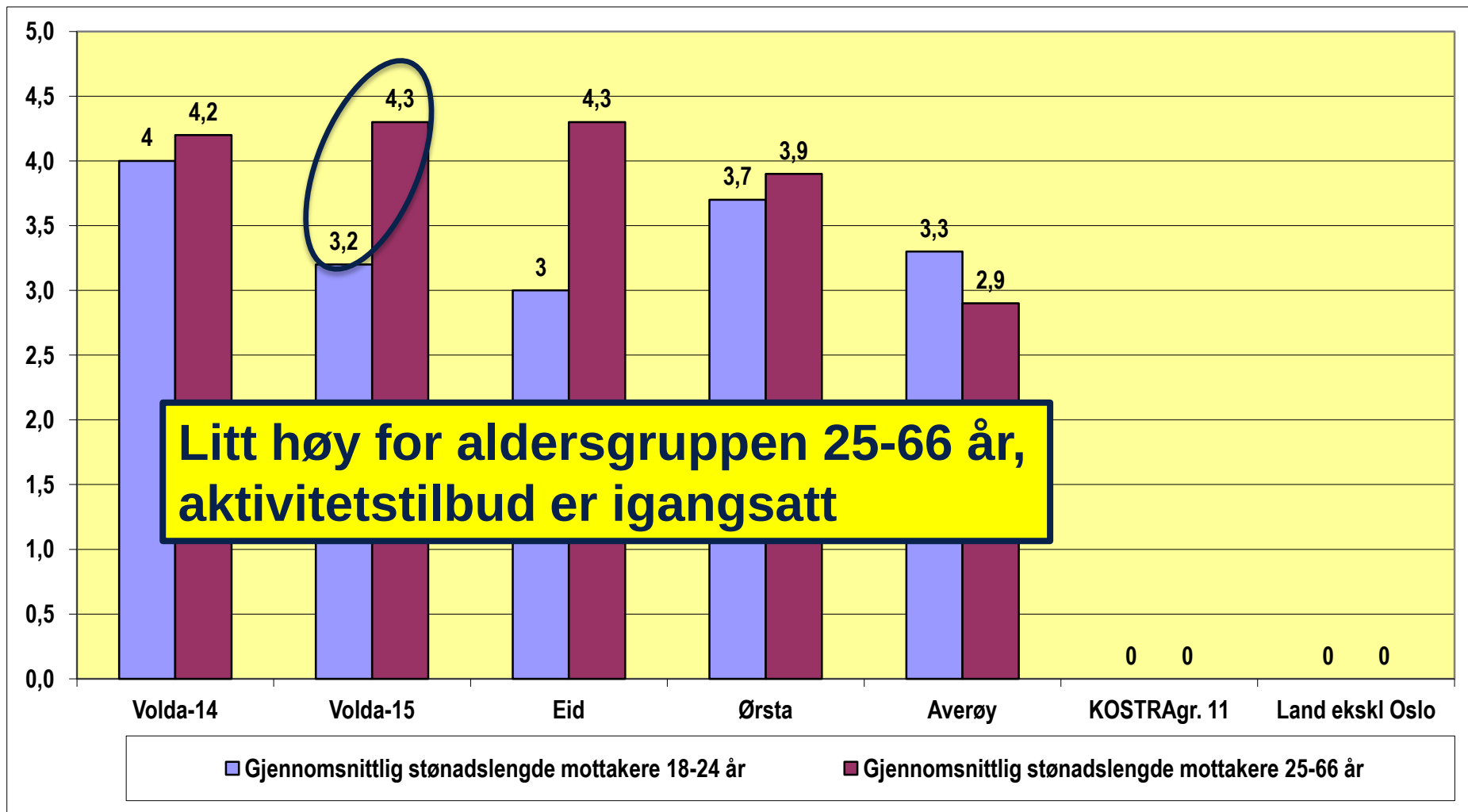

**Litt høy ressursbruk på f.
243 rus, ellers veldig lavt.**

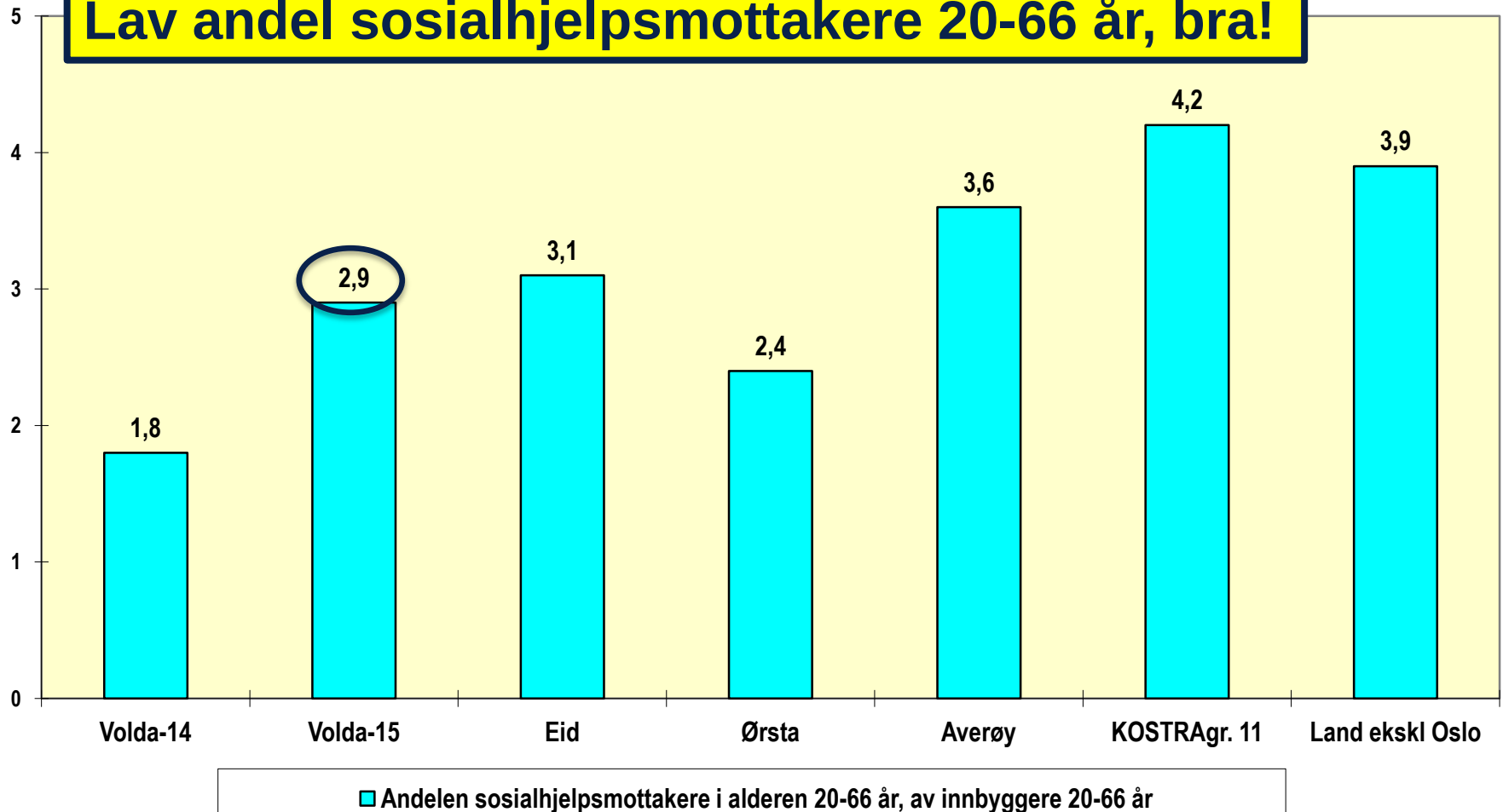
- Litt høy gjennomsnittlig stønadslengde, men ned fra 2014
- Noe lav gjennomsnittlig utbetaling pr måned, men mye opp fra 2014, og det er særlig utbetalinger til boutgifter som har økt.

Stønadslengde etter alder:

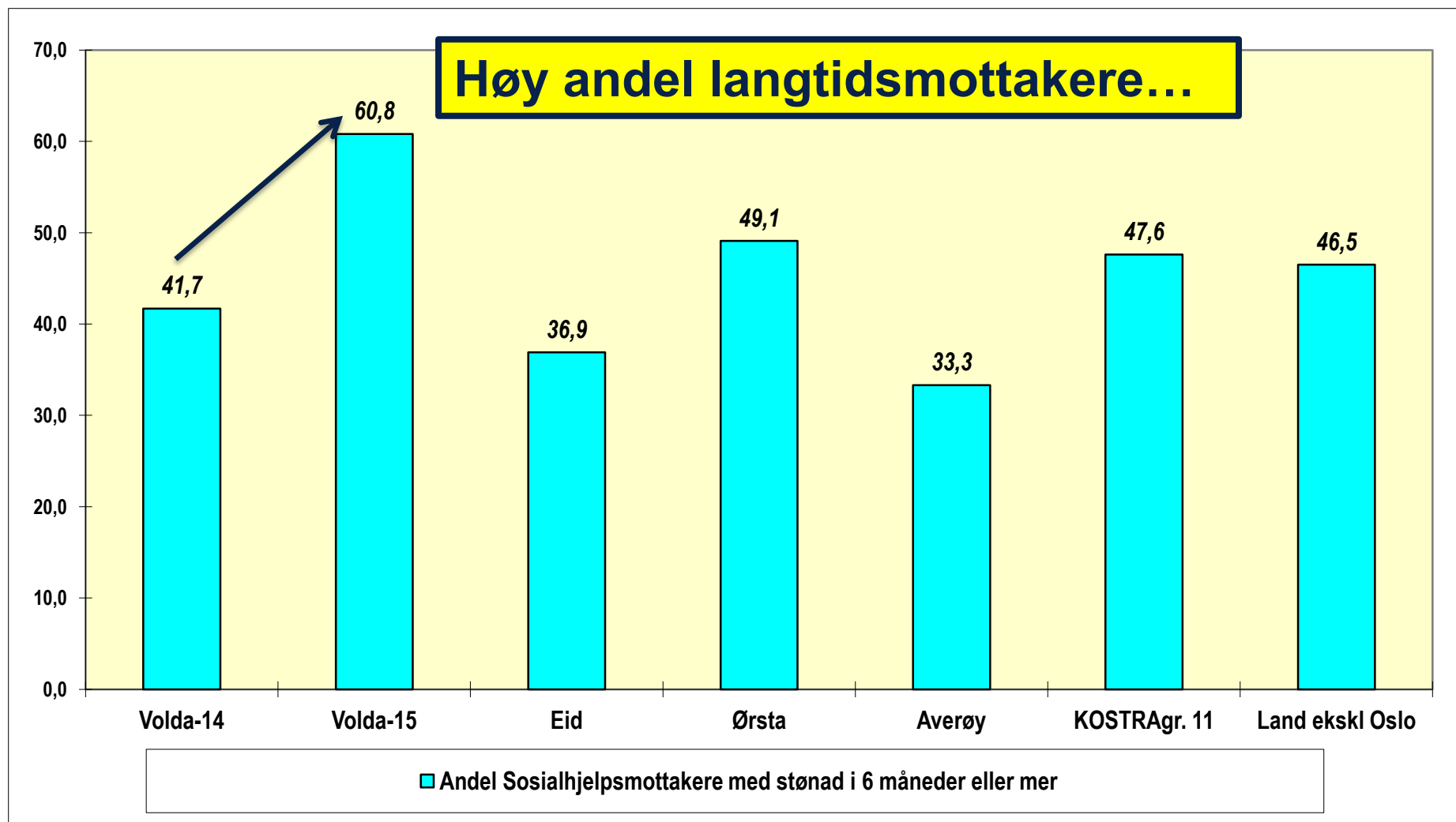

Hvor mange mottar økonomisk sosialhjelp?

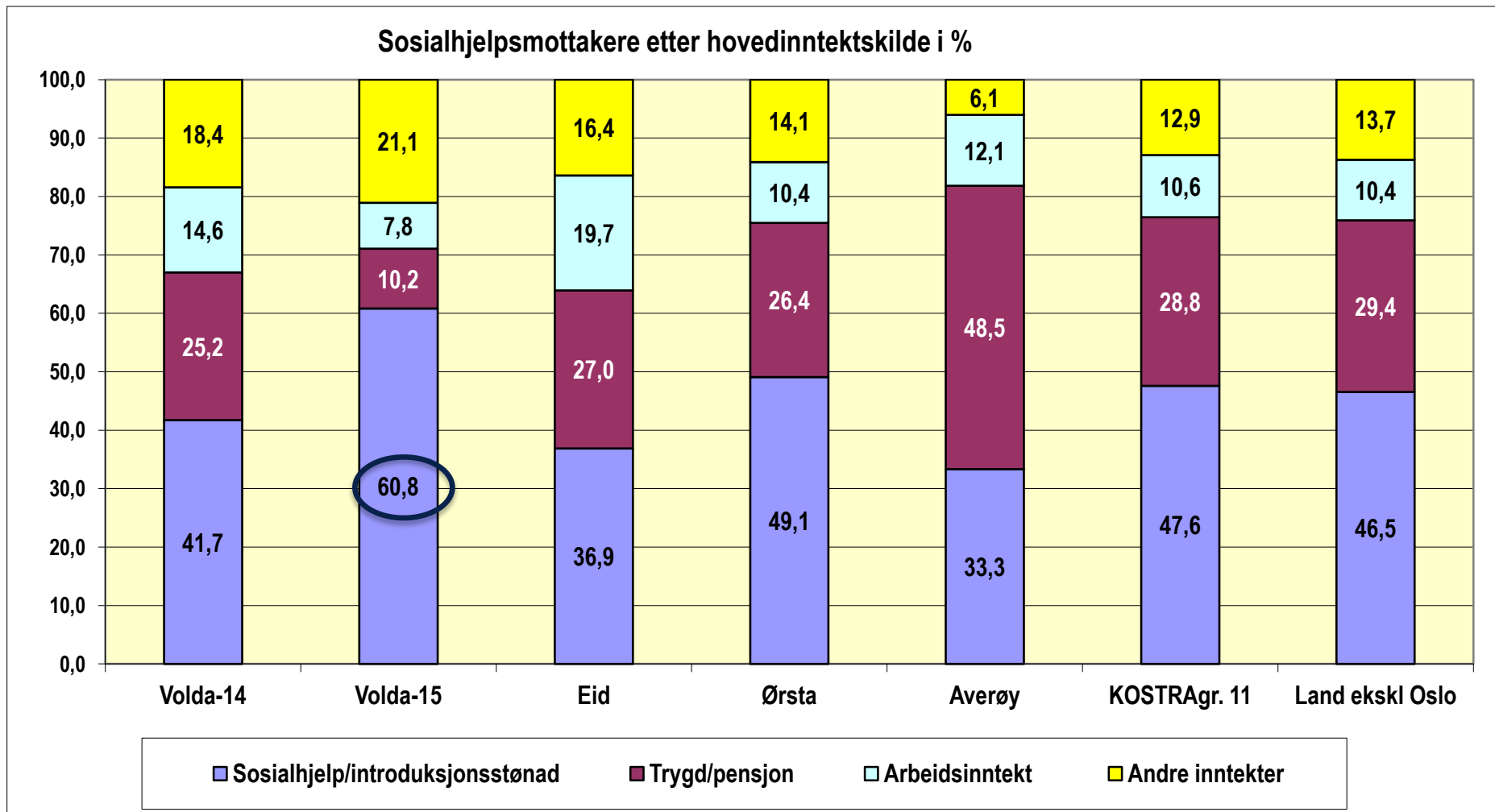
Lav andel sosialhjelpsmottakere 20-66 år, bra!

Andel langtidsmottakere:

Mer om brukerne av tjenesten:

**En veldig høy andel som har sosialhjelp/
intro.stønad som hovedinntektskilde, stemmer dette?**

Oppsummering sosial:

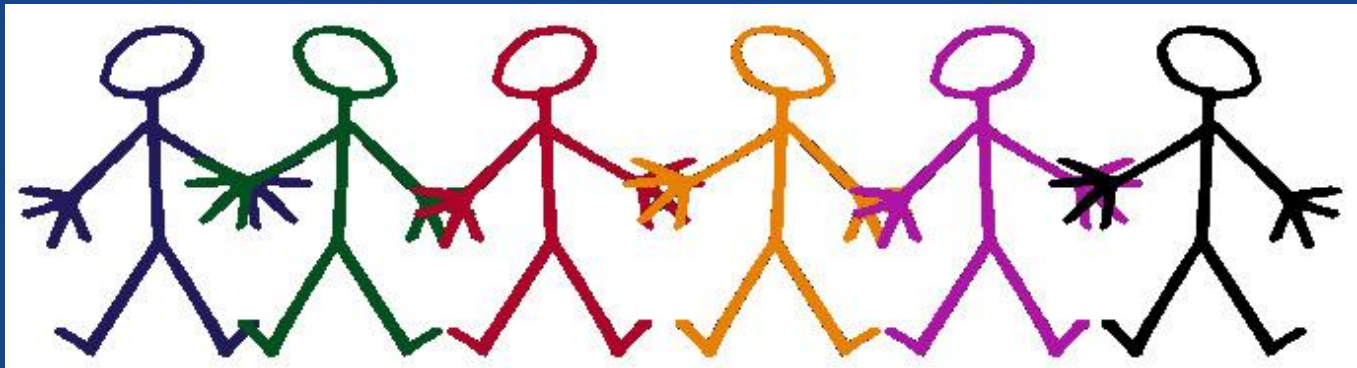
Volda har:

- Objektivt utgiftsbehov er ca 37% lavere enn landssnittet
- Etter korrigering for utgiftsbehov og inntektsnivå bruker Volda 2,3 millioner mindre på sosialtjenester enn landsgjennomsnittet
- Ressursbruken er særlig lav på funksjonene f. 242 og 281

En gjennomgang av «utgiftsdriverne» viser at Volda har:

- Andel sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år i % av innbyggere 20-66 år – **Lav**
- Gjennomsnittlig stønadslengde – **Litt høy**
- Gjennomsnittlig utbetaling pr stønadsmåned – **Litt lav**
- Høy andel langtidsmottakere

Barnevern

KS KONSULENT

KOSTRA-funksjoner som inngår i tjenesten:

244 Barnevernstjeneste

- Drift av barnevernstjenesten
- Saksbehandling som gjennomføres av ansatte eller personell engasjert i barnevernstjenesten
- Barnevernsberedskap/barnevernsvakt.
- Utgifter til sakkyndig bistand/advokat til utredning og saksbehandling.
- Utgifter til tolk

Bruk av kommuneadvokat i forbindelse med saker i fylkesnemnda uttrykkes ved fordeling av utgifter.

Dersom barnevernstjenesten og andre tjenester har felles kontor og stillinger skal utgiftene fordeles mellom aktuelle funksjoner.

251 Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet

Utgifter til tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet, herunder:

- Utgifter til hjelpetiltak for barn og familier
- Utgifter til plasser i sentre for foreldre og barn
- Tiltaksstillinger i barnevernstjenesten

252 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet

Utgifter til tiltak når barnet har plasseringstiltak fra barnevernet, herunder:

- Utgifter til tiltak som fosterhjem, akutt plasseringer, institusjon, bofellesskap.
Det vil si hovedtiltakskategoriene 1-Institusjon, 2-Fosterhjem, ~~og 8-Bolig~~ samt tiltakskategori 8.2 Bolig med oppfølging (inkluderer også bofellesskap) i KOSTRA-statistikken for barnevern (skjema 15 Barnevern).
- Utgifter til hjelpetiltak iverksatt i tillegg til plassering
- Tilsynsfører i fosterhjem

Volda inngår i et interkommunalt barnevern sammen med Ørsta, Hareid og Ulstein.

I de foreløpige KOSTRA-tallene pr 15.03. gjenstår enkelte regnskapsmessige korrigeringer for Ørsta, mens Volda sine tall i det følgende skal være riktige.

Objektivt utgiftsbehov – Barnevern:

<u>Barnevern</u>					
Kriterium	Landet	Volda	Eid	Ørsta	Averøy
Barn 0-15 år med enslig forsørger	0,3590	0,2566	0,3449	0,3296	0,4513
Fattige	0,1926	0,1527	0,0953	0,0937	0,0833
Innbyggere 0-22 år	0,4485	0,4758	0,4918	0,4626	0,4494
SUM	1,000	0,8850	0,9321	0,8859	0,9840

Volda har ca 21% lavere objektivt utgiftsbehov enn landet. Det er særlig andel «Barn 0-15 år med enslig forsørger» som trekker ned utgiftsbehovet.

Ressursbruk i fht landssnittet korrigert for forskjeller i utgiftsbehov:

«Normert» nivå = landssnitt korrigert for utgiftsbehov
Netto driftsutgifter = f. 244, f. 251 og f. 252

	Beregnet utg.behov	N. dr. utg. pr innb. barnevern	<i>Landet</i>	"Normert" nivå	Mer- /mindreutg. i fht til land pr innb.	Mer- /mindreutg. i mill kroner
Volda	0,8850	1694	1807	1 599	95	0,9
Eid	0,9321	2333	1807	1 684	649	3,9
Ørsta	0,8859	1723	1807	1 601	122	1,3
Averøy	0,9840	1959	1807	1 778	181	1,1

Volda har en ressursbruk som ligger **ca. 0,9** mill. kroner over landssnittet etter at vi har korrigert for forskjeller i utgiftsbehov

Hva "skaper" utgiftsnivået:

Rent matematisk:

$$\begin{aligned} & \text{Utgift pr barn som ikke er plassert av barnev.} \times \text{antall barn} \\ + & \text{Utgift pr barn som er plassert av barnevernet} \times \text{antall barn} \\ + & \text{Utgifter til saksbehandling/drift av barneverntjenesten (f244)} \\ = & \textbf{SUM NETTO UTGIFTER TIL BARNEVERNTJENESTEN} \end{aligned}$$

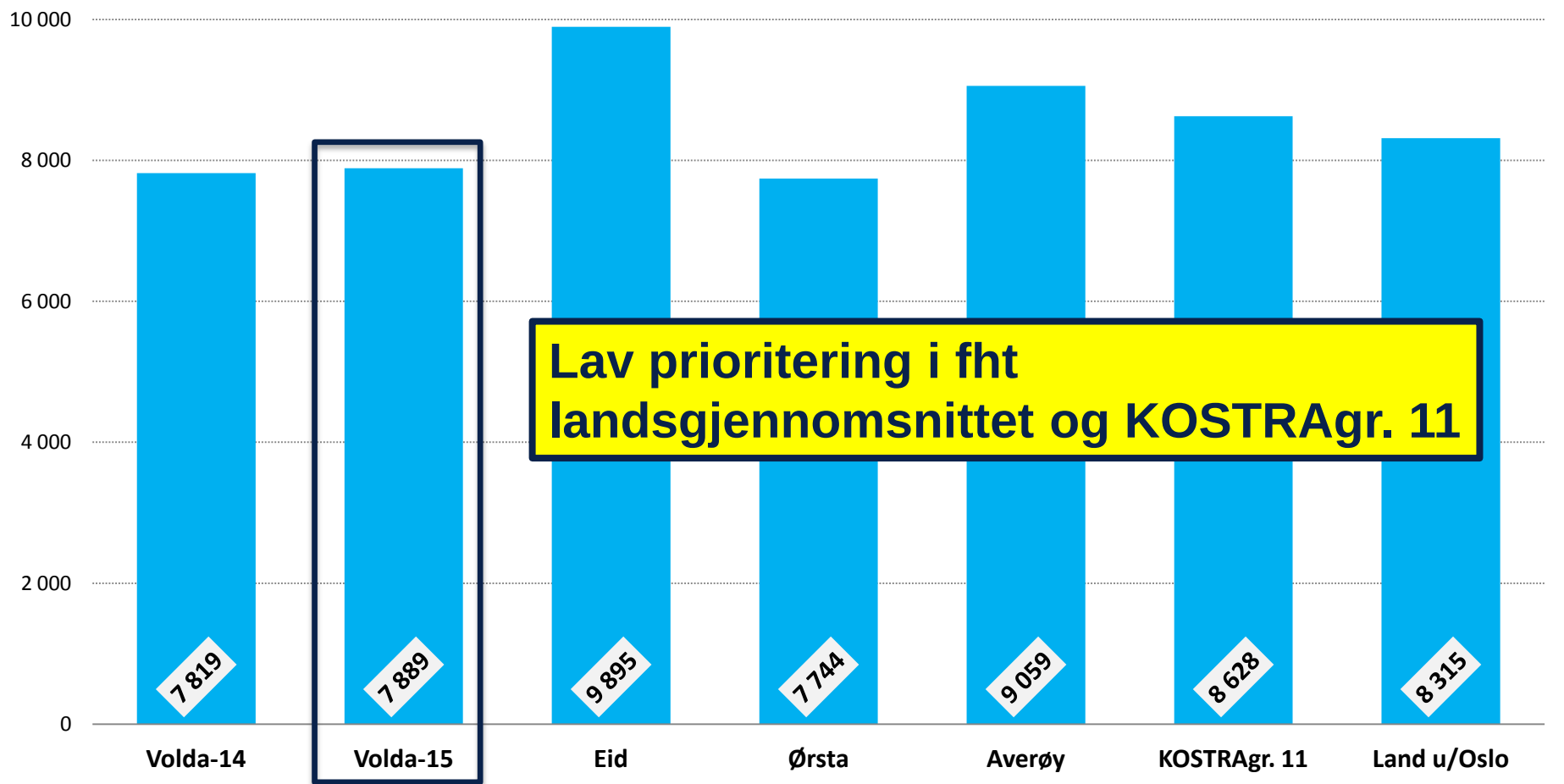
KS har i FoU "Kostnadsutviklingen i det kommunale barnevernet", TF-rapport nr. 270/2010 fra Telemarksforskning redegjort for flere behovsvariabler og deres forklaringsverdi.

- Gjennomsnittlig personinntekt
- Andel bosatt tettbygd
- Andel skilte og separerte
- Andel innvandrere
- Uføretrygd
- Sosialhjelp
- Lav utdanning

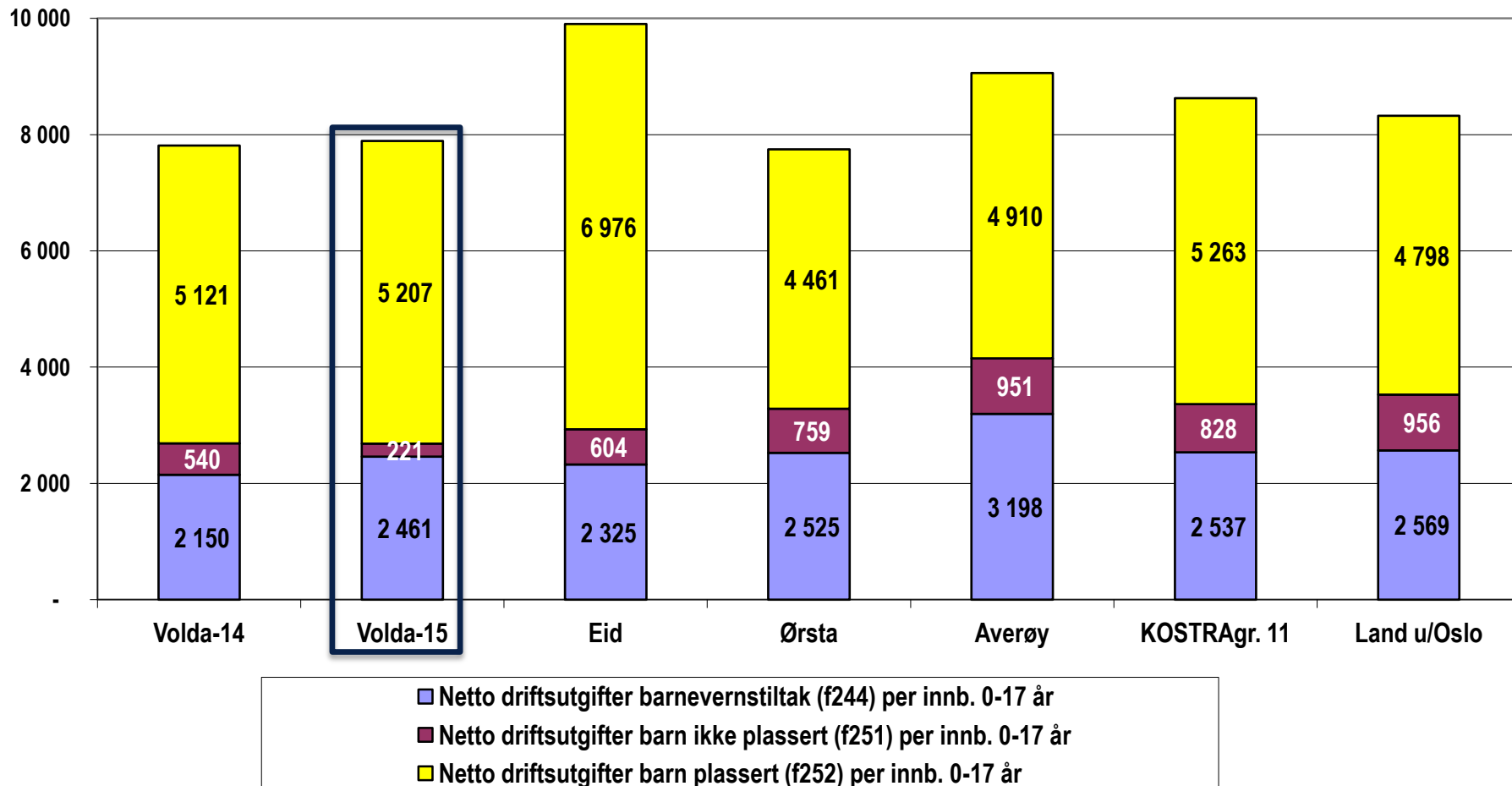
Hovedbildet - prioritering:

Netto driftsutgifter barnevern per innb. 0-17 år

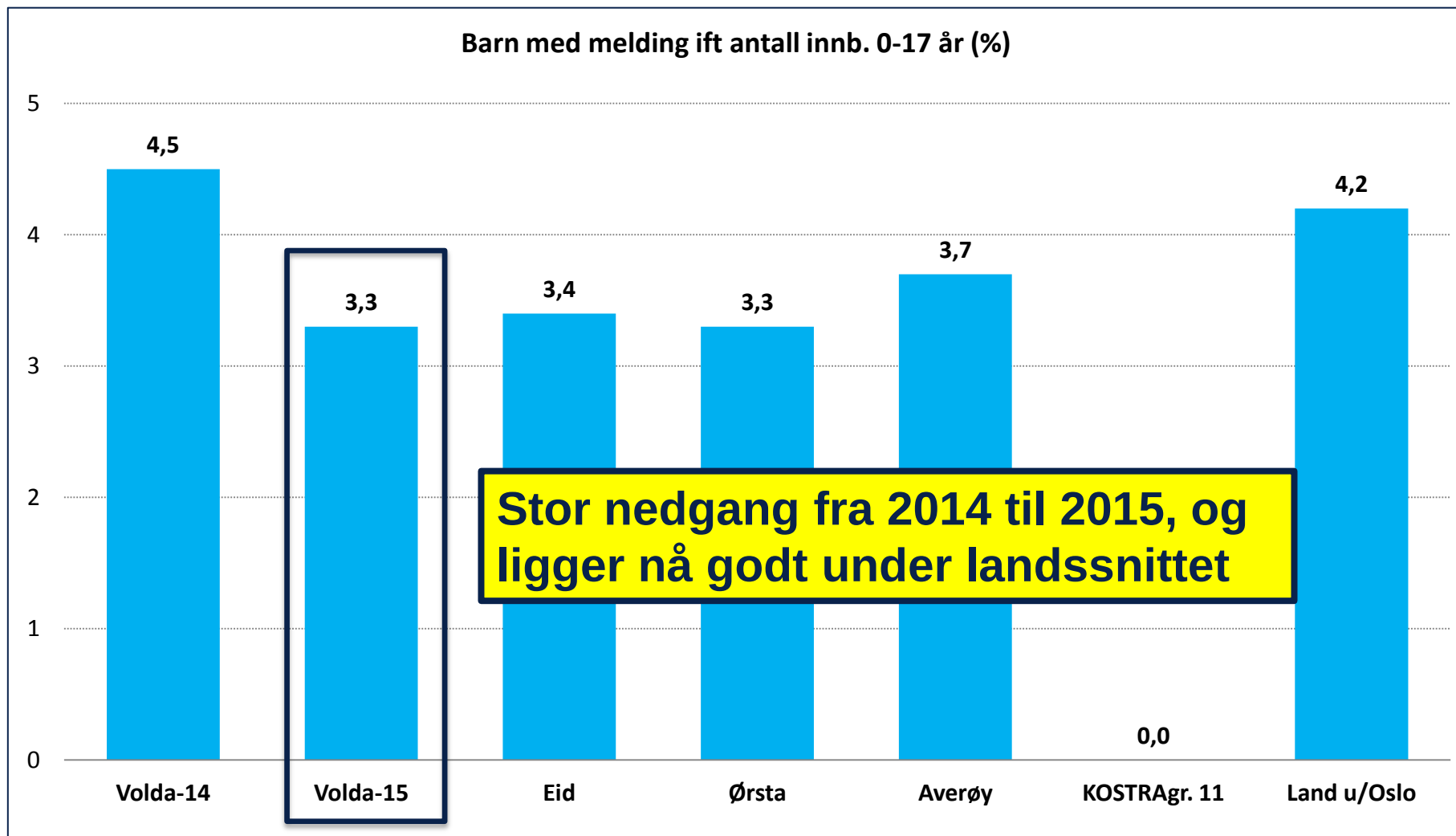
Ressursbruk og profil:

Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år pr funksjon

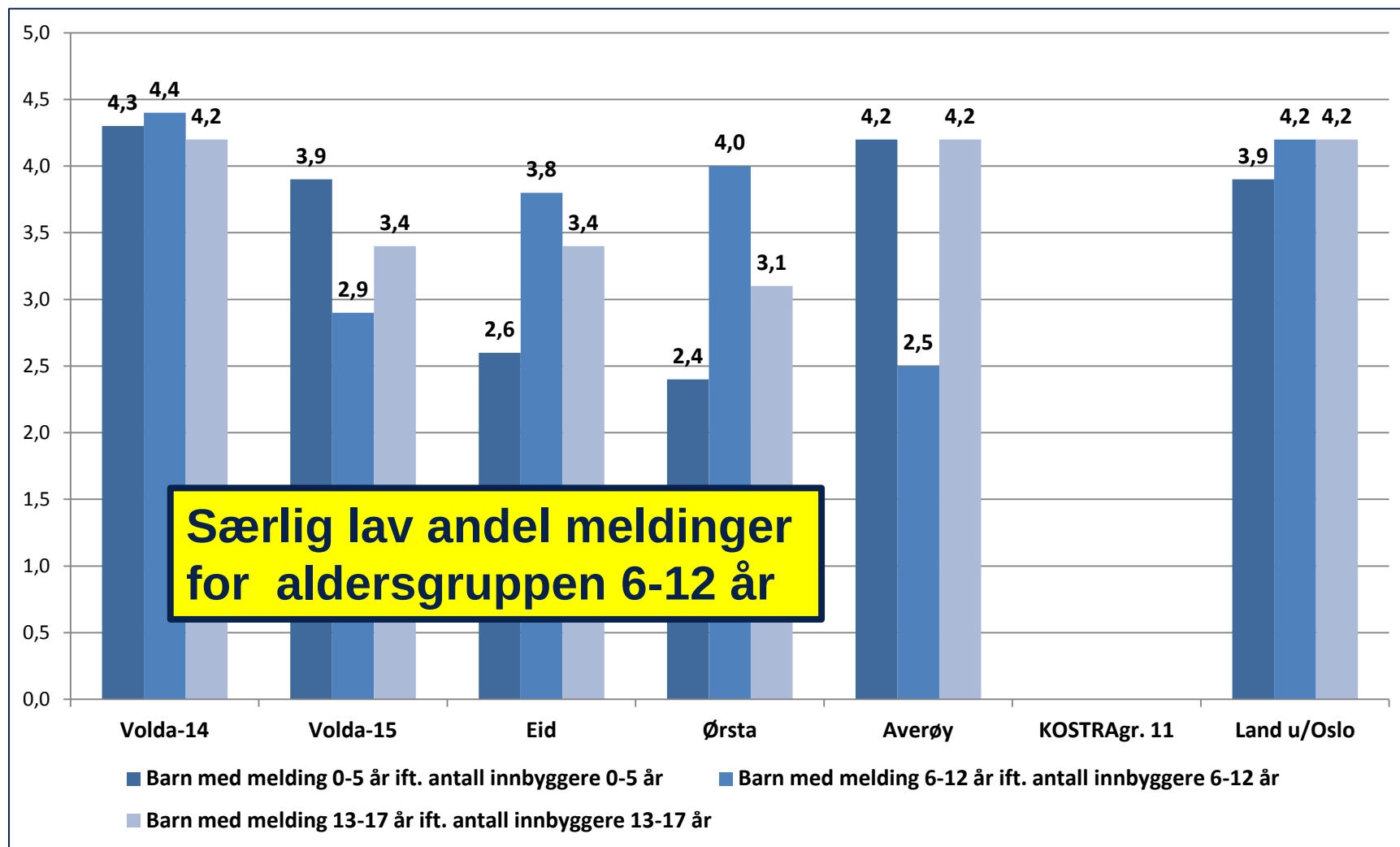

**Volda har særlig lav
ressursbruk på f. 251**

Dekningsgrader - meldinger:

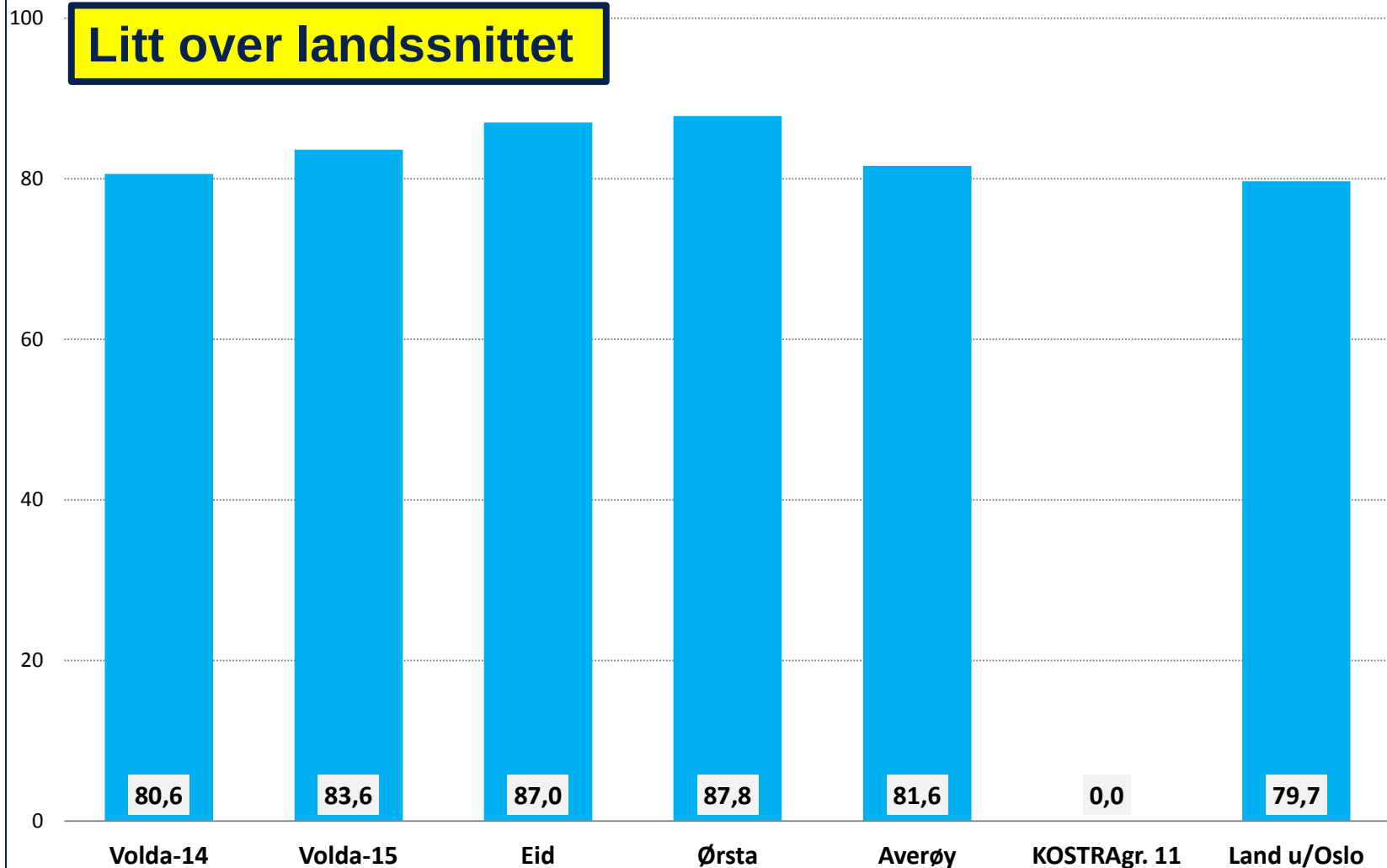

Andel meldinger etter alder:

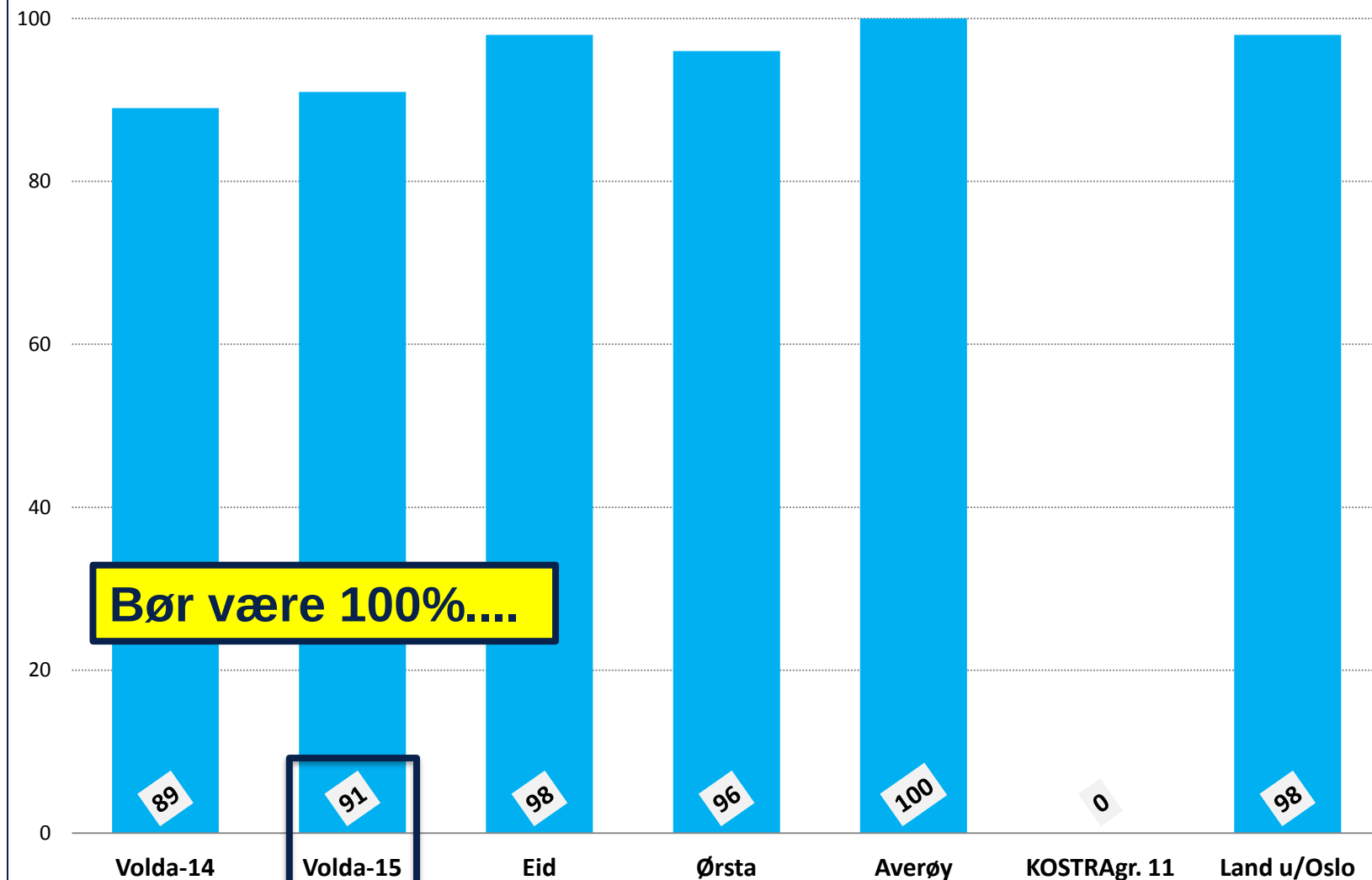

Meldinger som gikk til undersøkelse i %

Litt over landssnittet

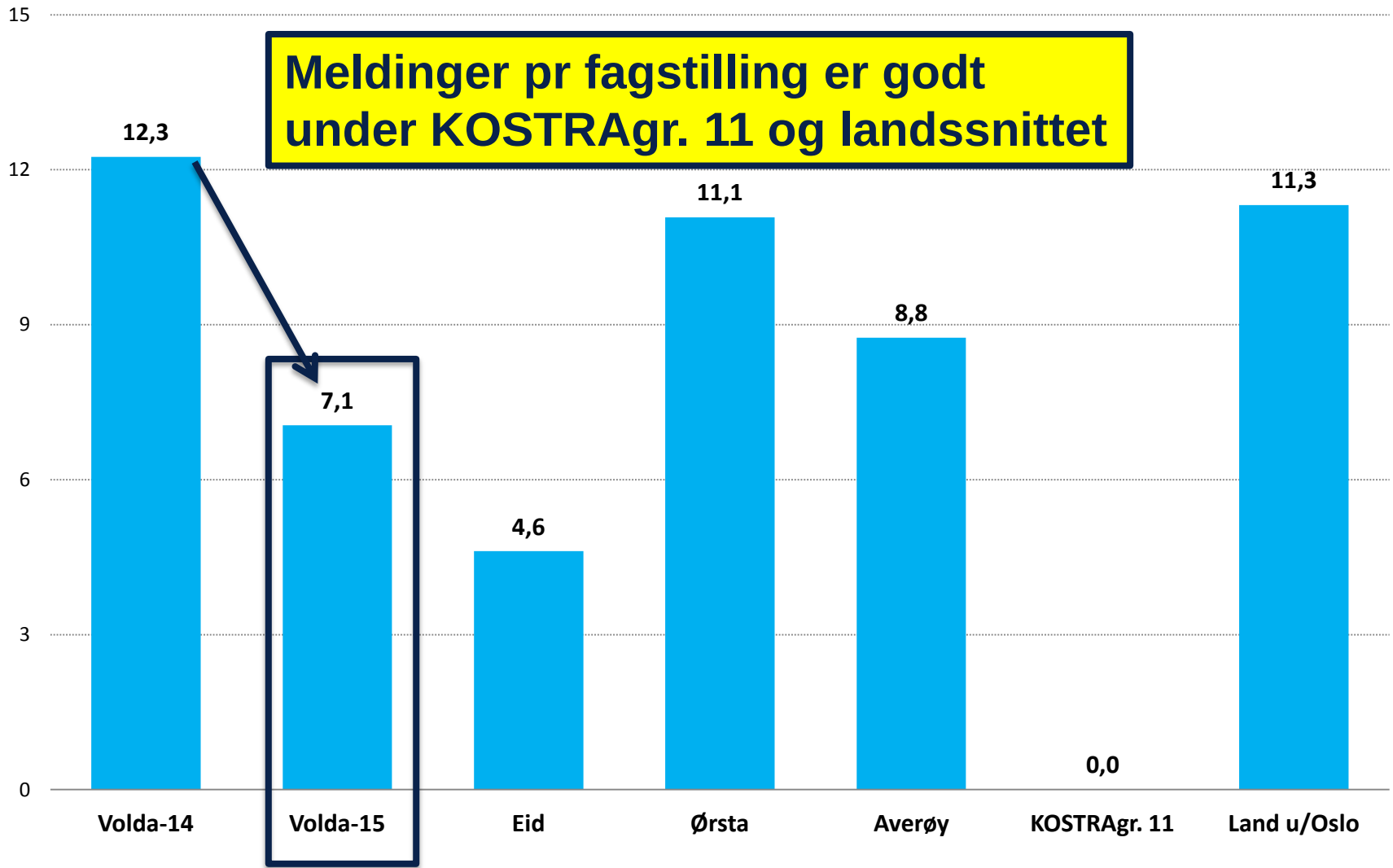

Andel meldinger med behandlingstid innen 7 dager

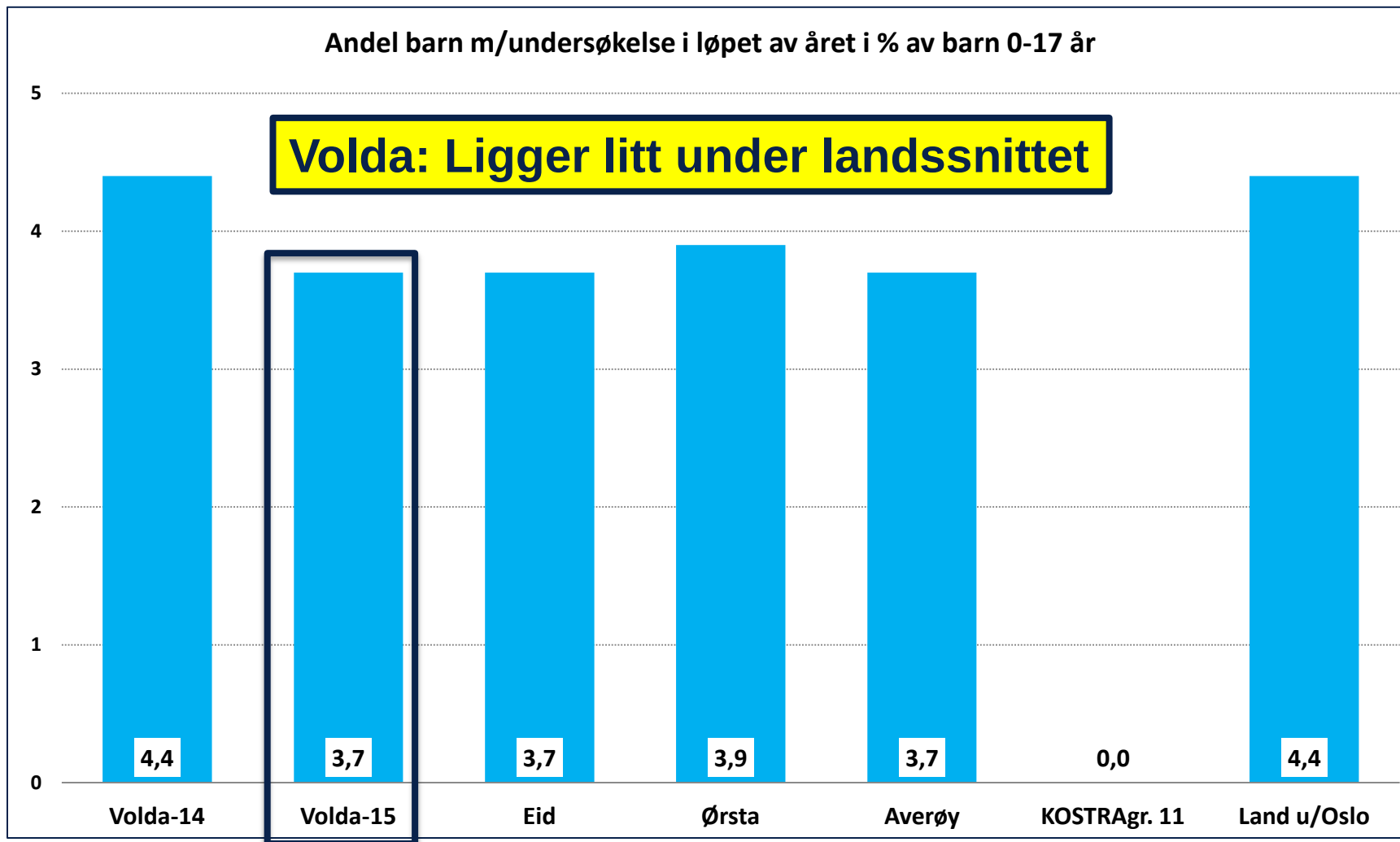

Meldinger pr fagstilling

Meldinger pr fagstilling er godt under KOSTRAgr. 11 og landssnittet

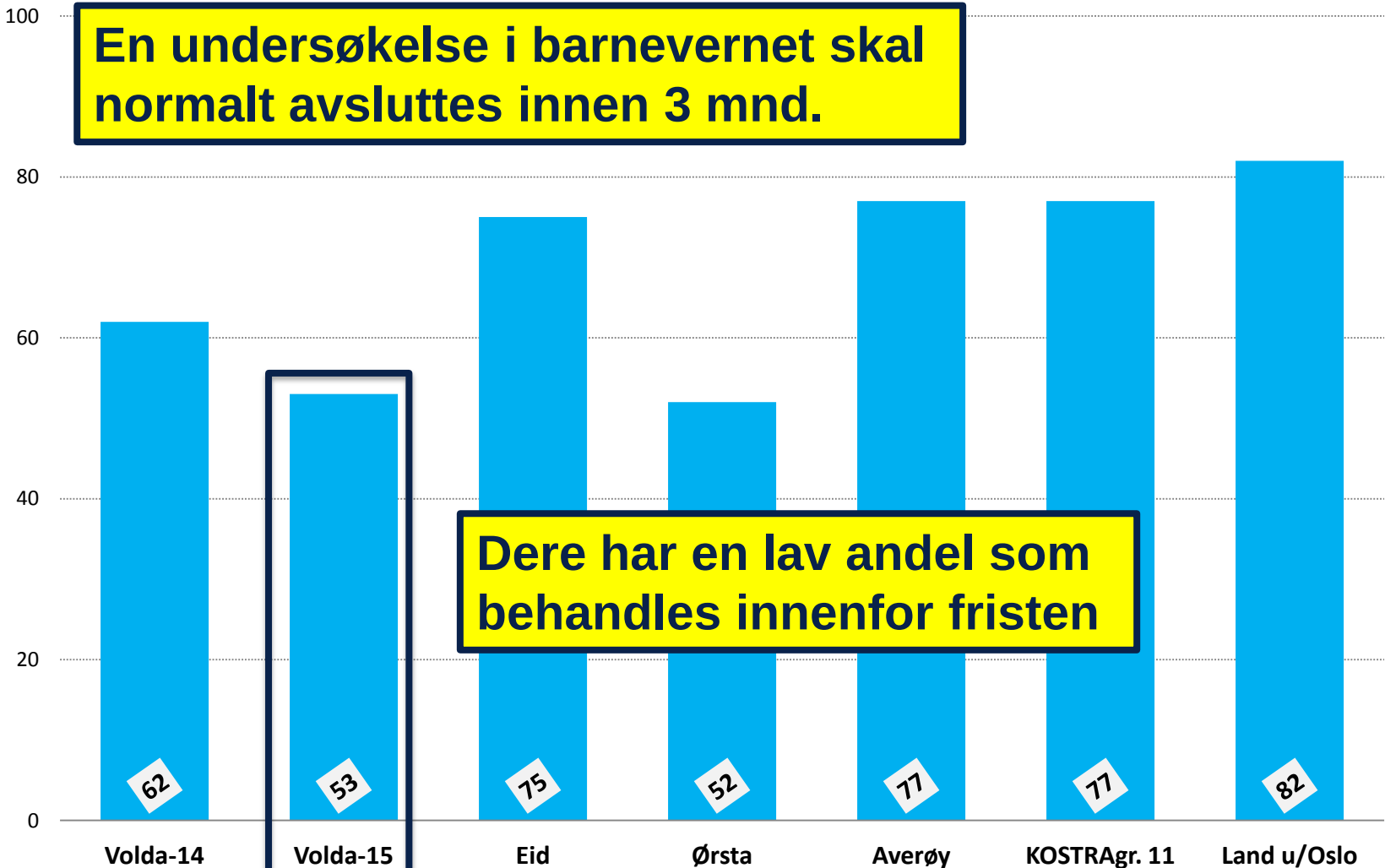

Dekningsgrader - undersøkelser:

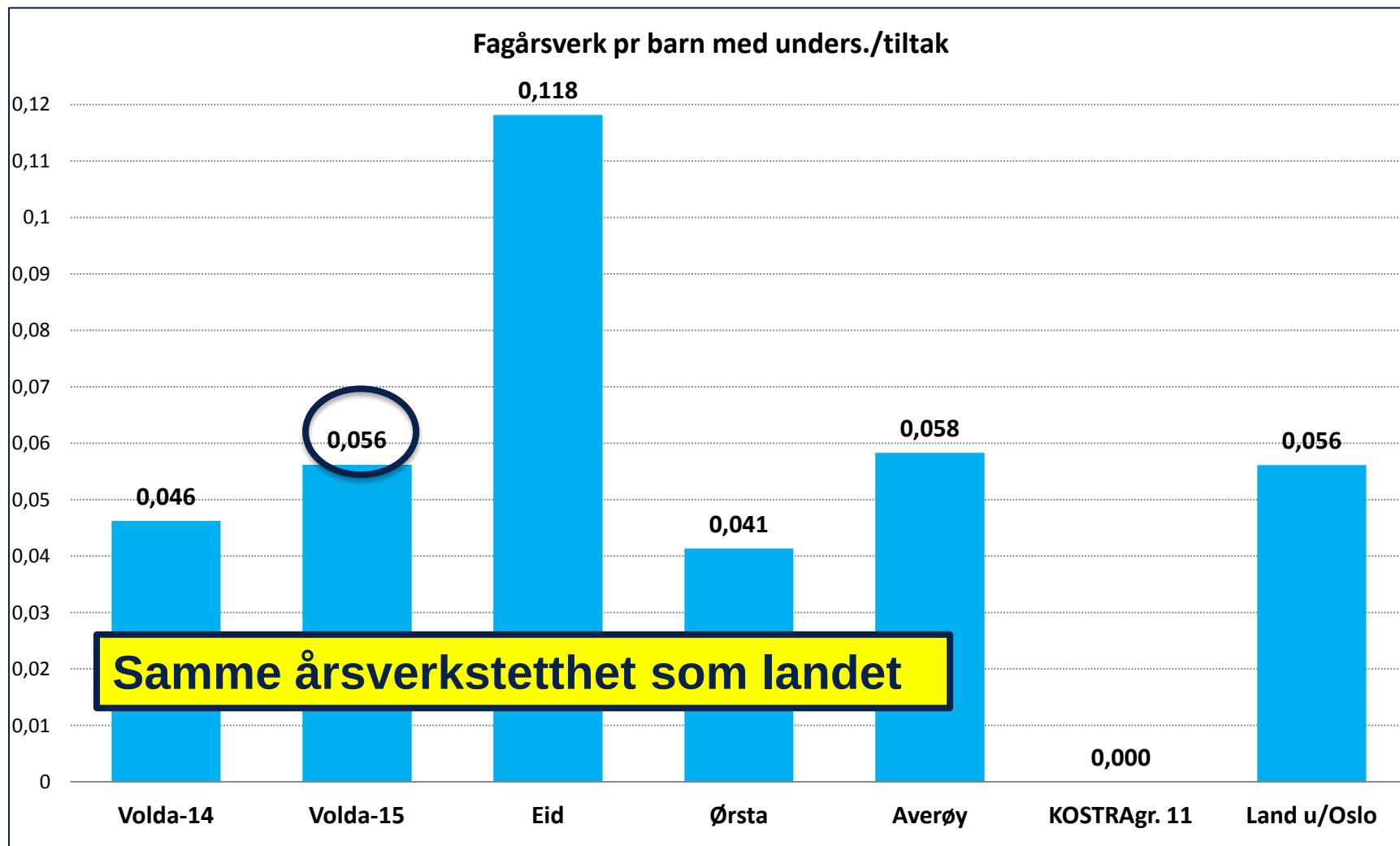

Andel undersøkelser m./behandlingstid innen tre måneder, prosent

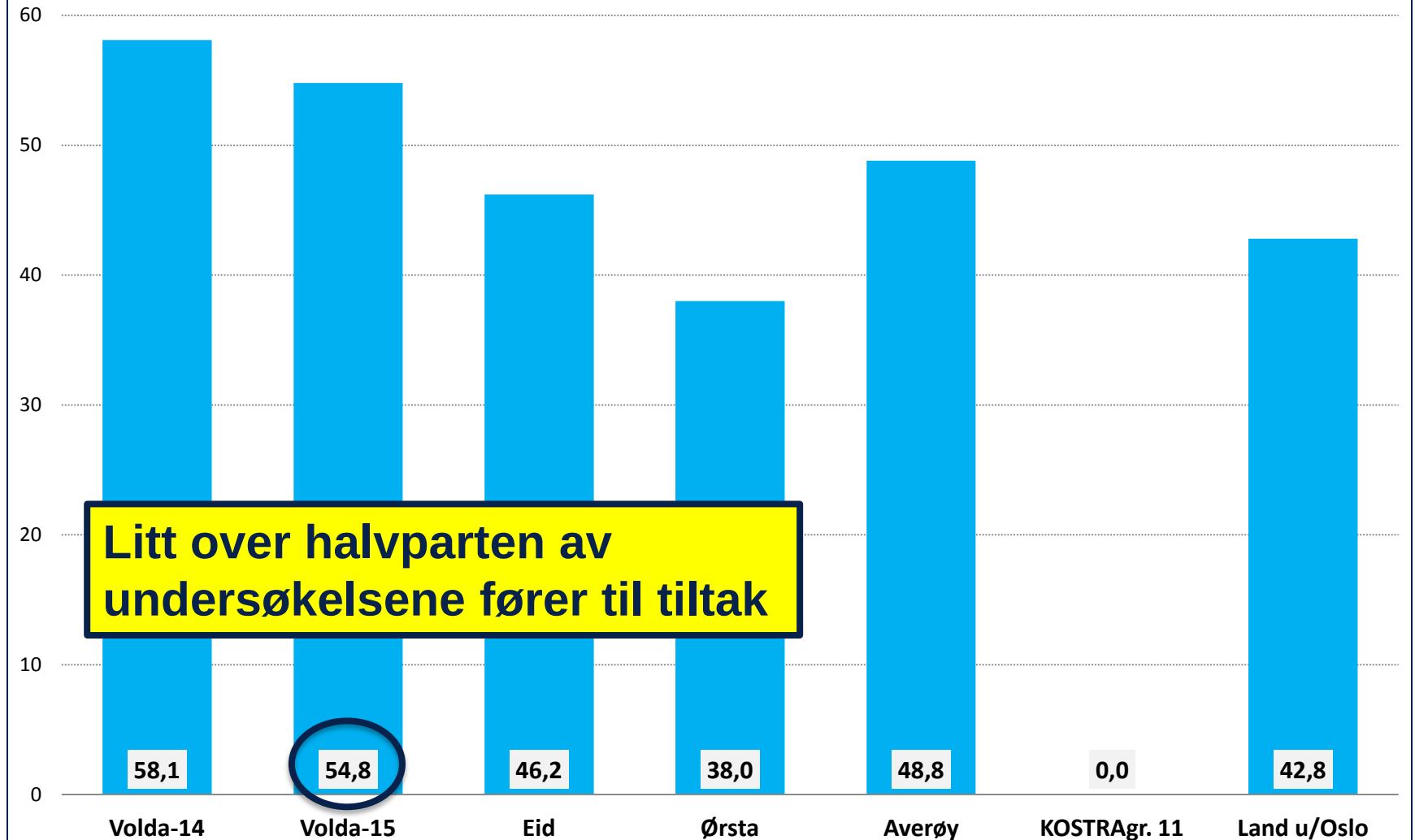
En undersøkelse i barnevernet skal normalt avsluttes innen 3 mnd.

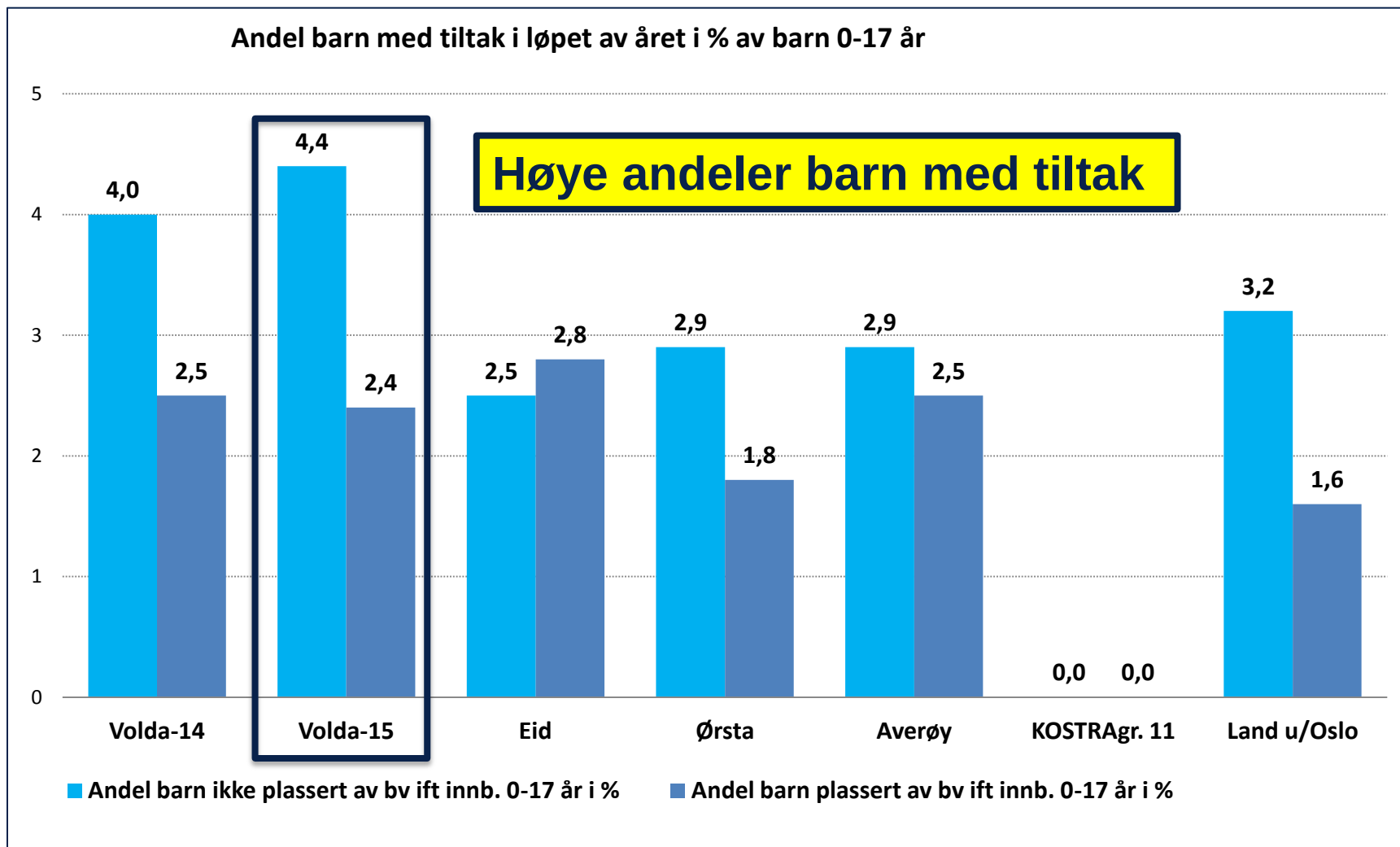
Bemanning:

Andel avsluttede undersøkelse som fører til tiltak i %

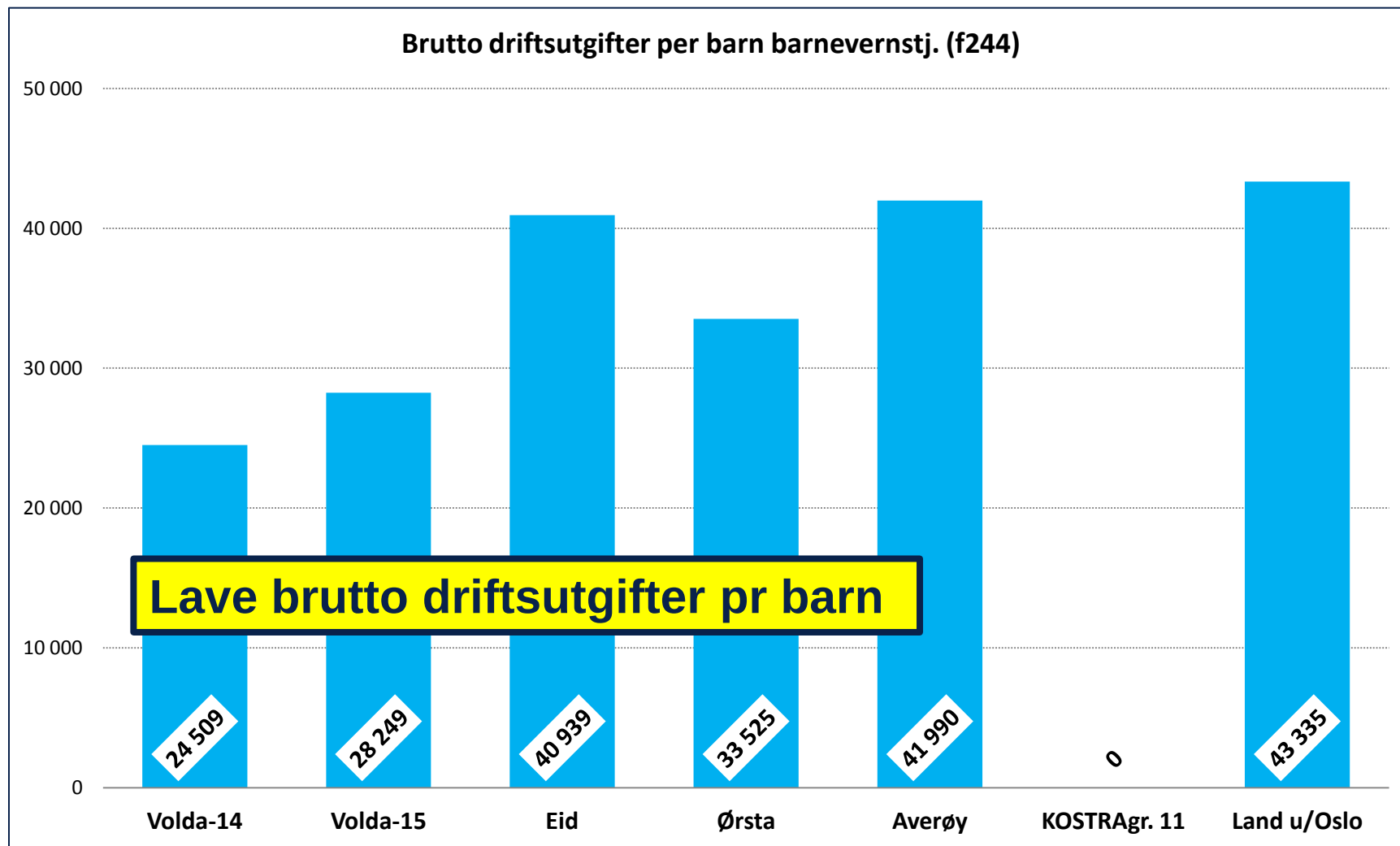

Dekningsgrader - tiltak:

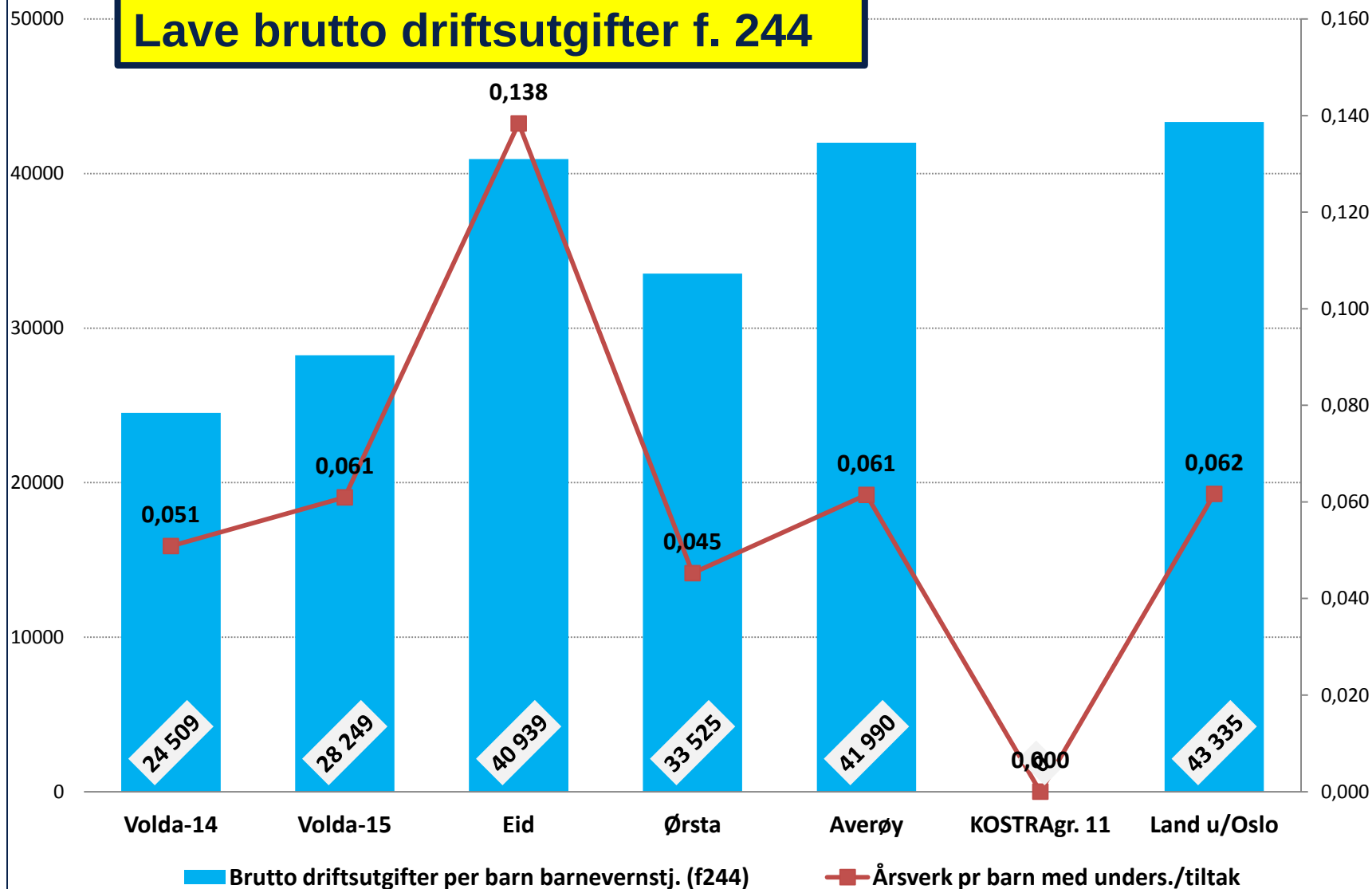

Summen av søylene er lik den totale andelen barn 0-17 år som får barneverntiltak

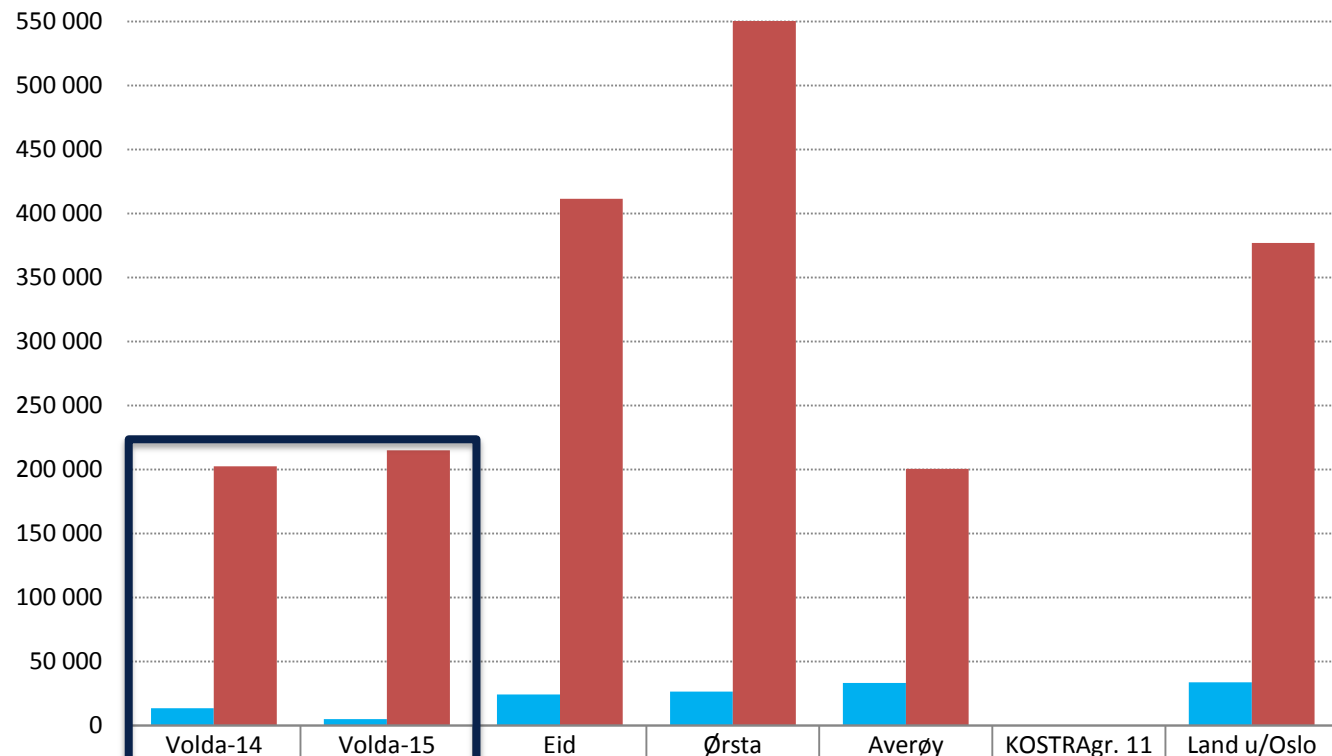
Utgifter pr barn:

Lave brutto driftsutgifter f. 244

Denne figuren viser to av de viktigste driverne på utgiftssiden

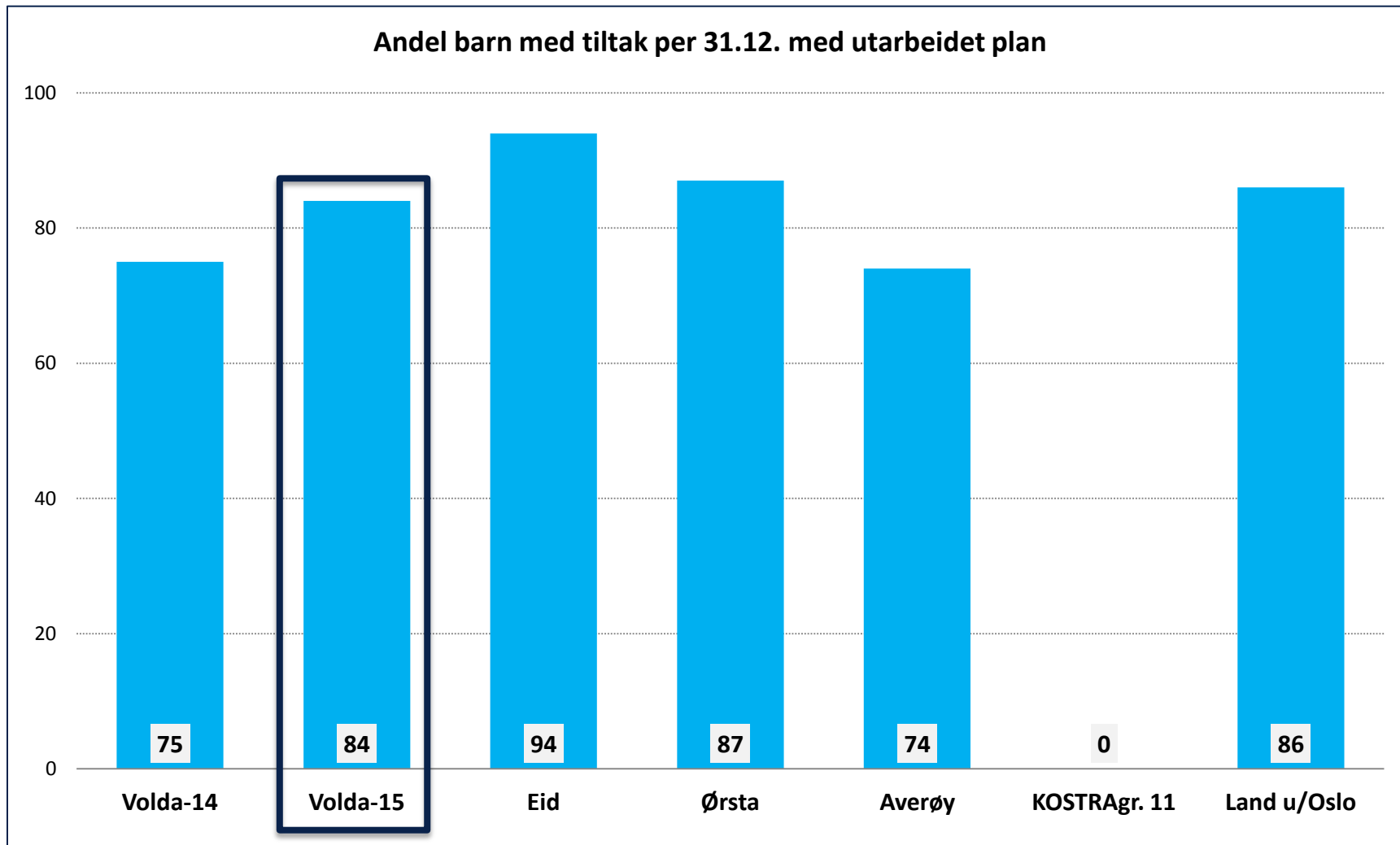
Brutto driftsutgifter per barn ikke plassert av b.v.(f. 251)	Volda-14	Volda-15	Eid	Ørsta	Averøy	KOSTRAgr. 11	Land u/Oslo
	13 557	5 082	24 286	26 441	33 333	-	33 809
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av b.v. (f. 252)	202 560	215 043	411 564	574 167	200 548	-	376 912

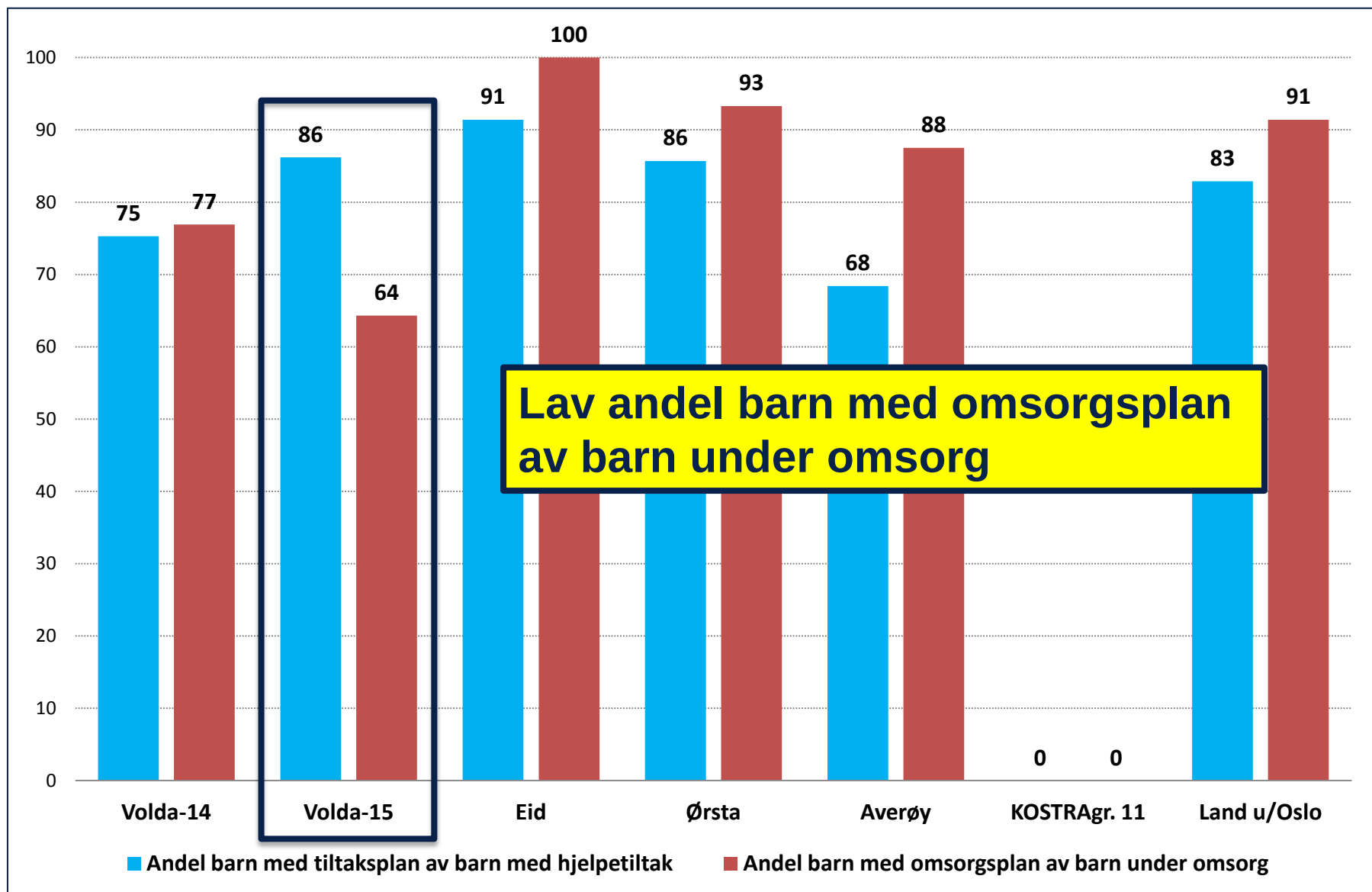
■ Brutto driftsutgifter per barn ikke plassert av b.v.(f. 251)

■ Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av b.v. (f. 252)

Alle barn med barneverntiltak skal ha utarbeidet plan.

Oppsummering barnevern:

Volda har ca 21% lavere objektivt utgiftsbehov enn landet

Ressursbruk:

- Etter korrigering for utgiftsbehov og inntektsnivå bruker Volda 0,9 millioner mer på barnevern enn landsgjennomsnittet
- Bruker særlig lite ressurser på f. 251 «barn med tiltak som ikke er plassert av barnevernet»

Dekningsgrader:

- Andel meldinger litt under KOSTRAgr. 11 og landssnitt, men litt flere meldinger går til undersøkelse

Forts. oppsummering – Barnevern:

Forts. dekningsgrader:

- Andel undersøkelser litt under landssnitt
- Både andel barn som ikke er plassert av barnevernet og barn som er plassert av barnevernet ligger mye over landssnittet = MANGE barn på barnevernstiltak

Enhetskostnader:

- Årsverkstetthet = landssnittet
- Lave utgifter pr barn med tiltak (f. 251 og f. 252)

Kvalitet/resultat:

- Ca halvparten av undersøkelsene har behandlingstid innen 3 mnd og dette er LAVT
- Totalt er andel barn med barneverntiltak med utarbeidet plan omtrent som landssnittet, men for barn under omsorgstiltak er andelen med utarbeidet omsorgsplan lav.

4. Oppsummering og vurdering av «mulig handlingsrom»

Tjeneste- område	Kommentar
Pleie og omsorg	Etter korrigering for forskjeller i utgiftsbehov brukes det ca. kr 2,5 mill. mindre på plo enn landsgjennomsnittet. Hovedforklaring er at Volda har en få institusjonsplasser og en utbredt hjemmebasert omsorgsprofil. Sammenlikning av IPLOS-tall viser at Volda gir ganske mange timer til daglige gjøremål, BPA og dagsenter.
Skole	Etter korrigering for forskjeller i utgiftsbehov brukes det kr ca. 1,4 mill. mer på skole enn landsgjennomsnittet. Hovedforklaringen til dette er Voldas skolestruktur med mange til dels små skoler som medfører få elever pr skole, små gjennomsnittlige grupper og høye utgifter pr elev/innbygger. Kommunen bruker også noe mer ressurser til spesialundervisning, og har en høy prioritering av SFO (- 2,1 mill. hvis = landssnitt).
Barnehage	Etter korrigering for forskjeller i utgiftsbehov brukes det kr ca.1,6 mill. mer på barnehager enn landsgjennomsnittet. Hovedforklaringen til dette er barnehagestrukturen med mange små barnehager hvor det er vanskeligere å utnytte kapasiteten fullt ut hele tiden. Dette medfører en noe høy årsverkstetthet som trekker utgiftene/ressursbruken opp.
Kommune- helse	Etter korrigering for forskjeller i utgiftsbehov brukes det kr ca. 4,6 mill. mindre på kommunehelse enn landsgjennomsnittet. Volda har god dekning av helsesøstre, leger og fysioterapeuter, og gjennomfører i stor grad normerte undersøkelser i helsestasjon/skolehelsetjenesten.

Tjeneste- område	Kommentar
Sosialtjen.	Etter korrigering for forskjeller i utgiftsbehov brukes det kr ca. 2,3 mill. mindre på sosialtjenester enn landsgjennomsnittet. Hovedforklaringen er en lav andel mottakere samt litt lav gjennomsnittlig utbetaling pr stønadsmåned.
Barnevern	Etter korrigering for forskjeller i utgiftsbehov brukes det kr ca. 0,9 mill. mer på barnevern enn landsgjennomsnittet, men ressursbruken på f. 251 «Barn med tiltak som ikke er plassert av barnevernet» er lav. Tjenesteprofilen viser at både andel meldinger og undersøkelser i 2015 er på et lavt nivå, mens andel barn med tiltak er høyt. Utgift pr barn med tiltak er lavt, og det er derfor nærliggende å anta at det er volumet, dvs. antall barn med tiltak, som forklarer ressursbruk litt over landsgjennomsnittet.
Rus og psykisk helse	Høy prioritering på rus f. 243, hvis samme nivå som landet = - 0,7 mill. kroner. God dekning av psykiatrisk sykepleiere.
Kultur	Totalt sett er tjenesten lavt prioritert
Teknisk sektor	Prioritering av Eiendom ligger litt under landsgjennomsnittet. Forskjeller mellom kommunene i fordelings- og føringspraksis gjør det vanskelig å vurdere hvert enkelt formålsbygg. Brann har en litt høy prioritering, hvis samme nivå som landet = - 2,3 mill. kroner.

Tjeneste- område	Kommentar
Teknisk sektor	Samferdsel har litt høy ressursbruk målt mot landsgjennomsnittet, hvis samme nivå som landet = - 2,9 mill. kroner.
Utviklings- sektoren	Samlet sett har Volda en noe høy ressursbruk til fysisk planlegging, hvis samme ressursbruk som landet = - 0,9 mill. kroner. Under halvparten av utgiftene innenfor f. 301, 302 og 303 dekkes av gebyrinntekter, og det kan være et potensiale her.
Administrasjon	Volda har et litt høyere utgiftsbehov til administrasjon enn landsgjennomsnittet, og tallene for ressursbruk viser at kommunen ligger tilsvarende litt over landssnittet.

5. KS-modell for synliggjøring av kommunens prioritering av ressursbruk hensyntatt utgiftsbehov og frie disponible inntekter

Om modellen:

Når en kommune skal vurdere utviklingen over tid for egen kommune og sammenligne seg med andre kommuner er det viktig å ta hensyn til at:

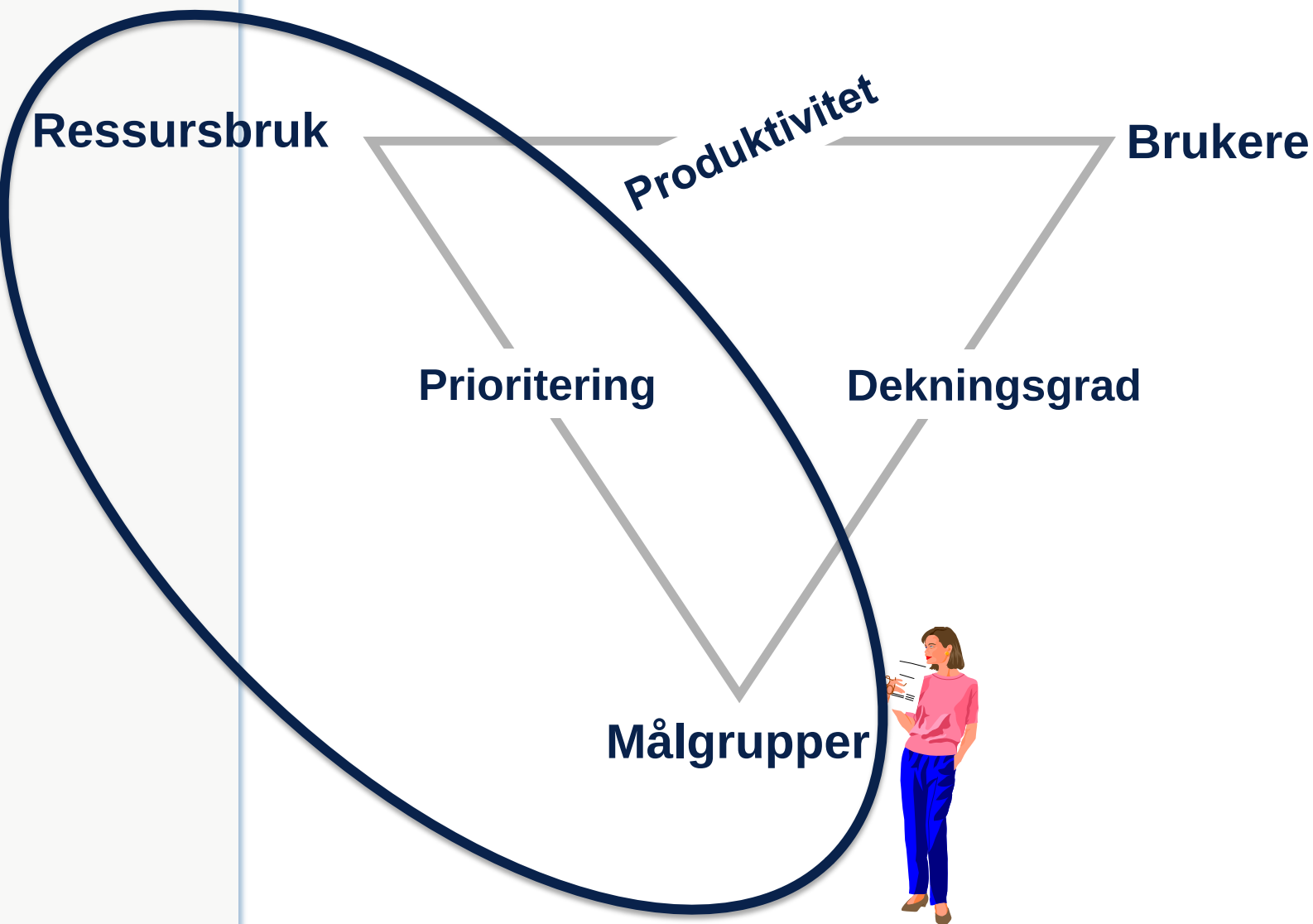
- Kommuner har **forskjellig inntektsgrunnlag**, hvilket betyr at de ikke kan bruke like mye ressurser (penger) til de kommunale tjenestene. Kommunene med de høyeste inntektene kan gjennomgående ha «bedre» tjenestetilbud enn kommunene med de laveste inntektene.
- Kommunene er forskjellige med hensyn til befolkningssammensetning, andre sosiodemografiske forhold og bosettingsmønster som påvirker kommunenes forventede ressursbruk eller **utgiftsbehov**. En kommune med mange barn/unge i grunnskolealder må nødvendigvis forventes å bruke mer penger på grunnskole enn en kommune med få innbyggere i denne aldersgruppen.

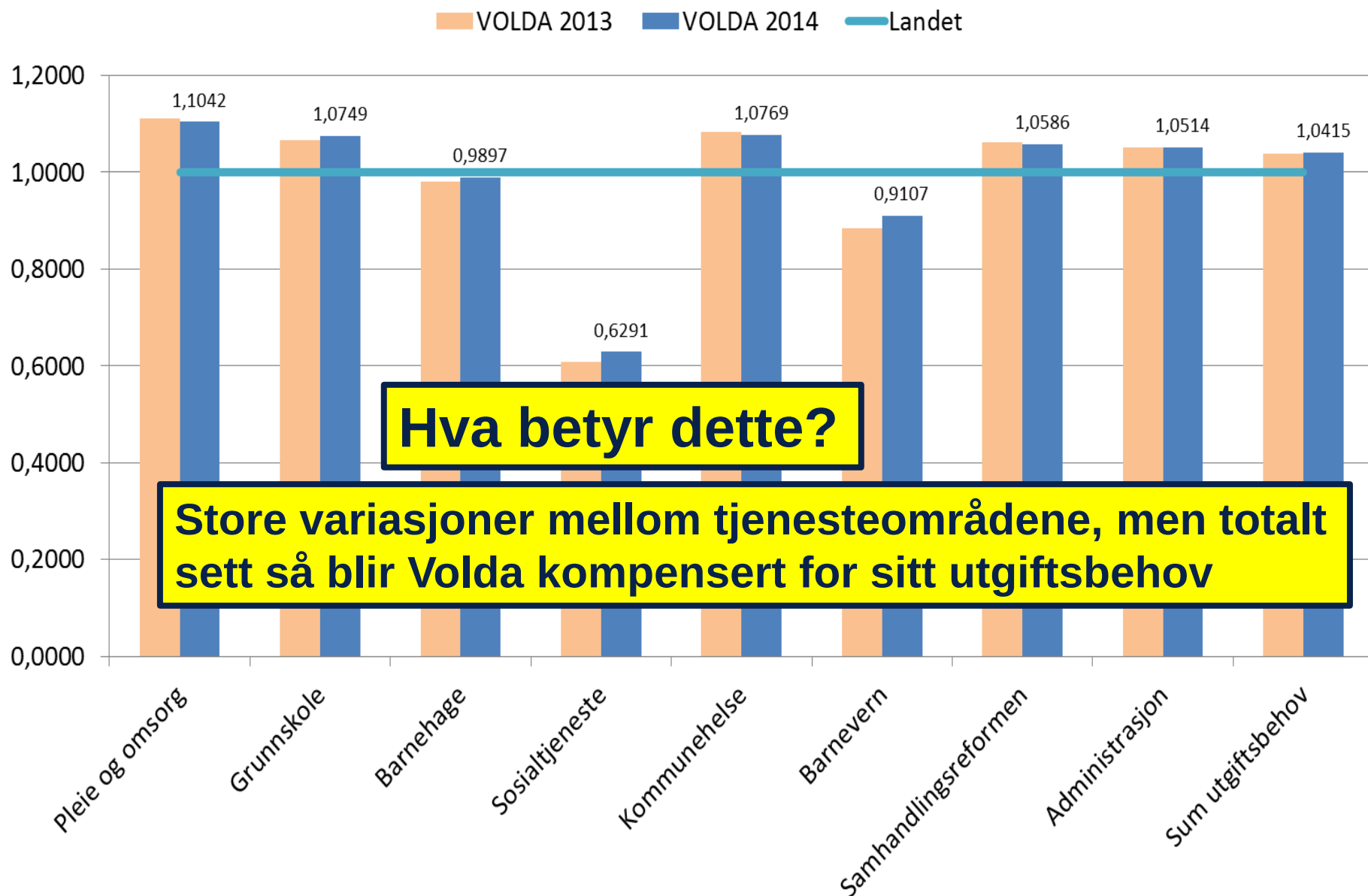
- Modellen må imidlertid ikke brukes som en fasit for hvordan kommunen skal prioritere sine ressurser til de ulike tjenestene. Slik fasit finnes ikke!
- Det er kommunestyret som prioriterer ressursene ut fra sin lokale kunnskap og lokale behov. Modellen inneholder heller ikke informasjon om tjenestekvalitet.
- Den enkelte kommune bør derfor ved bruk av modellen vurdere å supplere illustrasjonene av ressursbruk med egen informasjon om tjenestekvalitet, produktivitet og dekningsgrader slik av man kan fremstille ***tjenesteprofiler*** og identifisere kommunens/tjenestenes ***handlingsrom***.

Hva KS-modellen viser:

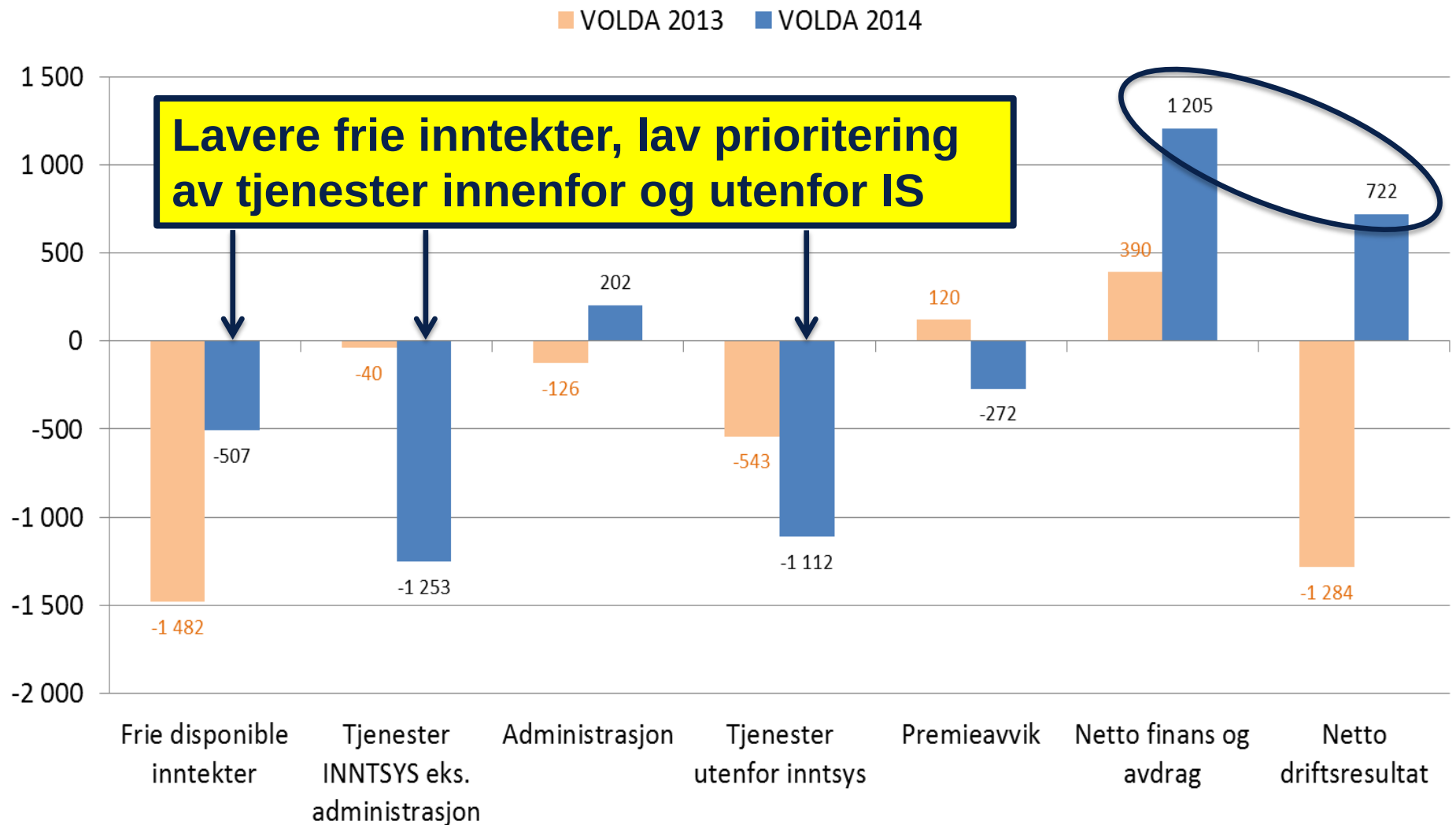
Her er anslaget for kommunens ressursbruk sammenlignet med landsgjennomsnittet (=1) som staten benytter. Kommunen blir kompensert/trukket ut fra dette i rammetilskuddet.

Kommunene har ulik befolkningssammensetning, ulikt bosettingsmønster og er forskjellige når det gjelder sosiodemografiske forhold. Kommunene har dermed ulikt utgiftsbehov (ressursbehov)

I de to påfølgende diagrammene (arkfanene) synliggjøres kommunens frie disponible inntekter per innbygger, og hvordan disse er anvendt når det tas hensyn til ulikheter i kommunenes utgiftsbehov, samt forskjeller i arbeidsgiveravgift og pensjon.

Kommunens frie disponible inntekter og ressursbruk (kr per innb)
avvik fra landsgjennomsnitt(=0) korrigert for kommunens utgiftsbehov m.m
(kroner per innbygger)

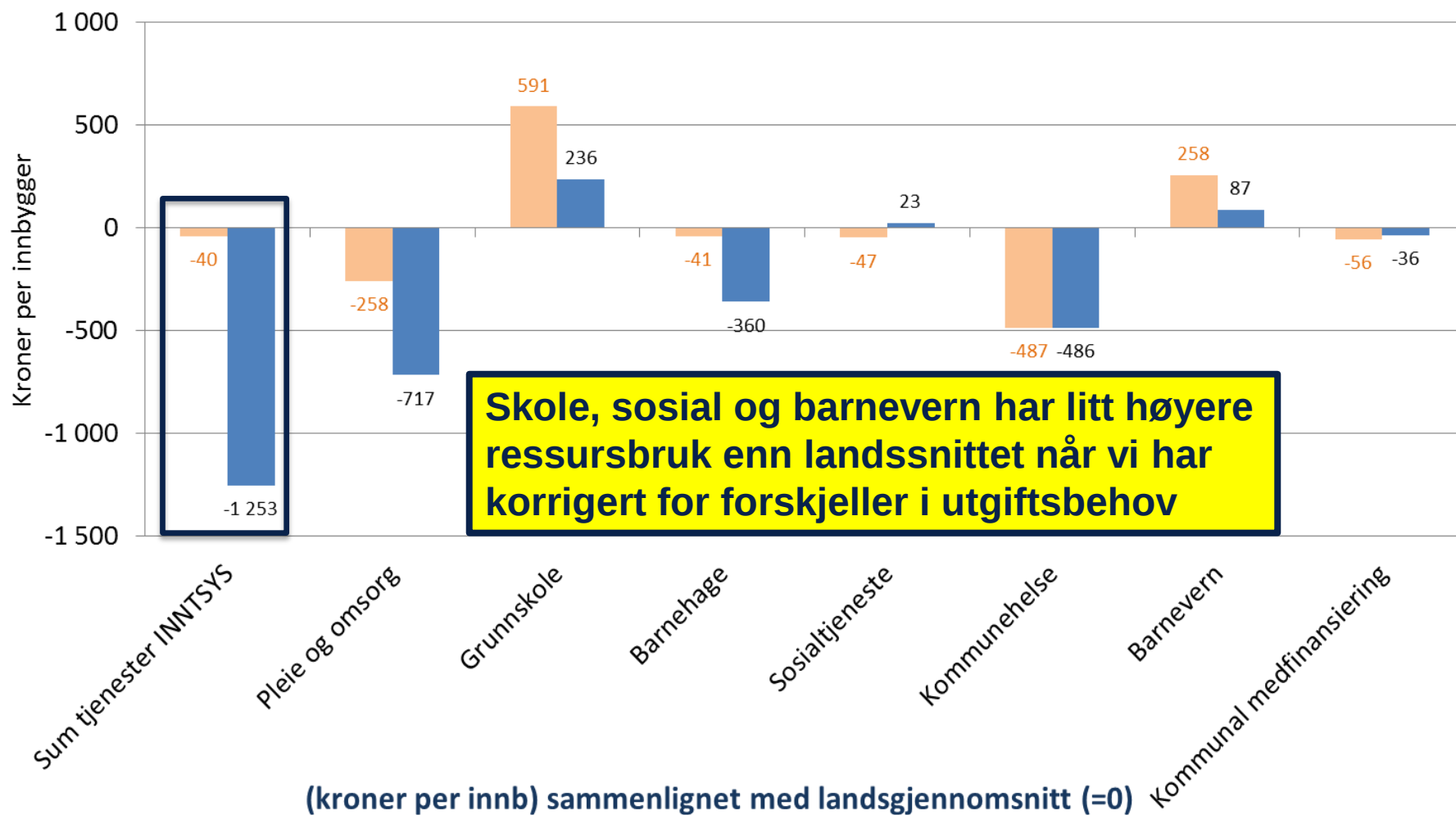

Tjenester innenfor IS:

Tjenester innenfor inntektssystemet

Kommunens ressursbruk korrigert for forskjeller i utgiftsbehov m.m

VOLDA 2013 VOLDA 2014

For å få et helhetlig bilde av kommunens prioriteringer er det ikke tilstrekkelig å ta hensyn til at kommunene har forskjellig utgiftsbehov, arbeidsgiveravgift og pensjon. Det må også tas hensyn til at kommunene har ulikt inntektsnivå.

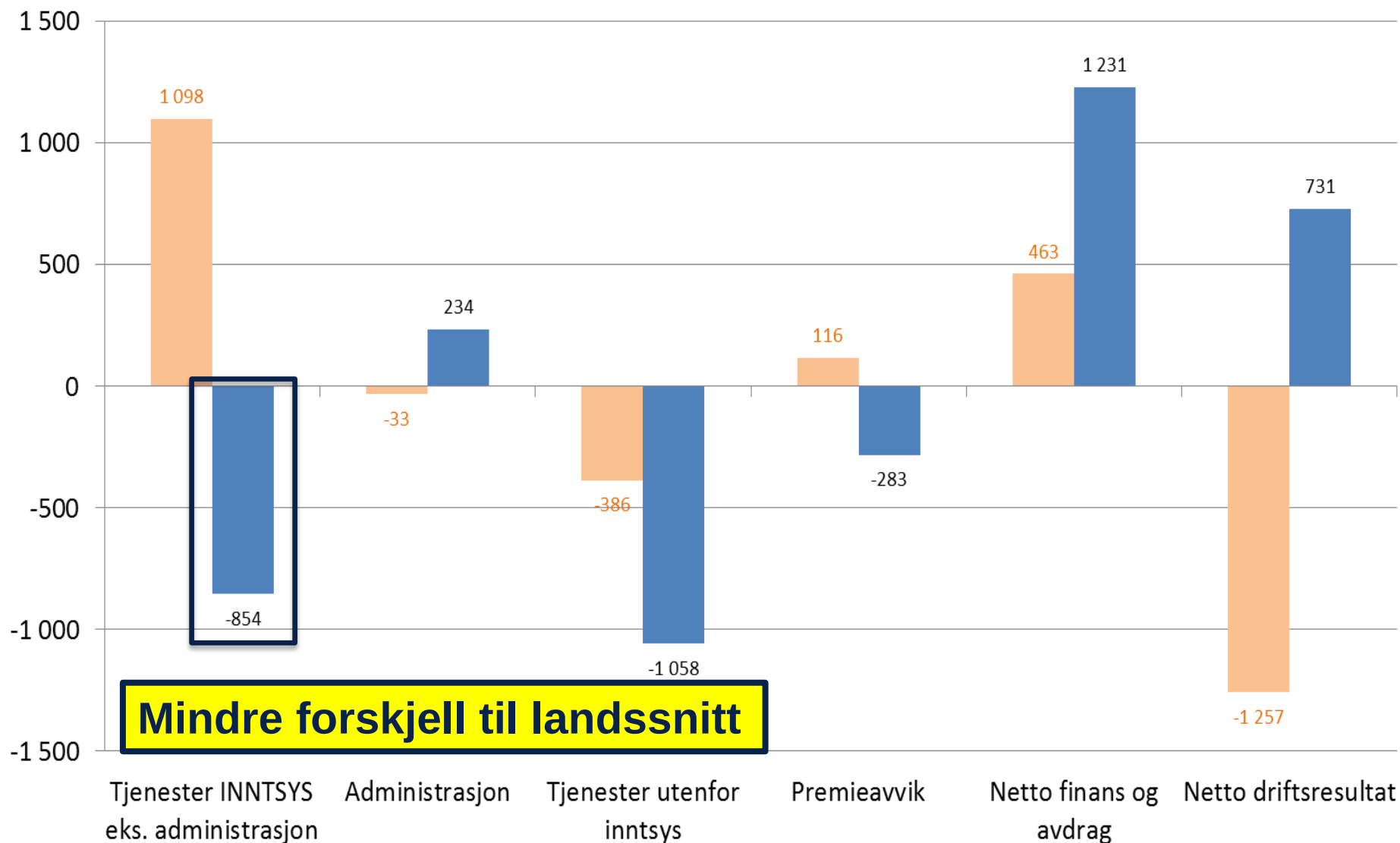
De 3 påfølgende diagrammene (arkfanene) synliggjør kommunens prioriteringer når det tas hensyn til nivået på kommunens på frie disponible inntekter og kommunens utgiftsbehov, samt forskjeller i arbeidsgiveravgift og pensjon.

2

Ressursbruk (prioritering) justert for ulikheter i inntekt og utgiftsbehov sammenlignet med landsgjennomsnitt(=0) (kroner per innbygger)

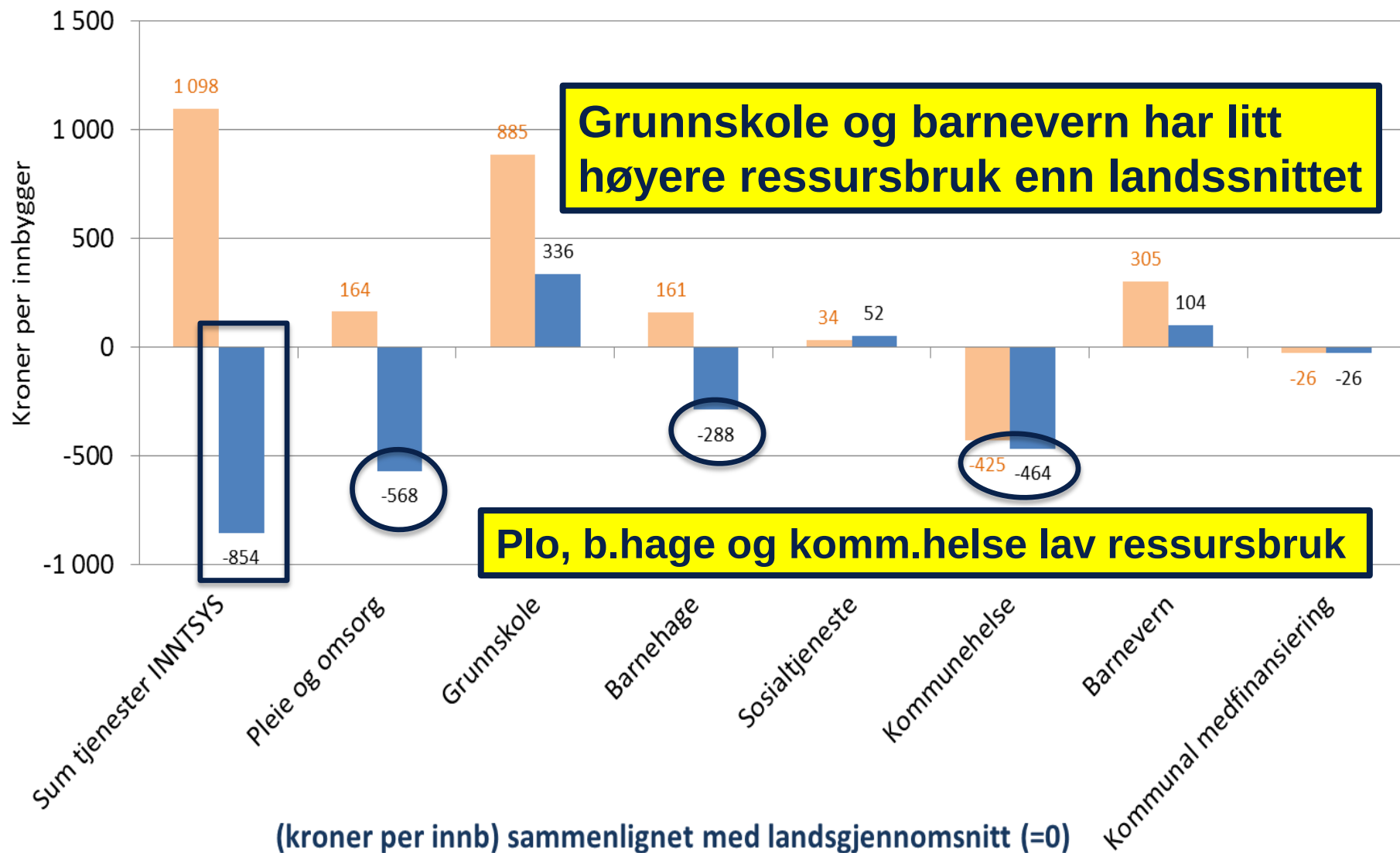
VOLDA 2013 VOLDA 2014

Tjenester innenfor inntektssystemet

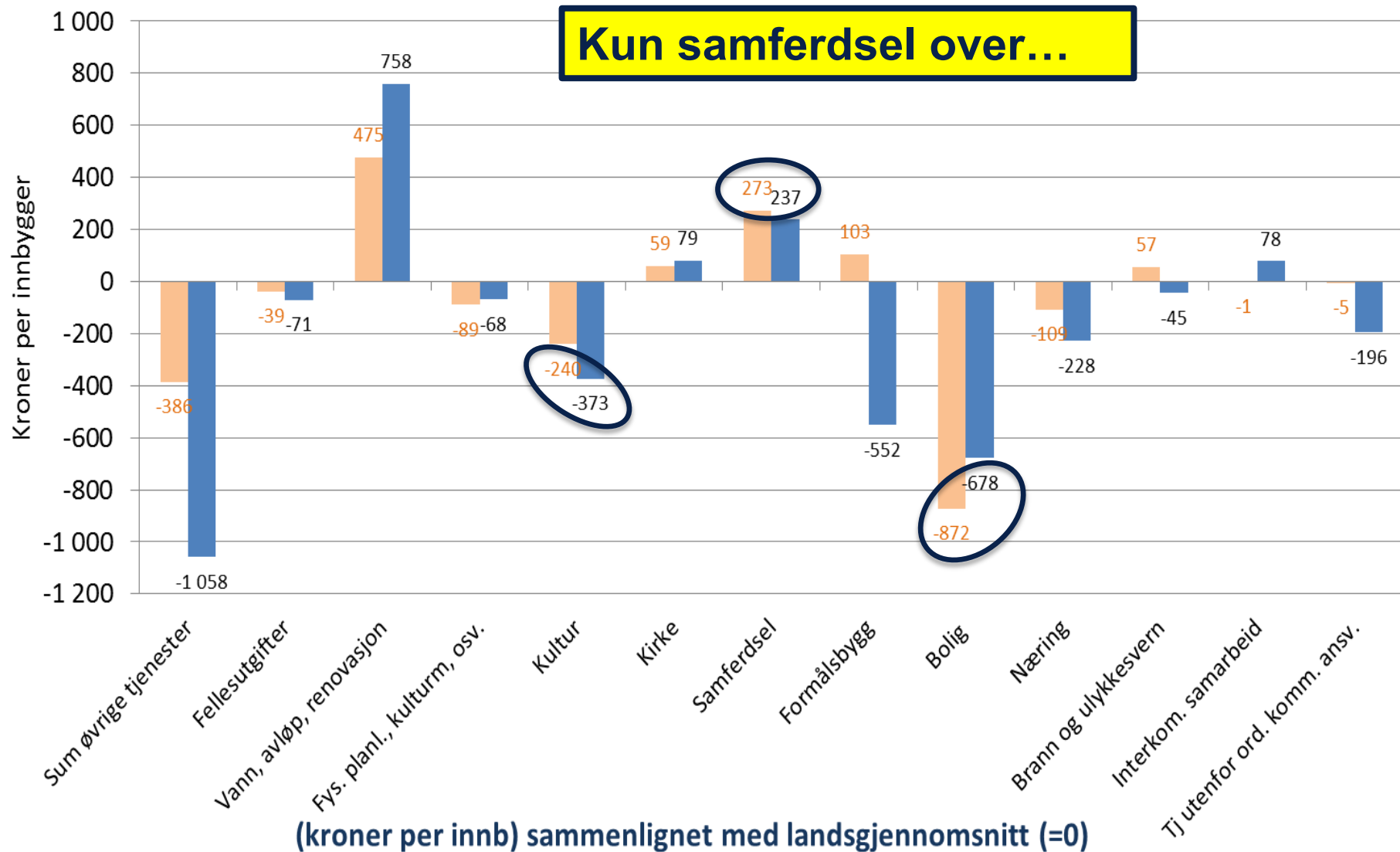
Ressursbruk (prioritering) hensyntatt forskjeller i inntekter og utgiftsbehov

VOLDA 2013 VOLDA 2014

Ressursbruk til (prioritering av) øvrige tjenester korrigert for forskjeller i inntektsnivå

VOLDA 2013 VOLDA 2014

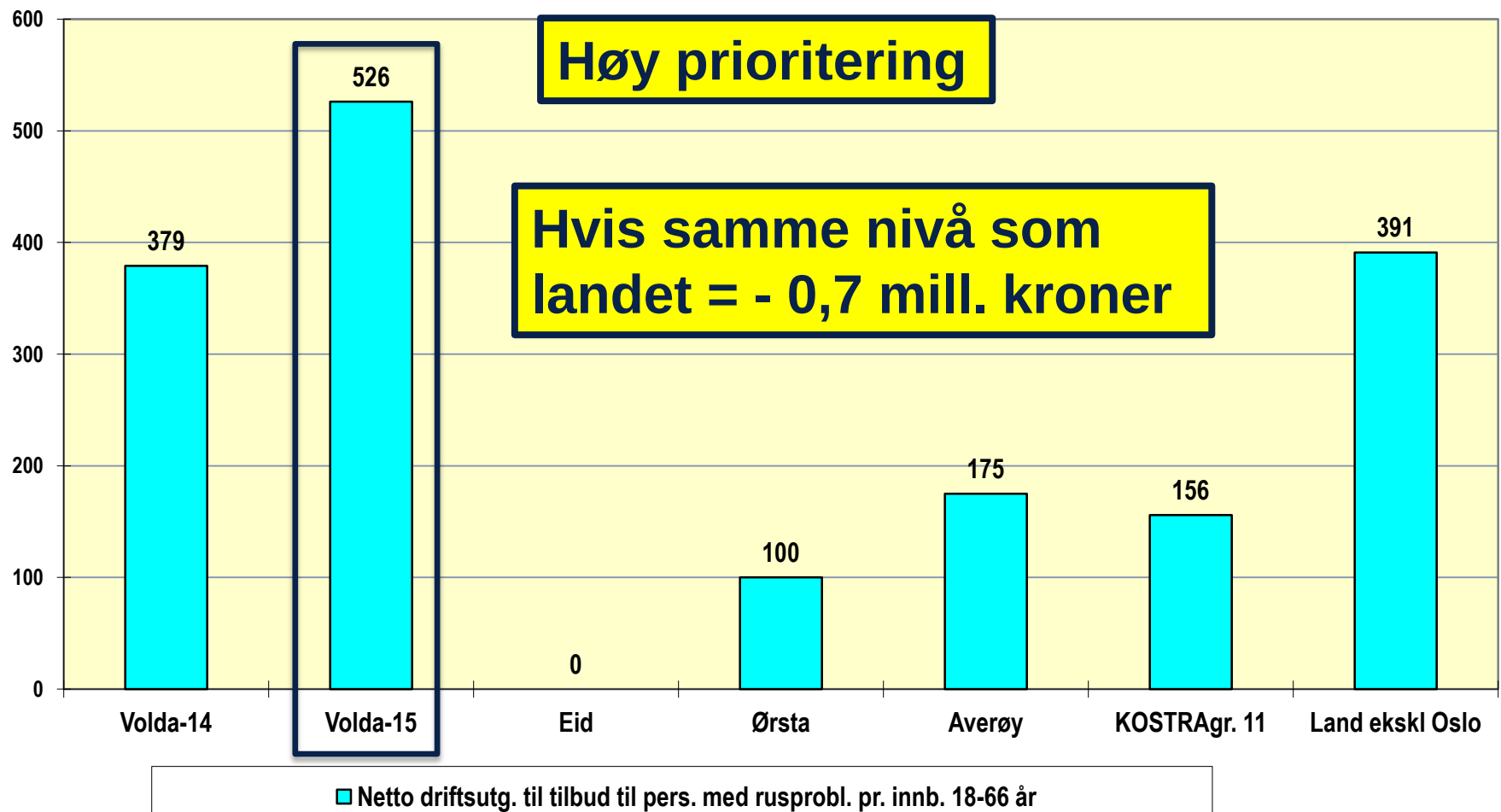

Psykisk helsearbeid og rus

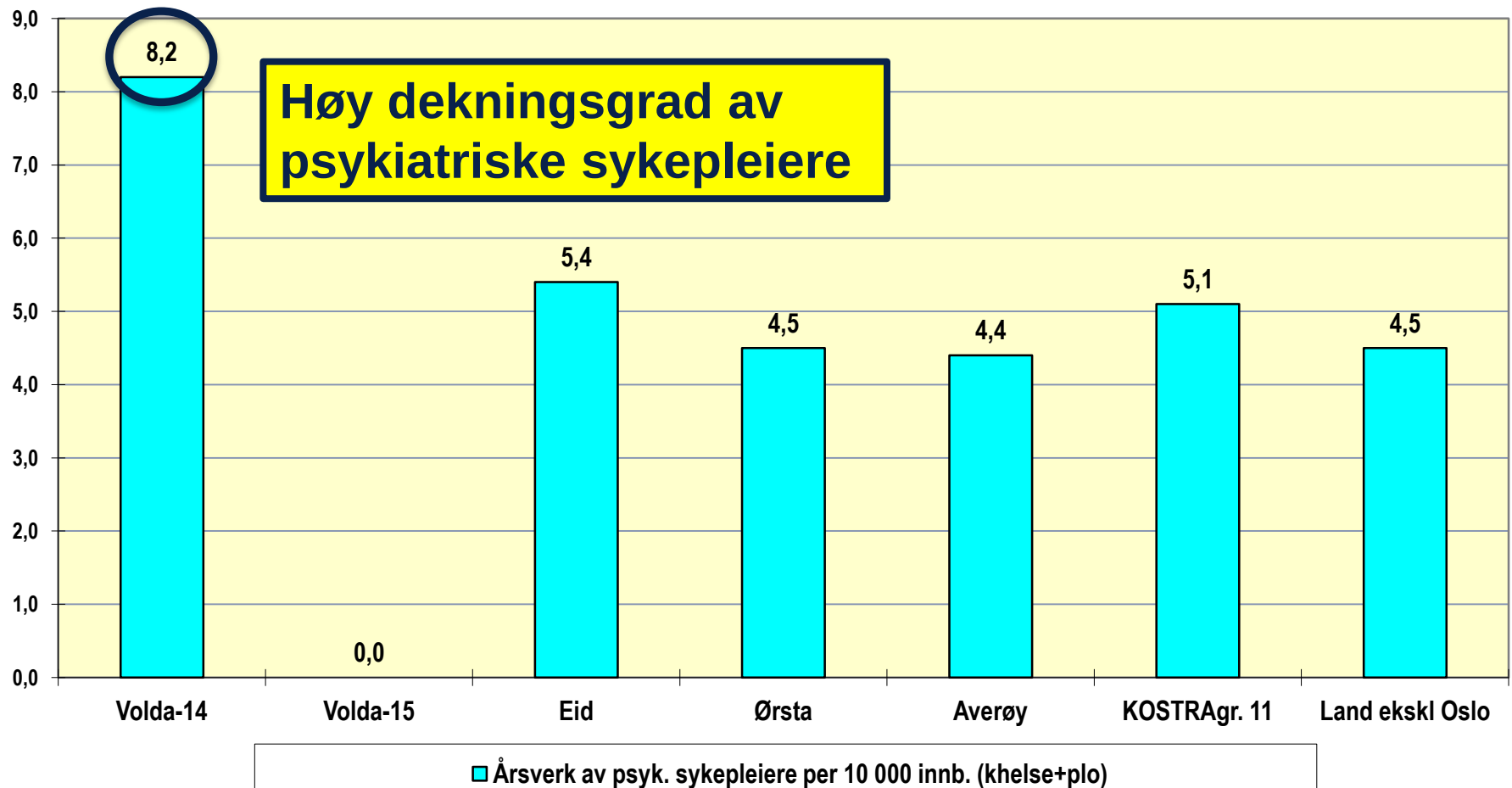

KS KONSULENT

Prioritering – rus f. 243:

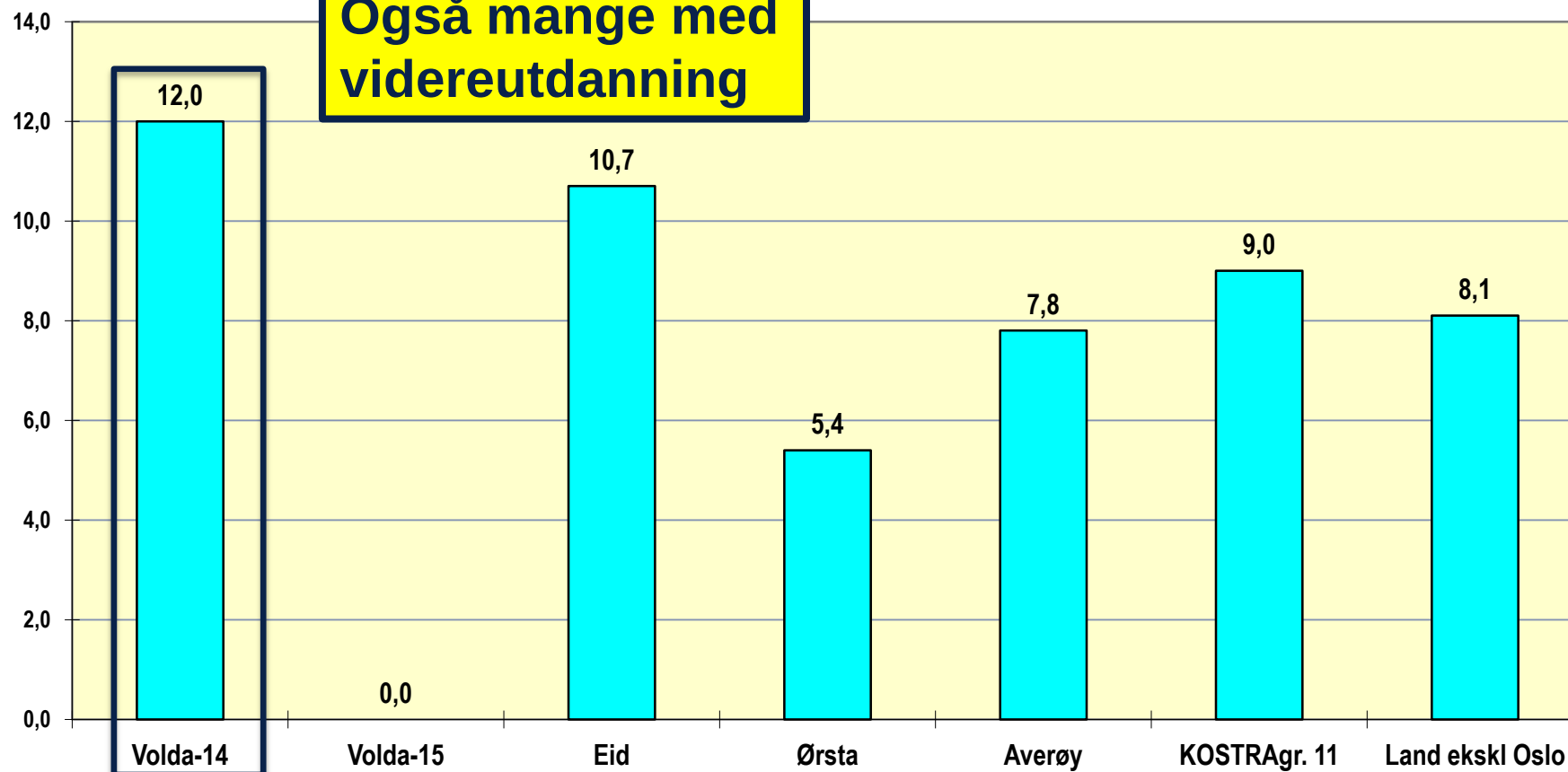

Dekningsgrader – årsverk 2014-tall:

Årsverk med videreutdanning:

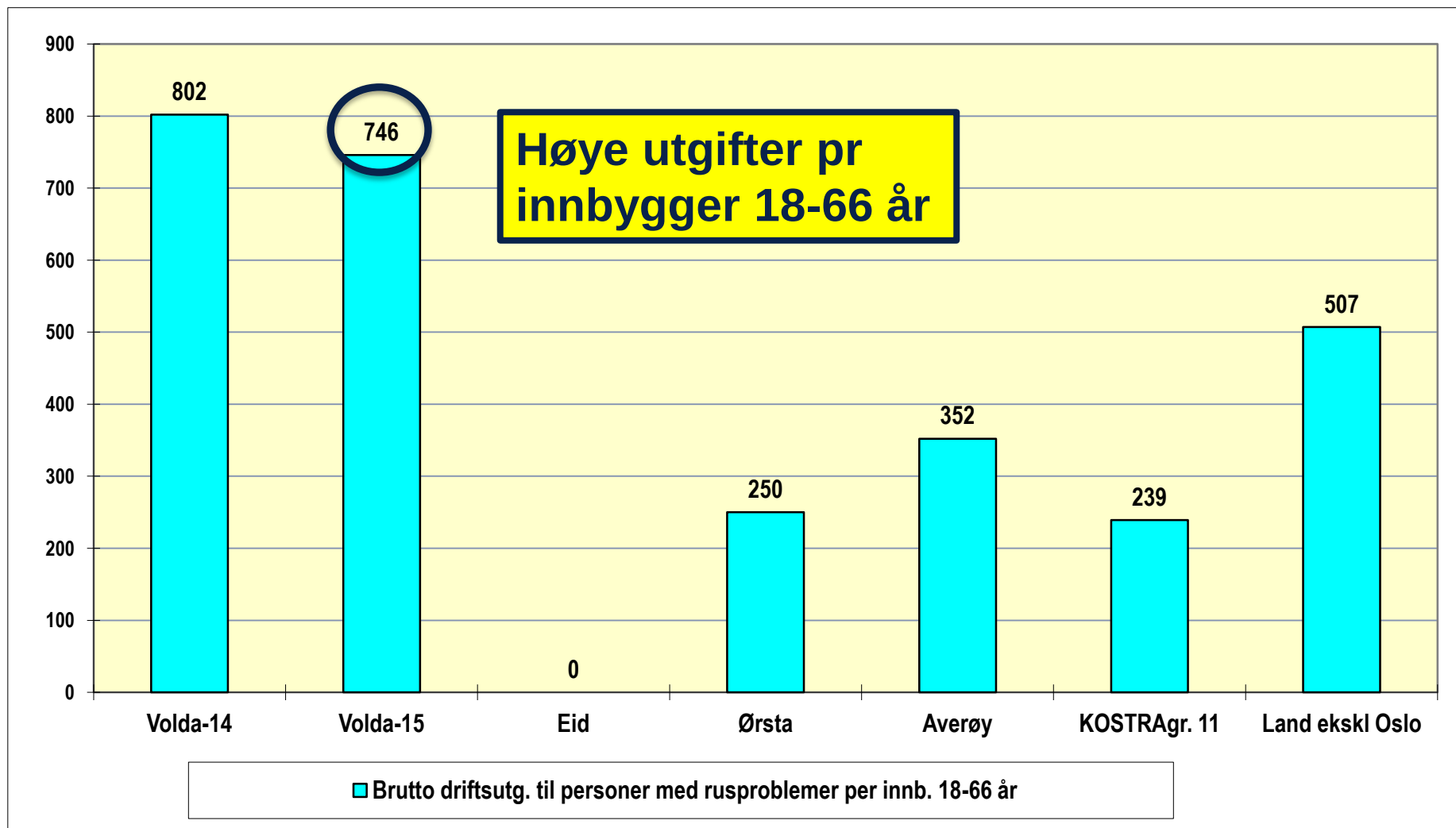
Også mange med videreutdanning

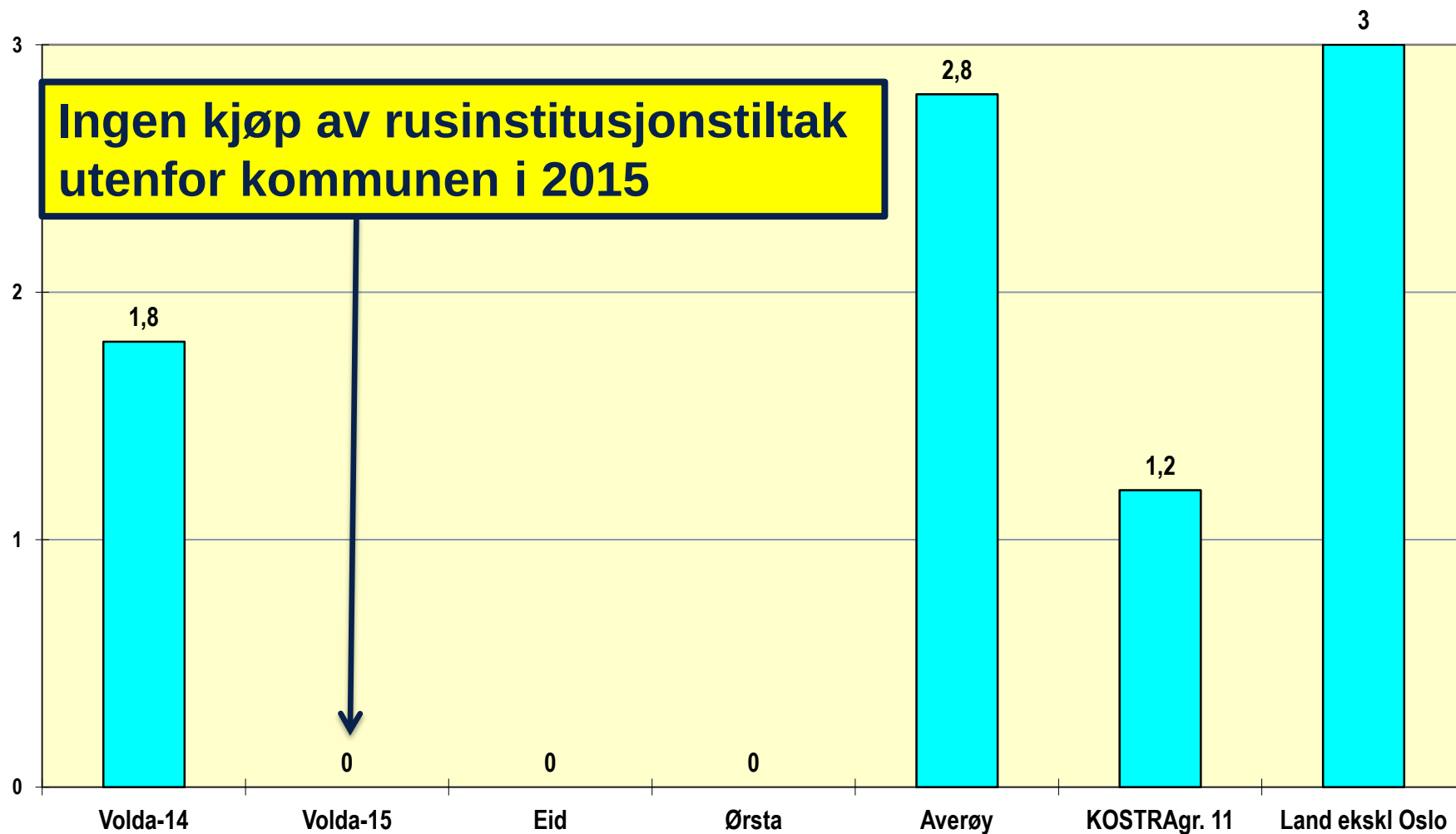

■ Årsverk av personer med videreutd. i psykisk helsearbeid per 10 000 innb. (helse og sosial)

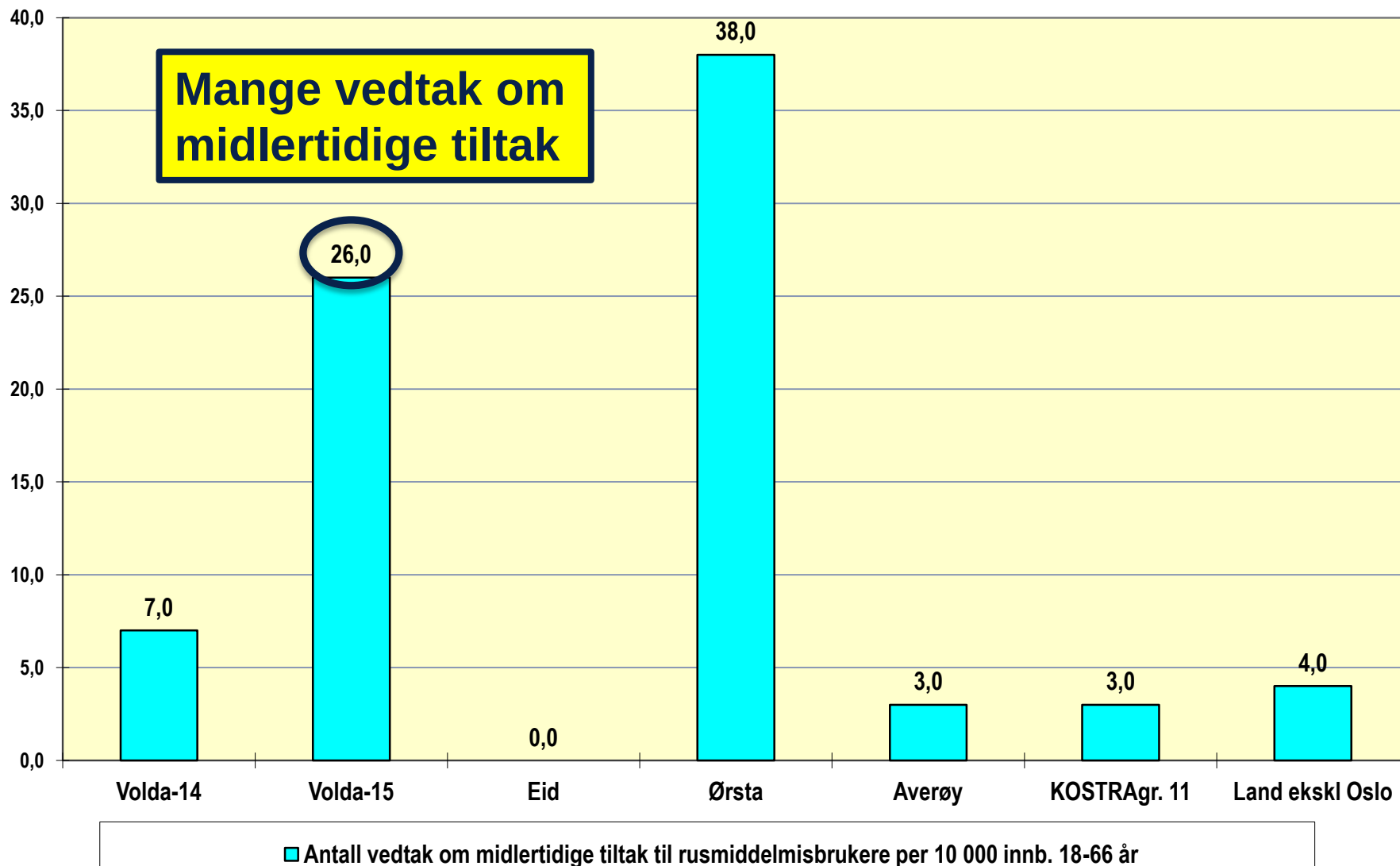
«Produktivitet»:

■ Antall vedtak om kjøp av tiltak til rusmiddelmisbrukere av aktører utenfor komm. Pr 10 000 innb. 18-66 år

Kultur

KOSTRA-funksjoner som inngår i tjenesten:

231 Aktivitetstilbud barn og unge

Tiltak som i hovedsak er orientert til barn og unge. Omfatter bla. barneparker, fritidsklubber, barne- og ungdomsorganisasjoner, kor, korps, klubber og festivaler. Omfatter både virksomhet i kommunal regi og tilskudd til andre. Omfatter ikke drift av og investeringer i kommunale bygg, som føres på funksjon 386.

370 Bibliotek

Utgifter til folkebibliotek og annen lovhemlet biblioteksvirksomhet.

373 Kino

Kommunal kinovirksomhet, tilskudd til framvisning av film.

375 Muséer

Tilskudd til museer og samlinger, og til kulturvernarbeid. Omfatter tilskudd til profesjonelle og frivillige, til kystkultur og til lokalhistoriske publikasjoner, bygdebøker og stedsnavn. Kulturvernkonsulent. Avgrenses mot kulturminnevernoppgaver som føres på funksjon 365.

377 Kunstformidling

Tilskudd til kunstnerisk virksomhet på profesjonelt nivå, og til formidling av slik virksomhet. Omfatter bla. scenekunst, musikk, billedkunst, kunsthåndverk, film, kunstmuseer og kunstgallerier og kulturbasert næring. Tilskudd til kulturhus og arena omfattes ikke av funksjonen. Innkjøp av kunst til kommunale kunstsamlinger og utstillinger etc føres her. Innkjøp av kunst til utsmykking av bygg føres på aktuell byggfunksjon.

380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg

- Utgifter og inntekter knyttet til idrettsaktiviteter i kommunal regi, herunder utgifter til inventar og utstyr som benyttes til aktivitetene.
- Drifts- og anleggsstøtte til idrettsorganisasjoner.
 - Støtte til drift, vedlikehold og investeringer i idrettsanlegg eid av andre,
 - støtte til idrettsarrangementer.

Alle utgifter til drift, vedlikehold og påkostning av kommunale idrettsanlegg føres på funksjon 381.

381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg

1. Utgifter til drift og vedlikehold av kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (inklusive tilhørende tekniske anlegg og utendørs idrettsanlegg).

Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester (eksempelvis vaktmestertjenester, snøryddingsavtaler, renholdsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knyttet til idrettsbygg og idrettsanlegg. Dessuten avskrivninger av egne bygg og anlegg. Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon (jf. tabell avsnitt 5.1.1). Skillet mellom vedlikeholdsutgifter og utgifter til påkostning/investering er beskrevet i Kommunal regnskapsstandard (F) nr. 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*, se www.gkrs.no.

2. Forvaltningsutgifter knyttet til idrettsbygg og idrettsanlegg (administrasjon, forsikringer av bygg/anlegg og pålagte skatter og avgifter knyttet til bygg/anlegg) føres på funksjon 121.

3. Investeringer i og påkostning av idrettsbygg og idrettsanlegg.

4. Husleieutgifter ved leie av idrettsbygg/-anlegg.

- Ved leie fra AS eller andre private (herunder IKS hvor kommunen ikke er deltaker) føres husleien i på art 190.
- Ved leie fra kommunalt foretak føres husleien på art 380 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 780 i foretakets regnskap.
- Ved leie fra interkommunalt selskap (hvor kommunen er deltaker) føres husleien på art 375 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 775 i selskapets regnskap.
- Dersom kommunen har en internhusleieordning (leie mellom enheter som inngår i kommunens regnskap), skal faktiske utgifter til drift og vedlikehold komme fram på riktig art/funksjon, jf. avsnitt 5.1.1 og art 190.

5. Inntekter knyttet til utleie av bygg/anlegg til eksterne (andre enn kommunen selv eller kommunalt foretak).

6. Inventar og utstyr (innbo/løvsøre) knyttet til idrettsbygg og idrettsanlegg inngår ikke her, men føres på relevant tjenestefunksjon..

383 Musikk- og kulturskoler

Drift av kommunale kulturskoler. Her føres også utgifter og inntekter knyttet til kulturskoletimen.

385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg

- Utgifter og inntekter knyttet til kulturaktiviteter i kommunal regi, herunder utgifter til inventar og utstyr som benyttes til kulturaktivitetene.
- Tilskudd til organisasjoner, aktiviteter, markeringer, kulturdager og hendelser som drives av eller baseres på frivillighet.
- Tilskudd til drift/vedlikehold av og investeringer i andres kulturbygg.
- Kulturkonsulent/kulturkontor (funksjoner som i hovedsak arbeider utadrettet mot kommunens kulturorganisasjoner og kulturtiltak).

Fagkonsulenter som hører inn under andre kulturfunksjoner føres der (idrett, kunstformidling, kulturvern osv).

Tilskudd til kulturaktiviteter som er rettet mot barn og unge føres på funksjon 231 Aktivitetstilbud barn og unge.

Funksjonen avgrenses også mot funksjon 377 Kunstformidling.

Alle utgifter til drift, vedlikehold og påkostning av kommunale bygg føres på funksjon 386, herunder utgifter til kommunale kino-, museums- og bibliotekbygg.

386 Kommunale kulturbygg

1. Utgifter til drift og vedlikehold av kommunale kulturbygg (med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg), herunder kino-, museums- og bibliotekbygg. Dersom musikk- og kulturskoler holder til i egne bygg regnes disse som kulturbygg under denne funksjonen.

Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester (eksempelvis vaktmestertjenester, snøryddingsavtaler, renholdsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knyttet til kulturbygg. Dessuten avskrivninger av egne bygg

Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon (jf. tabell avsnitt 5.1.1). Skillet mellom vedlikeholdsutgifter og utgifter til påkostning/investering er beskrevet i Kommunal regnskapsstandard (F) nr. 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*, se www.gkrs.no.

Inventar/utstyr/anlegg som er innleid/midlertidig anskaffet i forbindelse med et arrangementføres ikke her, men på aktuell tjenestefunksjon, eksempelvis funksjon 385.

2. Forvaltningsutgifter knyttet til kulturbygg (administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til byggene) føres på funksjon 121.

3. Investeringer i og påkostning av kulturbygg.

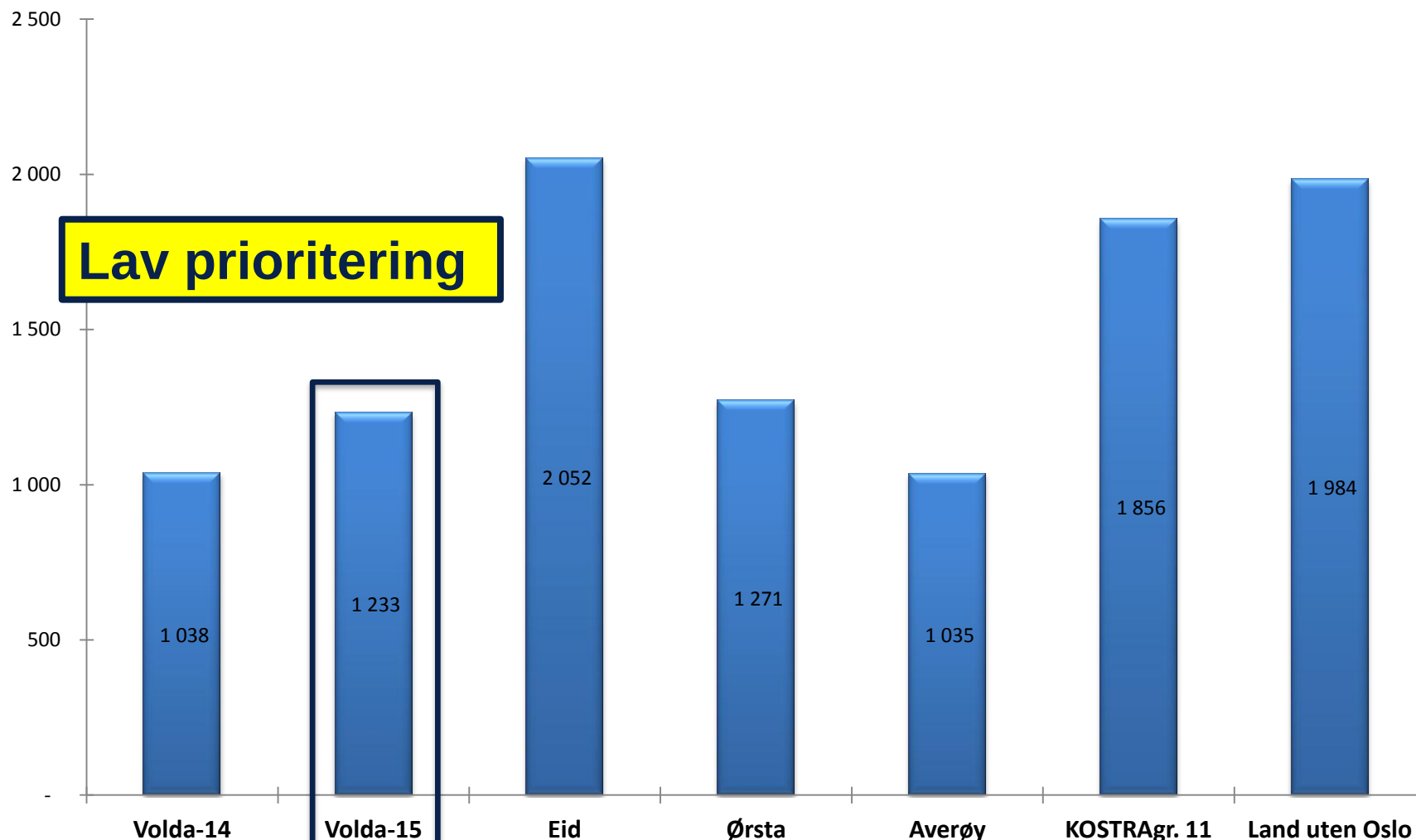
4. Husleieutgifter ved leie av kulturbygg, herunder leie av kino-, museums- og bibliotekbygg samt lokaler til musikk- og kulturskoler.

- Ved leie fra AS eller andre private (herunder IKS hvor kommunen ikke er deltaker) føres husleien i på art 190.
- Ved leie fra kommunalt foretak føres husleien på art 380 i (fylkes)kommunens regnskap, og inntektsføres på art 780 i foretakets regnskap.
- Ved leie fra interkommunalt selskap (hvor kommunen er deltaker) føres husleien på art 375 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 775 i selskapets regnskap.
- Dersom kommunen har en internhusleieordning (leie mellom enheter som inngår i kommunens regnskap), skal faktiske utgifter til drift og vedlikehold komme fram på riktig art/funksjon, jf. avsnitt 5.1.1 og art 190.

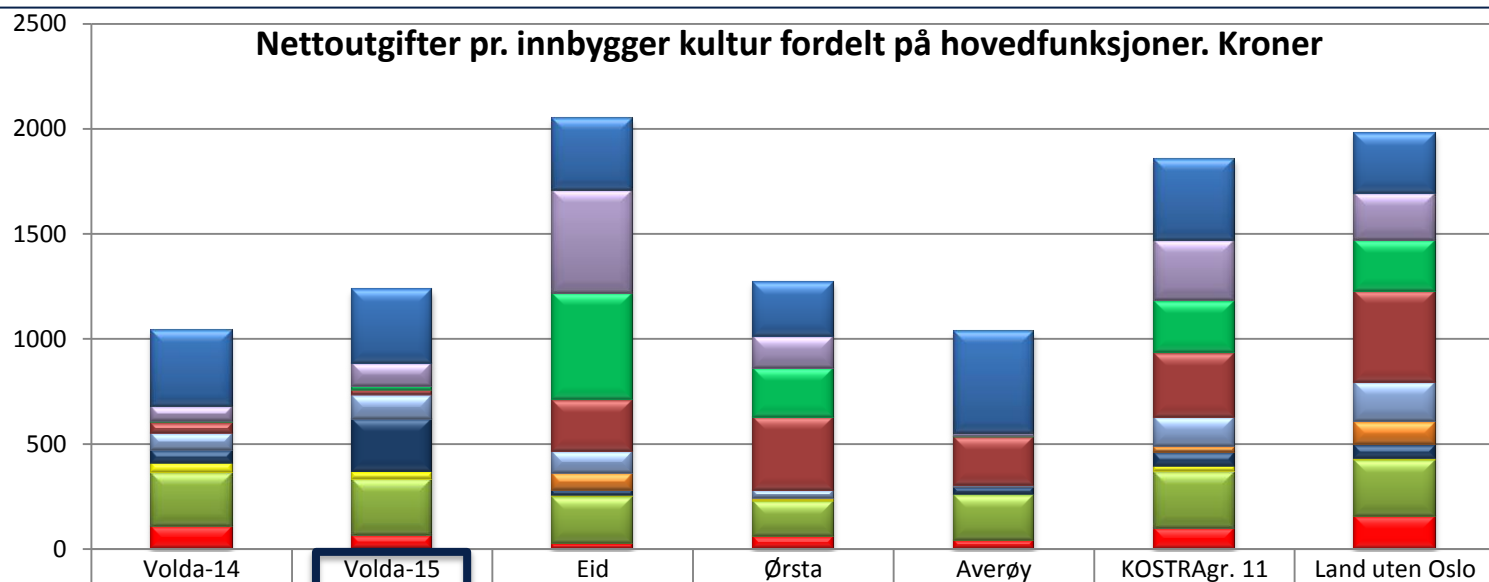
5. Inntekter knyttet til utleie av lokalene til eksterne (andre enn kommunen selv eller kommunalt foretak).

6. Inventar og utstyr (innbo/løsøre) knyttet til kulturtilbudet inngår ikke her, men føres på relevant tjenestefunksjon.

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner

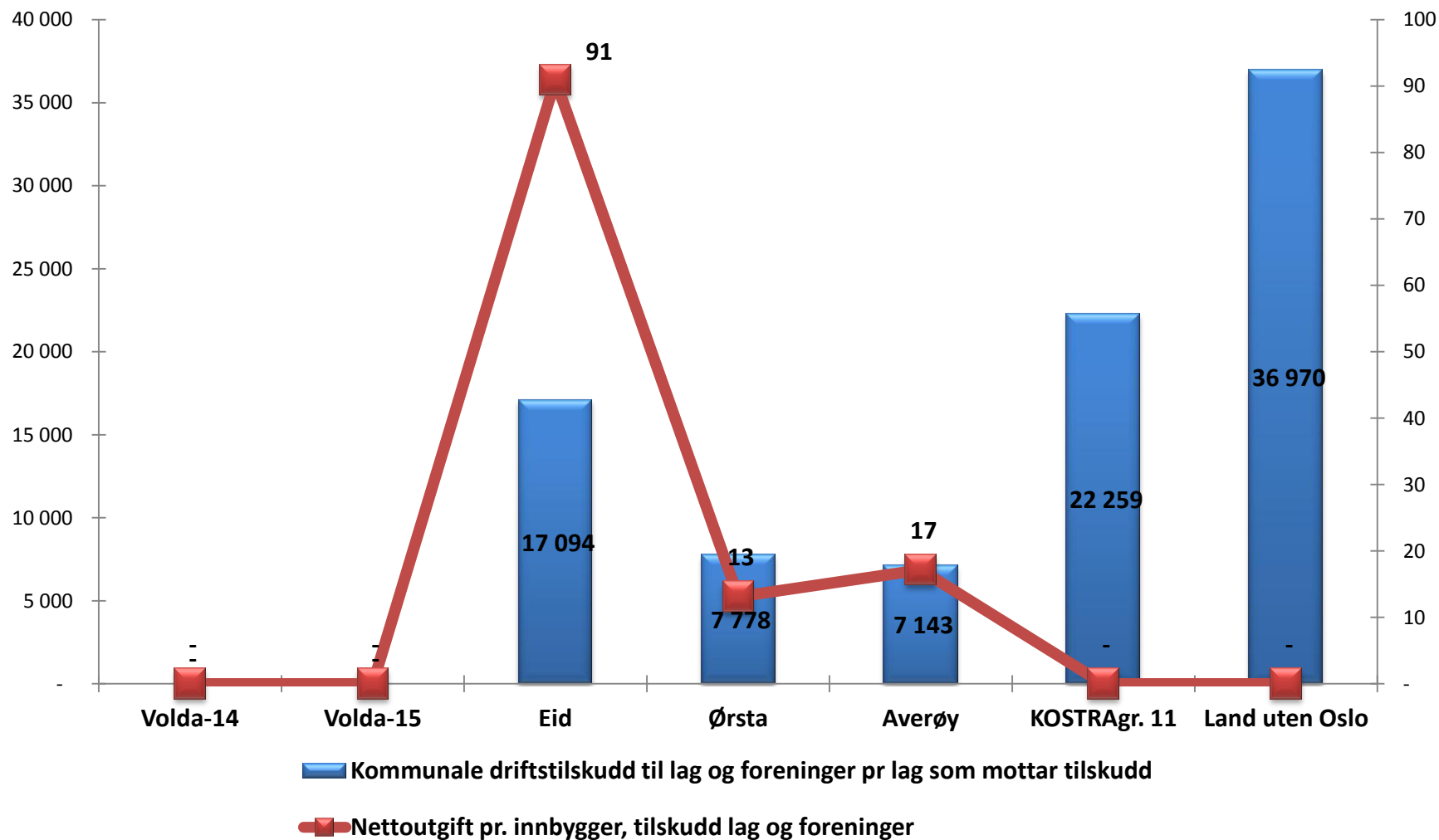

Prioritering pr funksjon:

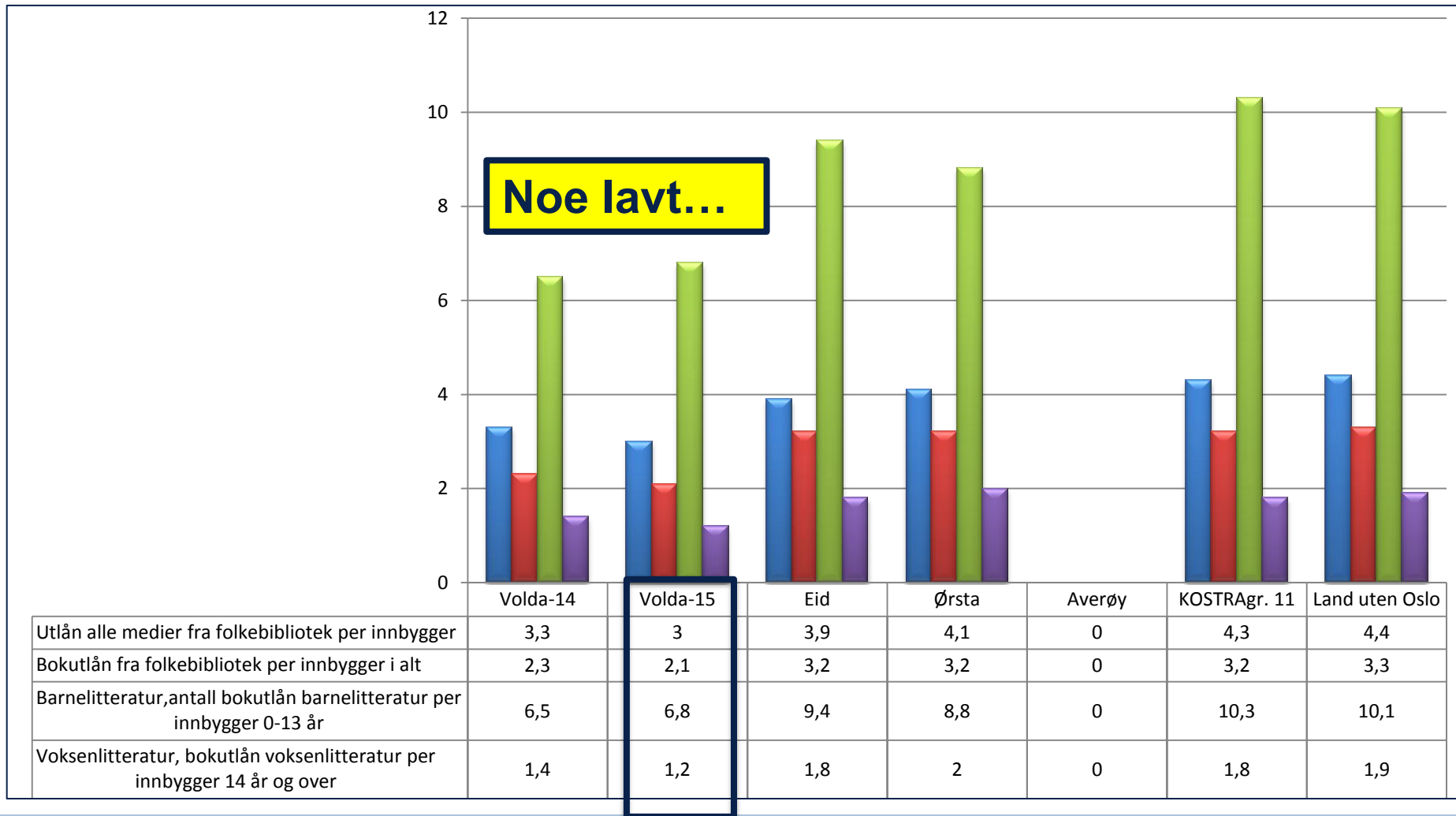

Museer og musikk- og kulturskole høyt prioritert, bibliotek som landet, resten lavt. Idrett (f. 380) er reelt sett prioritert høyere, men utgifter (0,565 mill.) er for 2015 ført på en annen funksjon.

Lag og foreninger:

Bibliotek og utlån:

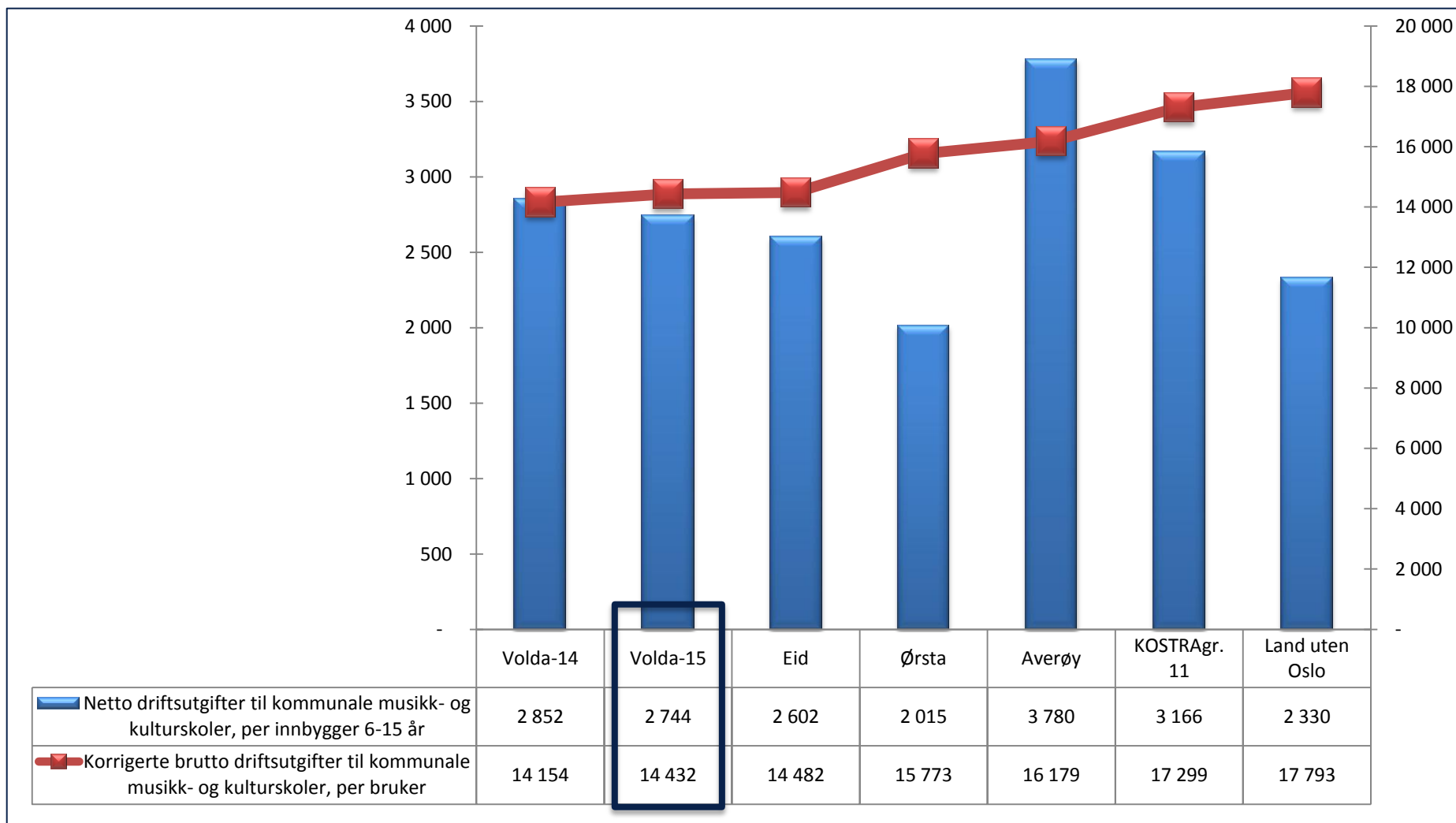

Kulturskolen

KS KONSULENT

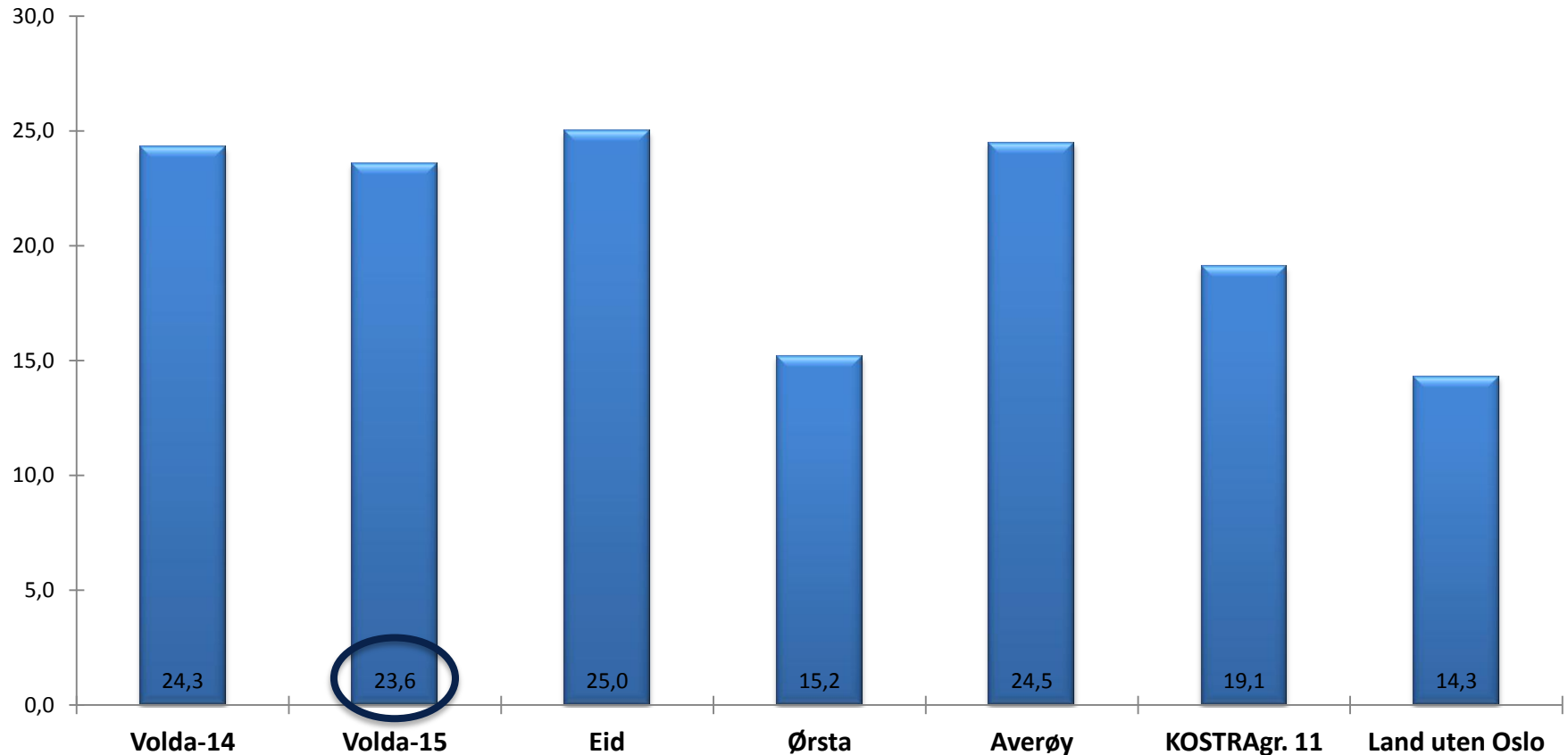
Musikk- og kulturskole:

Volda har middels prioritering og utgift pr kommunale bruker av musikk- og kulturskolen

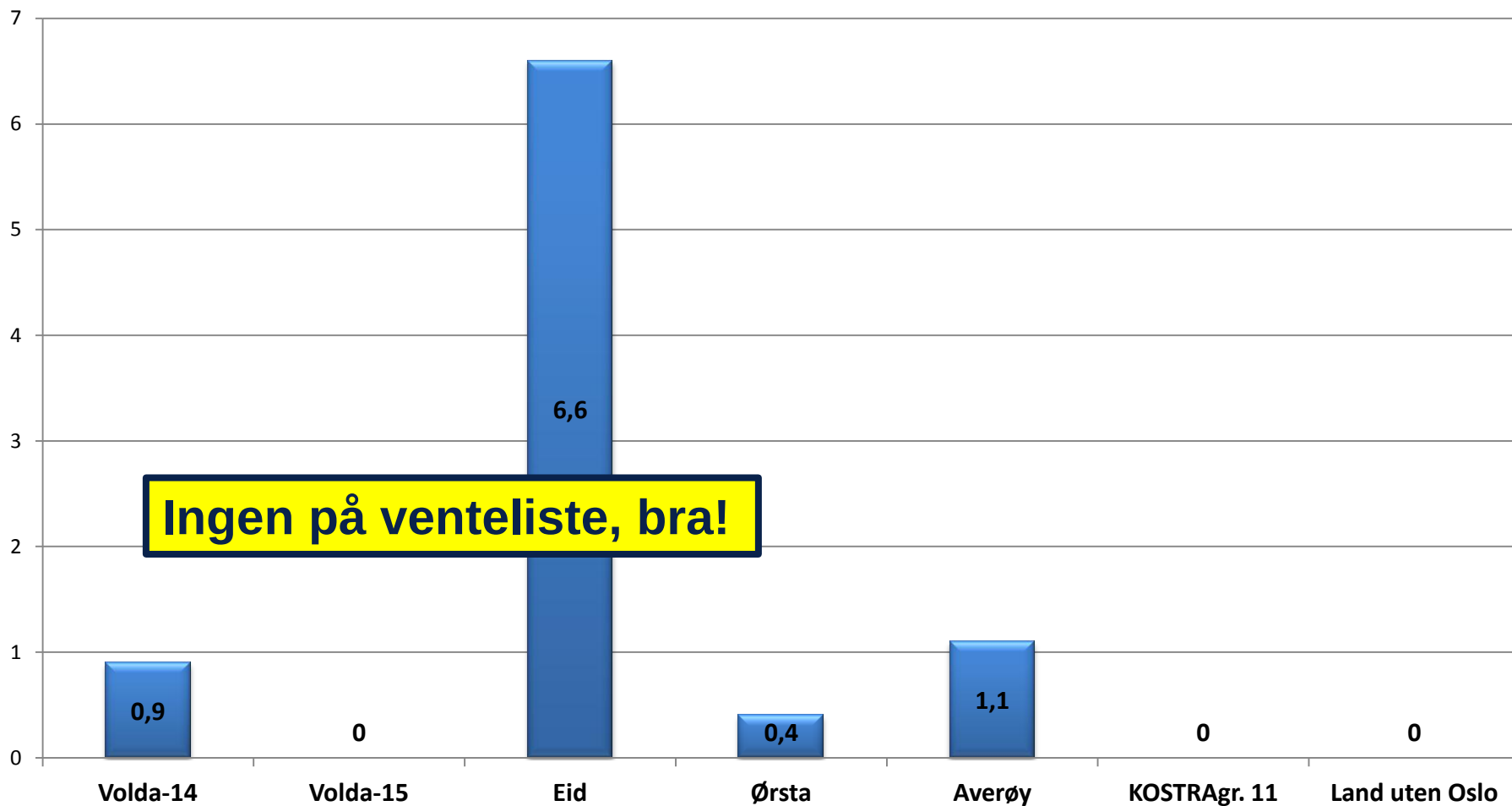
Dekningsgrad – hvor mange er elever?

Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år

Volda har en relativt høy andel elever i kommunens musikk- og kulturskole

**Andel barn i grunnskolealder som står på venteliste til kommunens musikk- og kulturskole, av
antall barn i alderen 6-15 år**

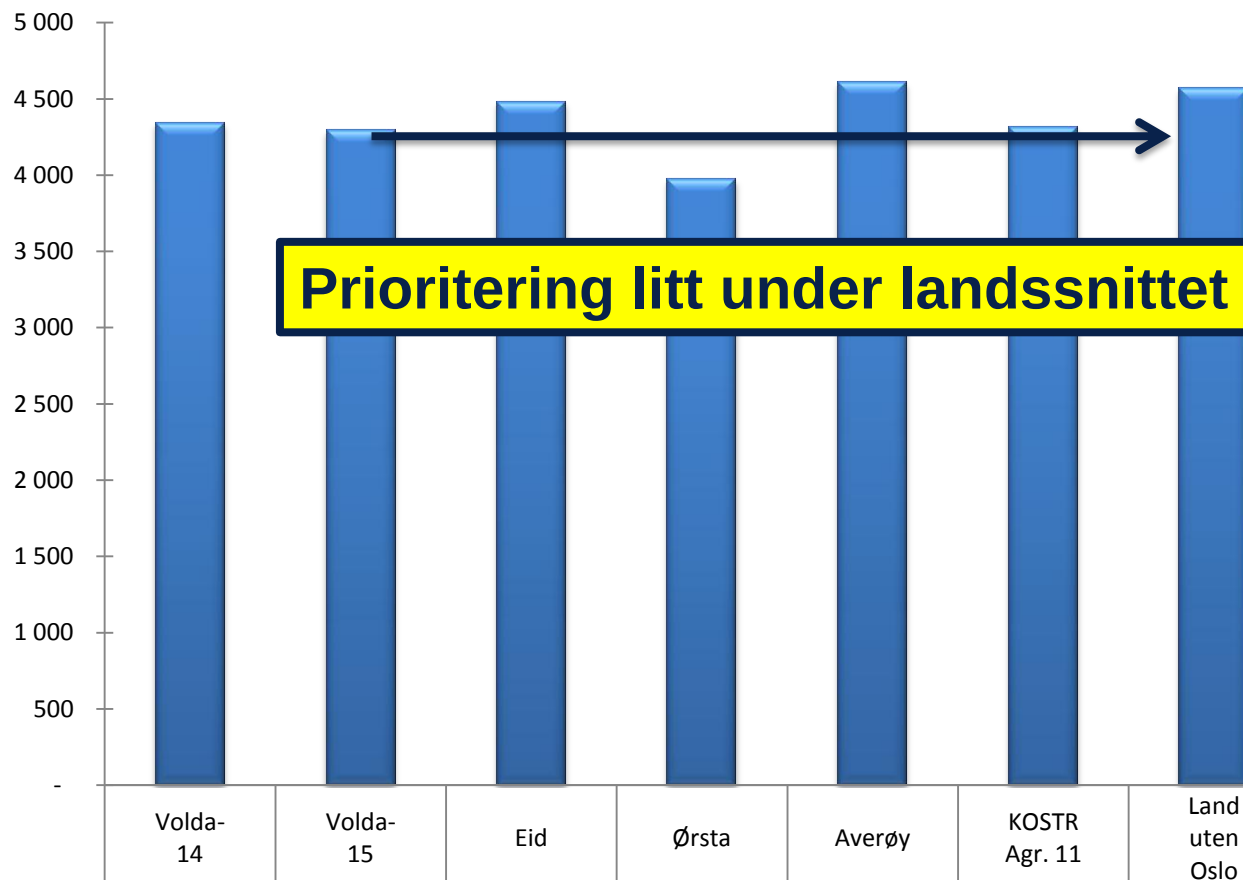
Teknisk sektor

KS KONSULENT

Eiendom:

Netto driftsutgifter, kommunal eiendomsdrift, i kr. pr. innb.

Netto driftsutgifter, kommunal eiendomsdrift, i kr. pr. innb.

Volda-14

Volda-15

Eid

Ørsta

Averøy

KOSTR
Agr. 11

Land
uten
Oslo

4 344

4 293

4 482

3 969

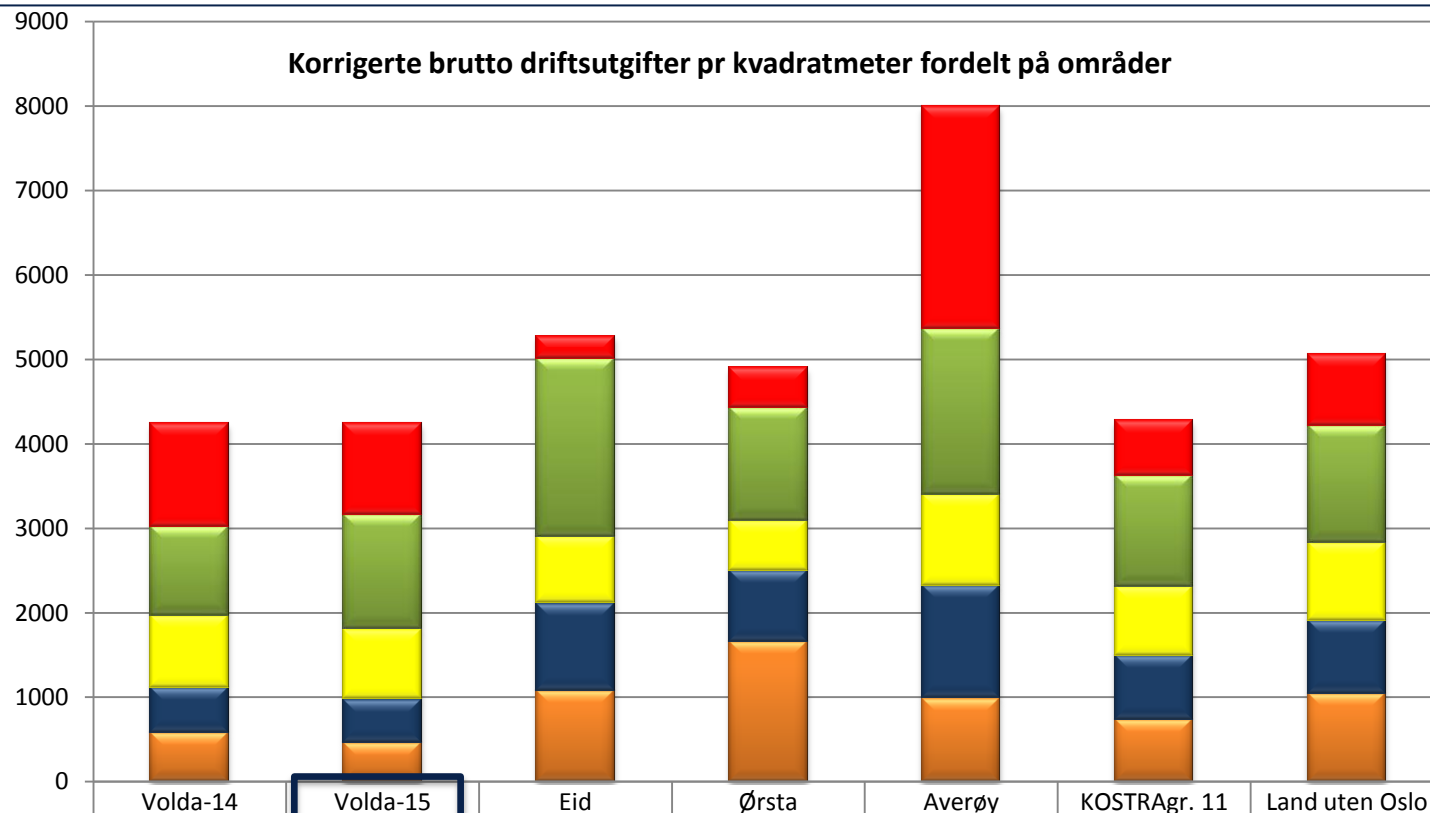
4 607

4 314

4 566

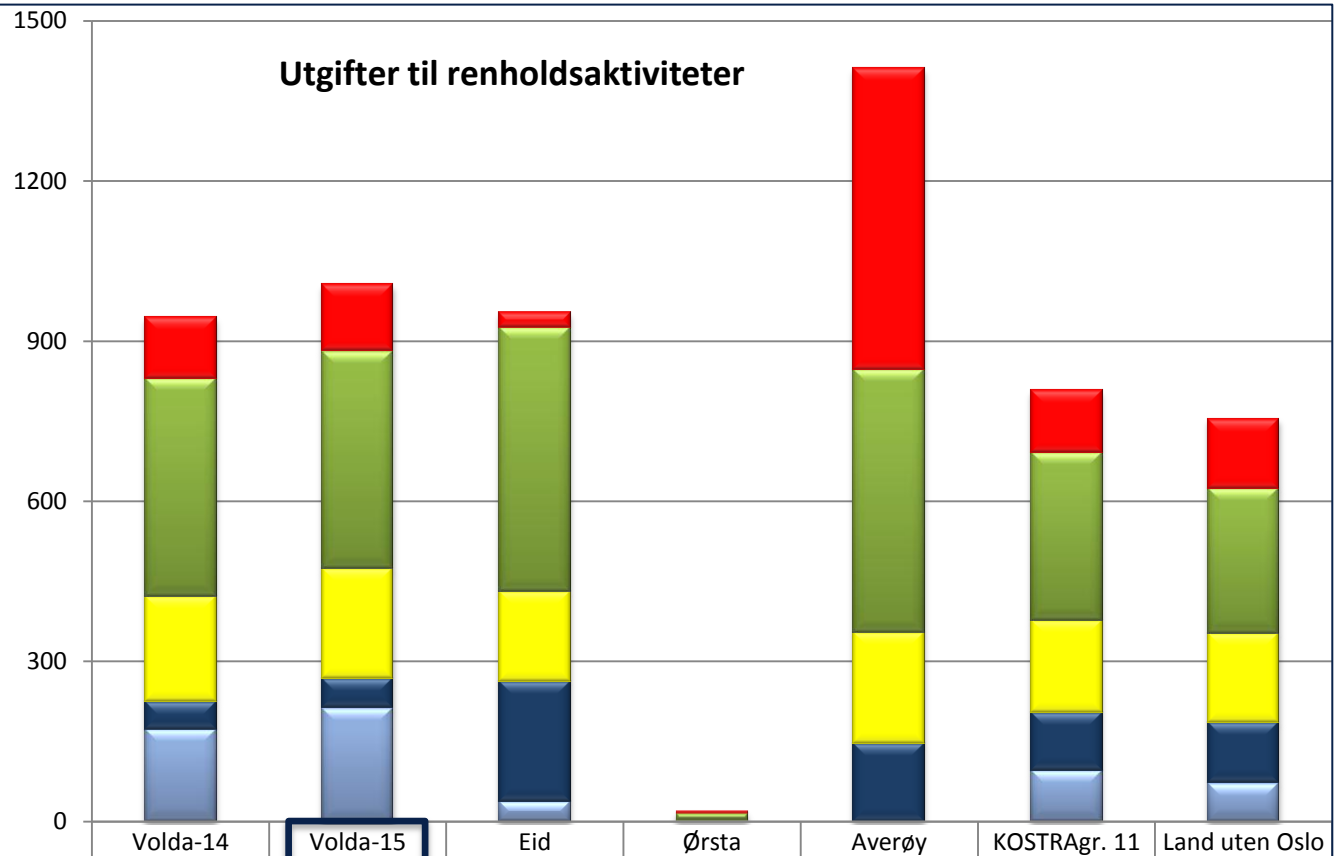

Enhetskostnader eiendom:

	Volda-14	Volda-15	Eid	Ørsta	Averøy	KOSTRAgr. 11	Land uten Oslo
Administrasjonslokaler per kvadratmeter	1214	1078	264	470	2629	641	836
Barnehagelokaler per kvadratmeter	1064	1358	2115	1340	1966	1321	1394
Skolelokaler per kvadratmeter	844	830	787	595	1080	815	918
Institusjonslokaler per kvadratmeter	536	508	1030	838	1332	756	857
Kommunale idrettsbygg per kvadratmeter	585	466	1085	1661	990	740	1052
Kommunale kulturbygg per kvadratmeter	0	0	0	0	0	0	0

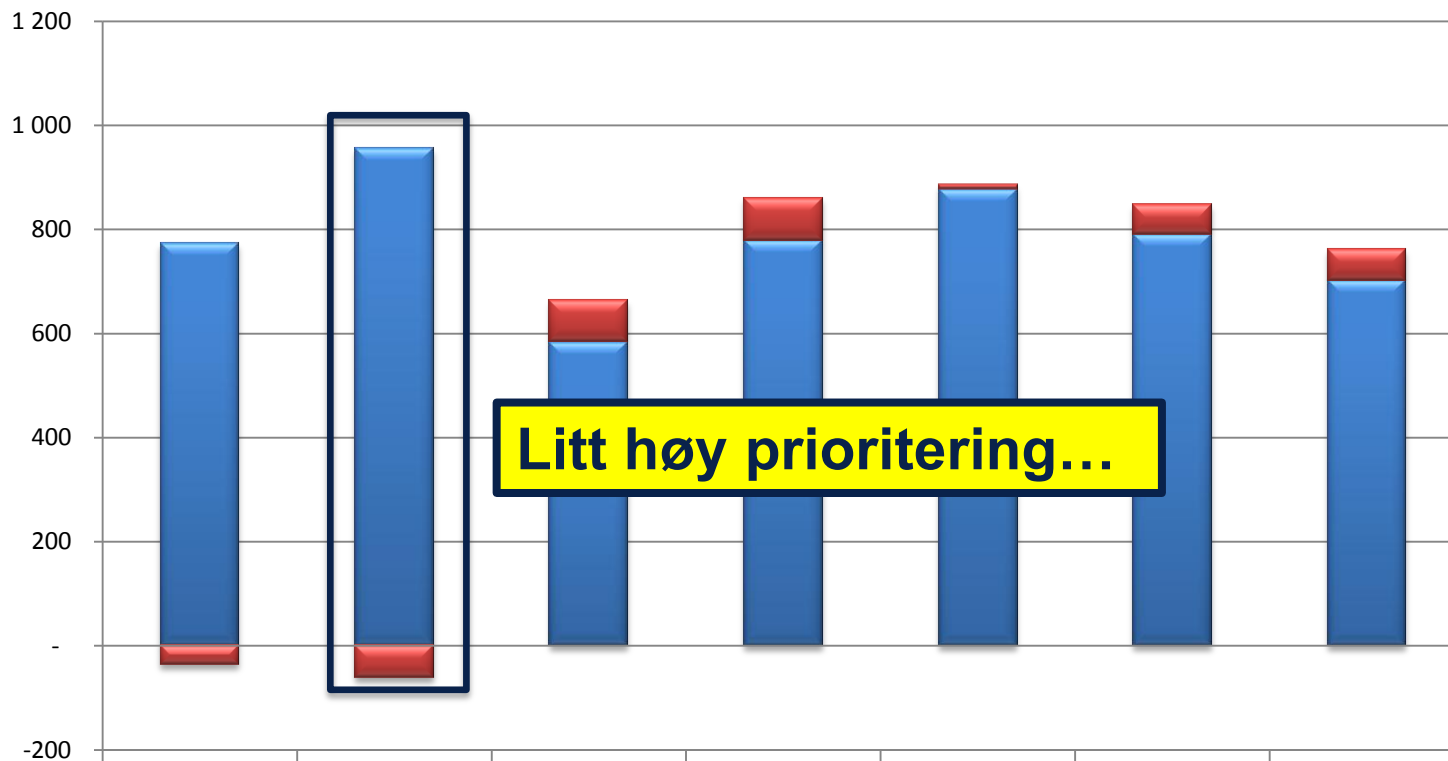
Litt høye utgifter pr kvm til adm. lokaler,
og litt lave på institusjonslokaler

■ Utgifter til renholdsaktiviteter, administrasjonslokaler	Volda-14	Volda-15	Eid	Ørsta	Averøy	KOSTRAgr. 11	Land uten Oslo
	116	123	29	4	563	117	129
■ Utgifter til renholdsaktiviteter, barnehagelokaler	407	408	494	12	494	314	272
■ Utgifter til renholdsaktiviteter, skolelokaler	197	205	168	1	208	174	167
■ Utgifter til renholdsaktiviteter, institusjonslokaler	52	56	224	0	146	107	113
■ Utgifter til renholdsaktiviteter, kommunale idrettsbygg	0	0	0	0	0	0	0
■ Utgifter til renholdsaktiviteter, kulturbygg	173	213	39	2	0	96	73

Brann:

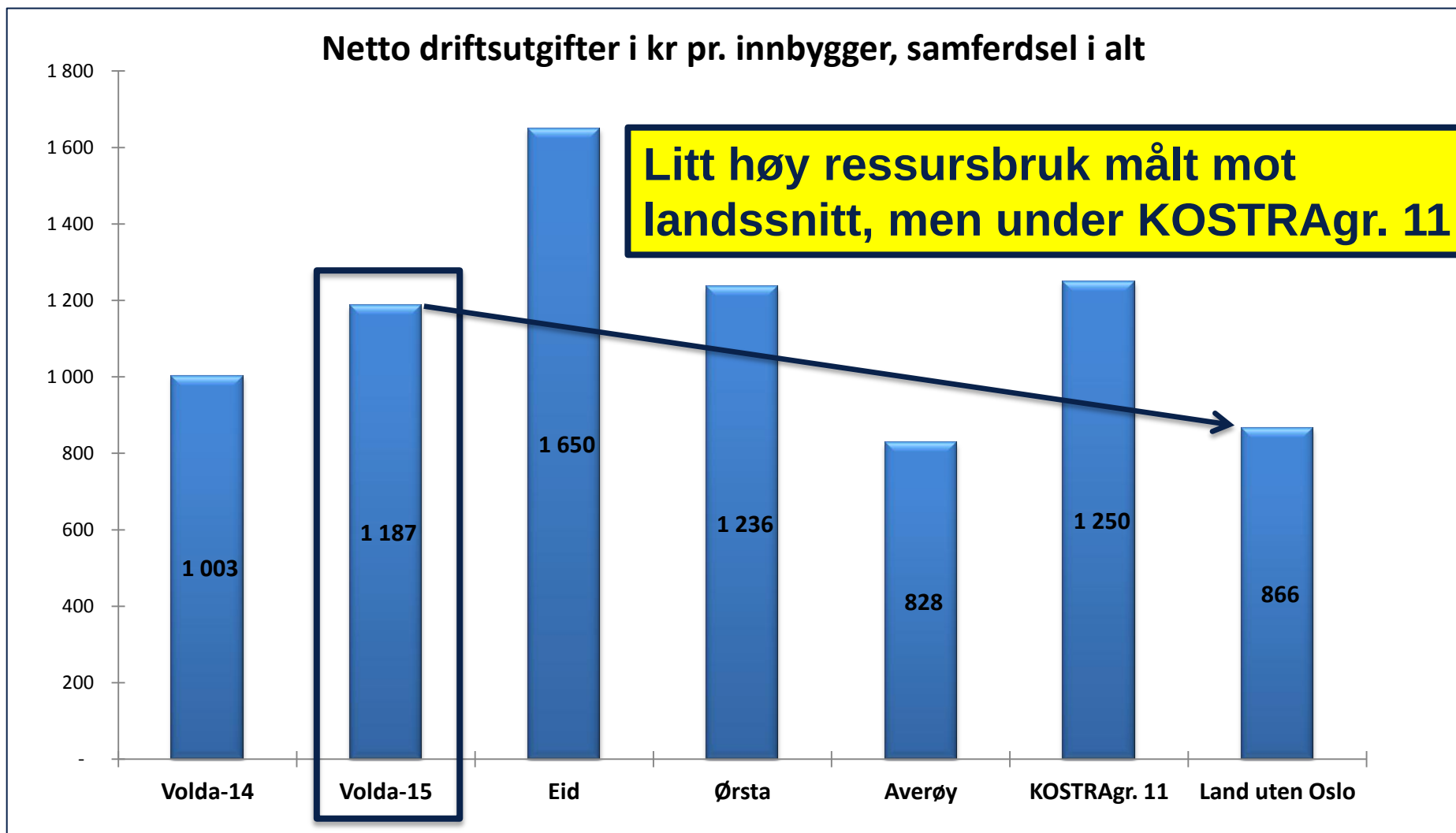
Nettoutgifter pr. innbygger fordelt på funksjoner. Kroner

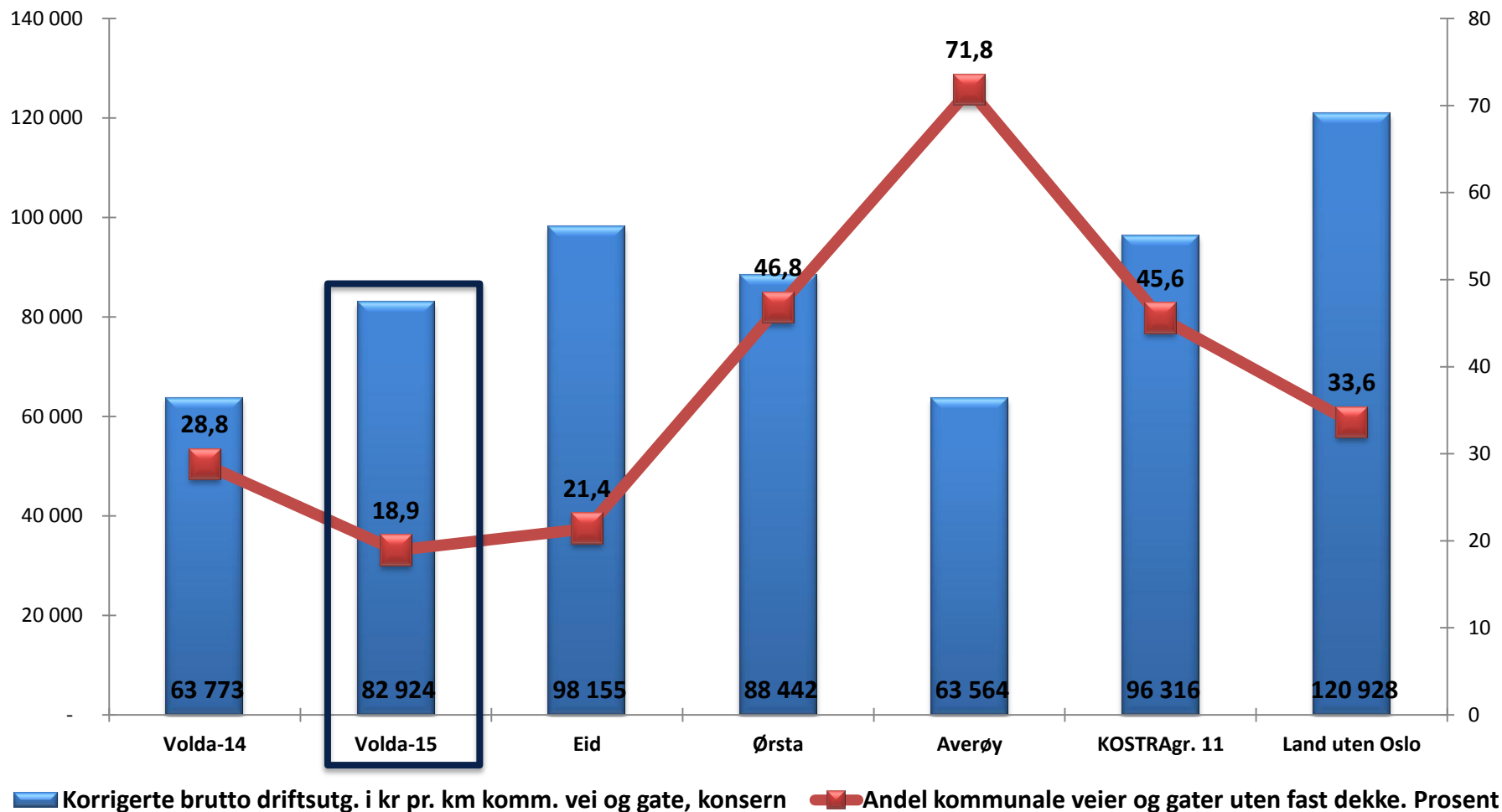
■ Forbygging av ulykker(338)	-37	-62	81	82	9	56	61
■ Brann og ulykker (339)	774	956	583	779	877	791	701

Samferdsel - ressursbruk:

Utgifter i kr pr km kommunal vei:

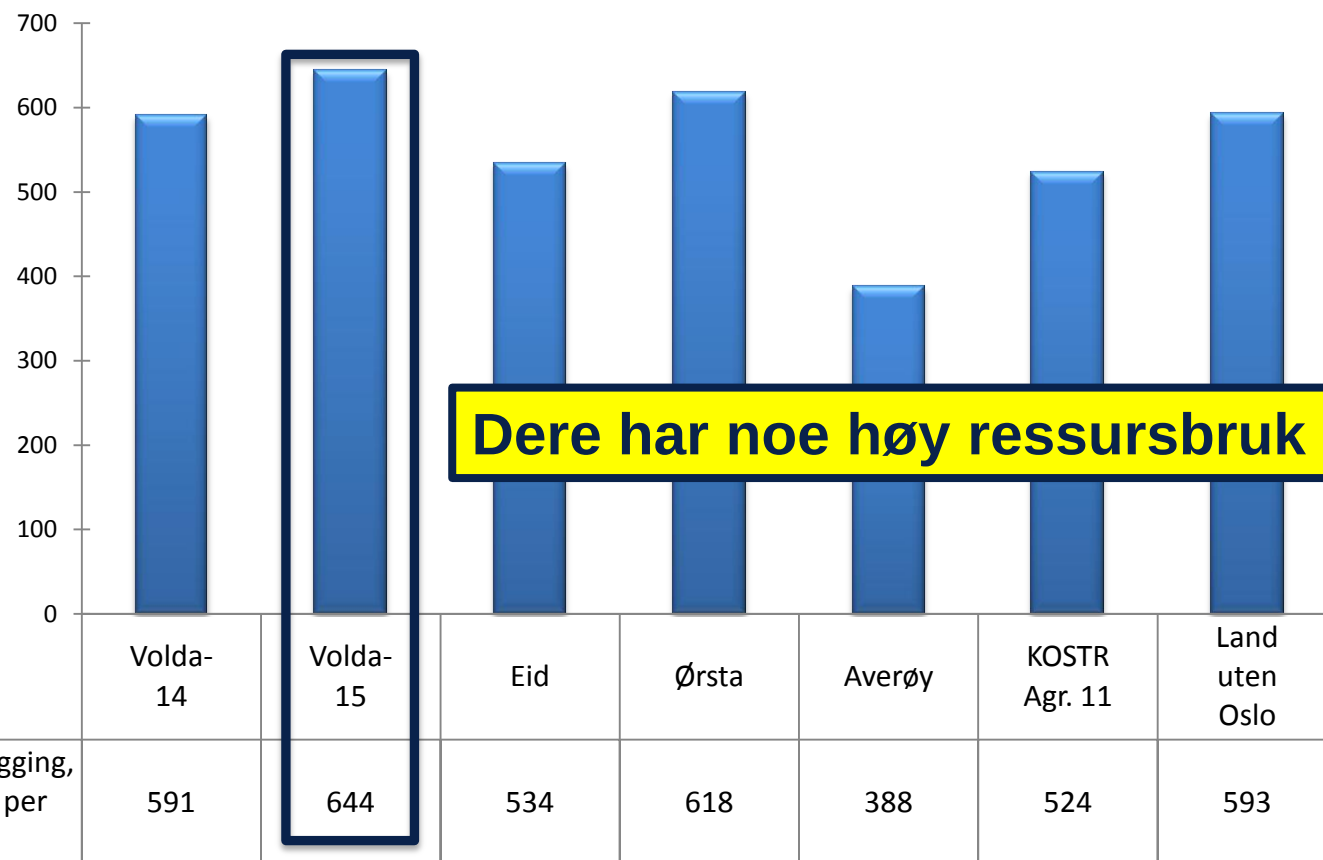
Utviklingssektoren

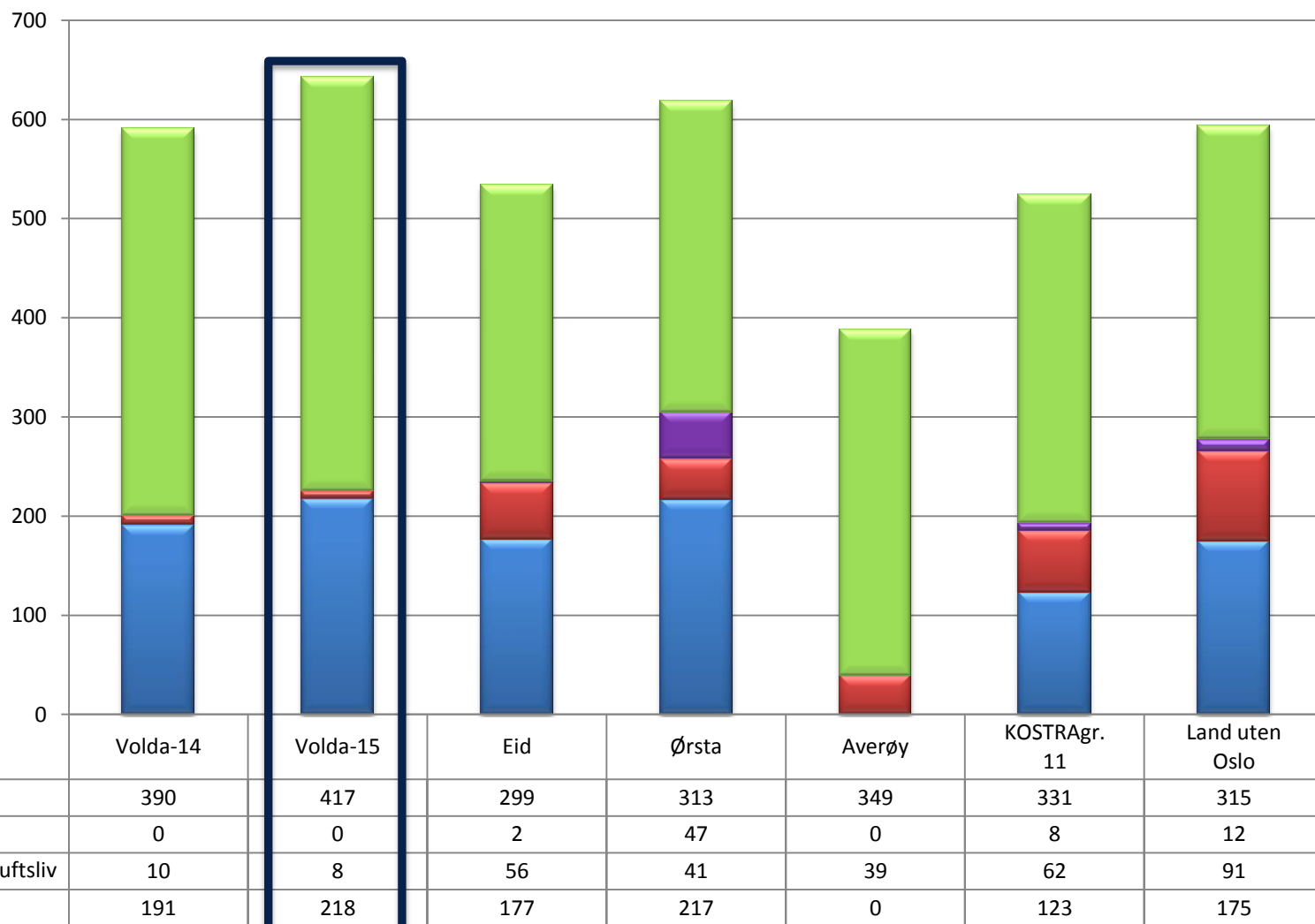
KS KONSULENT

Prioritering:

Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø per innbygger i kroner

Nettoutgifter pr. innbygger plan, miljø m.v. fordelt på hovedfunksjoner

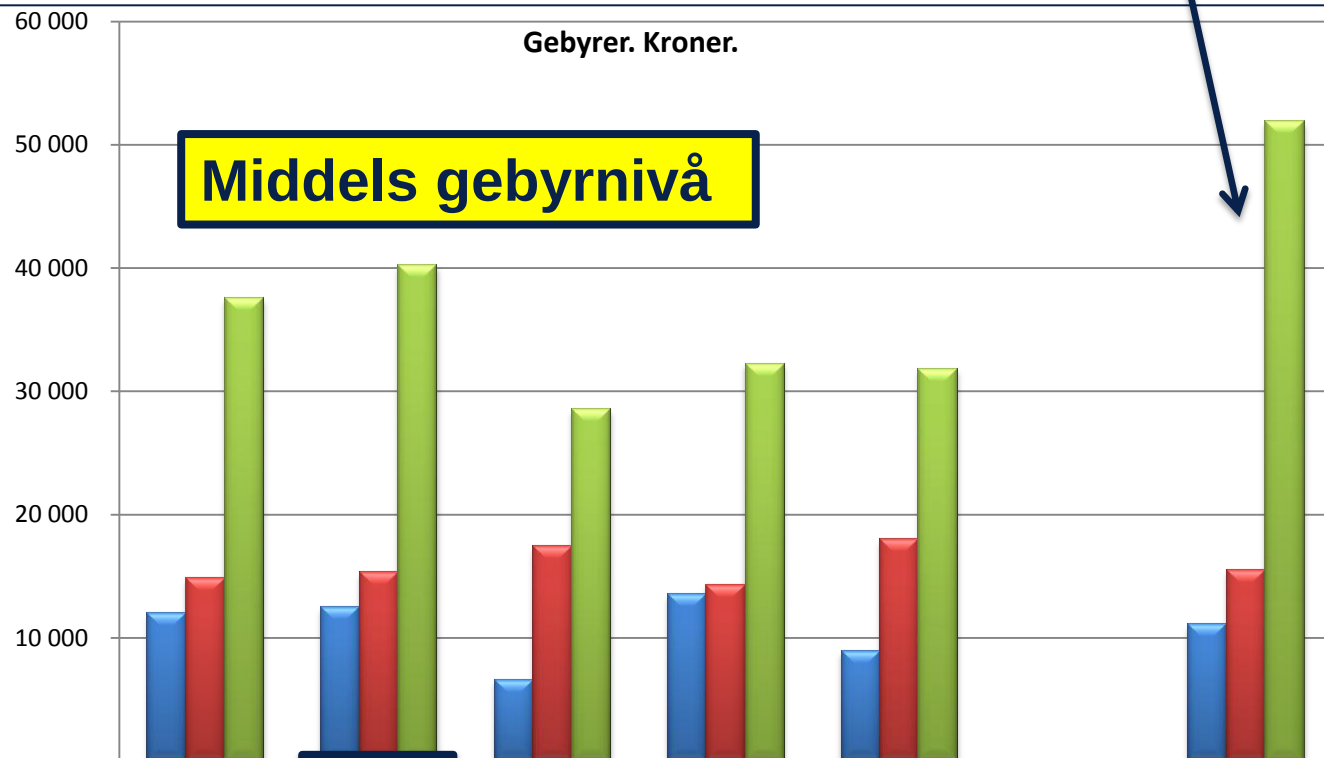
Fysisk planlegging (netto driftsutgifter til plan/kart/bygg f. 301, 302 og 303) trekker opp ressursbruken.

Inntektssiden:

2014-tall

Gebyrer. Kroner.

Middels gebyrnivå

■ Saksbeh.gebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08 §20-1 a

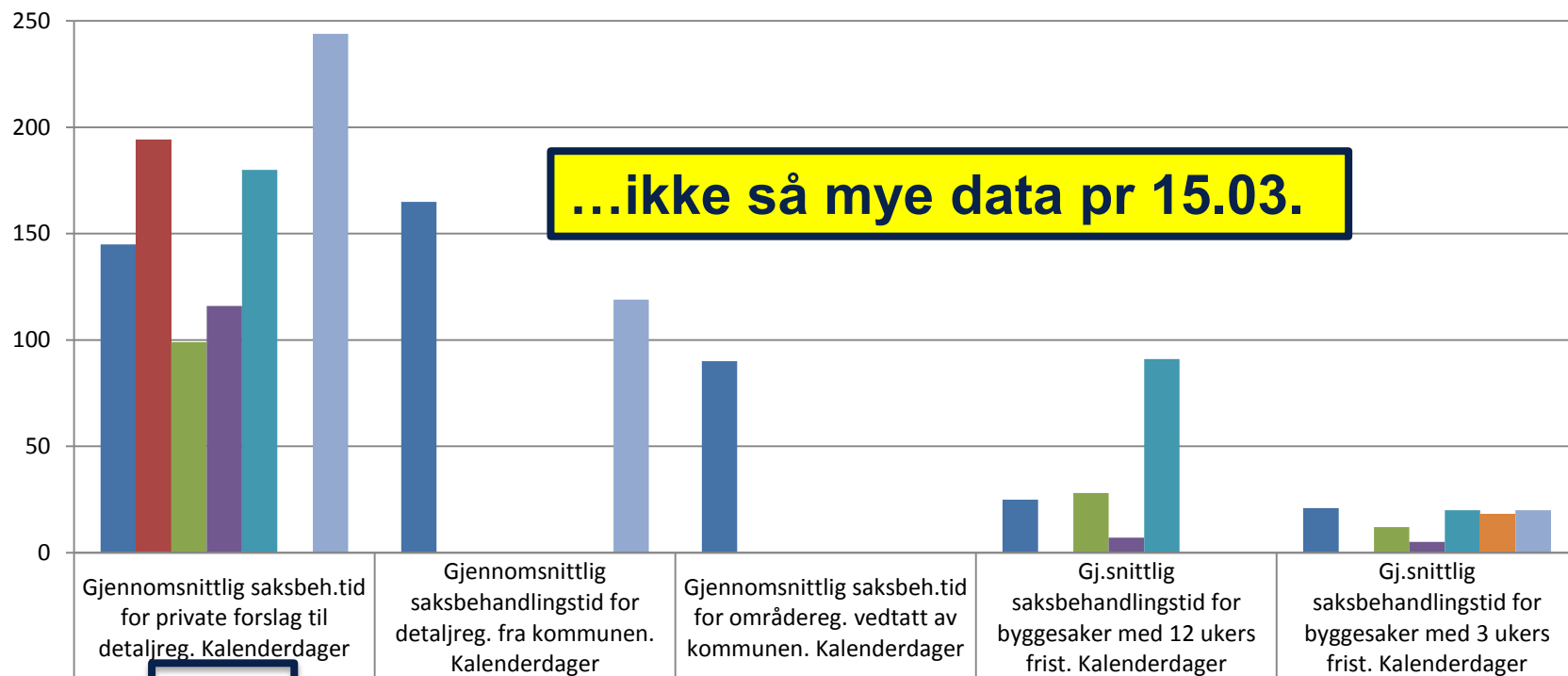
■ Standardgebyr for oppmålingsforetning for areal tilsvarende en boligtomt 750 m2

■ Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1

KS KONSULENT

Saksbehandlingstider:

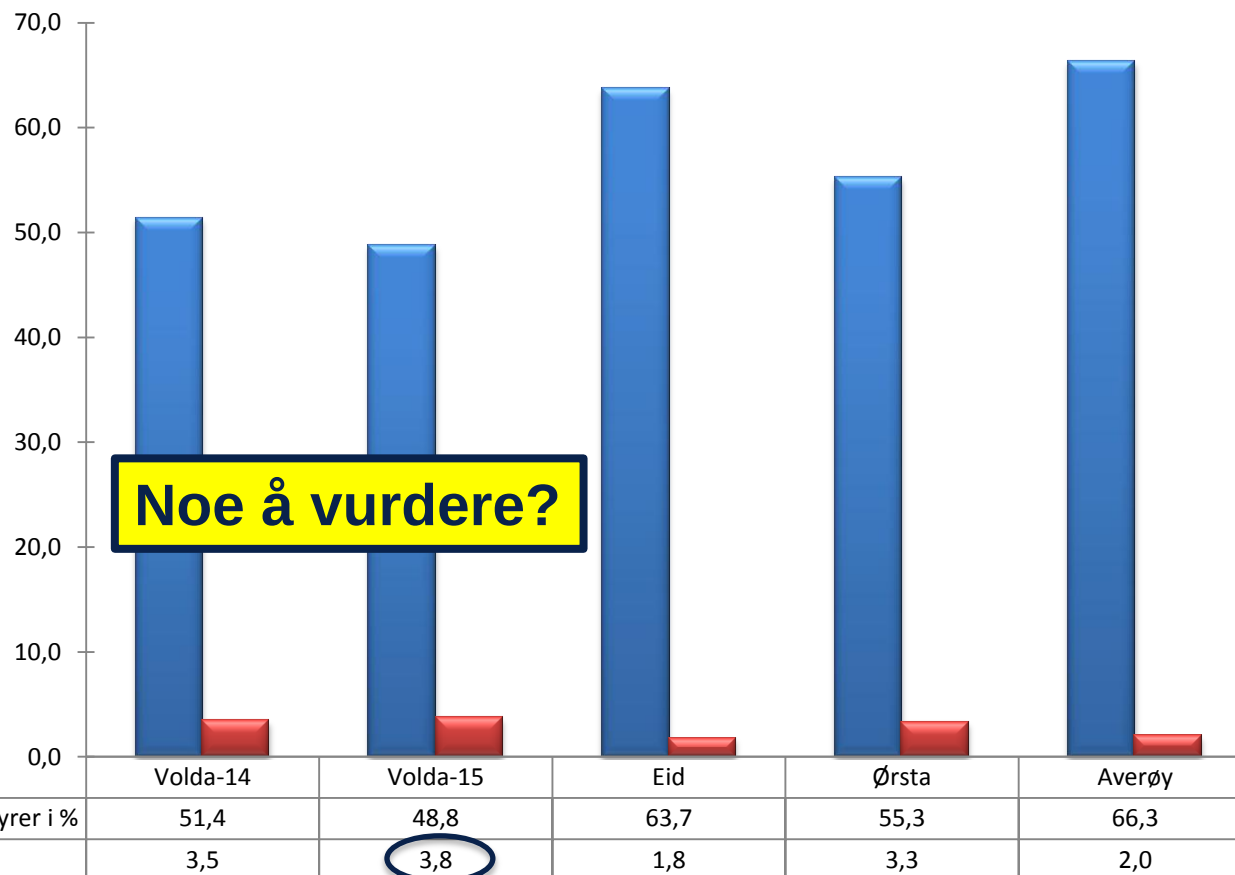

	Gjennomsnittlig saksbeh.tid for private forslag til detaljreg. Kalenderdager	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for detaljreg. fra kommunen. Kalenderdager	Gjennomsnittlig saksbeh.tid for områdereg. vedtatt av kommunen. Kalenderdager	Gj.snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist. Kalenderdager	Gj.snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist. Kalenderdager
Volda-14	145	165	90	25	21
Volda-15	194	0	0	0	0
Eid	99	0	0	28	12
Ørsta	116	0	0	7	5
Averøy	180	0	0	91	20
KOSTRAgr. 11	0	0	0	0	18
Land uten Oslo	244	119	0	0	20

Vi ser på inntekspotensialet....

Fysisk tilrettelegging og planlegging (funksjon 301, 302 og 303)

Administrasjon

KS KONSULENT

Objektivt utgiftsbehov – Administrasjon:

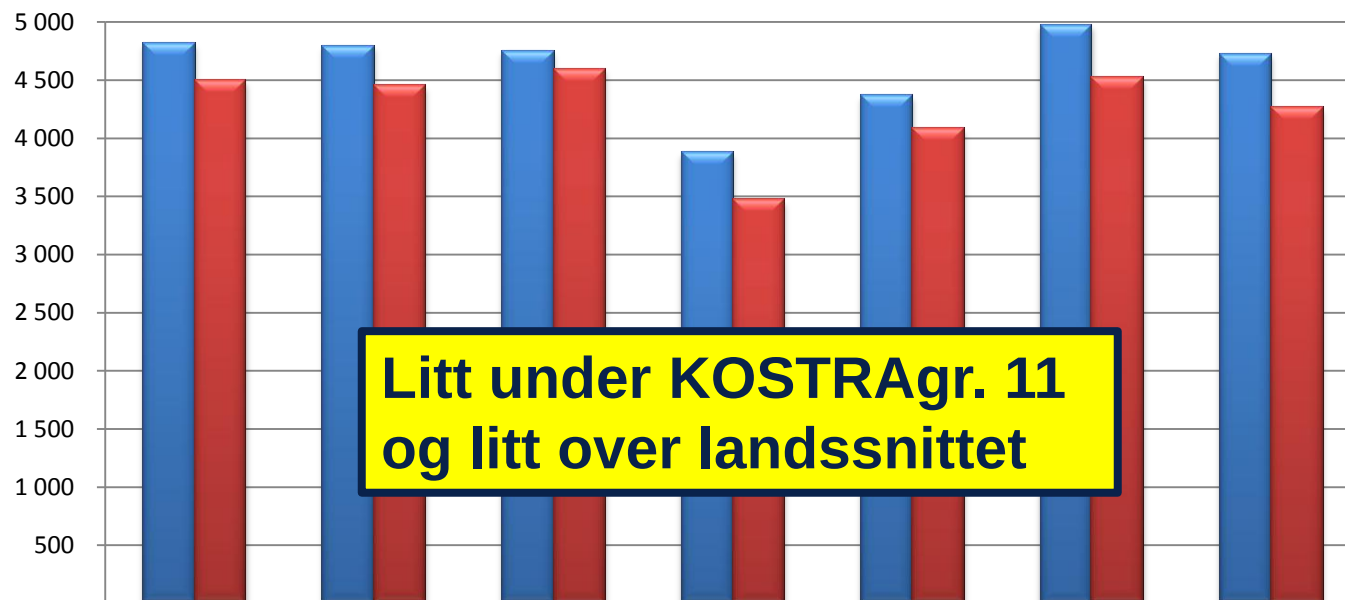
<u>Administrasjon</u>					
Kriterium	Landet	Volda	Eid	Ørsta	Averøy
Basis	0,1172	0,1584	0,2365	0,1337	0,2438
Andel innbyggere	0,8518	0,8518	0,8518	0,8518	0,8518
Landbrukskriterium	0,0310	0,0428	0,0768	0,0595	0,0569
SUM	1,000	1,0530	1,1651	1,0450	1,1525

Volda har 5,3% høyere utgiftsbehov til administrasjon enn landssnittet

Hovedbildet:

Brutto og netto driftsutgifter til adm, styring og fellesutgifter (f. 100, 110, 120, 121, 130)

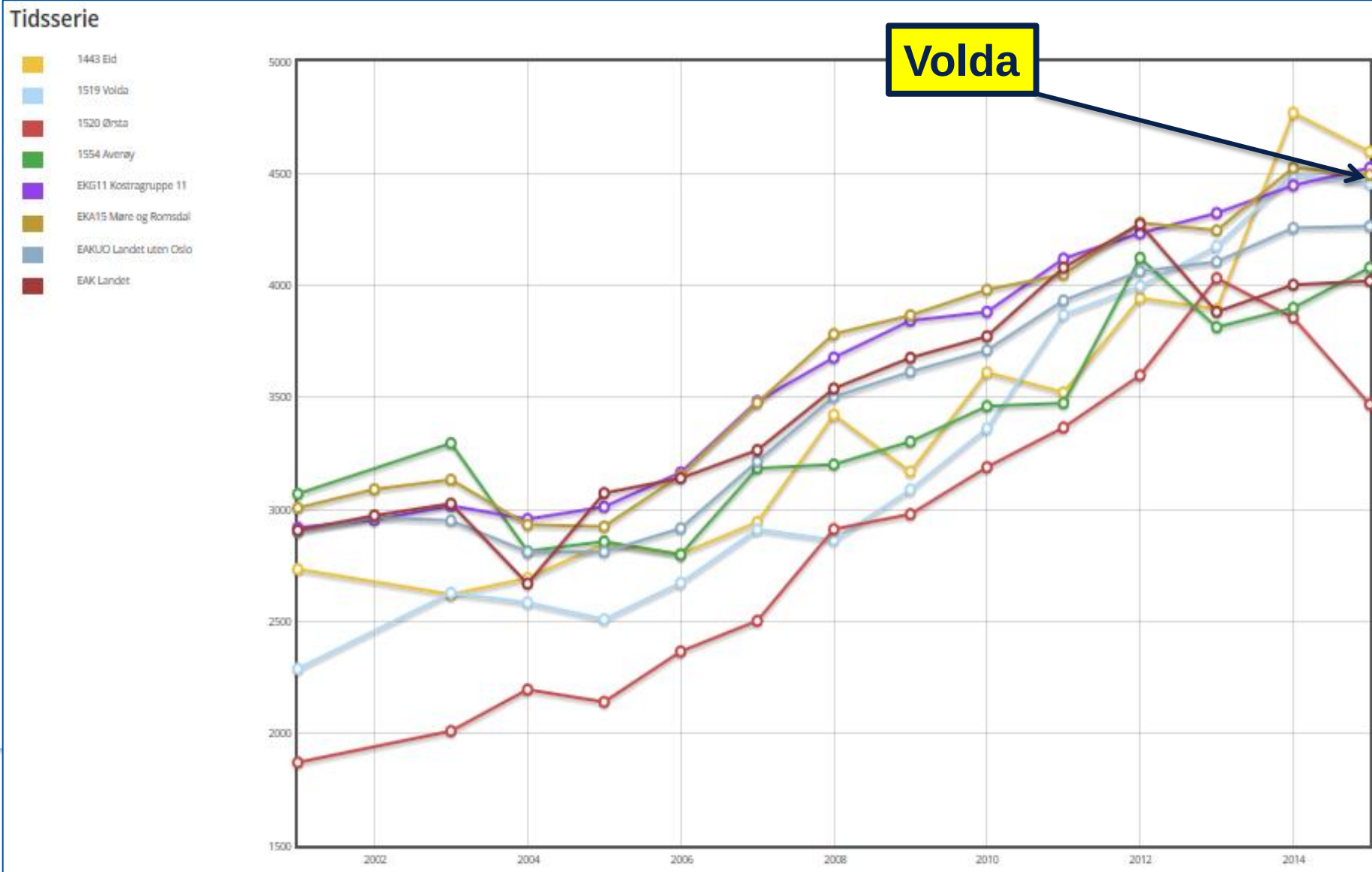

Litt under KOSTR Agr. 11
og litt over landssnittet

■ Brutto driftsutgifter til adm., styring og fellesutgifter pr. innb. i kr.
■ Netto driftsutgifter til adm., styring og fellesutgifter pr. innb. i kr.

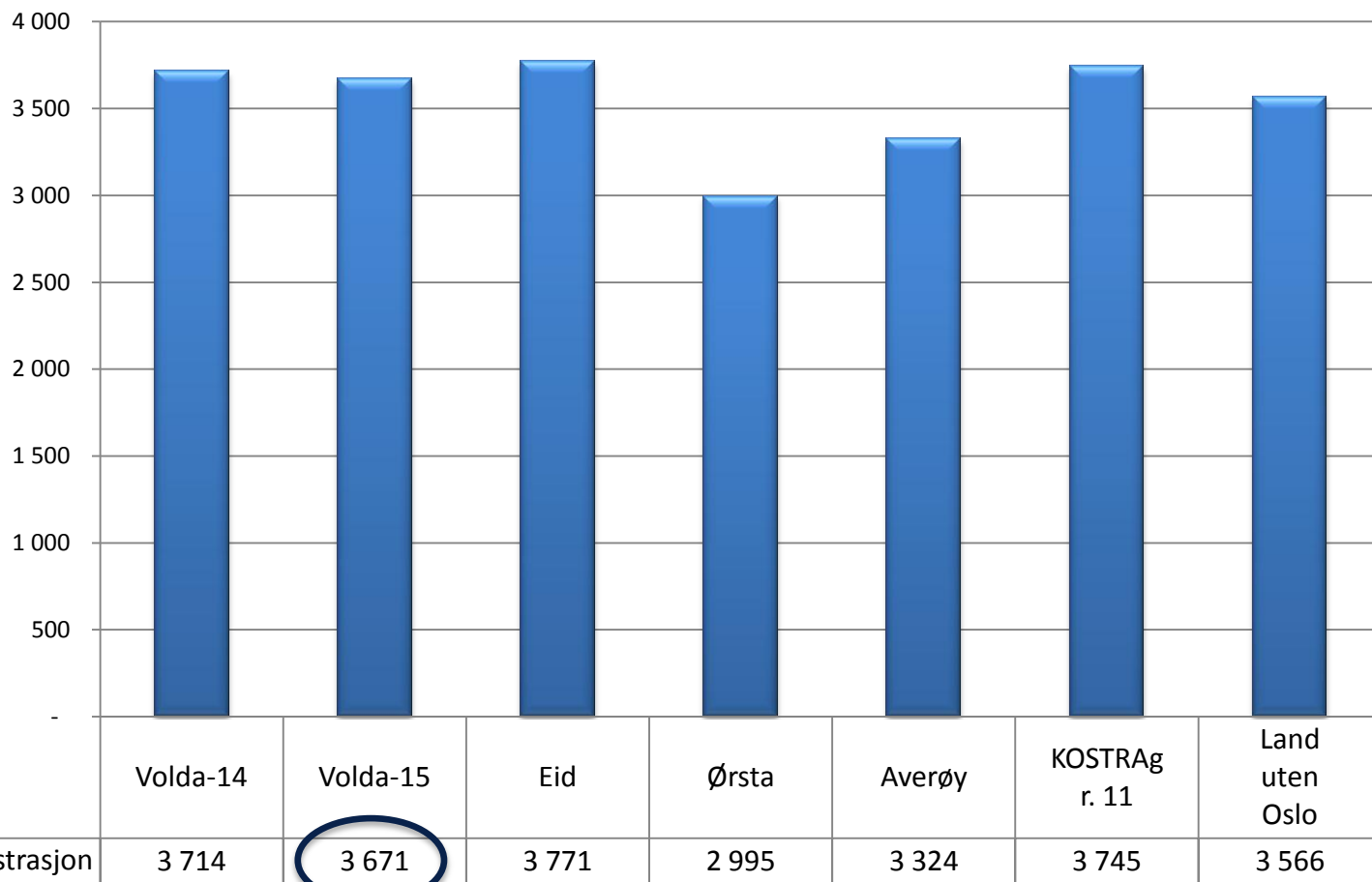

Tidsserie f. 100, f. 110, f. 120, f.121 og f. 130 netto driftsutgifter til adm. pr innbygger:

Kun funksjon 120 – administrasjon:

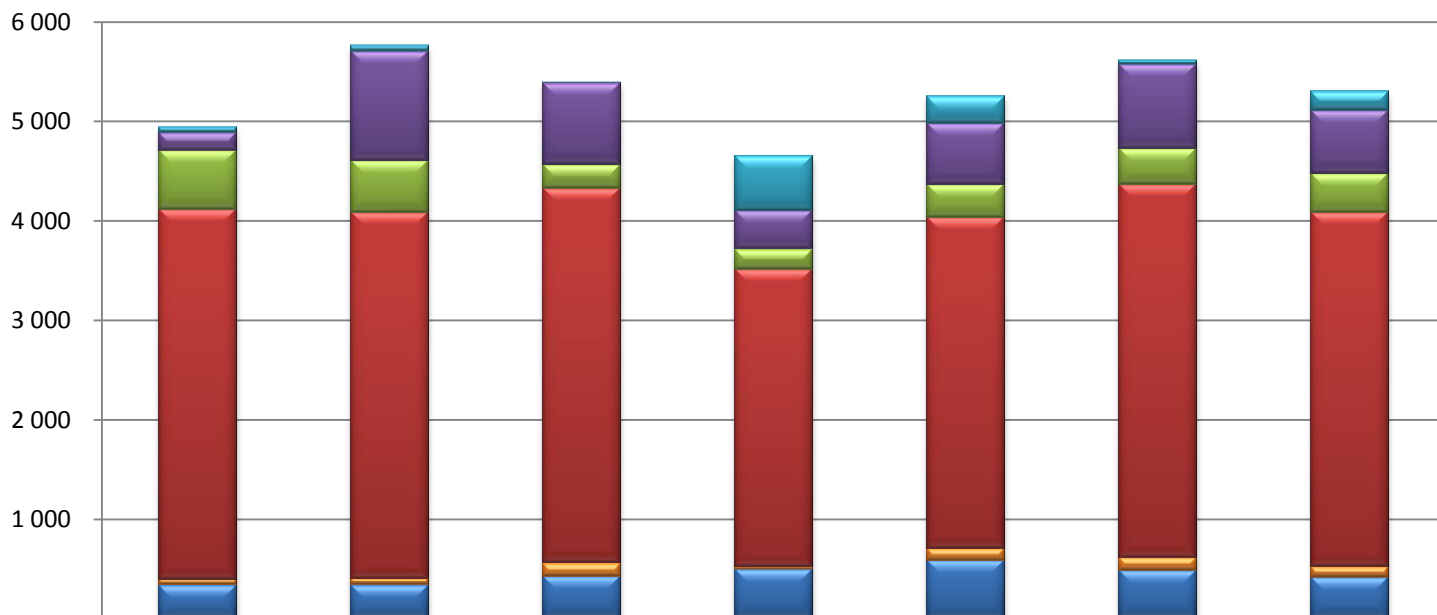
Netto driftsutgifter til adm,inistrasjon f. 120

Erfaringsvis er det usikkerhet rundt praksis for regnskapsføringen på denne funksjonen, og bør derfor tolkes «forsiktig»

Alle administrative funksjoner:

Bruttoutgifter pr. innbygger, adm, styring og fellesutgifter

	Volda-14	Volda-15	Eid	Ørsta	Averøy	KOSTRAgr. 11	Land uten Oslo
Funksjon 180, diverse fellesutgifter	58	55	5	555	268	42	188
Funksjon 170 og 171, premieavvik	175	1 099	825	383	614	846	629
Funksjon 130, administrasjonslokaler	594	524	236	201	335	367	390
Funksjon 120, administrasjon	3 714	3 671	3 771	2 995	3 324	3 745	3 566
Funksjon 110, kontroll og revisjon	65	68	131	31	122	136	106
Funksjon 100, politisk styring	336	343	428	492	588	480	417

6. Om KOSTRA, definisjoner og begreper

Kort om KOSTRA – KOrmmune-STat-RApportering

- Et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet.
- Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder
- Informasjonen skal gi bedre grunnlag for analyse, planlegging og styring
- Sier mye om ressursbruk
- *Sier noe om produktivitet*
- *Sier mindre om kvalitet*
- *Sier veldig lite om etterspørsel*

KOSTRA er inndelt i funksjoner og arter:

- **Funksjon** fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke (f.eks grunnskole, barnehagetilbud, institusjonstjenester ...) og hvilke grupper disse tjenestene primært henvender seg til (f.eks skolehelsetjeneste som skal gi tjenester til skoleelever). Funksjonsbegrepet er uavhengig av hvordan tjenestene er organisert i den enkelte kommune
- **Artene** gjenspeiler hvilke produksjons- og innsatsfaktorer (utgifts- og inntektstyper, f.eks. lønn, skolebøker, renhold...) kommunene og fylkeskommunene benytter i sin virksomhet

Styringsinformasjon KOSTRA:

KS KONSULENT

Ressursbruk

Produktivitet

Utgifter pr. kommunal
plass/mottaker

Brukere

Prioritering

Dekningsgrad

Penger brukt på en
målgruppe, f.eks. netto
driftsutgifter pr.
innbygger i 80 år+

Hvor mange i målgruppen
som mottar tjenester, f.eks
antall innbyggere 80 år+
på institusjon i fht alle
innbyggere 80 år+

Målgrupper

Utdypende definisjoner:

Produktivitet:

Dette er forholdet mellom produsert mengde av tjenester og omfanget av innsatsfaktorer som er blitt brukt under produksjonen. I KOSTRA brukes Korrigerte brutto driftsutgifter. Dette omfatter driftsutgiftene ved kommunens egen tjenesteproduksjon pluss avskrivninger minus dobbeltføringer i de kommunale regnskaper som skyldes viderefordeling av utgifter/intermkjøp mv.

Dekningsgrad:

Prinsipielt skal en dekningsgrad si noe om i hvor stor grad behovet for en bestemt tjeneste dekkes. I KOSTRA bruker indikatorer for andel innbyggere i sentrale målgrupper som har tjeneste. I pleie og omsorg brukes disse nøkkeltallene til å vise kapasitet i tilbudet.

Prioritering:

Prioritering gjenspeiler hvordan kommunen (gjennom politiske vedtak) velger å disponere de tilgjengelige økonomiske ressursene. I KOSTRA er dette netto driftsutgifter pr. innbygger i målgruppen. Netto driftsutgifter viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. inneholder øremerkede tilskudd fra staten og andre direkte inntekter/egenbetalinger er trukket fra. De resterende utgiftene må dekkes av de frie inntektene som skatteinntekter, rammeoverføringer fra staten mv. Utgiftsrammene i den enkelte kommune er grunnlaget for nivået på prioritering, og forskjeller mellom kommuner skyldes erfaringsvis ulikt inntektsnivå.

Inndeling av KOSTRA-tallene:

- **Nivå 1 - Utvalgte nøkkeltall** er beregnet for de som trenger oversikt og hovedtall for kommunen.
- **Nivå 2 - Detaljerte nøkkeltall** gir grunnlag for å gå dypere inn i de enkelte områder.

Over 1.600 indikatorer i KOSTRA for alle tjenester

- **Nivå 3 - Grunnlagsdata og detaljerte data for egne sammenstillinger** er beregnet på brukere som kan gjennomføre egne analyser

Definisjon: Nøkkeltall – teller og nevner: f.eks *Sammenheng mellom regnskapstall (funksjonsinndelingen) og tjenestedata/befolkningsdata, dvs prosent, kroner per innbygger, timer legetjeneste per uke per beboer i sykehjem etc.*

Regnskapsbegreper:

Brutto driftsutgifter:

Skal gi et uttrykk for kommunenes samlede utgifter innenfor de ulike funksjonene og totalt for kommunen. Utgiftsbegrepet benyttes også som grunnlag for beregning av produktivitetsindikatorer

Korrigerte brutto driftsutgifter:

Skal gjenspeile ressursinnsatsen som er knyttet til kommunens egen tjenesteproduksjon. Utgiftsbegrepet benyttes som grunnlag for å beregne produktivitetsindikatorer.

Netto driftsutgifter:

Skal gi uttrykk for hvordan kommunene prioriterer ved fordelingen av de ikke bundne inntektene. Utgiftsbegrepet benyttes som grunnlag for å beregne prioriteringsindikatorer.

Brutto driftsutgifter:

Brutto driftsutgifter viser de samlede driftsutgiftene inkludert avskrivninger, korrigert for dobbeltføringer som skyldes intern fordeling av utgifter og internkjøp. Brutto driftsutgifter brukes som utgiftsbegrep for nøkkeltall på to måter:

1. Som samlede brutto driftsutgifter for kommunen/fylkeskommunen per funksjon/tjenesteområde eller totalt.
2. I stedet for korrigerte brutto driftsutgifter på de enkelte tjenesteområdene.

Definisjonene på de to bruksområdene er forskjellige:

Definisjon 1:

Brutto driftsutgifter = Kontoklasse 1
 Alle funksjoner (100..899)
 Artene (010..480) + 590 -690 -780

Merk: For brutto driftsutgifter totalt medførte innføringen av mva-kompensasjonsordningen i 2004 ikke noe brudd i tidsserien.

Definisjon 2:

Brutto driftsutgifter = Kontoklasse 1
 Funksjonene som gjelder det enkelte tjenesteområdet
 Artene (010..480) +590 -(690, 710, 729,780).

Korrigerte brutto driftsutgifter:

Korrigerte brutto driftsutgifter omfatter driftsutgiftene ved kommunens egen tjenesteproduksjon pluss mva-utgift og avskrivninger, minus dobbeltføringer i de kommunale regnskaper som skyldes viderefordeling av utgifter/internekjøp mv.

Definisjon:

Korrigerte brutto driftsutgifter = Kontoklasse 1

Funksjonene som gjelder det enkelte tjenesteområdet

Artene (010..285) + 429 +590 -(690, 710, 729, 780)

Merk: Innføringen av mva-kompensasjonsordningen i 2004 innebar en reduksjon i nivået på korrigerte brutto driftsutgifter fra 2004 i forhold til 2003, alt annet likt. Reduksjonen er knyttet til at det korrigeres for art 729 mva - kompensasjon påløpt i driftsregnskapet

For å vise kommunenes produktivitet/enhetskostnader for den aktuelle tjenesten er det i nøkkeltallene gjennomgående benyttet korrigerte brutto driftsutgifter per kommunal bruker eller produsert enhet. Korrigerte brutto driftsutgifter gjenspeiler ressursinnsatsen som er knyttet til kommunens egen tjenesteproduksjon. I og med at kjøp av tjenester fra andre er ekskludert, kan korrigerte brutto driftsutgifter brukes som grunnlag for å sette opp produktivitetsindikatorer.

Merk videre at:

- Det er korrigeret for art 690 Fordelte utgifter
- Art 710 Sykelønnsrefusjon er også trukket fra selv om denne er en ekstern refusjon fra staten. Dette gjøres fordi det er en refusjon for lønnsutgifter som ikke har kommet til nytte i kommunens tjenesteproduksjon.
- Det korrigeres for art 729 mva-kompensasjon påløpt i driftsregnskapet. mva-utgift og mva-kompensasjon inkluderes i begrepet for å vise den delen av mva-utgiften som ikke er kompensasjonsberettiget (netto mva-utgift).

Netto driftsutgifter:

Netto driftsutgifter viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. inneholder øremerkede tilskudd fra staten og andre direkte inntekter, er trukket fra. Utgiftsbegrepet uttrykker hvor mye frie inntekter som skatteinntekter og rammeoverføringer fra staten som er benyttet.

Definisjon:

Netto driftsutgifter = Kontoklasse 1

Funksjonene som gjelder det enkelte tjenesteområdet
Artene (010..480) +590 - [(600..895)]

